DEVRE : V CİLD : 11 İÇTİMA : 1

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Altmış üçüncü inikad

15 - V - 1936 Cuma

Mündericat

	Sayıfa
1 — **Sabık zabıt hulâsası**	60
2 — **Havale edilen evrak**	60
3 — **Müzakere edilen maddeler**	60
1 — Barut ve mevaddı infilâkiye ve fişek ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresile Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarı idaresinin 1932 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/225, 1/275)	60 :61,87,88 :91
2 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1931 yılı son hesabı hakkında Divanı muhasebat riyaseti tezkeresile Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1931 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/125, 1/520)	61,87,91 :94
3 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresile Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/214, 1/72)	61 :62,87,94 :97
4 — İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresile İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/163, 1/278)	62,87,97 :100
5 — Maraşın Yenikale nahiyesinin Yeni köyünden Süleyman Kâhyaoğlu Memedin ölüm cezasına çarpılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye encümeni mazbatası (3/228)	62
6 — Millî Müdafaa vekâleti 1935 yılı kara ve deniz bütçelerinde 84 804 liralık münakale yapılmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/531)	62 :63,87,100 :103
7 — Havayolları Devlet işletme idaresi 1935 yılı bütçesine 250 000 liralık tahsisat konulmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/542)	63,87,104 :107
8 — Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 45 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası ve Millî Müdafaa, Maliye, Bütçe ve Adliye encümenleri mazbataları (1/306)	63 :64
9 — İhtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun 3 ncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair olan 1976 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa encümeni mazbatası (1/521)	64
10 — Maliye vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/173)	64 :87

1 — SABIK ZABIT HULÂSASI

İhtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun 19 ncu maddesinin değiştirilmesine lüzum olmadığına dair mazbata kabul edildi.

Memurin kanununun muaddel 64 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihasının birinci müzakeresi yapıldı.

Maaş kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanunun iki maddesi kabul ve bir maddesi encümene gönderildikten sonra cuma günü toplanılmak üzere inikad bitirildi.

	Kâtib	Kâtib
Başkan vekili	Çanakkale	Balıkesir
Refet Canıtez	Z. G. Etili	Sabiha Gökçül

2 — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyihalar

1 — Adliye ve Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletleri 1935 yılı bütçelerinde 8 545 liralık münakale yapılmasına ve tahsisat verilmesine dair kanun lâyihası (1/539) (Bütçe encümenine.)

2 — 1935 yılı umumî muvazene kanununa bağlı bazı daire bütçelerine tahsisat konulmasına dair kanun lâyihası (1/540) (Bütçe encümenine.)

3 — Dahiliye vekâleti ve Emniyet işleri umum müdürlüğü 1935 yılı bütçelerinde 4 500 liralık münakale yapılmasına dair kanun lâyihası (1/541) (Bütçe encümnine.)

4 — Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkında 2133 sayılı kanunun 4 ncü maddesi hükmünün üç yıl uzatılmasına dair kanun lâyihası (1/548) (Maarif ve Bütçe encümenlerine.)

5 — Havayolları Devlet işletme idaresinin 1935 yılı bütçesine 250 000 liralık tahsisat konulmasına dair kanun lâyihası. (1/542) (Bütçe encümenine.)

6 — İnhisarlar umum müdürlüğü 1935 yılı bütçesinde 15 000 liralık münakale yapılmasına dair kanun lâyihası (1/543) (Bütçe encümenine.)

7 — İstanbulda yapılacak Devrim anıtı hakkında kanun lâyihası (1/549) (Dahiliye encümenine.)

8 — Vakıflar umum müdürlüğü 1935 yılı bütçesinde 4 000 liralık münakale yapılmasına dair kanun lâyihası (1/544) (Bütçe encümenine.)

9 — Posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğü 1934 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası (1/545) (Divanı muhasebat encümenine.)

10 — Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti ve buna bağlı Hudut ve sahiller sıhhat umum müdürlüğü teşkilât ve memurini hakkında kanun lâyihası (1/550) (Sıhhat ve içtimaî muavenet ve Bütçe encümenlerine.)

11 — Türkiye - Yunanistan ikamet, ticaret ve seyrisefain muahedenamesine bağlı «B» listesinde yapılacak tashih hakkında kanun lâyihası (1/546) (Hariciye ve İktisad encümenlerine.)

12 — Vakıflar umum müdürlüğünce bazı inşaat için taahhüdat akdi mezuniyetine dair olan 2037 ve 2398 sayılı kanunlara ek kanun lâyihası (1/547) (Maliye ve Bütçe encümenlerine.)

Teklifler

13 — Aydın mebusu Nazmi Topçuoğlunun, Kazanç vergisi kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi. (2/30) (İktısad, Maliye ve Bütçe encümenlerine.)

Mazbatalar

14— Havayolları Devlet işletme idaresi 1935 yılı bütçesine 250 000 liralık tahsisat konulmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/542) (Ruznameye.)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Refet Canıtez

KÂTİPLER : Naşid Uluğ (Kütahya), Sabiha Gökçül (Balıkesir)

BAŞKAN — Celse açılmıştır.

3 — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1 — Barut ve mevaddı infilâkiye ve fişek ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresile Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarı idaresinin 1932 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/225, 1/275) [1]

[1] *180 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.*

BAŞKAN — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Barut ve mevaddı infilâkiye ve fişek ve av mühimmat ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 malî yılı hesabı katî kanunu

MADDE 1 — Barut ve mevaddı infilâkiye ve fişek ve av mühimmatı ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 malî yılı masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere 243 418 lira 72 kuruştur.

BAŞKAN — Maddeyi merbutu cetvelle beraber kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Adı geçen idarenin ayni yıl varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere 566 139 lira 95 kuruştur.

BAŞKAN — Maddeyi merbutu cetvelle beraber kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — 1932 malî yılı içinde sarfolunmayan ve bitisik (A) cetvelinde ayrı bir sütünda gösterilen 96 823 lira 28 kuruş tahsisat artığı iptal olunmuştur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasına Maliye ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reyinize arzediyorum.

2 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1931 yılı son hesabı hakkında Divanı muhasebat riyaseti tezkeresile Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1931 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/125, 1/520) [1]

BAŞKAN — Heyeti umumiyesi hakkında mütalea var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1931 malî yılı hesabı katî kanunu

MADDE 1 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1931 malî yılı masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere (14 338 761) lira 75 kuruştur.

BAŞKAN — Maddeyi merbutu cetvelle beraber kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Adı geçen idarenin ayni yıl varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (15 375 372) lira (48) kuruştur .

BAŞKAN — Maddeyi merbutu cetvelle beraber kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir

MADDE 3 — 1931 malî yılı içinde sarfolunmayan ve bitişik (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterilen (280 817) lira (24) kuruş tahsisat artığı iptal olunmuştur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Nafıa vekili memurdur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Lâyihanm heyeti umumiyesini açık reye arzediyorum.

3 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresile Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/214, 1/72) [1]

BAŞKAN — Lâyihanm heyeti umumiyesi hakkında mütalea var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul deilmiştir.

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1932 malî yılı hesabı katî kanunu

MADDE 1 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1932 malî yılı masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere 13 778 676 lira 30 kuruştur.

BAŞKAN — Maddeyi merbutu cetvelle beraber reyinize arzediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Adı geçen umum müdürlüğün ayni yıl varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere 12 752 975 lira 18 kuruştur .

[1] *181 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.*

[1] *185 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.*

BAŞKAN — Maddeyi merbutu cetvelle beraber kabul edenler ... Etmeyenler .. Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — 1932 malî yılı içinde sarfolunmayan ve bitisik (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterilen 869 223 lira 66 kuruş tahsisat artığı iptal olunmuştur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Eemeyenler .. Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasma Maliye ve Nafıa vekilleri memurdur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesini açık reye arzediyorum.

4 — İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresile İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/163, 1/278) [1]

BAŞKAN — Heyeti umumiyesi hakkmda söz isteyen var mı? (Hayır sesleri). Maddelere gecilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 malî senesi katî hesabı kanunu

MADDE 1 — İspirto ve ispirtolu ickiler inhisar idaresinin 1931 malî yılı masarifi bitisik (A) cetvelinde gösterildiği üzere (2 035 384) lira (13) kuruştur.

BAŞKAN — Maddeyi cetvelle beraber kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Adı gecen idarenin ayni yıl varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (6 016 253) lira (97) kuruştur.

BAŞKAN — Maddeyi cetvelle beraber kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — 1931 malî yılı zarfmda sarfedilmeyen (221 641) lira (87) kuruş tahsisat bakiyesi iptal olunmuştur.

BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bu idarenin bitişik (C) cetvelinde gösterilen 1931 malî yılı blânçosu ile kâr ve zarar hesabı tasdik edilmiştir.

BAŞKAN — Maddeyi cetvelle beraber kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 6 — Bu kanunun icrasma Maliye vekili memurdur.

BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reye arzediyorum.

5 — Maraşın Yenikale nahiyesinin Yeni köyünden Süleyman Kâhyaoğlu Memedin ölüm cezasına çarpılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye encümeni mazbatası (3/228) [1]

BAŞKAN — Mazbatavı kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

6 — Millî Müdafaa vekâleti 1935 yılı kara ve deniz bütçelerinde 84 804 liralık münakale yapılmasma dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/531) [2]

BAŞKAN — Heyeti umumiyesi hakkmda söz isteyen var mı? Maddelere gecilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1935 malî yılı Millî Müdafaa vekâleti kara ve deniz bütçelerinde 84 804 liralık münakale yapılmasma dair kanun

MADDE 1 — 1935 malî yılı Millî Müdafaa vekâleti kara ve deniz bütçelerinin ilişik cetvelde yazılı fasıl ve maddeleri arasmda (84 804) liralık münakale yapılmıştır.

F.		Zam
851	Maaşatı umumiye	60 791
	BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.	
852	1683 numaralı kanunun 58 nci maddesi mucibince verilecek tekaüd ikramiyesi	4 398
	BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.	
856	1142 ve 1144 numaralı kanunlar mucibince denizaltı ve dalgıçlara verilecek tahsisat	4 500
	BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.	
861	Memurlar harcirahı	5 000
	BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.	

[1] *182 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.*

[1] *186 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.*

[2] *187 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.*

F.		Lira
862	Mükâleme bedeli	565
	BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.	
863	Ücretli muhabere ve mükâleme masrafı	550
	BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.	
864	659 numaralı kanun mucibince verilecek yemek bedeli	9 000
	BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.	

(Birinci madde tekrar okundu)

BAŞKAN — Birinci maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesini açık reye arzediyorum.

NAFIA VEKİLİ ALİ ÇETİNKAYA (Afyon Karahisar) — Evrakı varidenin 14 numarasında, Havayolları Devlet işletme idaresi 1935 yılı bütçesine 250 000 liralık tahsisat konulmasına dair bir kanun lâyihası vardır. Bunun ruznameye almarak müstacelen müzakeresini rica edivorum (Muvafık sesleri).

BAŞKAN — Hükûmet, evrakı varidenin 14 numarasındaki kanun lâyihasının müstacelen müzakeresini teklif ediyor. Bu teklifi reyinize arzedeceğim. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

7 — Havayollar Devlet işletme idaresi 1935 yılı bütçesine 250 000 liralık tahsisat konulmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/542) [1]

BAŞKAN — Kanunun heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?

Maddelere gecilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir

1935 malî yılı Malive vekâleti ile Havayolları Devlet işletme idaresi bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair kanun

MADDE 1 — 1935 malî yılı Maliye vekâleti bütçesinde (Havayolları Devlet işletme idaresine yardım) adı ile yeniden açılan 200 B faslına fevkalâde tahsisat olarak 250 000 lira konmuştur.

[1] *188 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.*

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince Havayolları Devlet işletme idaresine verilecek meblâğ idarenin varidat) bütçesinde (Muvazenei umumiyeden muavenet) adı ile yeniden açılacak 3 ncü fasla irad kaydolunur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler .... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3 — 1935 malî yılı Havayolları Devlet işletme idaresi masraf bütçesinde (Ankarada kurulacak Tayyare meydanı arazisi mubayaa bedeli) adı ile yeniden açılan 8 nci fasla fevkalâde tahsisat olarak 250 000 lira konmuştur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bu nkanun neşri tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerinni icraya Maliye ve Nafıa vekilleri memurdur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Madde kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reye arzediyorum.

8 — Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 45 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası ve Millî Müdafaa, Maliye, Bütçe ve Adliye encümenleri mazbataları (1/306) [1]

BAŞKAN — İkinci müzakeresidir, maddeleri okuyoruz.

1683 sayılı askerî ve mülkî tekaüd kanununun 45 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun

MADDE 1 — 1683 sayılı askerî ve mülkî tekaüd kanununun 45 nci maddesine aşağıda yazılı fıkra eklenmiştir:

« Şehid olarak öldüğü iddia olunan kimselerin maaşa müstehik mirasçıları tarafından maaş tahsisi talebile vaki olacak müracaatlarında mahkemelerden aldıkları veraset vesikalarile Hazine muvacehesinde olmayarak yapılmış muhakeme neticesinde aldıkları ilâmlarda gösterilmiş olan şehitlik keyfiyeti resmî kayitlere göre hakikate uygun değilse Hazine, bu vesika veya ilâmdaki ölümün şehiden vukuuna dair olan hüküm ve kararm iptalini o mahkemeden taleb ve davaya salâhiyetlidir. »

BAŞKAN — Tadilname yoktur. Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul edenler ... Etme-

[1] *Birinci müzakeresi 31 ve 60 ncı inikad zabıtlarındadır.*

yenler ... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Mütalea var mı? Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

BAŞKAN — Reye arzediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesini kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

9 — İhtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun 3 ncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair olan 1976 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa encümen imzbatası (1/521) [1]

BAŞKAN — İkinci müzakeresidir.

1076 sayılı ihtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun 3 ncü maddesine bir fıkra ilâve eden 1976 sayılı kanuna bir fıkra ilâvesine dair kanun

MADDE 1 — 1976 sayılı kanuna aşağıda yazılı fıkra ilâve edilmiştir:

Askerî sanat lisesi mezunlarından olup ta askerî mühendis ve fen memuru yetiştirilmek üzere seçilmeyerek askerî sanatkâr yetiştirilmek üzere seçilenler iki ay müddetle hazırlık kıtasında hizmet ettikten ve sınıfları ile alâkadar askerî fabrikalarda veya sair müesseselerde talimatnamesi veçhile iki sene çalıştıktan sonra liyakat ve kifayeti tasdik olunanlar ihtiyat yarsubay nasbedilirler ve ihtiyat yarsubay olanlar 1455 sayılı kanunun 4 ncü maddesine tevfikan muvazzaf askerî sanatkâr muavini nasbedilerek kıtalara sevkolunurlar.

SIRRI İÇÖZ (Yozgad) — Maddenin metninde yalnız kanun numarasından bahsedilmiştir. Bu kâfi değildir. Tarih te yazılmalıdır.

BÜTÇE E. REİSİ MUSTAFA ŞEREF ÖZKAN (Burdur) — Bunda tavzih vardır. Tarih te konabilir.

BAŞKAN — Tadil takriri yoktur. Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.

BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

[1] *Birinci müzakeresi 60 ncı inikad zaptındadır.*

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir

10 — Maliye vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/173) [1]

BAŞKAN — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen?

REFİK İNCE (Manisa) — Arkadaşlar, üzerinde uzun boylu zaman yorgunluğu geçirilen ve nihayet muhtelif icabların tahtı tesirinde tadilâta da uğrayan ve Yüksek Heyetinizin tasvibile müzakeresi bu güne talik edilen malî teşkilât kanunu, her teşkilât gibi bize bir yenilik vadettiğinden dolayı cümhuriyetçi ve inkilpçı bir idarenin ruhuna ve emeline çok muvafıktır.

Hakikaten nerede yeni bir teşkilât mevzuu bahis olursa mevcudun kâfi olmadığını, fakat onun yerine ihtiyaca daha muvafık olmak üzere daha eyi getirildiğini farz ve tahmin etmek, tabiatile terakki aşkile yaşayan insanların ve Devlet idaresi ile meşgul olanların yapmağa mecbur oldukları bir kanaat borcudur. Ondan dolayıdır ki, falan vekâlette yaptığımız her teşkilâtta neler ümüd ediyorsak Maliye vekâletinden de evlâbittarık bugünkü vaziyetten daha eyi işler beklemek hakkımızdır ve bunları da yapmak Maliye vekâletinin ve ona mensub olanların vazifesidir.

Arkadaşlar; bir Devlet mevcudiyetini eğer en kudsî duygusunu teşkil eden müdafaa hakkını kullanmak suretile ifade ediyorsa. o hakkının temelini de behemehal maliye teşkil eder. Ondan dolayıdır ki, maliyeye verilecek ehemmiyet binnetice bir Devleti ve onu teşkil eden efradın hayatını temin noktasından çok zarurî ve elzemdir. Her vekâlete ayrı ayrı hürmet ve bağlantımız vardır. Fakat bütün vekâletlerin organizasyonları, faaliyetleri Maliye vekâletinin intizam ve tuttuğu yolun sâlim olması ile kabil olabilir. Bu kadar ehemmiyetli olan ve müdafaası, bir milletin hakkı hayatı kendisinin göstereceği dirayete bağlı olan bir müesseseyi idare edenler üzerindeki vazifenin ehemmiyetini burada bir millet vekili sıfatı ile ifade etmeği de ayrıca bir borç bilirim

Devletin hayatını muhafaza etmiş olmak için millete tahmil edilen yüklerin, vazifelerin toplantısını idare etmekle mükellef olan Maliye memurları ve Maliye vekâletinin mesaisine memlekete, vatana ve millete aşk ve muhabbeti olan her ferdin ayrı ayrı müzaheret etmesi lâzımgelir. Kahrolsun o eller ve mideler ki Hazinei milletten mutlaka bir şey çalmış olmak için vicdanları üzerindekara lekeler taşıyanlar ... (Kahrolsun sesleri).

[1] *175 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.*

Arkadaşlar; bize ferden ferda kötülük edenlere karşı elbette insanî bir duygu ile mütehassis olabiliriz. Fakat memleketin temelini kuran milyonlarca insanların, vatandaşların hayatını korumağa matuf olan vergiler üzerinde gerek şahsî noktadan ve gerek başkasına temin edeceği menfaat noktasından hırsızlık yapmak yolunda ahlâksızlık edenler nazarımızda, zannederim mevkii bilhassa bizim gibi mazinin temelini kuran, hali müdafaa eden ve istikbali temin işile meşgul olanlar nazarında, şenaatlerin en büyüğünü işlemiş vaziyetindedirler. Tekrar ediyorum; bu kadar büyük vazifenin içerisinde bulunan bizler, bu ehemmiyetli vazifeyi temin eden maliye memurları, vatanî vazifeleri karşısında çok hassas olmalıdırlar. Onlar vazifelerini yaparlarken, vatandaşla hem ayar olarak beraber yürümek yolunda görmekle mütehassis bulunuyoruz. Kanunun umumî heyetinin müzakeresi mnasebetile hututu esasiyesini baştan başa kabul ettiğim ve hatta geşke bir sene evvel bu işe başlanmış olsaydı da bu kanunun temin edeceği faydaları bir sene evvel elde etmiş olsaydık diye, teessür duyduğum bu kanuna taraftarım.

Bundan sonra devam etmekte olan aksaklıklara mâni olmak için bir kaç noktayı bildirmeyi kendime bir vazife bilirim.

Arkadaşlar, benim kanaatimce bir Maliye vekilinin bu günkü şerait dairesindeki yükü ve meşguliyeti hakkalinsaf söylemek lâzımgelirse diğer vekillerin üç, beşinden daha fazladır. Binaenaleyh, bu maliye üzerinde, bu günkü maliyecilik zihniyeti üzerinde yeni bir inkilâpçı ruh ile, duyduğumuz halkçılık mefhumuna muvafık bir ruh ile yeni bir zihniyet uyandırmak vazifesi dahi bu gün bu kanundan dolayı Maliye vekilinin omuzları üzerine düşer. Onun için her hangi bir Maliye vekili bu günkü ve yarmki Maliye vekili köhne, sakat zihniyeti kaldırarak memlekette hak ve adalet zihniyetini, kanun zihniyetini ikame etmek vazifesile mükeleftir. Bir defa çok rica edeceğim, Maliye memurlarının bütün vergi mükelleflerini şu ve ya bu şekilde içlerinde müstesnalarından sarfmazar her hangi bir vergisini verememiş olduğundan dolayı heyeti umumiyesini vergi kaçakcısı telâkki etmek zihniyetinden vaz geçmesi lâzımdır. Çünkü hatti zatinde herkesi haysiyetli tanmak onları idare edenlerin başta gelen vazifesidir. Nitekim kanunda vergisi üzerindeki mükellefiyeti ifa etmeyenleri kaçakçı telâkki etmek ve vergi vazifesini yapmaktan kaçınır telâkki etmek yolundaki zihniyetin önüne geçmek yeni devrimizin malî icaplarının başında olmak lâzımdır.

İkincisi; memurini maliyeye öyle bir zihniyet telkin etmek lâzımgelir ki, hüsnü niyetle aklının alabildiği kadar yaptığı işten dolayı kendisinin mesul olmayacağı kanaatinde olmalıdır. Sui niyetin cezasını vermek burada söylemeğe değmeyecek kadar basit bir şeydir.

Onun içindir ki, mesul olmak bu mesuliyeti kabul etmek terbiyei meslekiyesinin ve mesuliyeti ancak kendi vicdanının kabul edemediği hallerde bulmak terbiyei ahlâkiyesini iktisap ettirmek ve hüsnü niyetle yapacağı işlerden, mesul olmayacağını temin etmek tabiî kanun dairesinde olmak şartile, bu günkü memurlara verilecek terbiye ve zihniyetin en başında olmak lâzımgelir.

Bütün bunların heyeti mecmuasını söylerken hayatta malmemurlarile gerek meslekim icabı gerek şahsın noktai nazarında çok temas etmekle aldığım kanaat ve tecrübelerin hulasasını söylüyorum ve misallerle dahi bunu teyit etmeğe lüzum görmüyorum.

Mesuliyet korkusunun misali şudur:

Bir mükellefe vergi tarh etmekle mükellef olan bir memur, o mükellefin üzerine tahmini lâzımgelen vergi az tarh edildiğinden dolayı mesul olmak endişesile behemehal çok tarhetmek itiyadındadır.

Arkadaşlar, 14, 15 bin lira tarh olunup ta kendisine itiraz ve temyiz yolları gösterilen bir müessisei ticariyenin binnetice borcunun 700 - 800 liraya indirildiğin görürsek o tüccarın vaziyetinin ve alemi ticaret nazarındaki itibarî ticarisinin ne vaziyete düştüğünü anlarız Maliye memurları kendisini kurtarmak için vatandaşa yük yükletmek değil kanuna iyi vakıf olmak ve hükümlerini kavrayabilmek lâzımdır.

Amortisman, ihtiyat akçesi, faiz şekil ve temevvücatı hakkında fikri iptidaisi bulunmayan bir tahakkuk memurunun yaptığı hareketin cezasız kalması noktasını Maliye encümeni çok iyi görmüştür. Memurların vatandaşa mütemadiyen yük yükletmelerinin arkası kesilmiyor, bu halleri vatandaşı daima izaç etmekten hali kalmıyor. Onun için bu şekilde muamele ve hareketleri tekerrür eden memurlar için inzibatı ceza tatbik etmek lâzımdır. Maliye encümeninin vukuf ve tecrübeye müstenit olan mütalealeri üzerine Maliye vekâletinin nazarı dikkatını celbederim.

Arkadaşlar, Maliye vekâletinin kökünden kazılması lâzım gelen zihniyetlerinin başında hazinecilik zihniyeti vardır. Bunun ufacık iki misalle ifade etmek isterim:

Şahsına taallûk eden bir vergi işinden dolayı itiraz komisyonuna gittik. Itiraz komisyonu nazarı dikkate aldı. Varidat müdürü olan zat ta hakkımız var, fakat biz varidatçıyız, muhalif kalmamağa mecburuz ve bu davayı dahi temyiz edeceğiz dedi ve muhalif kaldı ve hakikaten temviz etti ve temyiz komisyonu dahi tasdik etti. İşte ifade etmek istediğim dava sudur, kanunu bilmiyorum, hakkı biliyorum, fakat biz maliyeciyiz diye

vatandaş hakkını teslim etmiyor. Bu, Hazineye menfaat temin etmiş olmak endisesile vatandaşa karşı yapılan şeylerin bir tanesidir.

Arkadaşlar, teferruat ve misallerle uzun boylu sizi yormaktan sarfınazar ettikten sonra bir başka ricade daha bulunmak isterim. Maliye memurları kendilerile temas eden ve hakikatte hak ve vazife sahibi olan vatandaşlarm haysiyetine hürmet etmek mecburiyetindedir. Herkesin haysiyetine hürmet eden fakat tahsili emval kanununun müsaadesinden istifade ederek vergisini veremeyen vatandasın mal ve mülkü ve istediği zaman mevcudiyeti hayativesi üzerine tesir yapacak kocaman bir kuvveti haiz bulunan maliye memurları bilhassa bu haysiyet üzerinde çok tevakkuf etmelidir. Kanunu tatbik etmesinler demiyorum yalnız kanunu tatbik ederken kimsenin haysiyet ve hukuku ihlâl edilmesin. Vazıı kanunun maksadı da budur. Bunun icin dahi ufak bir misal söyleyeceğim: Kendisile is mukavelesi yaptığımız bir adamla noterde, eğer bu davamızı kazanırsanız size su kadar para vereceğim diye bir taahhütname yaptık. Bu taahhütname noterde duruyor. Bir gün bizim yazıhanemize, huzurunuzda söz söyliyen arkadaşmızla iki arkadaşımın yazıhanesine, üc tane maliye memuru geldi. Biz hacze geldik, dediler. Mesele nedir dive sorduk. Siz falân yerde filâna para ikraz etmissiniz, ikraz ettiğiniz paranın faizinden istifade ettiniz, maliyeyi haberdar etmediniz ve binaenaleyh baliğine nazaran sizin şu kadar vergi borcumuz vardır. Tahakkuk ettirdik ve şubemizin tahakkuk dairesinin kapısına 10 gün zarfında borcumuzu ödememiz için ilân yapıstırdık ve binaenalevh 10 gün zarfmda parayı vermediğinizden dolayı yazıhanenize geldik, haciz yapıyoruz, dediler. Biz böyle ikraz ve istikraz işile uğrasmadığımıza göre teaccüb ettik. Bu senet bir ikraz senedi değil, bir teahhüd senedidir. Nihayet defterdara vaziyeti anlattık. Alâkadar oldu. Hata olduğu anlaşıldı. Tashih edildi. Fakat bu memlekette Millet vekilliği Millet vazifesi yapan ictimaî mevkii olan bir adamın su kadar bir kurus para için, kabili eda bir para için haberi olmadan yazıhanesine gidip emvalini hacze kıvam edilirse benim haysiyetim ne olur? ve arkadaslarımızın haysiyeti ne olur? Bu hususta cok hassas olmak lâzımdır. Biz bu günkü müdiran haysiyet davasında cok hassas olmalıyız. Arkadaşlar, ben Refik Sevket olmamıs olsaydım defterdara telefon edemezdim ve vakit dardı. Başkasının vaziyeti daha fena olurdu. Bu hakikatleri mahsus ifade ediyorum ki, o memurların ne ismi, ne de cismi bence malûmdur. Fakat haysiyetimize karşı bundan sonra maliye memurları dikkatli bulunsunlar, işlerini bitirirken yaptıkları işin bir hak ve haysiyet davası olduğuna bakarak dikkatlerini artırsmlar.

Arkadaşlar, ehemmiyetle rica edeceğim. Fakat bu ricam yalnız Maliye vekâletine taallûk etmez, umumidir.

Ehemmiyetle rica edeceğim meselelerden birisi, Maliye vekâletindeki kırtasiyeciliktir. İzmirde bir sağır ve dilsizler mektebi vardır. Sağır ve dilsizler mektebinin talebesi, zannediyorum ki 50 kişidir o mektepte bir müdür ve bir idare memuru vardır. Mektepte bu iki admın mükellef olduğu vazifeler içerisinde - malî külfeti arzetmiş olmak için söylüyorum - 26 türlü defter tutmak ve muamele yapmak mecburiyeti de vardır. Şimdi, yalnız 26 rakamının insanlarm üzerinde ifade ettiği vaziyeti göz önüne alırsak, bunu her müessesede olduğunu görürsek ve nihayet bu gün maliye hakkında verilen raporda dahi mevzubahs olduğu veçhile ki emlâk müdüriyeti umumiyesini teşkilâtını tevsi ediyoruz. Çünkü maliyenin su ve bu vaziyetinde dahi envanteri yoktur, deniliyor. Yani envanterinin olmaması bu vaziyette ufacık bir müessesede 26 türlü kayıd bulundurmasmdan doğmaktadır. denebilir.

İkincisi, bundan evvel bir vesile ile arzetmiştim: Maliye vekâletinin müracaat kalemine gittiğiniz vakıt elinize verilen kâğıdın altında diyor ki bir ay zarfmda senin işine cevab verilmezse tekrar bize müracaat et. Bir memura kendi eline gelen işin bir ay kalacağı zihniyetini vermek demek bu makinenin iyi işlemediğini ve bir takım kırtasiye muamelâtı içinde kaldığını itiraf etmek demktir. Bence muamelâtı kırtasiye işinden kurtarmak yeni teşkilâtın çok esaslı işlerinden birisi olmak lâzımdır. Ecnebi maliye mütehassısı da bu noktaya çok ehemmiyet vermiş bilhassa kırtasiyeciliğin artması sebebinden - bizim de bildiğimiz gibi - iş başında bulunan memurların kendi kendilerine mesuliyeti kabule cesareti haiz olmamalarında ve birbirlerine kâğıd havale etmelerinde bulmuştur.

Elverir ki biz bu hataları tekrar ede ede bizden sonra gelecek nesillerin vaziyetlerinin istikametini çizmiş olalım.

Arkadaşlar; Maliye vekâletinin Meclisten çıkarmış olduğumuz kanunlara bazen kendi kendilerine mâna vermelerinden mütevellit vaziyetler de maalesef devam etmektedir. Bunun kanuna muhalefetinden dolayı bir tanesini söylemekle iktifa edeceğim. Çünkü burada maksadım emirlerle kanunlarm bozulmamasını temine matuf ufak bir işarettir. Yoksa şu veya bu efalii harekâtın hikâyesini yapmak değildir. Buhran vergisi kanunu mucibince ayda yirmi liradan fazla alanlar, yirmi liradan fazlası nisbetinde buhrana tâbidir. Muvazene vergisi kanunu mucibince otuz liradan fazla alanlar,

otuz liradan fazlası muvazene vergisine tâbidir.

Arkadaşlar; Maliye vekâleti amelenin almakta oldukları paraların miktarını tayin etmekteki müşkilât hasebile yazmış olduğu bir tamim de bunların 26 gün çalıştıklarını farzederek yevmiyelerini hesab ediniz, hâsılı zarptan yirmiyi tenzil ediniz, mütebakisinden muvazene ve buhran vergisi alınız, demiştir. Arkadaşlar, bir defa tatil kanunu mucibince bazen bir ayın içine beş hafta girdiğine göre, asgarî altı gün tatil yapmak mecburiyeti kanuniyesindeyiz. Binaenaleyh otuzdan altı çıkaracak olursak geriye yirmi dört gün kalır. Bazan da beş pazar olduğuna göre geriye yirmi üç buçuk gün kalır. Bu şerait dahilinde vatandaşlara islemedikleri günlerden dolayı bir vergi tahmil etmek yolundaki bu emirlerden, - zaten az para alanlardan bahsetmeğe lüzum yok - kanunu tatbik etmek noktasından, kanunu tatbik edenlerin; kanuna riayetlerinin ne kadar zayıf olduğunu göstermek için söyliyorum.

Arkadaşlar hepimiz biliyoruz ki, bir Devletin farik alâmeti kendisinin istikrarıdır. İstikrarın farık alâmeti kendi muamelelerini temin eden dosyalarının intizam ve mazbutiyetidir Nüfusunuz gaybolabilir, kütükten alınırsınız. ilâmmız kaybolabilir mahkemeden alırsınız. Tapunuz kaybolur tapudan alabilirsiniz. Kazara elinizdeki makbuzu kaybedersiniz âkibetiniz ne olacaktır? (Handeler). Onun için rica ediyoruz. Zaten bu teşkilâtın esaslı yeniliklerini teşkil eden meselelerden birisi de maliye kütüklerini bütün vatandaşların ayni zamanda müracaat edebilecekleri esaslı bir kütük haline, bir mahfaza haline getirmek yolunda olduğu gösteriliyor. Onun içindir ki, bu günkü maliye memurlarının vazifesi makbuzunu getir, getirmezsen senden para isterim, diyecek vaziyetten kurtararak herkesten para istendiği zaman defterinin hilâfının isbatı kabil olmayacak şekilde terbiye etmek lâzımdır. Yahud bir vatandaştan iki defa vergi aldıkları zaman yalnız gayrikanunî hareketlerinden değil ayni zamanda vatandaşı izrar ettiklerinden dolayı da tecziye edilmeleri lâzım gelir. Vatandaş aleyhine yapılan her hangi bir fena muamelenin daima tekerrür ettiğini görüyoruz. Çok istiyoruz ki, bu kanunun temin ettiği yenilikler arasında bu saydığım eksiklikleri telâfi de girmiş bulunsun.

Arkadaşlar, biz evvel ve âhir devletçi bir milletiz. Yani bir milletiz ki, başına bakarak kendimize istikamet tayin ederiz. İyi baş bir milleti daima iyiye sevkeder. Doğru adam daima doğruluğun en büyük mürebbisi ve mürşidi olmuş ve vicdanlar üzerinde hocalığını yapmıştır.

Onun içindir ki, kendilerine millet parasını hediye ettiğimiz mal memurları üzerinde gözlerimiz daha açıktır. Çünkü ona verdiğimiz parayı vatanın her hangi bir, ammeye taallûk eden, işinin meydana getirilmesi aşkile ve ümidile veriyoruz.

Çok rica ederim ve çok rica ediyoruz, malmemurlarının sefahati, malmemurlarının şu veya bu gayrimeşru hareketleri üzerindeki murakabe gayet şiddetli olsun. Kendi iradile yaşamak kabiliyeti olmayan bir tahsildarın geçirdiği hayatın, şu veya bu şekildeki sefahatın; yaptırdığı ev ve apartmanın - namı müstearla dahi olsa - kendisinin hırsızlığına delil telâkki edilmesi yolunda çok kuvvetli, demir gibi, tıpkı bizim millî ve ahlâkî halimiz gibi murakabeye ihtiyacımız vardır.

Bilhassa ve bilhassa arkadaşlar, İstanbuldaki suiistimallerin, şikâyetlerin ve her gün bize maliyemiz hakkında gelen şikâyetler bu yeni teşkilât bir devayi âcil ve şafisi olsun.

Nitekim bir noktai esasiye olarak aldığımız bu meseleye mütehassıs dahi nazarı dikkati celbetmiş, memurların kazanç tarzı ile masarifi arasında mukayese yapılmasını daima göz önünde tutulmasını tavsiye etmiştir. Bu ciheti noktai nazarlarda iştirak olduğunu tebarüz ettirmek için arzediyorum. Bir ecnebinin de, vaziyeti Türkler gibi gördüğünü, ifade etmek istiyorum. Yoksa ecnebinin bir keramet taşıdığını söylemek istemiyorum.

Bu yeni kanunun esaslı vasıflarını hulâsa etmek lâzımgelirse bize çok faydalı olarak getirdiği en başta bir iş vardır. Tetkik heyeti. Bu tetkik heyetine ayrılacak arkadaşlara şimdiden hatırlatmak isterim ki, kudretli tetebbülerile, mukayeseli çalışmalarile, tecrübe ve bilgilerile memlekete hayırlı olmağa çalışsınlar. 50 senedenberi malî işlerle yuğrulduğunu ,tecrübe sahibi olduklarını söyleyen maliyecilerin dahi içinden çıkamadıkları kanunlar, nizamnameler ve kararların heyeti mecmuasından bizi kurtarsınlar. Arazi gibi kanunlardan kurtulduk amma tefsir, Divanı muhasebat kararları gibi nizamlar şeklindeki kararların heyeti mecmuasından bizi kurtarırlarsa, İcra Vekilleri Heyetine mensub bir daire olmak itibarile, memlekete en büyük hizmeti yapmış olacaklardır. Dikkat edilecek olursa bu gün bir çok vekâletlerden tefsirler geliyor. En çoğunun maliyeden geldiğini ve maalesef bu tefsirlerin en çoğunun ya reddolunduğunu veyahut bir tesis mevzuudur diye tesis yoluna gidildiğini görüyoruz. Bu, nedendir? Bence, onların acizlerini iddia etmek haksızlık olur. Mesele, ve hâdisenin ve muamelâtın yekdiğerile tam irtibatını temin edecek kodların eski tabirle mecellelerin elde bulunmamasıdır. Maliye vekâleti bu yolda tatmin edici bir şekilde bize gelebilirse maliyeye, nihayet bütün memlekete bu esaslar üzerinde en büyük hizmeti yapmış olacaktır. Teknik heyetlerin kanuna göre vücude getirilecekleri talimatnameler ve nizamnameler bir çok yolsuzlu-

ğu kaldıracaktır. Hakikaten emir ve talimatnamelerden kanunların ruhunu bozan bir çokları hatırımdadır. Kanunlara muhalif olanları uzun boylu anlatarak sizi izaç etmek istemem.

Arkadaşlar, Maliye vekâletinden rica edeceğim yeni bir şey daha: İhbarlardan doğan vaziyeti gayri ahlâkiye üzerinde çok meşgul olunmasını temenni etmek. Hakikaten beş on kuruş ikramiye alacağım sevdasile çok namuslu vatandaşların haysiyeti üzerinde tesir yapan bazı vatandaşların ihdas ettikleri feci vaziyeti burada tafsile zannederim lüzum yoktur. Senelerdenberi çalışmış olduğu adamların yanında itma edilemdiğinden dolayı intikam almağa kalkanlar vardır. Bu intikamma da Devlet teşkilâtını vasıta kılmak istiyorlar. Vakıa herkesin bir ihbarda bulunmak hakkıdır, ihbar edebilir. Fakat hüsnü nihete müstenid bir ihbar. İntikama müstenit değil. Ben, bir ihbardan doğacak Devlet menfaatine maliyenin kulak asmamasını isteyecek kadar insafsız değilim. Elbette hırsızlık edenin bir gün Allah tarafından şamar yiyeceğini bilirim. Fakat mücerret bir ihbarın mahiyetini tetkik etmeksizin doğrudan doğruya bir adamın hüviyeti üzerine müessir olacak şekilde harekete geçmek için Maliye vekâleti memurlarının çok hassas olmalarını dilerim. Nitekim çok defa 100 000 - 200 000 liralık ihbar yapıp ta neticede zifoz çıkanların haddi hesabı yoktur.

Arkadaşlar, maliyenin bir Devlet müessesesi olmak itibarile sözlerinde katiyet esastır. Bir daire ki verdiği emirden şu veya bu sebeple dönerse bilhassa tamimlerinden cayarsa memlekette istikrarı teminle mükellef olan müessesenin zâfa uğraması gayet tabiidir. Bunun için de bir ufak misal arzedeyim.

Muamele vergisini yüzde 10 vermekle mükellef olan fabrikatörler yüzde 10 üzerine yüz kuruşluk mal verip 10 kuruş ta almca. Yine bir tamime tevfikan bu 10 kuruş için de 1 kuruş alırlardı.

Binaenaleyh vergi % 11 olarak yürüyordu. Bir gün Maliye vekâleti bir tamim yapar, bu % 1 ler fazladır, % 10 alın der. Bu tamimler böyle devam eder ve bir sene, bir buçuk sene zarfında muamele vergisile mükellef olan fabrikalar işledikten sonra Maliye bunlara bir gün der ki; sizin şimdiye kadar ve vermediğiniz %1 farkları verin. Bir sene içerisinde 50 bin, 100 bin lira ve daha fazla devreden bir müessesenin, bir fabrikanın bu şekilde toplanan paralarını birden istemenin husule getireceği ticarî aksülâmeli düşünmek lâzımdır. Maliyeci, memleketin iktısatcısıdır. Memlekette iktısad, şimendifer, liman, tayyare bütün maliye sayesinde vücude gelir. Bunların heyeti mecmuasını harekete getiren müessese, iktısadî anasırı sarsmayacak bir şekilde hareket etmelidir. Şimdi bir tetkik heyeti teşkil ediliyor. Bundan sonra tamimler, bir dairenin şahsî mütaleasından dolayı değil kanunun izahı noktasından hareket ederse çok daha hayırlı olur ve inşaallah böyle hareket ederler de bizi sukutu hayale uğratmazlar.

Şimdi arkadaşlar, müsaade buyurursanız bütün bu sözlerim itiraf edeyim bu günkü maliyenin sırtına yükletilecek hareketler değildir. Bütün bunların heyeti mecmuası dünün, evvelki günün ve daha evvelki günün bıraktığı izlerdir. İsmet İnönünün söylediği gibi bu kadar şümullü makinanın ve Bütçe encümeninin dediği gibi, bügün için 10706 memurdan mürekkep bir ordunun muhtelif seviyesi içinde ahenk temin edebilmek için elbette bunların her birisinin üzerinde senelerce uğraşmak lâzımdır. Fakat senelerce uğraşmak davası, bizim mütemadî uğraşmamıza bir mâni ve sebeb teşkil etmez. Onun içindir ki bu meselede teşkilât yapmak dolayısile, size iyi iş yapacağız, yolunda vukubulan vaitlerin heyeti mecmuasını hüsnü telâkki etmekle memnunum. Para alınsın, fakat iş görülsün.

Bütün bu işlerin içerisinde bir noktayı daha hatırlatmaktan vazgeçemiyeceğim. Hakikati kabul etmek lâzımgelir ve zannediyorum ki Bay Fuad zamanında olacak, bir hukuk müşavirliği kanunu yaptık ve bir hukuk müşavirliği teşkilâtı tanzim ettik. İtiraf ederim ki bu, hukuk müşavirliği teşkilâtı, ve bu günkü avukatları hukuku Hazineyi muhafaza etmek noktasından eski zamana göre faaliyet gösteriyorlar. Bilhassa hukukcu arkadaşlarımdan da rica etmek isterim. Hukuk denen nesne, daima mesele olarak tetkik edilsin. Hazineye taallûk ettiğinden dolayı, Hazineyi müdafaa ediyorum gibi hukuk müşavirleri avukat vaziyetine düşmesinler. Hukuk müşavirliği başkadır, avukatlık başkadır. Avukat, davasını aldığı tarafın hukukunu müdfaa eder. Fakat Hazine vekili, hukuk müşavirleri bu vaziyette değildirler. Hakikati söylerler. Hatta salâhiyettar bir hukuk müşavirinin, bir meseleyi müzakere ettikten sonra kendine muhalif mütalea dermeyan eden hukukcu arkadaşlarına karşı: Ben bir hukukcu sıfatile sizin ile beraberim, fakat bir Hazine hukuk müşaviri sıfatile sizden ayrılırım, mütaleası en çok Hazinecilik zihniyetini ifade eder. Hukuk müşavirinin, vazife noktasından Haiznecilığe doğru gitmesini hak noktasından asla muvafık bulmam. Minnettar olmakla beraber bu fikir ve nokta üzerinde fazla hassas olmalarını arkadaşlardan rica etmeği de vazife bilirim.

Bize, İstanbul Muhakemat müdürlüğünün hakikaten çalışkanlığını gösteren bir broşür tevzi ettiler. Bu broşürde İstanbul mahkemelerinde işlerin yekûnu hakikaten bu makinenin ne kadar ıslaha muhtaç olduğunu göster-

mesi itibarile şayanı dikkattir. Varide ve sadırası 1934 haziranmdan 1935 bidayetine kadar 74 950 evrak kaydetmiştir. Bu evrak içinde takib kabiliyeti olmayan 11 284 dosya sureti katiyede hıfza alınmıştır. 11 284 dosyanın her biri ile bir adamın alâkadar olduğunu farzedersek leh ve aleyhte olmak şartile o kadar vatandaşla uğraşmaktan vazgeçilmiş demektir. Sübut delilleri, şu veya bu eksikler, eşhasın ikametgâhları bulunamamak noktaları, gösterir ki makinede bozukluk vardır. Çok şayanı takdirdir ki, o zat müdür kimse, bu meselede bütün hesapları veriyor, ve bu makinayı düzelttim diyor. Çok arzu ederim ki, bilhassa bütçe müzakere olunurken Maliye vekilinden Türkiyenin malî muhakemat ve muamelâtı hakkında bize öyle bir cetvel versinler ki, bu kanunun tatbikmdan doğan vaziyetle eski vaziyet hakkında mukayese yaparken, inkilâbmızm heyecanile Devlet hukukunu muhafaza için gösterdiğimiz gayret arasında bir fikir edinmiş olalım.

Bir noktayı da o ecnebi mütehassısı, çok ehemmiyetle mevzubahs ediyor. Benim de nazarı dikkatimi celbettiği için, kanunda nazarı dikkate alınmasını rica edeceğim. Mütehassıs diyor ki, teşkilât yapılırken her tarafm, ihtiyacına ve varidatma göre masraf etmek lâzımdır. Halbuki, bu yoktur. Raporun 129 ncu sayıfasında misaller gösteriyor. 1933 - 1934 te Beyoğlundan 2 854 704 lira tahsil olunmuş, bunun 1 925 058 lirası masraf olmuş, memur adedi yirmi iki ve maaşları tutarı 14 820 liradır.

Bergama; ayni sene içerisinde tahsilâtı 190 418 lira imiş. Masraf 119 836 lira imiş. Memur adedi 31 dir. Beyoğlunun 22 idi. Maaşları 18 600 dir. Akhisar; 179 891 lira tahsilât, 69 490 lira masraf, 23 memur 10 800 lira maaş, Bartınm; 163 763 lira tahsilât, masraf 115 031 lira 21 memur 12 288 lira maaş.

Binaenaleyh, kendi ellerine vereceğimiz bu teşkilât kanunun verdiği müsaadeyi kullanırlarken çok rica ediyoruz ki, zaten rica etmesek dahi yapmak vazifeleri olduğunu bilmekle beraber, burada millet namına bir defa daha söyleyeyim. Mücerred kadroda olduğundan dolayı memur kayırmakta ihtiyaç hattı hareketi takip edilsin.

Arkadaşlar, bütün bu işlerin Maliye vekâletine taallûk eden kısmlarını söyledikten sonra müsaadenizle bizim Bütçe encümenine de biraz, ufacık bir tarizde bulunayım. Diğerleri Maliye vekâletinden hep maziyi sayarak istikbali temin yolunda ricalardı. Fakat bu doğrudan doğruya tarizdir.

Bütçe encümeni yazdığı mazbatada bize izahat veriyor. Memurlar şu kadar ücret alıyor, şu kadarı masraftır filân..... tekrar etmek istemiyorum 7 536 660 lira umumî maaş ve ücrete ayrılan diyor. Sonra yeni vaziyeti de bildiriyor. Memurlar için 7 880 316 bu günkü maaştır. 1 645 704 de idarei hususiyeye veriliyor diyorlar, yekûnu 8 734 020 dir. Bu hesabı verdikten sonra bu gün yani 1935 malî yılı içindeki vaziyetle mukayese ettikten sonra orta yerde bir milyon yüz doksan yedi bin altmış lira bir fark vardır. Yani Maliye vekâleti bu teşkilât kanununu yapmakla Maliye vekâleti kadrosunda fazlalık vardır.

Ben şahsen bir milyon lira az mıdır, çok mudur, bunun üzerinde tevakkuf etmeyeceğim. Çünkü, işe göz dikmiş behemehal bu işler iyi çalışırsa bu paranm kat beakt fazlasını temin edeceğine kanaat getirmiş bulunmaktayım. Bu hususta salâhiyetli olan arkadaşlar söylerler.

Asıl itirazım, encümenin bu para istiksar edilecek bir para değildir, demesinedir. Şimdiye kadar bir memurun maaşı için veyahut, hatırlıyorum, İnhisarlar idaresinin senede iki yüz bin lira fark olacaktır diye asabiyet göstererek kanunun müzakeresine tahammül etmeyen kanunu Bütçe encümenine aldırıp tatil sonuna bırakan nihayet bu kanunun istediği 200 000 lirayı vermesine Hazine müsaid değildir diye. Bu suretle asabiyetle hareket eden, kurtarmaz diye bağıran Bütçe encümeninin 1 197 060 lirayı istisgar etmesi zihniyeti Maliye vekâletinin zihniyetinden evvel tashih olunması lâzımgelen bir zihniyettir (Gülüşmeler).

Bu noktadan Bütçe encümenimizin takib ettiği siyaseti maliyedeki istikrarsızlıktan dolayı Bütçe encümenine fazlaca tarizde bulunuyorum. Encümen istiksar edilmemesini temin için, bunun ehemmiyeti yoktur, bu paranm 500 000 lirasını zaten kabul ettiniz diyorlar. Bizi muamelâtı maliyeden haberdar ediyorlar ve yine diyorlar ki, malûm ya, geçen sene kanun kabul olunurken maliyeye 500 000 lira zam yapılacağı zehabına düşmüşüz. Hayır, biz düşmedik, onlar düşmüşler ve bütçeye öyle koymuşlar. Kanun kabul edilmiş olsaydı, ayni vazifeyi görecek müesseseyi 500 000 lira farkla yaptığımıza göre bu sefer 600 küsur bin liralık bir farkla yaptığı halde yine istisgar edilecek bir şey yapıyoruz diyorlar ve müdafaa için diyor ki, merak etmeyiniz, bunun 500 000 i zaten bütçede var, bir. Ondan sonra diyor ki, maaş tertibinden 143 520 lira alırız, (L) cetvelinde mevkuf tutarız, iki. 198 400 lira alırız, ücretler hesabından tenzil eder, (D) cetveline naklederiz, üç. Şimdi ne oldu? Şu hesaba göre bunlarm tuttuğu 340 920 lirayı, aradaki farkı 855 140 liradan tenzil ederiz, ondan sonra 500 000 lira da paramız vardır. Orta yerde bu gün için maliyeye verilen 355 150 lira için de; merak etmeyin, bu teşkilâtı yapalım da, buğdayı koruma vergisi masrafmdan kısarak karşılığını temin ederiz, diyor.

Bu kadar müsekkin hapı bir maliyeci olmayan adam sıfatile dahi kabul etmek vaziyetin-

de değilim. Ortadaki 1 milyon 100 bin lirayı kabul etmeli. Bu para çoktur ama, karşılığında temin edeceği varidat daha fazla olacaktır, demeli. Yoksa israfkâr edilmeyecektir, bunu (D) cetvelinden tenzil ederiz, buğday tertibinden masraftan kısarak temin ederiz, gibi sözler lüzumsuzdur. Bu sene belki böyle yapılacaktır, fakat gelecek sene ne olacaktır?

Binaenaleyh ifadelerin bir kısmı sevgili tariz mahiyetinde olmak üzere Bütçe encümenine taallûk eder.

BÜTÇE E. M. M. SIRRI DAY (Trabzon) — Cevab veririz.

REFİK İNCE (Devamla) — Öyle tahmin ediyorum ki, arkadaşlar, maksadım aslâ tariz olmadığı açıktır. Maksadım tamamen hâdiseleri evlâdü ensalimize dersi ibret olmak için ve kendi nammıza millet vekili olmak sıfatile duyduklarımı ve işittiklerini söylemekten ibarettir. Tashih edeceklerini söylediler. Çok teşekkür ederim. Çünkü ben kendi kanaatimin mutlaka doğru olduğunu iddia edecek kadar hodbin değilim.

Sözlerime nihayet vermezden evvel Hükûmetin bir sözü ile mütehassısım bir sözünü iki esaslı direktif olarak gene arzetmeği bir vazife bilirim.

Hükûmet esbabı mucibesinde diyor ki; vergi sistemimiz üzerinde daha basit, daha randmanlı usuller bulmak, yeni vazifelere intibak edebilmek en mühim işlerimiz olmalıdır. Temenni ederim ki, bu teşkilât bunu temin etsin. En ehemmiyetli olarak rica edeceğim nokta, mütehassısım raporunda dermeyan ettiği noktadır. Memlekette halk ayrı, Hükûmet ayrı zihniyeti ortadan kaldırmaktır.

Mütehassıs diyor ki : Borclu vatandaşlarla aramızdaki ahengi temin etmek için (Malî ıslahat; vergi usullerile mükelleflerin münasebetlerini iyileştirmek olacaktır).

İşte arkadaşlar, vergi usullerinde bu münasebetleri iyileştirmeğe muvaffak olduğumuz gün, bu gün maliyecilerin aldıkları bir milyon değil, on milyon dahi benden bu millet namına hepsine helâl olsun (Bravo sesleri).

BAŞKAN — Lâyihalara rey vermeyen varsa reylerini versinler.

BERÇ TÜRKER (Afyon Karahisar) — Sayın arkadaşlar, Refik İnce arkadaşımızın parlak nutkundan sonra bendenizin okuyacağım biraz yavan gelecek. Fakat müsaadenizi dilerim:

Finans bakanlığı teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanun lâyihası müzakere edilirken buna dair bir kaç söz söylemek isterim. Finans bakanlığının teşkilât ve ıslahatı şimdi değil, Cümhuriyet Hükûmetinin teşekkülünü müteakip nazarı itibare almacak önemli bir mesele idi. Binaenaleyh bunun bir an evvel tatbik ve mevkii icraya konulması memleketin makanizması noktai nazarından elzemdir.

Ancak, Finans bakanlığı tarafından Kamutaya sunulan teşkilât kanun lâyihasından anlaşılıyor ki, memur adedini azaltarak ve masraf faslında tasarruf yapılmak suretile bu teşkilât teklifi sunuluyor. Bilâkis hem memur adedi çoğaltılıyor, hem de masraf yekûnu kabartılıyor. Bunun teferruatını berveçhi ati arzediyorum:

Yeni teşkilâtın teklifinden evvel mevcud kadrodaki memurlar adedi (9326) idi ve senelik tahsisat (6 717 600) lira idi ve ücretli müstahdeminin senelik tahsisatı (720 840) lira idi ve müstahdemin adedi de (1377) idi ki ceman memur adedi ve müstahdem adedi (10 706) ve tahsisat yekûnu da (7 536 960) lira idi.

Yani bu miktara maaş ve ücret tertibinden maada bütçenin masraf tertibinden verilen (98 520) lira zammedilerek ceman yekûn eski kadro ve tahsisat (7 536 960) lirayı tutuyordu.

Yukarıda zikrettiğim memur ve müstahdemin adedile tahsisat ve ücret yekûnu içinde hususî idarelere devredilen (2 701) memur ile (1 645 704) lira senelik tahsisat ta dahildir.

Yeni lâyihaya bağlı kadrolarda ise memur adedi (5 963) ve müstahdem adedi (3 253) ve senelik muhassasat olarak (5 243 196) lira ile (1 845 120) ilâve edilirse ceman yekûn (7 088 316) lira ediyorsa da idarei hususiyelere devredilen (2 701) memur ve müstahdemle onlara verilen ve maliyenin kasasından çıkacak olan (1 645 704) lira da ilâve edilirse (8 734 020) liraya baliğ olan bir yüksek miktar meydana çıkıyor. Yani eski teşkilât kadrosu ile bu gün teklif edilen yeni kadro mukayese edilirse memurin ve müstahdemin adedi (10 706) memura karşı (11 917) memur ve fazla masraf yekûnu olarak da (1 197 060) liralık bir tezayüd görülüyor.

Bu seneki bütçeye kabil olduğu kadar az külfet tahmilinden içtinap edilerek muhterem Bütçe encümeni, sayın Finans bakanı ile beraber teşriki mesai ederek yeni teşkilât kadrosunda tasarruf etmek suretile değil, başka bir takım fasıllardan, yani maaş ve ücret tertiplerinden, buğdayı koruma işinden ve Maliye bütçesinin diğer fasıllarından tasarruflar yapılarak yukarıda zikrettiğim (1 197 060) liralık korkunç masraf fazlası anha minha (400 000) liraya indirilmiş yani netice itibarile yeni teşkilât kadrosunda hususî idarelere devredilen memurlar da ilâve edilirse (1 211) memur adedi artmış oluyor ve masraf kısmında da (400 000) liralık fazlalık meydana çıkıyor.

Her ne kadar muhterem Bütçe encümeni mazbatasında kendisine has olan bir « Parlâmento usulile » izahat vererek yukarıda bahsi geçen (1 197 060) liralık masraf fazlasını ortadan

kalkmış gibi göstermek istiyor ise de bu seneye mahsus olarak bir takım tenzilât ve tasarruf yapıldıktan sonra haddi zatinde (400 000) liralık masraf fazlasmm baki kaldığı aşikârdır. Muhterem Finans bakanmm, Maliyenin yeni teşkilâtı için, bir kaç ay evvel Yüksek Kamutaydan dört yüz bin liralık bir tahsisat alması ortada iken bu gün müzakere ettiğimiz teşkilât için, hiç bir para sarfetmiyor diyebilir miyiz? Tabiî diyemeyiz.

Gönül isterdi ki, ve şimdi vaziyetimiz icap ettirdi ki, muhterem Finans bakanı yeni teşkilât ve ıslahat kadrosunu Yüksek Kamutaya takdim ederken bize memur adedinin azalmış ve (400 000) liranm da tasarruf edilmiş müjdesini vermeli idiler. Çünkü buhran senelerinde muhterem Finans bakanı yeni varidat bulmak için müşkülât çektiği bir zamanda kabil olduğu kadar tasarruf yoluna gitmiş olduğunu bize müjde olarak söylemesi lâzmgelirdi.

Maliye teşkilâtmm ruhu ve esası şunlar olmalıdır, yani:

A) - Memurin adedini çoğaltarak maliye bütçesinin masraf kısmı kabartılmamalıdır.

B) - En büyük şeflerden başlayarak en küçük memura varmcaya kadar maliye işlerine vukufu olan « Formé » memurlar istihdam edilmelidir. Yani az memurla çok iş görülmelidir.

C) - Şimdi Heyeti Celileye getirilen teşkilât kanunu kabul edildikten sonra izahat ciddî ve önemli surette tatbik edilmelidir.

Meşrutiyetin ilânmdan sonra, maliyenin ıslahı için, Fransadan meşhur maliyeci Mösyö Laurent celbedilmişti. Bu zatin ilk ıslahatı, mevcud memurlarm adedini azaltmak, fakat seçilmiş ve ehliyetli memurlarla maliye kadrosunu teşkil ettirmeyi münasib gördü.

Müfettişler servisinin ıslahı için de Fransadan Mösyö Joly gibi bir zat celbedilmişti ki, bu zatin gayretile «Formé» Türk enspektörler yetiştirildi. Bu gün, maliyede çalışan ecnebi erbabı ihtisas acaba Mösyö Laurent'nin veyahut Mösyö Joly' nin iktidar ve ehliyeti derecesinde midirler?

Teşkilât kanunu Kamutaydan çıktıktan sonra, bu kanunun ahkâmmı yürütmek için, modern maliye usullerine vâkıf, tecrübeli, memurlar mevcut mudur? Bu gibi memuarlar mevcud değilse, nereden ve nasıl tedarik edilecektir?

Seçilmiş memur demek, yalnız mektepten mezun memur demek değildir. Bilhassa maliye memurları tecrübeli ve itimada, emniyete şayan memurlar olmalıdırlar ve daimî kontrol altmda tutulmalıdırlar.

Çok muhterem Finans Bakanı müsaade buyurursa tenviri efkâr etmek için bu günkü günde maliye makanizmasmda ne gibi ahval vuku bulduğunu neler olduğunu bir kaç misalle arzetmek isterim: ve kuvvetle ümid ederimki yeni islâhat sayesinde arzedeceğim hâdiselere meydan verilmeyecektir. Meselâ: İstanbul, Adalar, cihetinde tahsil memurlarmdan biri, yaptığı yolsuzluktan dolayı mahkemeye verilir, ve her nasılsa, oradan yakasını kurtarır, ve yolunu bulur Kartala tayin edilir. Orada da sahte makbuzlarla, bir kaç yüz liralık vergi bedellerini kemali serbesti ile ihtilâs eder . Neden sonra, maliye müfettişleri işin farkma varırlar. Maliye memurları, malmüdürleri ve tahakkuk memurları içinde çok namuslu, çok müstait zevat vardır, bunu iftiharla söylemeği bir vazife bilirim. Fakat, yukarıda arzettiğim hâdisede iki şey tebeyyün ediyor. Brincisi bir tahsildarm, hüviyetine, mazisine, bakılmadan istihdam ediliyor, Adalarda yolsuzluk eden bir adam yirmi dakikalık bir mesafede bulunan Kartalda, «Evliya» imiş gibi, ehemmiyetli bir iş bulabiliyor. Makanizmada münasebet, merbutiyet olmadığı için, yani sol elin yaptığmdan sağ elin haberi olmadığı için zikrettiğim hâdise vuku buluyor. İkincisi maliye müfettişleri, çok defa iş işten geçtikten sonra meydana çıkıyorlar ve yolsuzluğa vaziyet ediyorlar. Demek ki maliyenin kontrol servisinde de zayıf noktalar vardır. Makanizmada daha garip şeyler oluyor: Meselâ:

A - Kazanç kanununun 60 ncı maddesi diyor ki:

«Terki ticaret ve sanat eden birisi memaliki ecnebiyeye gidecek olursa , kazanç vergisinden borcu olmadığma dair mal memurluğundan bir vesika ibraz etmedikçe, pasaport verilmez ve vize edilmez.»

Avrupaya gidenin mağazası açık, ticarethanesi mevcud, evi mevcud, fakat ticarethanesine tarholunan eski bir kazanç vergisinin, kanuna muvafık surette tarh olunmadığı için, verginin terkini zmmmda, tetkiki itiraz komisyonuna vaki olan müracaatlar büyük teehhürlere uğrıyor ve buradan bir karar çıkmadıkça, Avrupaya bir müstacel işi için giden tüccara pasaport verilmediğinden, bu haller serbestii seyahata engel teşkil ediyor, ve iş adamlarmı müşkil bir vaziyete düşürüyor,

B - Teşviki sanayi kanunundan istifade eden müessesata, blânçoları mucibince tarh olunan kazanç vergisi ihbarnamesi mükellefe tebliğ olunurken, bu vergnin tahsil edilmesi de ayrıca tahakkuk memurluğundan tahsil memurluğuna yazılıyor ise de, mükellef, muafiyet ruhsatnamesinin tarih ve numarasmdan bahsederek bu verginin terkin edilmesini ve bunun tahsil edilmemesi için tahsil memurluğuna tebliğini, tahakkuk memurluğundan taleb edildiğine rağmen, tebligat yapılmadığmdan, tahsil memuru o müesseseyi defaatle taciz ediyor ve hattâ hacze bile kıyam ediyor.

Halbuki teşviki sanayi kanunundan istifade eden müesseseler, tahakkuk memurluğunca zaten malûm olduğundan, verginin tahakkuku tahsil şubesine bildirilirken, bu verginin tahsilden

muaf olduğu da ayni zamanda tahsil şubesine bildirilmiş olsa, teşviki sanayi kanunundan istifade eden müesseseler taciz edilmiş olmaz.

Bu gün millî bankalarımız, Cümhuriyetin şanu şöhreti ile mütenasib, modern usullerle iş görüyorlar. Millî bankalardaki memurlarm kısmı azamı İstanbulda ve Avrupada ecnebi bankalarda çalıştılar, bankacılık sanatını öğrendiler ve şimdi oradaki servislerin muamelâtı, ve bilhassa ahali ile temas, tam bir intizam, metod ve süratle yürüyor. İşgal ettikleri binalarm nezafeti de ayrıca nazarı dikkati celbediyor ve müşteriler üzerinde bir hüsnü tesir bırakıyor.

Halbuki maliye şubelerinde, ve hattâ vilâyete merbut dairelerde hâlâ eski zihniyetle iş görenler vardır. Ashabı mesalihe ve mükellefe, bir « suçlu » adammış gibi muamele edenler vardır, ve işini görmek için « bu gün git, yarm gel, gelemezsen gelecek hafta gel » diyerek, müstacel bir işi olan ve uzak mahallerden gelen ashabı mesalihi avundurmak usulünü tatbik edenler bulunuyor. Hele vergi işlerile meşgul olan bazı memurlar ile mükellefler arasında her gün hâdis olan müşkülât ve münakaşalar « yürekleri ferahlatıcı » mahiyette değildir.

Bürolar bazı yerlerde köhne ve nezafet görmemiş bir manzara arzediyor.

Maliye şubelerinde ve vilâyetlerdeki diğer maliye hizmetlerinde müstahdem olan ve bazan maaşları on liraya kadar inen küçük memurlara gelince; bunlarm kısmı azamı maaşlarmm ademi kifayetinden dolayı vazifesini değil, ailesinin ihtiyacını nasıl tatmin edeceğini düşünür bir halde iş görmek vaziyetinde bulunuyor. Bu hal başka dairelerde de mevcuttur. Ben az maaşlı ve kendisine oldukça mühim bir vazife tevdi edilen küçük memurlardan bahsetmek istiyorum. İşte bunlarm maaşmı yükseltmek, hem bu zavallılara yardım etmek, hem de mükellefin işini tesri etmektir.

Millî bankalarda, az bir zaman içinde, tatbiki kabil olan modern usul ve sistem niçin devairi resmiyede tatbik edilemiyor; ve niçin maliyecilik ilmini öğrenmek için Avrupaya seçilmiş talebeler yollanmıyor?

İstanbul vilâyetinin maliye teşkilâtı pek karışık ve mükellef için pek müziçdir. Hazineye de bir çok müşkilâtı ve belki de zararı mucib oluyor. Bunu yeni baştan tetkik etmek icab eder, ve bu tetkikat ise, maliye ile şimdi alâkası olmayan, bir kaç maruf maliyeci ve mütehassıslar tarafmdan yapılmalıdır.

Bina ve arazi vergilerinin haziranda maliyeden vilâyet hususî idaresine geçmesi, acaba maliyedeki yeni teşkilâttan doğacak ıslah ve tanzim ruhu, vilâyet hususî idaresine de girecekmi ? Tabiî girmeyecek. Demek ki o kısma aid işler «Eski hamam eski tas» gibi kalacaktır. Bu doğru mudur?

Maliye makanizmasmm kontrolü meselesine gelince, kontrol memurlarmm adedi mubalâgalı surette çok olmamalıdır, zira muamelâtı cariyede ademi intizam hâsıl olur, müziç olur. Kontrol işi semereli olmak için, ehliyeti haiz memurlara bu vazifeyi tevdi etmeli.

İşte hatıra gelen kısa mülâhazatım ve samimî temenniyatım bunlardır. Maksadm çok nazik ve çok mühim bir vekâleti maharet ve hazaketle idare eden muhterem Finans Bakanının, işittiğim ve gördüğüm işler üzerine nazarı dikkatlerini celb etmekten ibarettir.

Ümid ederimki samimî ve açık surette arzettiğim ifadeler ve sözler muhterem Bakan tarafmdan hüsnü telâkki buyurularak, sui tefehhümlere sebebiyet vermeyecektir. Hepimiz yapılacak ıslahatm semerelerini görmek isteriz.

Bittabi maliye teşkilâtı kanununu, Yüksek Kamutay ariz amik inceleyerek önemli kararlarını verecektir. Eğer maliye makanizmasındaki bütün muamelâtı cariye sık sık yakından takip edilmezse, memurlar «Sürveye» edilmezse, yani nezaret altında tutulmazsa, Teşkilât kanunu, amelî surette tatbik edilmiş olmaz.

HÜSNÜ KİTAPÇI (Muğla) — Heyeti Celilenin sabrını sui istimal etmeyeceğime söz vererek huzurunuza çıkıyorum, kısa söyleyeceğim.

Maliye makinesinin iyi işlemediğine dair edilen şikâyetleri karşılamak ve ona cevab mahiyetinde olmak üzere bu teşkilât kanununu Hükûmet bize gönderiyor. Binaenaleyh şikâyetleri eden biz olduğumuza nazaran buna çare teşkil eden kanunu da kabul etmemiz, bir emri zaruridir.

Yalnız, bazı noktalarda hatıra gelen şeyleri öne sürmek ve onlardan kabil olan tasarrufu temin etmelerini Hükûmetten ve arkadaşlardan dilemek te bir vazife teşkil eder.

Vekâlet, millet işlerini tam mânasile başarabilmek için kadroya 1211 memurun ve bütçeye de 1 197 000 liranın ilâvesini istemektedir. Bu isteği muhik göstermek için serdettiği başlıca sebepler : Maliye vekâletinin işlerinin çoğalması, malmemurlarmın yakından ve mütemadî bir surette teftiş altında bulundurulmaları için kontrol memurları tayini ve üçüncü olarak ta maliye mevzuatının ıslahı ve zamanın icaplarına ve memleketin iktısadiyatına uygun bir şekilde çıkması için de mütemadî tetkikatı ilmiyede bulunmak üzere bir heyeti ilmiyenin teşkili lüzumu. Bilhassa sondan ikisi çok yerindedir. Hakikaten malmemurlarının bazı yerlerde kanunu iyi anlamamaları yüzünden yapacakları hataları buraya gidecek kontrol memurları ıslah edebilir. Kezalik bazılarının belki sui niyetle teşebbüs edecekleri yolsuzlukları, bu kontrol memurları başlarında bulundukları için yapamazlar. Mü-

temadî bir teftişe ihtiyaç vardır, çok yerinde bir masraftır.

Sonra heyeti ilmiye. Bu da zaruridir. Çünkü müdiranın gündelik işleri okadar çoktur ki bu işlerle uğraşırlarken vakit bulup ta memleketin malî cephesini tayin etmek için sarfı zihin etmeleri, adimülimkândır. Bu itibarla bu da lâzımdır, çok muhiktir. Şu halde benim söyleyeceğim şey, yalnız maliye işlerinin çokluğu dolayısile teşkil edilen kadro doğru mudur, değil midir; meselesine münhasır kalacaktır. Benim zannımca bu teşkilât yapılırken kanunun hududu çok geniş tutulmuştur ve bilhassa merkezdeki daire müdürlerine verilen maaşlar yüksek tutulmuştur. Son zamanlarda kabul ettiğimiz vekâletlerin teşkilât kanunlarına baktım, bunlar Gümrük ve Nafıa teşkilât kanunlarıdır. Gördüm ki bunlar, teadül kanununa konmuş olan aslî maaşları muhafaza etmişlerdir. Meselâ; her ikisinin de hususî kalem müdürlüğü elli beş lirada kalmıştır. Sonra onlarda umum müdürler maaşı seksen, doksan liradır. Yalnız Nafıa vekâletinde teknik işlerile uğraşan teknisyenlerin, dışarda daha fazla para bulacakları nazarı itibare alınarak, maaşları fazla tutulmuştur. Hlbuki burda müdürü umumiler 100, muavinleri 80 liradır. Vazifeleri bir olması lâzımgelen zat işleri müdürleri, onlar da 70, maliyede 80 liradır. Çünkü burada zat işleri müdürü memurları daha fazla imiş te, daha fazla uğraşacakmış. Halbuki burada teşkilât, daha geniş ve memuru ona göredir. Biz bu arkadaşlardan, memlekete verebilecekleri faydaların, hizmetlerin fazlasını isteriz. Verebilecekleri faydalar, hizmetler, kendi takatları derecesindedir, ondan fazlasını zaten veremezler. Fakat hiç bir zaman zat işleri kendi göremediği işler kadar uğraşır denemez. Çünkü her zaman her memur için kabil olduğu kadar uğraşmak, bir emri zaruridir. Maaş orada 60, 70 olduğu halde niçin burada 80 olsun? Sonra ben öyle görüyorum ki, Maliye vekâletinin bu hususta vaziyeti çok naziktir ve ben öyle zannediyorum ki, Maliye vekâleti, diğer vekâletlerin, memur maaşlarının yükseltilmek emrinde vukubulacak mutalibatına karşı ancak, teadül, gibi ana kanunlara sığınarak taleplerini reddetmesi icap ederken, kendisi onlara nümunei imtisal olacak masrafları açmıştır. Yarın bihakkin korkulamaz mı ki, diğer vekâletler de gelirler, kendi müdürü umumilerine100 er lira maaş isterler Gümrükler muhasebe müdürü 70 lira maaş alır. Şimdi bu, 70 lirada kalır mı? Tabiatile onlar da yükselecektir. Şunu da işaret etmek isterim ki, Maliye vekili, teşkilât dolayısile 1 197 000 lira para istiyor. Halbuki bunu 32 senesine kıyasen söyleyecek olursak 6 400 000 lira olan yekûna nazaran bu defa bizden 2 300 000 liralık bir fark istiyor demektir. Maliye bu kadar fazla masrafa girmeli mi, girmemeli mi? Bunu iyice düşünmek ve netice de açacağı masraf kapılarını şimdiden kapamak lâzım mı? Tabiî bunu da düşünmek lâzımdır, zannederim.

Gerçi Maliye vekâletini bir dereceye kadar mazur göstrecek bir sebep var: O da müntesibini maliyenin, kendilerine daha dolgun maaş verebilecek başka malî müessesatta vazife alabilmeleridir. Bu yüzden zannederim, Maliye vekâleti, bir kısım elemanlarını kaybetmiştir, hatta aylar geçtiği halde bir müdürü umumî bulamamıştır. Çünkü ekseriyet daha fazla maaş veren tarafa intikal ediyor. Fakat biz bunu öyle zannediyorduk ki, bu gibi müessesatı maliyede fazla maaşlara kabil olduğu kadar set çekmekle bertaraf edebiliriz. Bilhassa bunların kısmı azamı Devlet sermayesile müteşekkildir. Oralarda da barem tatbik edilecekti, yani onlar da diğer Devlet memurları gibi barem üzerinde maaş alacaklardı. Bu memleketin ihtiyacatı hakikiyesi de budur. Biz madamki memleketimizi yükseltmek için bir çok para sarfetmek mecburiyetindeyiz. Bu paraları ancak müsmir olan yerlere sarfetmek lâzımdır. Binaenaleyh, masraflarda daima sıkıya doğru gitmek zaruretindeyiz. Sonra bir şey daha var. Biz teşkilât kanunlarını öyle bir zamanda yapıyoruz ki - teşkilâtın hepsini kasdediyorum - Bütçemizin buhran ve muvazene vergilerile tevzin edildiği bir zamanda. Bir çok memur arkadaşlarımızın alacakları maaştan kesmek suretile bütçe muvazenesini temin ederken, bir kısım memurlarımıza bol bol maaş vermek, ne dereceye kadar doğrudur. Bunu Heyeti Celilenin takdirine bırakıyorum Hulâsa kadro çoktur. 1211 memur. Yani hali hazırdaki 8000 memurun % 15 i nisbetinde fazladır. Para itibarile de % 17 yi tutuyor. 1932 yi tutarsak % 25 zam oluyor. Bu, fazladır. Öyle görüyorum ki benim söylediklerime karşı Bütçe encümeni de bigâne değildir, benimle beraberdir. Meselâ mazbatada yazıyor ki: Bu sene yapılacak tecrübelerle filî kadro ile gelecek seneler için de iktifa olunsun. Temennî ederiz ki, 400 000 liralık filî kadroya gelecek sene ilâve yapılmasın. Bununla iktifa edilsin. Bu temennî doğrudur. Buna iştirak etmeyecek kimse yoktur. Bütçe encümeninin bu ifadesine işaret ettikten sonra bir noktaya da ben temas edeceğim. Encümen bu sene 400 000 liralık bir masrafı kabul ediyor. Bunun 250 000 lirası, buğdayı koruma vergisi masrafından, 150 000 lirası da tasarruflardan karşılanacak, vereceğimiz para yoktur diyor.

Bu, bende diğer bir temenniyi izhar için vesile oldu. Anlaşılıyor ki, vekâletler istedikleri zaman, bütçeleri üzerinde büyük tasarruf yapmak, 400 000, 500 000 lira gibi paralar artırmak kudretini haizdirler, Halbuki biz,

Millî Müdafaamız, hava kuvvetlerimiz için çok fedakârlık etmek mecburiyetinde bulunuyoruz. Millet, bu fedakârlığı yaparken vekâletler dahi gayret ederek hava kuvvetlerimizi takviye edecek surette yardımda bulunsalar şüphesiz yerinde olur. (Alkışlar)

Diğer bir noktaya temas edeceğim: Tahsildarlar meclisi: Tahsildarları, ücretli yapıyorlar ve ücretli yapmanın hikmetini şu suretle izah ediyorlar. Diyorlar ki: Bir memur, suiistimal yaptığı zaman kolayca dışarıya çıkarılabilsin ve kendilerine açık maaşı vermek zahmet ve masrafı Hükûmete kalmasın. Bu doğru; fakat biz memurlarımızdan tam hizmet beklemek için onların hakikî manasile Hükûmete bağlı olmalarını şart ittihaz etmeycek miyiz? Bunlar, tekaüd haklarından mahrum olurlar ve âtileri daima endişe içinde bulunursa ilk fırsatta suiistimale yeltenmezlermi? Maaşlı memurların vazifeye daha çok ehemmiyet verdiklerini Bütçe encümeni de kabul ediyor. Bu ehemmiyet verme, değil daha böyle, seviyei fikriyesi, tam manasile inkişaf etmemiş kimselerde, hatta en ziyade yükselmiş kimselerde bile nazarı itibare alınmıştır. Meselâ encümen, diyor ki, bina vergisi temyiz komisyonu aza ve reisleri maaşlı olduğuna göre kazanç komisyonlarını da maaşlı yapalım. Çünkü bu komisyonlar maaşlı oldukları zaman daha faal, daha verimli vazife görüyorlar. Ankara, İstanbul ve İzmirdeki komisyonların da maaşlı olmaları lâzımdır. Demek ki, maaşlı memur kullanmak, işlerin verimli ve daha iyi görülmesini temin ediyor. Hiç şüphesiz tahsildarlar da böyledir. Eğer tahsildarların Hükûmetle bir bağlılığı kalmazsa bunlardan tam manasile iş istemek, abes olur. Sonra her suiistimal yapan tahsildarı kolundan tutup atacaksak buna diyeceğim yok. O halde bütün memurlara da böyle yapmak icab eder. Bu, bir deva değildir. Gerçi kanunda tasfiye için bir müddet kabul edilmiştir. Bence böyle tasfiyeden ziyade birinci çare olarak bundan sonra memur alırken çok dikkatli hareket etmek lâzımdır.

İkinci çare de suiistimal yapanlara öyle bir ceza vermeli ki yaptıkları suiistimalden hiç bir zaman faydalanmasınlar.

Gene Bütçe encümeninin işaret ettiği vechile tahsildarların mükelleflerle olan hesapları bir kâtib tarafından tetkik edilecekmis. Binaenalevh yapılacak iş, suiistimale meydan vermemektir. Yoksa suiistimale meydan verdikten sonra kolundan tutup atmak ve bir iki açık maaş mek bir mesele teşkil etmez. Bunlardan tam vazife istemek için, tam manasile bunların da Hükûmete bağlılıklarını temin etmek lâzım gelir.

Bir şey daha sormak istiyorum. Tahsilât masraflarını çok fazla gördüm. Biraz tabiidir. Çünkü mesela, bir takım atlı tahsildarlar falan vardır. Bunların hepsi yalnız hayvan vergilerini tahsil için kalmıştır. Çünkü bina ve arazi vergileri bittiği için bunlar yalnız hayvan vergilerine münhasır kalmış gibidir. Arazi ve bina vergilerini tahsil işile alâkaları kesilmiştir. Şimdi böyle iki başlı masraf yapmak, doğru değildir. Düne kadar Maliyenin malı olan bu tahsildarlardan istifade edilemez mi? Yalnız hayvan vergisinin tahsiline bu kadar fazla masraf yapmak doğru değildir. Bu işi bina ve arazi tahsildarları vasıtasile yaptırarak bir miktar tasarruf imkânı var mıdır, yok mudur? Eğer varsa, bu işe tevessül etmelerini Hükûmetten dilerim.

AHMED İHSAN TOKGÖZ (Ordu) — Maliye vekâletinin getirdiği bu kanun, her halde mükelleflerle Maliye memurları arasındaki dertleri, acıları düzeltmek için çareler aramak olduğunu itiraftır. Onun için takdir ederiz. Bu muhakkak surette gelmeli idi. Herkesin çalışmasını kesen, alış verişini bozan ve nihayet memlekete randımanlar getirecek kazançları sarsan tehlikelerin önüne geçmek için lâzım bir şeydir. Fakat, bunların tatbikatında benim hatırıma gelen bir kaç noktayı, çok çalışkan Maliye vekilinin görüşüne arzedeceğim:

Bir kere, küçük memurların eline salâhiyet verildiği vakit, bu salâhiyeti istismar ederler. Tahakkuk kelimesi, küçük memurların elinde bir silâhtır. Bu, lâzımdır. Fakat ufak bir memurun eline, istediği vergiyi tarhetmek salâhiyetini vermek, sonra o verginin silinmesi için üç beş dereceden geçip, tâ Heyeti Vekileye çıkması ve oradan geri dönmesi fena bir şeydir. Küçük memurlara bu salâhiyeti vererek onlara istismar kapısını açmak, iyi bir şey değildir.

İkinsici: Mükelleflerin her yerde, bilhassa İstanbulda şubelerde kayidleri vardır. Müfettişleri bu kayid defterlerini gidip görürse, yahud siz gidip görürseniz ne halde olduğunu anlarsınız. Kurşun kalemle yazılmış, başka kalemle yazılmış, sonra silinmiş, sahifenin biri yok. daha bunun gibi bir çok şeyler. Mükellef, şube ile işini gördüğü halde kendisine tekrar kâğıd çıkarırlar. Bu gibi dertler vardır. Bu dertlerin teftişinde gayet sıkı, dürüst, düzgün müfettişlerin murakabesi lâzımdır. Nihayet her mükellefin hesabı malûmdur. Benim bankadaki hesabı carim, malûm olmasa; borcumla alacağım malûm olmasa benim halim ne olur? Bu da tıpkı öyledir. Mükellef, her zaman Maliye ile olan hesabını bilmelidir. Benim bir vakam yok, amma, bildiklerimden birinin olmuştur. Terkini kayid için mahkemece karar alındığı ve mahkemei temyizce de bu, tasdik edildiği halde yine terkin yapılmayıp kendisine sarı kâğıd gönderilmiştir. Bunun emsali vardır.

Sonra, bütçe faslında bir tahsisat vardır, diye o tahsisatı yeyip bitirmek, bir hastalık halindedir. Maliye vekâleti, bir kanun getirerek

iradı arttırırsa bundan hâsıl olacak fazlalık behemehal yenmesin. Bunu çok dileyorum. Hatta; geçen gün buradan geçirilen mülhak bütçelerlen bir tanesinde, tahsisattan artarsa filân yerlerde yenmesi caizdir, diye maddeler vardı. Bu, muhasebei umumiye kanununun büsbütün zıddıdır. Sonra vergi kanunlarmda müruru zaman filân gibi bir şey vardır. Bir tanesini söyliyeceğim. Müruru zaman yaklaşmış, kimse aldırmamış, temyiz ve itiraz komisyonunda bir günde bine yakın kâğıd çıkarılmıştır.

Yeni vergilerin kontrolü çok zor bir iştir. Meselâ, kazanç vergisi; tüccarın defterine bakılacak; doğru mudur, değil midir diye vesaiki tetkik edip girenini, çıkanını tam bir banka memuru gibi anlayacak, acaba kaç memurumuz vardır? Bunlardan anlayacak elemanlarmız çok eksiktir. Bu açığı kapamak için Mektebi mülkiyeden yetişen gençleri almaları çok doğrudur. Kendileri de oranın mahsulü oldukları için şayanı takdirdir. Tüccar defterlerinin kontrolünü yapacak adamlar ne haldedirler? Bunların vaziyeti fecidir. Ticarethane defterlerini tetkik edecek 100 memurun içinde 90 nında bu kabiliyet yoktur.

Memurlar hana geliyor ve tüccarlara, defterlerinizi alıp burava getirin diyorlar. Herkes, defterlerini hamalların sırtına yükletip oraya götürüyor. Bunlar aylıklı değildir, dükkânını kaparsa para kazanamaz. Bunları, işlerinden alıkoymak, doğru mudur? Orada nöbet beklerler, sıra gelmez, bir daha git, bir daha dön..

Bu gibi işler, iş yapmak, randman ne demek olduğunu bilmeyen, anlamayan memurların işidir. Bunların önüne geçileceğine itimadım vardır. Bir de neme lâzım usulü vardır. Onun yarasını da benden evvel söz söyleyen arkadaşım deştiler. Sonra tahakkuk memurlarının itirazlara yaptıkları şeyler... Yani ücretli memurlar, maaşlı memurlar gibi Devlet işlerile alâkadar değillerdir. Aybaşı gelsin, aylığı alalım... Bunu düşünürler. Tahakkuku yanlış yaptınız... Neme lâzım, benden sonra istinafı var İstinaftan sonra da temyize düşecek. Nihayet temyizde de birikecek, müruru zaman geliyor, diye o da bininı birden çıkarıverecek (Gülüşmeler). Buna karşı yapılacak şey; memurları mesul vaziyete koymaktır. Yoksa işleri bu suretle sinekür hale koymak doğru değildir. Bu hastalığın tedavisi lâzımdır. Sonra da daireden de çıkanlar tekaüd olup birer büro açıp bu isle mesgul oluyorlar. Sanki ayrıca bir avukatlık bürosu teşekkül etmiş gibidir.

Sonra vergi tahsilinde de bir takım yolsuzluklar vardır. Hakkı mülkiyet hahfuzdur. Sen vergi vermeden ferağ muamelesi yapılamaz. Bunları gördükçe bu yaşa kadar çok acı gören yüreğim pek fazla sızlıyor. Bunlar için, yani verginin tahsili için Maliye vekâletinin elinde kuvvet vardır. Hakkı mülkiyet nasıl sakıt olur? Vergiyi vermezsen ferağ muamelesi yapılmaz? Bu, ne demektir? En son istirhamım da şudur:

Bu alman tahsisatı çok görmem, yeterki randımanı olsun. Bunun da çaresi almacak memurlar iyi almsın, sinagür olarak adam kayırmak için almmasın ve tatbikatta da büyük bir hastalık olan israftan, lüksten kaçmılsın.

EMİN SAZAK (Eskişehir) — Bu sırada bütün dünyanın birleştiği bir düşünce var: O da; müdafaai memleket düşüncesi. Bu hususta bizim payımız, herkesinkinden çok olsa caiz. Çünkü memleketimiz harap olmuş ve yeni kurtulmuştur.

Şimdi bu vaziyette hakikaten her kese fedakârlık tahmil etmek lâzım gelir. Nafakamızdan keserek şu şerefli vaziyetimizi lâyık olduğu yüksek istikbale götürmek ve memleket müdafaasını temin etmek için bütün varlığımızla, heyecanla çalışmak lâzım gelir. Bu kanunun bende yaptığı aksi tesir, bu mevsimde bu düşüncenin ihmal edilmiş, şöyle böyle gelişi güzel sarfediliverilmiş hissini veriyordu. Şahsımda yaptığı ilk tesir budur. Maliyenin muntazam tediyatının senevî yaptığı işlerde ne kadar faydalı oludğunu müdrikim. Maliyemiz çok zamandan beri bir banka gibi günü gününe, saatı saatına bütün erbabı maaşın ve istihkakın alacağını vermektedir bu çok şayanı şükrandır. Bu gösteriyor ki bu günkü maliyemizi dünkü maliyemizle mukayese edemeyiz. Bu günkü maliyemizin farkı büyüktür, muntazam tediyatı vardır. Amma arkadaşlar demin de arzettiğim gibi şimdi maliye böyle az çok bu günkü zihniyete ve bu günkü âna göre israfa yakın bir yol açarsa, başka daireler de bu yoldan gitmek istedikleri takdirde Maliye vekâleti ne diyebilecektir. Kim bilir yarın sıkışacağız, müdafaa için maliyeden 20 milyon lira verin diyeceğiz. Eğer arkadaşlar bu yeni teşkilâtta bulunacak heyet bunu temin ederse - ki ümidimiz vardır - milleti fazla vergilerden, lüzumsuz izaçtan kurtarırsa, muamele ve sair vergiler gibi, çalıştıkça senden ceza alırım der gibi, bu şekildeki vergilerden kurtarırsa itiraf edelim ki vergiler bu gün hakikaten karışıktır, bunlardan milleti kurtarırsak bu teşkilâta verilen para helâlı hos olsun diyeceğim, ve kanunu bir noktadan lüzumlu görürüm. Bu kanunun bir faydası da, maliyeden gelecek bütün kanunların gözden geçirileceğidir. Bakıyoruz, filân kanun ya iyi anlaşılmamış ya üzerinde iyi uğraşılmamıştır, hemen tefsire geliyor. Eğer bu yapacağımız kuvvetli heyetler bu kanunları iyi tetkik ederler, milletin varidat membalarını gözden geçirirler, halkı izaçtan kurtaracak basit esasları bulabilirlerse biz de millet namına, millet te ferden ferda bunları helâl eder. Benim en iyi gördüğüm,

bu gibi kanunları yapacak, varidat membaları bulacak bir otorite makamı bir Hazine müsteşarı vardı.

Bütçe encümeni bunu kaldırmış. Bunu kaldırmakla kanunun ruhunu baltalamış oluyor. Bu kanunun yegâne hedefi, yalan yanlış vergilerin doğru olmayan usullerin kaldırılması için kuvvetli bir heyetin teşekkülüdür. Hırsızlığa meydan verilmemesi lâzımdır. Bunların temini için otorite sahibi bir Hazine müsteşarına ihtiyaç vardır. Bütçe encümeni tasarruf etmek için mi, niçin yapmışsa bunu kaldırmak suretile kanunun ruhunu çürütmüştür, Arkadaşlar, Maliye yalnîz para alıp vermek işi ile uğraşmaktan ibaret bir müessese değildir. Devletle millet arasındaki rabıtayı da azaltıp kuvvetlendirebilir. Vakıa isteyenin yüzü soğuktur. Amma biraz kolaylık göstererek istemek şekillerini uygun bir hale sokarak milleti Devlete ısındırabilir.

Bir yerde okumuştum. İngiliz bütçesinde bir sene açık olmuş. Eski ve yeni Maliye vekilleri çalışmışlar, uğraşmışlar bir çare bulamamışlar. Nihayet başka birisi işi deruhte etmiş, muhtelif varidattan % 8 indirmiş. Bu adama deli demişler, timarhaneye lâyik demişler. Halbuki yüzde sekiz inince 92 kalması lâzımgelirken varidat 105 olmuş.

Bu sene biz bunu ağnamda ve sekerde gördük. Tuzdan bilmiyorum, fakat şekerden yaptığımız tenzilât Devlete daha fazla varidat getirdi. Ağnam resminden ufacık bir azaltma, çok fark yapmıştır. Görülüyor ki, vergiden % 8 indirmekle 92 den daha fazla bir miktar yine Devlete kalıyor.

Vergilerin kaydi ve tahakkuku hususlarındaki karışıklığı da biraz kaldırırlarsa minnettar olacağız. Ne kadar vergi veriyoruz, ne zaman veriyaruz Bu içinden çıkılamayacak hesaplardan bir sey anlayamıyoruz. Eğer bu sualleri biraz basitleştirirlerse, millete rahat bir nefes aldırırlarsa helâli hoş olsun.

Şu sıradaki eyi havadan istifade ile vekâletlerden bir cok teşkilât kanunları geldi. Belki hakikaten lâzımdırlar. Bütçe encümeni kendi havasından ziyade bu gün bizde bulunan havaya göre bunları tetkik etseydi teşkilât kanunları başka türlü gelirdi. Ben maliye teskilâtı kanununa taraftarım. Ancak, maasları bu kadar artırmak, teşkilâtı büyültmek, ifrata gitmek doğru değildi. Adamın karnını doyuracağız ve ondan iş isteyeceğiz. Teskilât genişliyor, yani kâğıdım bir masadan diğer masaya giderek muamelenin uzaması ihtimali çoğalıyor.

Bu vaziyet bence biraz karışıktır. Maamafih, encümen bunun üzerinde kâfi derecede calışmış. Kanunun vebalini kendilerine terkedeceğim. Çünkü ben bu işlerden pek anlamam. Kanunun vebalini üzerlerine almak şartile kabul ederlerse ben de iştirak ederim (Gülmeler).

Müsteşar meselesi de çok ehemmiyetlidir. Bütün kanunları tetkik edecek teşekkülün başında ayrıca bir otorite ister. İki muavine bu işi gördürmek biraz çürük iş olur. Bir müsteşar işin esasını yürütmeli, birisi de ince işleri tetkik etmelidir. Bu otorite kalkarsa kanunun en mühim esasının bozulacağına kani olurum. Maruzatım budur.

MEMED SOMER (Kütahya) — Muhterem arkadaşlar, benden evvel söz söyleyen diğer arkadaşlarımız kanunu lüzumu kadar tetkik ettiler. ve kanunun noksanlarını saydılar. Netice şöyle hulâsa edilebilir ki, kanun bu gün şikâyet edilen mevaddı kaldırmağa kâfi değildir. Bendenizde, kanunun mütaleasından ve müzakere neticesinden şu kanaat hâsıl olmuştur. Hepimiz, itiraf ediyoruz ki, Maliyede, Maliye muamelâtında, Maliye memurlarında bozukluk vardır. Bunda hiç şüphe yoktur. Bu, senelerdenberi Meclise gelen şikâyetlerle sabittir. Mütemadiyen teşkilât yapılıyor. Yapılan bu teşkilât kanunları buna mâni olamıyordu. Bu kere yeni gelen kanun üzerinde diğer arkadaşlar gibi bendenizde az çok meşgul oldum. Vaktile bir çok varidat idarelerinde bulunmuş bir arkadaşınız sıfatile tecrübelerime müsteniden maruzatta bulunmak isterim. Şimdi Maliyenin selâmeti behemehal kuvvetli kontroldadır. Bu yapılmıyor. Ne için yapılmıyor. diye sorduğumuz zaman; müfettişler azdır, tahsisat azdır, şudur, budur, deniyor. Halbuki bir milyon küsur lira gibi azîm bir tahsisat veriyoruz. Bu kanunun tarzı tanzimine bakıyorum. Bu ihtiyacı izale edecek bir halde değildir.

HAMDİ YALMAN (Ordu) — Bir tane daha ister.

MEMED SOMER (Devamla) — Bu katiyen bunu izale edecek değildir. Kendilerinden soracağım ki, acaba şimdiye kadar teftiş edilmeyen mal müdürlükleri, bundan sonra teftiş edilecekmi? Hayır, ne gezer. Ancak yaz mevsiminde yapılan turna esnasında teftiş edilenler ediliyor. Diğerleri kalıyor. Vaziyet budur. Muhterem arkadaşlar; bir varidat dairesi senede bir defa teftiş edilmezse o varidat dairesinin muamelâtı ne hale gelir. Bir çok suiistimaller, seneler geçer de bizim ve mercilerinin haberi olmaz.

Bendeniz bu kanunda bir noktayı daha ehemmiyetle arzedeceğim. 3 tane heyeti teftişiye reisi konmuştur. Garip bir zihniyettir. Bir idarenin 3 tane heyeti teftişiye reisi olur mu?

Bunlarm her biri ayrı ayrı mütalealar verecek. Birisi. bir memuru teczive edecek, diğeri etmeyecek. Yani bütün teftiş işini zâfa uğratacaktır. Esasen bir varidat idaresinin teftişi demek, onun başında gayet kuvvetli bir adam bulunması demektir. Baska türlü teftiş havadır, poyrazdır ve bir iş olamaz. Başka türlü teftişin

manası yoktur. Teftiş reisi gayet kuvvetli bir adam olmak lâzımgelir. Halbuki biz ne görüyoruz: senelerdenberi, eski devirlerden devrolmuş olduğu veçhile, Maliye vekâletinin 4 ncü, 5 nci derecede bir memuru ile, hattâ vekâleten idare olunuyor. Teşkilâtı yok, tetkiki yok. İşte bu noksan, Maliye vaziyetini bu hallere getirmektedir. Bunu izale etmek istiyoruz. Fakat bu cihetlere katiyen yanaşmamışızdır.

Bütçe encümeni tabiî çok mütehassıs arkadaşlardan mürekkeptir, muhterem reisi iyi düşünürler. Buna hiç şüphe yoktur. Bendeniz fırsat düştükçe bunu senelerdenebri söylüyorum. Diğer idareleri iyi bilmiyorum. Fakat varidat idarelerini biliyorum, heyeti teftişiye reisi, vekilden çekinmeyecek bir adam olmalıdır. Kontrolün başka türlü manası yoktur ve olamaz da. Halbuki burada teftiş üçe ayrılmıştır, binaenaleyh hiç kıymeti kalmamıştır. Ne kadar teşkilât yapsak, milyonlar sarfetsek bu iş düzelmez. Behemehal kuvvetli kontrol lâzımdır. Her dairenin hiç olmazsa senede bir kere teftişi icab eder. Varidat cibayet ediyor arkadaşlar, senelerce bu daire kontrol edilmezse ne olur? İşte böyle olur. İstanbuldan senelerdenberi bin bir şikâyet dinliyoruz. Münasebetsiz işler, hırsız memurlar, tecziye olunamayan mürtekipler. Bunları neden işitiyoruz? Kontrolsüzlükten, kontrol yoktur. Geçen gün başbakan bu kanunda kontrole ehemmiyet verildiğini ifade buyurdular, fakat ben böyle anlamıyorum. Heyeti Celilenin içinde bir çok mütehassıs anlayışlı zevat vardır. Alimdir, maliyecidir, tüccardır. Bu kanun bir defa böyle yüksek ve mütehassıs bir heyet tarafından tetkik edilse idi de, bu malî dertlerimizi izale edecek bir vaziyete konsa idi bu bir milyon küsur lira da heba olmamış olurdu. Bu bir milyon liraya yazık olmuştur. Çünkü bu kanun maksada kâfi değildir.

Sonra bir kaç arkadaşımız buyurdular ki; maliye memurları halka hüsnü muamele etmiyorlar, tabiî hepsi öyle değildir, içlerinde çok iyi adamlar da var. Fakat fena muamele; köylülere ve esnafadır. Bunu da izale etmek yine kontrolle mümkün olabilir. Maliye memurlarının veyahut diğer memurların ashabı mesalihe rıfk ve nezaretle muamele etmesi tabiidir ve bu da kontrolle görülebilir. Sonra yeni teşkilât kanununa bakıyorum, memurin sicil teşkilâtına katiyen büyük bir ehemmiyet verilmemiştir. Halbuki arkadaşlar, benim tecrübelerim ve kanaatlerime göre; memurlar alınırken iyi alınırlarsa sonra da iyi eleman olurlar. Bunu bir misalle söyleyim. Şimdi, bir vilâyette meselâ 15, 20 lira maaşlı bir memuru vali tayin eder. Bunun sicilli merkezde yoktur. Nasıl olur, sicilsiz memur olur mu? Her hangi bir adam veya halktan birisi vekâlete şikâyet ederse o adamın o vilâyette iyi midir veya kötü bir adam mıdır, buna dair sicilli olmazsa, bunu tayin eden vekâlet değil ki ne desin. Valilerin salâhiyetine dokunmak istemiyorum. Fakat vekâlet bunun mâsabakı ahvali hakkında iyice tetkikat yapsın, ondan sonra vali tayin etsin. Görüyorum ki, İstanbulda memur iken, kovuluyor, buraya geliyor, burada memur oluyor.

Vaktile iskan müdürü iken ilk işim, bu memurların sicillini tetkik etmek oldu. Sizi temin ederim ki, bunların içerisinde ihtilâs etmiş üç beş tane memur buldum. Bunları çıkarıncaya kadar çok zahmet çektim.

Çok kimselerle aram açıldı. Aleyhimde dedikodular oldu. İhtilâs etmiş bir memur nasıl bir daha Devlet hizmetinde istihdam edilir. Maliye bir çok memurlarını azleder, fakat kimsenin haberi olmaz; yine kabul eder yine kimsenin haberi olmaz. Şimdi farazâ bir memur ihtilâs etmiştir - binlerce oluyor - maliye bunu niçin tetkik etmesin. Fotoğrflarile gazetelere versin. Diğer Devlet dairelerine bu teşhir vasıtalarından birer nüsha göndersin ki kimse aldanmasın. Mademki sicil kaydi yok, teşhir etmek lâzımdır. Sicil kayıtsızlığından ileri geliyor bu işler. Eğer biz dairelerimizde, dairei askeriyemiz gibi sicil kayıtlarını muntazam bir hale koyarsak, emin olun ki bu şikâyet edilen fenalıkların yarısı izale edilmiş olur. Fakat maalesef sicil dairelerimizde bu sicil meselesine katiyen ehemmiyet verilmemektedir. Sonra müfettişlerin sicillerle çok alâkaları olmak lâzım gelir ve öyledir de. Dünyadaki hükûmetlerin müfettişleri böyle hareket ediyorlar. Bir memurun muamelâtını tetkik ederken, ahvali şahsiyesini, ahvali hususiyesini de tetkik ederler ve onun için şahsî mütalealar, mahrem mütalealar verirler. Bu mütalealar o memurun sicilline gecer ve onun âmiri de o siciller üzerine onun hakkında iyi veya fena muamele yapar.

Bir maliye memuru düşününüz ki vazifesini fevkalâde iyi yapmıştır. Tahsilâtı, muamelâtı mükemmel, ahlâkı mazbut, idaresi güzel. Biz buna ne yapıyoruz? Vekil isterse bir az ikramiye veya bir takdirname verir.

Diğeri % 50 sini tahsil etmediği halde, bu adam % 95 şini tahsil etmiştir buna niçin bir kaç maaş ikramiye vermiyoruz? Böylelerine ikramiye vermeliyiz. Verirsek memurları çalışmağa sevkederiz, maliye işleri daha seri ve doğru gider. Hayır efendim bu memuru azlederiz öteki memuru ücretli yaparız. Arkadaşlar bu varidat idaresinde ücretli memur kullanmak doğru olmaz. Bir memura istikbal vadetmezsek sadakat gösteremez, kendisine bir istikbal arayacaktır. Gayri meşru yola sevkedilmiş olacaktır. Netekim öyle oluyor ve yahut ta daha iyi bir iş bulup gidecektir. Görüyorum ki diğer vekâletler de maalesef ücrete doğru gidiyor. Arkadaşlar; ücretli memurlardan katiyen hayır gelmez. Bu gün her yerde tekaüd sandıkları te-

sis etmişlerdir. Bu niçindir? Memurların istikbalini hazırlamak, çocuklarını düşünmek için. Bir memurun fena bir muamele yapmak aklından geçerse, bu menfaatlerini düşünerek yapmaz. İstikbali temin edilmeyenler hiç bir sey düşünmez, esasen ücretlilerin işten el çektirilmeleri, âmirinin iki dudağı arasındadır, ücretli her fenalığı yapar.

Nitekim zamanımızda memurlar bilhassa görgü ve tahsilleri az olan memurlar o haldedirler. Emniyet edilmez hale gelmişlerdir. Binaenaleyh, Başvekilin işaret ettiği veçhile bu mühim bir teşkilât kanunudur.

Takdir ederiz, fakat...

SIRRI İÇÖZ (Yozgad) — Ne zaman söylediler.

MEMED SOMER (Devamla) — Dün fırkada söyledi.

Fakat bu kanun hastalığı tedavi edecek şekilde değildir. Vekil, müsaade etsin, bu işlerden anlayan tekrar müzakere etsinler, ortaya mükemmel bir kanun çıksın. Bir taraftan muvazene, buhran gibi vergiler verilirken, nasıl bir milyon küsur bin lirayı bu teşkilât için ayırabiliriz. Memurlara yüksek maaş verilmesi taraftarıyım. Fakat baremi bozarak kendi müdürlerine bir defaya mahsus olmak üzere şu maaşı versinler. Biz de, veriyoruz. Diğer vekâletler ben de yapacağım diyecek ve bittabi yapılacak. Bütün bu fena vaziyeti izale etmek için Heyeti Celileniz ve encümenler içinden bu işleri bihakkin bilen zevat ayrılmalıdır. Kanun tekrar tetkik edilmelidir.

Memurların hem istikbali, hem tecziyesi düşünülmelidir. Çünkü yalnız tecziye fayda vermez. Yalnız mükâfat ta faydasızdır. Bunu bilmünasebe bir kaçakçılık meselesi münasebetile Başvekile de arzetmiştim. Bendeniz öyle zannederim ki, Heyeti teftişiye reisi mensup olduğu dairenin âmirinden, hiç olmazsa onun kadar kuvvetli olmazsa, reislik yapamaz. Bilhassa varidat idarelerini imkânı yoktur teftiş etmesine!.

Bir dairede her hangi bir fenalık, mesuliyet itibarile aşağı indiği gibi yukarı da gider. Binaenaleyh, heyeti teftişiye reisleri vekillerin idaresi altında ikinci üçüncü derecede adamlar olurlarsa işte bu kadar teftiş olur. Bu teftişlerden hiç bir fayda gelmeyeceği açıktadır. Binaenaleyh, çok rica ediyorum. esaslı bir taeşkilât kanunu yapıyoruz. Bu vekâlet Başvekâletten sonra gelen bir dairedir. Bu kanun behemehal ıslah edilmeli, ondan sonra buraya gelmelidir. Maruzatım bundan ibarettir. Heyeti Celileniz arzu buyurursa bir de takrir verebilirim.

MALİYE VEKİLİ FUAD AĞRALI (Elâziz) — Söz alan arkadaşları kemali dikkatle dinledim. Dermeyan olunan mülâhazalara, tenkitlere birer birer cevab vermeden evvel Maliye ve Maliye teşkilâtı hakkında gösterdikleri alâkadan dolayı teşekkür etmeği bir vazife bilirim.

İkinci derecede memnun olduğum bir nokta vardır ki, maliyeye atfedilen hataları dinledikçe arzetmiş olduğumuz bu kanunun sayılan hatalara karşı koyacak derecede isabetli olduğuna kanaat hâsıl ettim.

Kanun hakkında söylenen sözler, Heyeti Celilenin kelâl verecek derecede uzadı. Maahaza söylemek mecburiyetindeyim ki, söylenen sözlerin esas itibarile matuf olduğu noktaları tavzih edersem, arkadaşlarımın bir çok suallerinin cevabını vermiş olacağım.

Bir kere maliyenin bu günkü vaziyeti itibarile bir teşkilât kanununa mühtaç olduğunda bütün arkadaşlar müttefiktir, hiç bir arkadaşın itirazı yoktur. Yalnız itiraz, kanunu şu veya bu fasıllarına fazla tahsisat konulduğuna dairdir. Esas itibarile teşkilât kanunu ile maliyenin takviyesi lâzım olduğunda ittifak vardır ve hakikaten böyledir. Bizim dahi kanaatimiz bu idi. Bu günkü maliyenin vaziyeti 929 senesinde kabul edilen ve meriyete geçen teadül kanunu ile ne çehre aldı ise, bu gün de odur. Hiç bir tebeddüd görmemiştir. 933 te yapılan İstanbul teşkilâtı ve 934 te yapılan Adana, Bursa ve Ankara varidat teşkilâtı müstesna olmak üzere tamamen 929 deki kadronun aynidir. Hepimiz biliyoruz ki, ondan sonraki seneler zarfında maliyeye aid işler çok ehemmiyet kesbetmiştir. Bunda dünyanın umumî vaziyeti iktisadiyesinin büyük tesiri vardır. Gerek bütçe varidat, masraf kısımları üzerindeki muameleler olsun ve gerek Hazine muamelâtında, millî paranın korunması hususunda olsun daha teknik ve daha ilmî mesaiye ihtiyaç görülmüştür ve bilhassa varidat işlerinde daha geniş umumî malûmatı meslekiyeye ihtiyaç hâsıl olduğu günden güne kendisini göstermiştir. Bir çok varidat kanunları kabul edilmiştir. Bu varidat kanunlarının her birisine mahsus ahkâm koyuyoruz. Bunların tatbikatında arkadaşların temas ettikleri gibi, böyle noktalar oluyor ki, mükellefi izac ediyor. Bunlar kanunların bir taraftan basit olması, mükellefleri en az izaç eden bir şekilde olması ki, bu menfaat karşılıklıdır, bir taraftan mükellefi az izaç etmek, hem de bu suretle verginin cibayetinden dolayı Hazine menfaatinin kurtarılmasını temin etmektir. Bunları yapabilmek için, evvel beevvel ihtisas zümrelerinin takviyesine ihtiyaç olduğu, zannediyorum ki, üzerinde izah olunmasına lüzum olmayacak bir hakikattir. Bunlar nazarı dikkate almarak bu günün işlerinin ehemmiyeti; bu günün ihtiyaçlarının icabatı düşünülerek ve ayrıca da sırf teşkilât için getirtmiş olduğumuz bir ecnebi mütehasssın tetkikatına da istinad edilerek bir lâyiha vücude getirilmiş ve huzuru âlinize takdim olunmuştur.

Lâyihanın müzakeresine geçilmezden evvel yeniden beş vilâyet ve mevcude ilâveten iki umu-

mî müfettişlik teşkili, arazi ve bina vergilerini idarei hususiyelere devri ile hâdis olan yeni vaziyetlerden dolayı ahiren Bütçe encümeninde icab eden tadiller de yapılarak Yüksek huzurunuza takdim edilmiş bulunuyor. Bu lâyihanm başlıca husule getirdiği değişikler, arzettiğim gibi birincisi merkez ve taşrada ihtisas zümrelerinin takviye ve genişletilmesi.

İkincisi: İstanbul teşkilâtı ile, başlamış olduğumuz mahallî kontrolü diğer vilâyetlerimiz de dahi tatbikı.

Üçüncüsü: Tahsilât işleri ve hesaplarmın tanzimi.

Dördüncüsü: Müteferrik olarak şurada burada kanunlarda, nizamlarda talimatnamelerde ki, dağınıklığm işlerin icaplarına göre bir araya toplanması.

Nihayet beşincisi de: Kadroların icab ettiği derecede genişletilerek kezalik kendilerine tahmil edilen vazife ve mesuliyetlerle mütenasip olmak üzere maaşlarm bir miktar çoğaltılması.

Şimdi bunlardan merkezde müsteşara iki muavin veriyoruz.

Maliye müsteşarmın ne halde olduğunu kapıdan girenler anlarlar. Malûmuâlinizdir ki, Maliyenin iki cephesi vardır. Biri diğer vekâletler gibi kendisine verilen bütçeyi tatbik etmek, diğeri de Devletin umumî olarak varidatını tanzim ve tahsil etmektir. Devletin maliyesi nasıl gitmektedir, âtide nasıl gidecektir ve nereye doğru gitmesi lâzımgelir. Ayrıca bunları da düşünmek mecburiyetindedir Maliye vekâletinin iki mühim aksamını idare eden iki kısım vardır. Bu, bu gün muasır bütün Devletlerde belli başlı iki kısma inkisam etmiştir. Hatta o derecedeki meselâ İtalyada işin ehemmiyetine binaen iki Maliye nazırı yapmışlar; Birisi, Hazine, diğeri vekâlet işleri için. İşler o kadar mahmüldür ve vazifeler de ayrıdır. Her Devlet böyledir. Biz işin bir elde ve bir kafada içtima etmesini ne dereceye kadar selâmetle çıkacağını takdiri âlinize bırakıyorum. Binaenaleyh, bu suretle müsteşara iki muavin vermiş oluyoruz. Bu izahatı verirken arkadaşlarm vuku bulan suallerine ayni zamanda cevap vermiş olayım. Bir arkadaşımız iki müsteşar olsun diyordu. Mütehassıs dahi raporunda iki müsteşara lüzum göstermiştir. Fakat mütehassısın raporunu mütalea eden arkadaşlarm gördüler ki, o bu gün ayrı bir vilâyette bulunan bir kısım varidatm Maliyede cemedilmiş olmasını nazarı dikakte alarak iki müsteşara lüzum gösteriyor. Bizim bü günkü vaziyetimize göre hakikaten kendisine itimat olunabilecek, tecrübe görmüş ve dirayetli iki arkadaş bulunursa müsteşara gelen evraktan kendisine bir kısım işler tefrik - tabiî işin derecei ehemmiyetine göre tefrik - ve ona müsteşar namına imza salâhiyeti verilecek olursa bu suretle müsteşara daha mühim kısım hasredilmiş olur. İki müsteşar yaparsak en birinci içtihad tehalüfüne mahal kalmaz. İşler daha düzgün olarak çıkabilir. İki müsteşar yaparsak içtihatları tehalüf edebilir. Bundan çekinilir. Eğer ki, arzettiğim gibi büsbütün şuabatı dahi ayırmak - bu gün müdafaada gördüğümüz hava, deniz, kara kısımları gibi - cihetine kadar ilerlemiş olsaydık belki iki müsteşar koymak muvafık olurdu. Fakat bu günkü vaziyetimize göre iki muavinle takviye edilmesi cihetinin daha muvafık olacağı düşünüldü. Bu günkü teşkilâtta merkezde bir tetkik bürosu vardır. Bu büro 934 senesi bütçe kanunu ile Yüksek Heyetinizden aldığmız salâhiyete istinaden teşkil edilmiş olan bir heyettir. Bu büronun vazifesi gerek varidat, gerek masraf kanunları, gerekse maliyeye aid bilûmum kanunlar üzerinde ecnebi mevzuatile dahi mukayese ederek ve tatbikatm verdiği netayici de göz önünde tutmak şartile icab eden tadilâtı yapmak veya yeni projeleri ihzar eylemektir. Vekâletin yapacağı bilûmum talimatnameler dahi bu heyetten geçmiş olacaktır. Binaenaleyh bu suretle hakikaten bu gün arkadaşlarm söyledikleri ufak tefek hatalarm önüne geçebilecek faydalı bir makanizma olacağını ümid etmekteyiz. Merkezdeki yapılan teşkilâttan birisi de muhasebei umumiyenin ikiye parçalanmasıdır. Muhasebei umumiye müdüriyetinin üzerindeki vazifenin ağırlığını kezalik arkadaşlara izaha lüzum görmüyorum. Her Devlet de böyledir, bizde de böyle. Bunu mütehassıs da tavsiye etti, biz de muvafık gördük, kabul ettik. Bu vazifeyi ikiye ayıracak olursak işler daha salim bir şekilde görülecektir. Buna da saik olan yine son zamanların bütçe meselelerinin, masraf ve varidatın alelhusus sarfiyat ve tediyatta kontrolün kesbetmiş olduğu ehemmiyettir. Bundan sonradır ki, bütçenin tetkik ve tanzimini bu heyete tevdi ettik. Ayni zamanda bir faydamız daha oluyor.

Şimdiye kadar Devlet sermayesile teessüs etmiş olan müessesatı arzu edildiği halde istediğimiz şekilde tetkik ve murakabeye muvaffak olamıyorduk. Bu kanunla muhasebei umumiye müdürü umumisi hesab usullerini o müesseselerle müştereken tetkik ve tesbit edecektir. Bu suretle arzu ettiğimiz murakabe oralarda da kuvvetle temin edilmiş oluyor.

Merkezdeki değişikliklerden biri de, muamelâtı nakdiyeyi, Hazine müdüriyeti umumiyesi şekline kalbettik. Demin arzettiğim gibi muamelâtı nakdiyenin ehemmiyeti bu gün para işinde hepimizin bildiğimiz veçhile o kadar mühim bir vaziyet almıştır ki, paranın bizim mekteb sıralarmda okuduğumuz vasıtai mubadele olması ikinci derecede kalmıştır. Bu gün paranın kıymeti ne olmalıdır, nasıl muhafaza edilmelidir, mahreç itibarile nereye doğru gidilme-

lidir? Bütün bunlar bir memleketin şeraiti iktisadiyesinin icaplarına göre düşünülecek, tetkik ve takib eolunacak ehemmiyetli bir mesele olmuştur.

Bu gün krşılığı altın olduğu halde gördük ki, bazı devletler kendi parasını kendisi düşürmüştür. Altın karkşılığı gayrikâfi olan bir kısım paralar ise bilâkis demir gibi durmaktadır.

Kezalik haricî borsa ve piyasaları lâyikile tetkik ederek Devletin ona göre alması lâzımgelen vaziyetlerde icab eden tedbirleri vakti zamanında almması için tetkikler yapar.

Bankalardaki para, avanslar, çıkardığımız bonoların vadeleri ve vaziyetlerile iştigal edecek yine burasıdır.

Bütün masrafların vaziyeti maliyeye göre, vilâyetlerdeki ihtiyaçlara göre nerelerde ne miktar para bulunması icab ettiğini tetkik ve bu hususta icab eden tedbiri almak ta vazifesidir. Binaenaleyh bu kadar ağır bir iş için çok muktedir bir arkadaşın buraya getirilmesinde tereddüd edilecek nokta yoktur.

Onun içindir ki, Muduriyeti umumiye yaptık. Bir de, Düyunu umumiye bütçemizi tanzimle mükellef olan Devletin haricî ve dahilî istikrazatının itfası karşılıklarını düşünen ve itfa olunan kuponların kayıtlarını tesis eden düyunu umumiye müdüriyeti umumiyesile diğer taraftan tekaüd, dul ve yetimlerin maaş kaytlarını tanzim ederek bunların kontrol altında yürütulmesini temin edecek olan muntazam borçlar müdüriyeti vardır. Bunu da umum müdürlük yaptık, evvelce mevcud olan muhasebe müdüriyeti umumiyesile varidat müdüriyeti umumiyesidir. Muhasebe umum müdürlüğünün vazifesi Heyeti Celilece daha 1929 senesinde muhim görülerek 100 lira maaşla verilmişti. Yeni tesis edilen muntazam borçlar umum müdürlüğüne 90 lira veriyoruz. Binaenaleyh, arzetmek isterim ki, diğer vekâletlerde 100 liralık umum müdürlük yoktur, şu halde buraya verilmesi de doğru değildir diye iddia edilen muhasebe müdüriyeti umumiyesinin maaşı 1929 senesinde Heyeti Celilece 100 lira olarak tasdik edilmiştir. 100 lira ile tesis ettiğimiz varidat müdüriyeti umumiyesinin ehemmiyetini şimdi arzettim. Hazine müdüriyeti umumiyesinin ehemmiyetini de bir az önce söyledim. Muhasebei umumiye müdüriyeti umumiyesinin vazifesini üzerine alan bütçe ve kontrol müdüriyeti umumiyesidir. Zannediyorum ki, bunların diğerlerinden ehemmiyeti daha az değildir.

Onun için maaşlarda fazlalığa doğru gidilmiş değildir.

Merkezde yapılan değişiklikler... Bir tahsilât müdüriyeti vardı ve muhasebei umumiyeye merbut bir şube halinde idi. Bunu teşkil ettiğimizden bu güne kadar hakikaten fayda gördük. Fakat şimdi bunu müstakil bir müdüriyet haline getirmiş oluyoruz. Maaşlarında bir fazlalık yoktur. Yalnız kadrosunu takviye ediyoruz.

Heyeti teftişiye: Heyeti teftişiyenin kadrosu dardı. Hiç olmazsa her sene olmasa bile iki senede bir olsun mutlaka teşkilâtı teftiş edebilmek emelimiz iken kadrosunun darlığı yüzünden buna muvaffak olamıyorduk. Bunun kadrosunu takviye ederek ve bulacağımız elamanlarla teftişin hakkile yapılmasını temin edeceğiz.

Arkadaşlarımızdan biri Heyeti teftişiye reisinin üç tane olduğunu söyledi. Zanedersem burada arkadaşımız zühul etmiştir. Reis üç değil, derecesi üçtür. Gene arkadaşlardan biri demişlerdi ki heyeti teftişiyenin reisi mutlaka maliye vekilinden korkmayacak birisi olmalıdır. Heyeti teftişiye reisi, Maliye vekili namına iş görür. Binaenaleyh Maliye vekilinden çekinecek bir şeyi yoktur. Ne kadar iyi teftiş ederse Maliye vekili o kadar memnun olur. Şu suretle teftiş noktasını dahi arzetmiş oluyorum.

Merkezde yapılan değişikliklerden birisi de zannediyorum ki Refik İnce arkadaşım temas ettiler. Yani bütün Devlet davaları Hazineye intikal ettiğinden dolayı Hukuk müşavirliği kadrosunun gerek merkezde ve gerekse taşrada takviyesi lüzumunu hissettik. İcab eden yerlerde 5 tane muhakemat müdürlüğü ve 10 tane muhakemat memurluğu tesis ediyoruz. İcabı kadar da avukat, muakkib ve kâtib olmak üzere. Bu suretle elimizdeki davaları dahi mümkün olduğu kadar selâmetle başarmaya çalışıyoruz. Davalar için bütçede daha iyi malûmat verebilirim. Bu gün diğer vekâletlerden devir aldığımız davalar merkezde 200, vilâyetlerde 61 000 dir. Maliyenin kendi davaları 47 020 dir. Bunların 129 u merkezdedir. Bu şekilde mecmu dava 108, 630 davadır. Merkezde de 329 dava vardır. Bundan başka emvali metrukeyi fuzulî işgalden dolayı ecri misil davaları vardır ki bunların mecmuu 141 686 ecri misil davası vardır. Ötekilerinden hariç. Binaenaleyh, bu gün hukuk müşavirliğinin merkez ve vilâyet kadrosunu takviye için ilâve ettiğimiz avukatları üç misli daha tevsi edecek olursak dahi bunun altından çıkılmasına imkân yoktur, zannederim. Binaenaleyh, arzettiğim gibi bu ecri misil için huzuru âlinize ayrıca bir tedbirle gelmeği düşünmekteyiz.

Merkezdeki değişikliklerin birisi de kazanç temyiz komisyonu ile ki, burada iki tanedir, kazanç itiraz komisyonlarından yalnız İstanbul, Ankara ve İzmir reislerini maaşlı yapmaktayız. Bina vergisi kanununda, bina temyiz komisyonunun reisinin maaşlı olmasını evvelce kabul buyurdunuz. Bu itibarla bunların dahi maaşlı olmasını teklif ettik.

Demin tahsildarların ücretli veya maaşlı olmasından intikal ederek arkadaşlar bunu delil göstermişlerdi. Diyorlar ki, işte Maliye kendisi

itiraf etmektedir ki, ücretten maaşa geçirilirse daha verimli olur. Nasıl ki, itiraz komisyonlarının reislerini maaşa geçiriyorlar? Şu halde bunları da ücretli bırakmak doğru değildir... Bu nokta üzerinde bir kaç kelime arzetmek isterim. Malûmu âliniz, bu komisyonların reisleri Adliye tarafından intihab edilir, Maliye vekâleti intihab eder. Temyiz komisyonu reislerine ücretli gelecek olanlar kendi meslekinden tekaüd olur ve öyle gelir. Adliyede çalışmış olan bir zat tekaütlüğünü doldurmadan meslekini terkedip ücretle bize hic bir zaman gelmez. Onun için düşündük ki, adliye erkânından belki daha dinç ve daha faal bazı zevatın gelebilmelerini temin için bunların maaşa kalbini istedik. İtiraz komisyonlarının reisleri de böyledir. Azalarından birisi ticaret odasından, diğeri de belediyeden intihab olunur. Bunları maaşlı yapacak olursak belki gelmezler, esasen serbest meslek erbabıdırlar. Bunlar kadroya alınıp maaş verilecek olursa ondan sonra vaziyet tamamile anoraml olacaktır ve belki de o adamlar gelmek istemiyeceklerdir. Bu itibarla bunların maaşa geçirilmemelerinin hikmeti bu olduğunu arzetmek istiyorum; tahsildarlar bahsine ayrıca temas edeceğim.

Merkezde yapılan değişikliklerden kezalik damga ve Darphane müdürlüğü vardır. Buraya bir teknisiyen ve bir de muavin ilâve ettik. Bunlar ayrı ayrı müdürivetlerdi, birlestirdik, bir zatin uhdesine verdik. Tecrübe bize gösterdi ki, bir muavine ihtivac vardır. Cünkü müdür hasta olur, onun yerine vekâlet eder. Bir de para darbında mütehassıs olan bir teknisiyen ilâve ettik. Vekâlette yapılan değişiklik bundan ibarettir. Taşrada yapılan değişikliğin en başında mahallî kontroliin tesisi gelir. Mahdud, dört, bes vilâvetimizdeki tahsil müfettisleri, tahakkuk müfettisleri istisna edilecek olursa bütün muamelâtımızın teftisi bir arkadasımızın demin dediği gibi yalnız malive müfettisinin teftisine inhisar etmekte idi. Teftis heveti kadrosu dar olduğu icin senelerdenberi hattâ dört bes senedenberi nöranmayan kazalar vardı. Bu en ciddî ve hakikî bir noksanlığı teskil etmekte idi. Bu gün bu noksan bu suretle telâfi edilmis bulunuyor.

Vergi kontrol memurları kadrosu her vilâvete, dört, bes tane isabet edecek kadar yapıldı. Binaenalevh her hangi bir arkadasın dermeyan ettiği gibi müfettis ancak turneye cıkacak da, o vakit terftiş yapacak, böyle şey kalmayacak. O kontrolü o vilâvette daimî surette bulunan memur yakından ve sıkı bir surette yapacak. Gerek varidatı ve gerek tahsilâtı kontrol edecek. Bu teskilât icin vereceğimiz paranın bir kac mislini temin edecek ve filen tatbikatta bulunmakta olan memurlara rehberlik edecek kadar faydalı olacaktır.

Taşrada yapılacak tadilât; tahsilât ve tahsilât isleri, vazifesini deruhte etmis olan bu adamlardan gerek üzerlerindeki vazifenin ağırlığı, gerekse aldıkları maaşın azlığı hasebile tam randman almamamakta idi. Bir çok da suiistimallere tesadüf olunuyordu. Şimdi, teklif ettiğimiz teşkiltta piyade sınıfını ikiye, süvari sınıfını üçe ayırdık. Bu suretle kendilerine terakki, terfi imkânı temin edilmiş oldu. Süvarilere ayrıca on lira da yem bedeli verildi. Bunların ücretle istihdamı muvafık görüldü. Fakat ayni zamanda da simdiye kadar maaşla hizmet etmis olanların müddeti hizmetlerine göre tekaüd haklarını mahfuz tutacak hükümler koyduk. Arkadaşlardan bazıları diyorlar ki: ücretle kullanacak olursanız bunlar maaşlı kadar merbut olmazlar. Bu şekil suiistimale müsaid bir vaziyet alır.

Bizim düsüncemiz böyle değildir. Bir kere arzettiğim gibi maaşları tezvid edilmistir. Bu gün 40, 50, 60 lira ücret, tasralarda epevce bir paradır. Aklı başında, havsiyetini, serefini idrak edecek, seviyesi yerinde adamları cezbedecek bir paradır.

İkincisi; benim kanaatim odur ki: eğer mayası bozuksa maaşta verseniz fenadır, ücret te verseniz fenadır. Mayası iyi ise ücret te verseniz yine evidir. Yoksa maaşlı olursa calısır, ücretli olursa calısmaz, ben bu fikirde değilim. Sebeb arzettiğim gibidir. Her hangi bir tahsildarı kontrol için müfettis gönderiyoruz. Müfettiş onun kusurunu görüyor, vekâlet emrine alınıyor, yerine de kimse tavin edilemiyor. Bundan bıktık, hem bundan Hazinenin de zararı vardı. Şimdi böyle yaptık.

Taşradaki en mühim telâkki ettiğimiz bir hususta, yine arkadaslardan birinin temas ettiği gibi eğer mükellefin elinde makbuz yoksa yine o borc zimmetinde görünüyor. Maalesef bu kürsüden itiraf ederim ki, hakikat böyledir. Bu mükellefin oradaki dairede bir kaydi yoktur, kayid ancak tahsildarın koynundaki defterdedir. Tahsildarlar 100 almış köylünün okuma bilmediğinden istifade ederek 80 yazmışsa biz üst tarafını borcludan yüz kere isteriz. İşte biz bunun önüne geçmek için bir tahsil kâtipliği ihdas ediyoruz, kayitleri merkezde bulunacaktır.

Tahsildar tahsilâttan gelince defterleri elinden alacak ve isleyecek. Bu defterler merkezde bulunacaktır. Defterde her mükellefin ayrı hesapları bulunacaktır. Tahsildara ne getirdin, kimlerden ne aldın, bana göster divecek. Bundan sonra her hangi bir mükellef gelip hesabını sorsa defteri acar ve söyler. İşte bu suretle şimdiye kadar tahaddüs eden cirkin ve mantığa uymayan hallerin önüne geçilmis olacaktır.

Teskilât kanunu ile yaptığımız değişikliklerin en mühimlerini arzettiğim zannediyorum. Bir de hususiyeti itibarile ehemmiyet kesbeden

İstanbul teşkilâtı vardır ki, diğer vilâyetlerin teşkilâtına benzemez. 3 senelik tecrübeden aldığımız netayice göre bu vilyetteki teşkilâtı bir defterdarın idare ve mesuliyeti altında tevhid edilmesini bu günkünden daha iyi buluyoruz. Bu gün 2 - 3 murakibin murakabesi altında yürüyor. İrad ve muamele, istihlâk, damga kontrolü ve bir de deniz vergileri müdürlüğ olarak teşkilât yapıyoruz.

Arkadaşlardan Refik İncenin dediği gibi memurlar hüsnü niyetle hareket etmişlerse, nefi Hazineyi gözetmediniz, bir itiraz da neden bunu temyiz etmedin diye bir memuru mesul tutmak doğru değildir, dediler.

Güzel ama, ben bu gibi işleri memurun takdirine bırakırsam, canımın istediğini temyiz et, istemediğini temyiz etme dersem bu, bu günkü maliyeci zihniyetine göre lüzumundan fazla bir salâhiyet olmuş olur. Memurların hakkı takdirini kabul etmekle simdiye kadar bu memleket çok zarar gördü. İstanbul teşkilâtını bilen arkadaşlar oradaki meseleleri çok eyi hatırlarlar, bianenaleyh maliyede seviye yükseldikçe hakkı takdirin memurlara verilmesine Maliye vekâleti de taraftardır. Fakat bu günkü vaziyette bu salâhiyetin verilmesini tehlikeli görmekteyiz.

Mükelleflere hüsnü muamele etmek meselesi o kadar hassasiyetle ele aldığımız bir meseledir ki, bunu bu teşkilât kanununda da bir madde ile tevid etmek lüzumunu duyduk. Maliye memurin kanunu ismile ayrı bir lâyiha teklif ettik. İşte, bu lâyihadaki meriyet mevkiine gelinceye kadar, o kanunun gecikmesi ihtimaline binaen, bu teşkilât kanunile böyle bir müeyyidevi koymamız da buna delildir. Bu hususdaki fikirlerine tamamen iştirak etmekteyim (Bravo sesleri).

Bir vaka söylediler, noterde bir muameleden dolayı misal getirdiler. Hata tashih edilir, fakat haysiyet mevzubahstir, dediler.

Hakikaten böyle hatalar vaki olmakta olduğunu görüyorum, sunu söylemek isterim ki, memur eğer böyle bir seyi kasden söylemişse onu tecziye ederiz. Yok kasden söylememişse, eğer hata eseri olarak yapılmışsa onu da maliyenin bu günkü çırpınmasına bağışlayınız ve bize biraz genislik veriniz ki, âti hakkında sizin şikâyetlerinizi eksiltecek bir mahsul yetiştirelim.

Amele vergilerinden bahsederek kazanç vergisi için maliyenin yapmış olduğu tamimin hatalı olduğunu söylediler. Bendeniz buna pek iştirak etmiyorum. Çünkü aradaki yarım tatil günü diğer günlere birer saat zammedilerek telâfi edilmiştir. Bu mesele uzun boylu münakasa edildi ve Heyeti Vekilede de görüşüldü. Nihayet diğer günlerde fazla çalışıldığı için ameleye tam yevmiye verilmesi esası kabul edildi. Bunun için yapılan tamim hatalı değildir.

Sonra malî kanunların girift, ve yapılan tefsirlerin çokluğundan bahsederek bunların vazih ve daha basit olmasını ileri sürdüler. Bu nokta hakkında maruzatım şudur: Nasıl ki, kendileri de ifade ettiler, yeniden bazı vergi kanunları getireceğimizi geçen sene arzetmiştim ve demiştim ki, malî kanunların kâffesi üzerinde tadiller yapmak ve bu tadillerden maksadımız cibayeti teshil edecek mükellefleri müşkülâttan kurtaracak muameleyi daha basitleştirecektir. Bu tarzı ıslahtan sonra vergi nisbeti tezyid etmeksizin varidatın tezayüdüne kani bulunmaktayız.

Hem de mükellef üzerindeki ızacat azalacak hem de kendimiz müstefit olacağız. Bu sene bina vergisine %25 tenzili ve ayni verginin tadili, arazi vergisinin tahriri için lâyihalar takdim ettik. Hayvanlar vergisi nisbetinin tahfifi ve tadili için teklifler yaptık. Muamele ve kazanç kanunlarının tatbikatta tesadüf edilen bazı hatalarının müstacel olarak tashihi lâzım gelenlerinin tashihi hakkında da iki lâyiha takdim etmiş bulunuyoruz. Encümenlerdedir. Kazanç vergisi kanunu tekmil vasıtasız vergilerin hükümlerini tevhit ederek bunda tebliğ müddeti şudur bu da budur gibi muhtelif hükümlerin hepsini tevhit ve ayni zamanda ona göre tadilât yaparak ve tahsili emval kanununu da raptederek tek bir vasıtasız vergi kanunu şeklinde bir etüt getirmek azmindeyiz ve inşaallah muvaffak olacağız. (Bravo sesleri).

Türker arkadaş bir taraftan teşkilâtın lüzumunu tasdik etmekle beraber beri taraftan diyor ki memur çoğalıyor, masraf çoğalıyor. Bunları yapmamalıyız. Filvaki çoğalıyor. Hem memuru azaltalım, hem masrafı azaltalım, sonra da böyle bir islahat yapalım. Ben böyle bir tılsıma malik değilim. Demin de arzettiğim gibi işler çoğalmıştır, binaenaleyh daha değerli memur bulmak ve kadroyu bu suretle takviye etmek mecburiyetindeyim.

Kontrol tesisi, buyurdukları gibi gayet faydalı bir şeydir. Bunu yapabilmek için hiç olmazsa 240 kontrol memuru lâzımdır. Bunu yapınca da masrafın çoğalmamasına imkân yoktur. Bunun sebebi, demin de arzettiğim gibi 1929 dan beri bir çok yeni vaziyetlere ihtiyaç olduğu halde Maliyenin böyle bir teşkilâta malik bulunmamasıdır. Eğer bunu tedricen yapsaydık; bu gün belki bu kadar çok görünmezdi. Kendileri M. Lören'i misal getirdiler. Evet M. Lören geldi ve yaptığı tavsiyelerle bir çok memur kapı dışarı edildi. 1325 senesinde yapılan bu muamele gayet doğru idi. Çünkü hepimiz biliyoruz ki Abdülhamit devrinde kapıya kadar memur dolmuştu.

Zannediyorum ki, o tedbiri M. Loren gelmeden evvel her hangi birimize sorsalardı sinakür olmuştur. Hiç olmazsa daireleri yarı yarıya tathir edin demekten ibaret olurdu. Bilmem ki, bu günkü vaziyet onunla kabili kıyas mıdır?

Bizde muamele vergisinin % 10 üzerine zam ile 11 oluyor. Arzettiğim yeni lâyihada bahsediyoruz ki, tavazzuh etmiş olsun. Tahsil için Avrupaya memur gönderilsin deniyor. İki üç kelime de bunun için arzetmek isterim. Tahsil meselesine Maliye vekâleti büyük ehemmiyet vermektedir. Bütçesinde de arkadaşlarm da manzuru olduğu veçhile 40 000 lira tahsisat ayrılmıştır. Bununla beraber her sene on ilâ yirmi arkadaşı stajiyer olarak Avrupaya göndermekteyiz. Buna ilâveten on talebe de Maarif vekâleti tarafından Maliye vekâleti hesabına Avrupaya gönderilmek üzere 10 000 lira tahsisat konmuştur. Bu hususa çok fazla ehemmiyet vermekteyiz. Mülkiye mektebinde de 140 genç Maliye hesabına, masrafları maliye bütçesinden verilmek üzere tahsil etmektedir. Geçen sene 100, bu sene 140 olmak üzere işe başlandı. Üç sene sonra mahsulünü alacağız. Bu cihetler de Maliyece ihmal edilmemektedir.

Tahsildarlar yalnız hayvan vergisini değil, kazanç vergisini de tahsil etmektedirler. Bazı yerler için muamele vergisini dahi tahsil etmek mecburiyetinde kalacaklardır. Tahakkuk ve tahsil şubelerinin bir çoğu kaldırıldı. Tahsildarlardan tasarruf edebilmeyi çok düşündük. Şimdi rakam bahsinde arzedeceğim gibi eğer bu seneki tecrübelerle daha az tahsildarla idare etmek imkânı hâsıl olursa (D) cetvelinde olduğu gibi bunlardan da tasarruf etmiş olacağız.

Para meselesi; teşkilât kaça mal olacaktır. Bunun üzerinde söylemeyeceğim. Bu, Bütçe encümenine aiddir. Diğer kısmı için bendeniz cevap vereceğim. Yapılan hesap şudur: Eskiden 10 730 memur mevcud iken teşkilât dolayısile 11 913 oluyor. Bundan artanı 1 184 memurdur 2701 ni idarei hususiyelere vermiş bulunuyoruz. Geriye de 9216 memur kalmış oluyor.

Para meselesi: Arzettiğim gibi bu rakamları kabartan hukuk müşavirliği kadrosunun tevsii kontrol memurlarının teşkili ve tahsilât kâtiplerinin tevsiidir. Bunun farkı arkadaşların da izah ettikleri veçhile ancak 1 197 000 liradır. Geçen sene bütçe encümeninin kabul edipde yüksek heyete sunduğu vakit bu teşkilâtın muhassalası yani baliğ olacağı miktar 1,5 milyon lira idi. Üç sene zarfında tedricen tatbiki takarrür etmişti. Birinci olarak geçen sene bütçesine 500 bin lira da konmuştu. İdarei hususiyelerin devri dolayısile bu sene 36 bütçesini teklif ederken teşkilât kanununun istilzam ettiği 400 bin lira masrafı da koyduk. O masraf dahi dahil olarak varidatla masrafı tevzin ederek bütçeyi gönderdik. Teşkilâtın baliğ olduğu 1 197 000 lira Hükûmetin teklif ettiği 400 bin lira ile karşılandı. Bu sene koduğumuz dört yüz bin lira ile teşkilâtı karşılamak imkânı hasıl oldu. Bu 1 197 000 lirada buğday erğisinin muvazenei umumiyeye alınması dolayısile demin arzettiğim gibi kontrol memurları bu teşkilâtın verdigi imkâna binaen istihdam ettiğimiz memurlardan azaltmak imkânını bulduk. Oradan 250 000 lira,

Masraf tertibinden maaşları verilen ücretliler vardı, onlar da maaşa geçtiler bu suretle buradan da 88 000 lira,

BERÇ TÜRKER (Afyon) — 98 000 lira.

MALİYE VEKİLİ FUAD AĞRALI (Devamla) — 88 000 liradır, emir buyurursanız bilâhare teferruatını arzederim.

Bu yaptığımız teşkilât içinde demin arzettiğim 342 000 liralık memurda (L) cetvelinide mevkuf tutuyoruz. Önümüzdeki sene yapacağımız tecrübelerde mevkuf tuttuğumuz miktara ihtiyaç göstermeksizin idare etmek kabil olursa bunu bir daha istemiyeceğiz. Yani bu sene bütçesinde bu mevkufu kaldıracağız. Bunun haricinde 117 000 lira kalıyor, bunları da diğer masraf tertiplerinden kısmak suretile karşıladık. Bu suretle 1 197 000 lira görülen karşılığı ancak Hükûmetin bütçeyi teklif ettiği zaman teşkilât karşılığı olmak üzere Maliye bütçesine konan 400 000 lira ile karşılanmış bulunuyor. Bütçe encümeni, hakikat şu iken böyle gösterdi gibi sözlere ben cevab vermiyorum. Hulâsa olarak teşkilât kanunu ile maliyeyi yüksek huzurunuza daha iyi ve memnuniyetbahş şekilde çıkaracak surette iyi işleyen bir makine olacağını ümid ediyorum. Konan teşkilâtın israfkâr olmadığına emniyet buyurmanızı rica eder, lâyihanın kabulünü dilerim.

(Müzakere kâfi sesleri).

BAŞKAN — Reis, kendi kendisine müzakereyi kâfi göremez. Takrir verilmek lâzımdır.

GALİB PEKEL (Tokad) — Bütçe encümeninden ufak iki sual soracağım:

1 - Yeni yapılan teşkilâtta 12, 14, 17,5 ve 22 liralık memurluklar bırakılmamaktadır. Diğer vekâletlerin kadrolarında bunlar mevcuttur. Acaba onlar da kaldırdılar mı ve heyeti mecmuası ne tutuyor?

2 - Maliye teşkilâtında merkezde 200 den fazla 35 ve daha yukarı maaşlı memur, taşrada 1000 den fazla 25 ten yukarı maaşlı memur ilâvesi vardır. Buralara hali hazır memuriyetlerde olanlar mı terfi ettirilecek, yoksa memur bulunursa hariçten mi alınacak?

MALİYE V. FUAD AĞRALI (Elâziz) — Teşkilât kanununda bir madde vardır ki oraya temas etmeği unuttum, orada sayılan bir kaç dane memuriyet var. Mesela, müsteşar muavinlikleri, bu teşkil ettiğimiz müdüriyeti umumiyeler, İstanbul defterdarlığı ve bunların muavinlikleri vesaire gibi ki, beş on danedir. Bunlar için diyoruz ki, bize ufak bir istisna veriniz. İstisnayı şu noktadan istiyoruz:

A serisine geçmek için teadül kanununa göre 15 sene Devlet hizmetinde bulunmuş olmak şarttır. Buralara geçirmek istediğimiz genç

arkaşlardır. Bunların içerisinde 13 - 14 sene hizmet etmiş olanlar da var. Tam 15 i bitirmemiş olan bu arkadaşın oraya geçmesine mani olmamak için diyoruz ki, şu beş on yere münhasır olmak üzere 15 sene kaydından bizi müstesna tutun. Bu memurun orada alacağı para kendisi için hakkı mükteseb teşkil etmesin. Ve orada alacağı para tekaüdüne dahi müessir olmamak üzere verilecek para ücret olarak verilsin. Diğer teşkilât kanunlarile daha vası mikyasda bir çok hakları Heyeti Celile daha önce vermişdi. Bizimki ise asgarî haddir. Yüksek maaşlı diye ileri sürülen noktalar da bunlara münhasırdır zannederim. 10 liralık, 16 liralık memuriyetlere gelince bunlar bizde dahi kaldırılmamıştır. zannetmem ki, Maliye vekâletinden şu kaldırılmış, o birinden şu kaldırılmış davası diğer vekâletler için böyle olsun. Her vekâlet kendi bünyesine göre icabediyorsa 20 liralıktan başlar, 15 liralıktan başlar. Bendenizce filân vekâlet madem ki şuradan ben de buradan başlayalım diye bir şey olamaz. O müessesenin ihtiyacına göre nazarı dikkate alınacak bir şeydir.

Tezyidi maaşları dahi arzedeyim:

Bu gün malmüdürlerinin maaşı 20 - 22 den başlıyor. Bunları kaldırdık 25 den başlatarak 40 liraya kadar çıkarttık. Sebebi de buralarda tahsili âli görmüş gençleri kullanmak istiyoruz. Zaten barem kanunu mucibince de yüksek tahsil görmüş bir gencin ilk alacağı maaş budur. Sonra maaşları artırmakla kanun çıkar, çıkmaz hemen verecek değiliz. Bunlar teadül kanunu mucibince hakkı terfileri ne zaman gelirse o vakit bu paraları alacaklardır.

BÜTÇE ENCÜMENİ REİSİ MUSTAFA SEREF ÖZKAN (Burdur) — Arkadaşlar; Maliye teşkilât kanunu hakkında söz söyleyen arkadaşlarımız teşkilât kanununun esasına temas etmekle beraber bilhassa Maliye vekâletinde münferid olarak maruz kaldıkları veya işittikleri muamelelerden bahsettiler. Maliye vekili, lâzım olan izahati verdiler ve teşkilât kanununun mündericatı hakkında da tahlilî tafsilde bulundular. Bendeniz bu husus üzerinde fazla söz söylemekle sizi yormayı zaid addediyorum. Teşkilât kanununun heyeti umumiyesini kabul ederek maddelere geçmekte Bütçe encümeni için bir kere kanunî bir mecburiyet vardı. Malûmu âliniz elimizde 1929 da çıkmış barem kanunu vardır. Bu kanunda yüksek hevetinizin iki sene zarfında, her vekâletin teşkilât kanununu yaparak Meclise getirilmesi emri vardı. Binaenaleyh bu lâyiha bize geldiği zaman, vekâlet, Meclisi Âlinin bu emrini yerine getirmiştir diye teşkilât kanununu ruznamemize aldık. Filhakika bu kanun bir dereceye kadar kadroları memur adedini artırıyor. O itibarla masraf artıyorsa da Devlet hizmetleri günden güne artmakta olduğundan ve Devletin her idaresi günden güne daha geniş vazifelerle karşılaşmakta olduğundan ve bu da Maliye vekâleti için gayet tabiî bulunduğu için heyeti umumiyesini kabul ederek ruznamemize aldık ve hemen maddelerin münakaşasına geçtik.

Hangi memlekette olursa olsun, bilhassa içinde bulunduğumuz devirde Devlet daha ziyade teşkilâtlanmakta, yani millet daha ziyade devletleşmekte olduğu için, daima teşkilât kadroları artmakta ve bu suretle de teşkilât masrafları ziyadeleşmektedir.

Şüphesiz, bu günkü Maliye vekâleti 1929 da olan Maliye vekâleti değildir. Hattâ o zaman o teşkilt kâfi görülmediği için, bütün vekâletlerle beraber, Maliye vekâletinin teşkilât yapması emredilmişti. Biz maddelere geçtiğimizde mümkün olduğu kadar teşkilâtı ihtiyaçla tekabül ettirmek ve o ihtiyaca tekabül eden teşkilâta asgarî masrafı koymak istedik. Tabiî bu hususta hiç bir vakit ne Maliye vekâletinin lehinde, ne de aleyhinde olmak üzere, diğer vekâletlerden ayrı bir muamele tatbik edemezdik. Maddelere geçilmesi kabul buyurulduğu takdirde bu gün tetkik buy racağımız bu kanunda diğer vekâletlere verilmemiş her hangi bir imtiyaz, her hangi bir başka lûtuf yoktur. Bunun gibi diğer vekâletlerde de emsali görünen vaziyetler, bu vekâlet memurları için de kabul edilmiştir.

Bütçe encümenine Yüksek Heyetiniz çok nazik bir vazife vermiştir. Yüksek Heyetinizin, tabiî âmme hizmetleri arasında bir teşvik yapmak doğru değil ve kabil değildir. Bununla beraber buraya çıkan hatiplerin herbirinin de söylediği gibi en ince ve en esaslı vazife malî vazifedir. Bu vazife de milletin verdiği ile millet lehine kurulan hizmetlerin icab ettirdiği masraf daima tevazün halinde bulundurulmalıdır ve bu tevazünü de siz temin edeceksiniz. Yalnız sizin önünüze biz ilk tetkikleri yapıp, o tetkikleri zamanla size arzetmek vaziyetindeyiz. Sizin bize vermiş olduğunuz vazife de budur. Bütçe encümeni sizin tarafımızdan aldığı bu vazifeyi, tam bir samimiyetle ve gücünün yettiği, aklının erdiği gibi dikkatle yapıp huzurunuza arzetmektedir. Bu hususta Refik İnce arkadaşımız, burada bazan bir memur maaşının tezyidi, bazan inhisarlar için yapılan tekaüd kanunundaki 200 000 liranın konulmaması esnasında gösterdiğimiz hassasiyeti de lûtfen takdir buyurmak istediler. Fakat bunu müteakib hemen tazir ettiler ve dediler ki, Bütçe encümeni bir teşkilât kabul etmekle 1 197 000 liralık bir masrafı kabul etmiş. Fakat bizim nazarımızda bu masrafı az göstermek, bunu bize hazmettirmek için birer birer tezyin etmek, onu birer birer yaldızlamak üzere bazı mütalealarda bulunmuş, dediler. Bunu ya arkadaşım okuduğu fıkrayı anlamadan söylemiştir, veyahut ta biraz evvel tasdik bu-

yurdukları samimiyetimize karşı bir tenakus göstermek suretile o teveccühünü bizden kaldırmak istemiştir. Şimdi, Maliye vekili 1 197 000 liranın unsurlarının ne olduğunu çok güzel izah buyurdular. Bütçe encümeninin vazifesi, yeni bir masraf kanununun, teşkilât kanununun bütçeye tesirinin ne olduğunu açıkça izah etmektir. Filhakika yeni yapılan teşkilât kanunu 1 197 000 e malolması icab ederken, bu sene muvazene kanununda bu miktar 400 bin liradan ibarettir. Bunun 340 bin lirası maaş ve ücret tertiplerinden alınmıştır. 250 bin lirası, buğday vergisi kanunu münasebetile buğday işlerinde bulunan memurların buraya alınmasile vaki olan tasarruftur. 88 bin lirası zaten ücretli olanları maaşa kalbinden ileri gelmektedir. 117 bin lirası Bütçe encümeni, Maliye vekâletini diğer fasılların tasarruf ederek elde etmiştir.

Binaenalyeh filhakika bu teşkilât 1 197 000 liraya malolacak ise de bunun bu sene için baliği 400 bin liradır ve 400 bin liradan sonra (L) cetveline nakledilmiş 340 bin liranın mümkün olduğu kadar gelecek senelerde de alınmamasını, bu dört yüz bin liralık kadro ile bu işin bitirilmesini söylemişsek bunda samimiyetimizden şüphe edecek, öyle bir masrafı huzurunuzda kapalı bir surette gösterdiğimiz şeklindeki hissiyatı taşımakta arkadaşımın ne hakkı vardır; onu bilmiyorum. Bütçe encümeniniz, tevdi buyurduğunuz vazifeyi, daima samimiyetle ve hakikati olduğu gibi göstermekle ifa etmektedir. Arkadaşımdan da, arkadaşlarının samimî olduklarını tasdik etmesini ve onlara karşı daha ziyade teveccühlü olmasını bu vesile ile dilerim.

REFİK İNCE (Manisa) — Ben, kendilerine kardeşçe bir tarizde bulunacağım dedim. Samimiyetine kani olmadığım arkadaşlara, kardeşlik rabıtasının en yükseğini verir miyim? Yanlış anladılar. Burada samimiyetten başka bir şey olamaz. Kardeşçe tarizdir. Samimiyetsizlik yoktur.

BAŞKAN — Başka söz isteyen yoktur. Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maliye vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun

Birinci kısım

Merkez teşkilâtı

MADDE 1 — Maliye vekâleti merkez teşkilâtı bir müsteşarla aşağıda yazılı dairelerden terekküb eder:

1) Hususî kalem müdürlüğü,
2) Malî tetkik heyeti,
3) Teftiş heyeti,
4) Hukuk müşavirliği,
5) Bütçe ve malî kontrol umum müdürlüğü,
6) Muhasebat umum müdürlüğü,
7) Varidat umum müdürlüğü,
8) Nakid işleri umum müdürlüğü,
9) Muntazam borçlar umum müdürlüğü,
10) Millî emlâk müdürlüğü,
11) Darphane ve Damga matbaası müdürlüğü,
12) Tahsilât müdürlüğü,
13) Zat işleri müdürlüğü,
14) Levazım ve kıymetli evrak müdürlüğü,
15) Itiraz ve temyiz komisyonları.

Maliye vekâletine bağlı olan Tapu ve kadastro umum müdürlüğü teşkilâtı ve idaresi hususî kanunlarına tâbidir.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalea var mı?.

MUSTAFA ÖNSAY (Çankırı) — Kanunun heyeti umumiyesi hakkında söz alan arkadaşlarımızın arzettiği veçhile, Devlet teşkilâtı içinde, devairi resmiyeler içerisinde en ziyade halkla temas eden ve halkla münasebette bulunan teşkilât, Maliye teşkilâtıdır. Bu itibarla Maliyenin işleri çok ve gayet mühimdir. Bu ehemmiyeti Hükumet bu kanun lâyihasını Meclise arzettiği zaman, esbabı mucibesinde izahetmiştir. ve bu itibarladır ki, Maliye vekâleti için iki müsteşarlık istemiştir. Filhakika gerek Maliye encümeni ve gerek Bütçe encümeni ilk tetkikatında, Maliye vekâletinin iki müsteşarlığa ihtiyacı olduğunu mazbatalarında tesbit etmiş ve bunu maslahata uygun bulmuştur; Ahiren müfettişi umumilerin ihdası, arazi ve bina vergilerinin idarei hususiyelere devri dolayisile kadrolarda bazı tadilât yapmak lüzumu üzerine bu kanun lâyihası tetkrar Bütçe encümenine gitmiştir. Bütçe encümeni bu defa evvelki kabul ettiği maddeye muğayir olarak burada bir müsteşarlık kabul etmiş ve buna iki muavin vermiştir.

Halbuki, Maliye vekâletinin muamelâtı umumiyesi, biri Hazine muamelesi, diğeri varidat işleri olmak üzere iki büyük ihtisas işine ayrılmıştır. Bu ihtisas işlerinin başında da ihtisas zatlerinin bulunması lâzımdır. Bir birinden ayrı işlerdir. Bir tek müsteşarın, bu şümullü ve vâsi sahayı ihata etmesine imkânı maddî yoktur. Bu günkü zevatı nazarı dikkate alarak teşkilât kanununu düşünmeyelim. Fakat muamelâtı umumiyenin icabatını düşünerek kanunu tedvin etmek lâzımgelir. Bu gün Maliye vekâletinin büyük elemanlara ihtiyacı olduğu kadar iki müsteşara da ihtiyacı vardır.

Mütehassısım raporundan bahsetmeyeceğim. Maliye heyeti teftişiyemiz, Malî işlerde kâfi kudreti haizdir. Zannederim onlar da bu kanaattedir. Bütçe encümeninin ikinci defa yaptığı bir maddede, iki muavin ilâve ediliyor. Rica edeirm,

bu idarenin, murakabesini ve bütün direktifleri yine o müsteşar deruhde edip verecek değilmi dir? Binaenaleyh, yine hal aynidir. Ayni zamanda iki muavine yüzer lira maaş veriyoruz. İki muavin yerine teşkilâta 125 lira maaşlı bir müsteşarlık ilâve edilseydi hem işler daha iyi görülmüş ve diğer vekâletler teşkilâtına muvazi gidilmiş, hem de 75 lira gibi bir tasarruf yapılmış olurdu.

Binaenaleyh, bendeniz iki muavinliğin ilgasile 125 liralık bir müsteşarlığın konulmasını rica ediyorum. Bu hususta da bir takririm vardır.

REFİK İNCE (Mnisa) — Bir sual soracağım.

Hükûmetin ve bir encümenin esbabı mucibesi, tabiatile kanun mevzuu olan keyfiyetin tevsiki yolunda tecrübeden, vukuftan, bilgiden ve nihayet lüzumdan ibaret olacaktır. Hükûmet bu kanunu, Meclise gönderirken şu esbabı mucibeyi düşünmüş; Vekâletin merkez teşkilâtının servisleri mesaisini, bir müsteşarın elinde toplamakta israr etmenin adam yıpratmaktan başka bir şey olmadığını nazarı dikkate alarak mevcud işlerin iki müsteşar arasında taksim edilmesini iltizam etmiştir. Arkasından Maliye encümeni Maliye vekâletine düşen vazifelerin genişliğini çokluğunu ve bilhassa Hazine işlerile varidat işlerinin ayrı ayrı ihtisas sahibi zatler tarafından görülmesi zaruretini mevzubahs ederek iki müsteşarlık ihdasını münasip görmüştür.

Bütçe encümeninin eski esbabı mucibesinde bunun aynen kabul edildiğini gördüm. Geçen sene bir arkadaşın teklifile bu kanunun tehir etmemiş olsaydık, iki müsteşar bu kanun dairesinde işleri görecekti.

Şimdi encümenden ve Hükûmetten rica ediyorum. Ne gibi yeni hâdiseler oldu da birinci esbabı mucibeden rücu edilmiştir. Bunu izah ederlerse çok müteşekkir kalırım. Kendi noktai nazarımca Hükûmetin esbabı mucibesinde güzel bir fıkra var. Diyor ki: Biz yalnız mütehassıslara bakmadık onlarla beraber maliye teşkilâtımızın tarihi seyrini takip ettik. Sonra bütün Devletlerin maliye teşkilâtları üzerinde tetkikat yaptık. Grafikleri merbuttur .... Maalesef burada yoktur. Hakikaten Maliye vekâleti çalışmış ve binaenaleyh diyor ki: memleketimize en muvafık bulduğumuz şekli takdim ediyoruz... Fakat bahsettikleri grafik yoktur. Demek ki onutulmuştur. Sonra iki müsteşarlık istiyor. Bu teklife Maliye ve Bütçe encümenleri iştirak etmişler. Bu kadar mütevazin bir şekilde yürüyen bu tekliften bu sefer Bütçe encümeni bazı esbab dolayısile rücu ediyor. Acaba bu yıpranmalar kalktı mı, kalkmadı mı? Mustâfa arkadaşımın dediği gibi makul iş görmek istiyorsak maliyenin işi vekilinin şahsmdadır. Varidat ve Hazine meseleleri vardır. Bu işler, bir müsteşarda birleşmesin, müsteşarlar ayrı olsun, Maliye vekilinde birleşsin. Eski teklif te bu yoldadır. Arkadaşlar, müsteşara vereceğimiz 125 liradır, iki muavinine 100 liradan 200 lira vereceğiz.

Orta yerde farkeden 125 lira. Bu, müsteşarların ayrı olmasından husule gelecek faydayı tamamen karşılayacak kadar ehemmiyetsizdir.

BÜTÇE E. M. M. SIRRI DAY (Trabzon) — Geçen sene Hükûmet layihayı verdiği zaman filhakika iki müsteşar teklif etmişti. Müsteşar muavinliği yoktu. Encümende bunu görüştüğümüz zaman, bazı arkadaşlar, işlerin bir elde toplanması için bir müsteşar olsun, bu müsteşara iki muavin verilsin, birisi Hazine işlerine, biri de varidat işlerine baksın, dediler. Bazı arkadaşlar da Hükûmetin teklif ettiği gibi, iki müsteşar olsun, dediler. Bir üçüncü teklif daha ortaya çıktı : İki müsteşar olsun ve bu iki müsteşara birer muavin verelim, dediler. Şimdi teklifin biri, muavinsiz iki müsteşar, biri, bir müsteşar ve iki muavin, biri de iki müsteşar ve iki muavin. Encümen, ekseriyetle aldığı kararda 125 lira maaşlı iki müsteşar ve umum müdürlerin maaşından az olmamak üzere 100 lira maaşlı iki muavin teklif etti. Bilâhare bina ve arazi vergileri, idarei hususiyelere devredildi. Zaten üzerinde çok münakaşa edilen bir mevzudur. Maliye vekili ile de bu mesele hakkında görüşüldü ve nihayet bu defa arzettiğimiz şekle müncer oldu. Bir müsteşarla iki muavin kabul ettik. Bu şekilde tek elden idare ile işlerin intizamı temin edilmiş oluyor. Bunun içindir ki bir müsteşarla iki muavini kabul etmekte fayda gördük.

EMİN DRAMAN (Yozgad) — Bina ve arazi vergilerinin idarei hususiyelere verilmesile beraber bunların murakabesi Maliye vekâletine bırakılmış olmak itibarile ayni iş devam ediyor mu?

BÜTÇE E. M. M. SIRRI DAY (Trabzon) — Birinde heyeti teftişiye vasıtasile murakabe vardır, nihayet varidat umum müdürünün kanunları hazırlama işi vardır, fakat diğerinde ayni zamanda tahsil işi de vardır. Bu, mühim bir farktır.

Yüksek Reisliğe

Birinci maddenin birinci fıkrası yerine:

Maliye vekâleti merkez teşkilâtı Hazine ve Maliye müsteşarlıkları ile aşağıda yazılı dairelerden terekküp eder.

İkinci maddenin birinci fıkrası yerine de Hazine ve Maliye müsteşarları vekilin yardımcısı olup vekilin kendilerine ayıracağı dairelere aid işleri vekil namına ve vekilin vereceği direktifler dairesinde idare etmekle mükelleftir.

Fıkralarının konulamsını ve ikinci maddenin

son fıkrasının kaldırılmasını teklif ederim.

Çankırı mebusu
Mustafa Önsay

BAŞKAN — Takriri reye arzediyorum. Nazarı dikkate alanlar... Almayanlar... Takrir nazarı dikkate alınmıştır.

MALİYE VEKİLİ FUAD AĞRALI (Elâziz) — Tadil kabul buyruldu. Heyeti celilenin maliye hakkındaki alâkasına teşekkür ederim. Takrir sahibine sorduk, muavinler hakkında bir şey yoktur, dedi. Müsaade buyurursanız izah edeyim; Bugün müsteşarları en ziyade apıştıran mesele şudur: En mühim bir lâyiha ile altmış kuruşluk bir kömür veya her hangi bir ita emri yine müsteşara gelmektedir. Binaenaleyh bunun muavini olmazsa ve bu kartonlar doğrudan doğruya ona gelecekse, iş çoğalacak ve bunalacaktır. Bu hususun nazarı dikkate alınmasını rica ederim.

MADDE 2 — Okundu.

BAŞKAN — Takriri madde ile birlikte encümene veriyoruz.

MADDE 2 — Müsteşar vekilin yardımcısı olup, vekilin kendisine ayıracağı işleri vekil namına ve vekilin vereceği direktifler dairesinde idare etmekle mükelleftir.

Müsteşarın iki muavini vardır.

BAŞKAN — Bunu da encümene veriyoruz.

Açık reylerin neticesini arzediyorum:

Barut ve mevaddı infilâkiye ve fişek ve av mühimmat ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 malî yılı hesabı katî hakkındaki lâyihaya (251) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır. Kanun (251) reyle kabul edilmiştir.

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1931 malî yılı hesabı katî kanunu lâyihasına, lâyihayı kabul etmek suretile (249) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır. Kanun (249) reyle kabul edilmiştir.

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1932 malî yılı hesabı katî kanunu lâyihasına (236) rey verilmiştir. Kanun (236) reyle kabul edilmiştir.

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 malî senesi katî hesabı hakkındaki lâyihaya (244) rey verilmiştir. Muamele tamamdır. Kanun (244) reyle kabul edilmiştir.

1935 malî yılı Millî Müdafaa vekâleti kara ve deniz bütçelerinde 84 804 liralık münakale yapılmasına dair kanun lâyihasına (238) rey verilmiştir. Muamele tamamdır. Kanun (238) reyle kabul edilmiştir.

1935 malî yılı Maliye vekâletile Havayolları Devlet işletme idaresi bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair kanun lâyihasına (242) rey verilmiştir. Muamele tamamdır. Kanun (242) reyle kabul edilmiştir.

Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere celseyi tatil ediyorum.

Kapanma saati : 18,47

DÜZELTMELER

Bu zaptın sonuna bağlı 180 sayılı basmayazının dördüncü sayfasındaki (B) cetvelinin birinci fasıl unvanının sonundaki (teferru) kelimesi (teferruatı),

185 sayılı basmayazının beşinci sayfasındaki (A) cetvelinin 14 ncü faslındaki sarfiyat sütunundaki rakam 144 211 olacak,

15 nci fasıl unvanının sonuna (karşılığı) kelimesi ilâve edilecektir.

6 ncı sayfadaki (B) cetvelinin 4 ncü faslının birinci maddesine aid unvandaki (İskat edilen) Tahsilât yekûnu sonundaki (00) (18),

182 sayılı basmayazının 8 nci sayfasındaki (C) cetvelinin mevcudat kısmındaki sermayei müteadavileye aid rakamdaki 37 kuruş 32,

Mevcudat yekûnundan sonra gelen 75 128.63 rakamının unvanı (teminatlar),

Ayni cetvelin düyun kısmının 31 - V - 1931 S. bakiyesine aid rakamdaki 11 kuruş, 14 kuruş,

Düyun yekûnundan sonra gelen 75 128.63 rakamının unvanı (teminatlar),

olarak düzeltilmiştir.

Barut ve mevaddı infilâkiye ve kaçak ve av mühimmatı ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 malî yılı hesabı katî kanununa verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	399
Reye iştirak edenler	:	251
Kabul edenler	:	251
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	148
Münhaller	:	0

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Berc Türker
Cemal Akçın
İzzet Ulvi Aykurd
Mebrure Günenç

Amasya
Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın

Ankara
Ahmed Ulus
Eşref Demirel
Hatı Çırpan
Mümtaz Ökmen
Müşfik Ayaşlı
Rasim Aktar

Antalya
Celâl Mengilibörü
Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Rasıh Kaplar
Tevfik Arıcan

Aydın
Dr. Hulûsi Alataş
Nazmi Topcoğlu
Nuri Göktepe

Balıkesir
Cemal Esener
Dr. Hasan Vasıf Somyürek
Enver Adakan
Hacim Kezer
Hayrettin Karan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Memed Demir
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Sabiha Gökçül

Bayazıd
Halid Bayrak
İhsan Tav

Bilecik
Dr. Gl. Besim Ömer Akalın

Bolu
Dr. Emin Cemal Suda
Mitat Kuzay

Burdur
Mustafa Şeref Özkan

Bursa
Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Fatin Güvendiren
Mustafa Fehmi Gerçeker
Refet Canıtez

Çanakkale
Dr. Mustafa Bengisu
Hilmi Ergeneli
Ziya Gevher Etili

Çankırı
Mustafa Abdülhalik Renda
Mustafa Önsay
Rifat Ünür
Ziya Esen

Çoruh
Akif Akyüz
Ali Zırh
Atıf Tüzün
Hasan Cavid
İhsan Kurtkan
İlyas Sami Muş

Çorum
Dr. Mustafa Cantekin
Eyub Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
Münir Çağıl

Denizli
Dr. Kâzım Samanlı
Emin Aslan Tokad
General Şefik Türsan
Yusuf Başkaya

Diyarbekir
General Kâzım Sevüktekin
Huriye Öniz
Zeki Mesud Alsan
Zülfü Tigrel

Edirne
Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Şeref Aykut

Elâziz
Ahmed Saffet Ohkay
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan
Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter

Erzurum
Aziz Akyürek
Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Fuad Sirmen
General Zeki Soydemir
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir
Ahmed Özdemir
Emin Sazak
İstemat Özdamar

Gazi Anteb
Ali Kılıç
Gl. Ali Hikmet Ayerdem
Memed Şahin
Nuri Conker

Giresun
İsmail Sabuncu
Muzaffer Kılıç
Münir Akkaya
Sadri Maksudi Arsal
Talât Onay

Gümüşane
Durak Sakarya
Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan

İçel
Emin İnankur
Fikri Mutlu
Hakkı Saydam
Hamdi Ongun

İstanbul
Ali Barlas
Ali Rana Tarhan
Fakihe Öymen
General Refet Bele
General Şükrü Gökberk
Hamdi Gürsoy

Hayrullah Ergin
Sadettin Rıza Uraz
Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel
Yaşar Yazıcı
Ziya Karamursal

İzmir

Benal Arman
General Kâzım İnanç
Kâmil Dursun
Rahmi Köken
Memed Sadettin Epikmen

Isparta

Kamâl Ünal

Kars

Baha Öngören
Esad Özoğuz
M. Fuad Köprülü
General Muhittin Akyüz
Memed Nazif Sirel
Ömer Kâmil Küntay

Kastamonu

Nuri Tamaç
Sami Erkman
Sıtkı Şerif Eken
Şerif İlden
Tahsin Çoşkun
Veled İzbudak

Kayseri

Ahmed Hilmi Kalaç
Ferruh Güpgüp
Nahid Kerven
Salih Turgay
Süleyman Demirezen

Kırklareli

Zühtü Akın

Kırşehir

Ali Rıza Esen
Hâzım Börekçi
Lûtfi Müfid Özdeş
Memed Seyfeli

Kocaeli

Dr. Gl. Ziya Nuri Birgi
Hasan Hayri Tan
Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Nedim Bozatık
Salâh Yargı

Konya

Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Ali Rıza Türel
Bediz
Cemal Tekin
Kâzım Okay
Mustafa Halid Üner
Mustafa Eken
Naim Hazim Onat
Ressam Şevket Dağ
Tevfik Fikret Sılay

Kütahya

Dr. Şakir Ahmed Ediz
Besim Atalay
İbrahim Dalkılıç
Memed Somer
Naşid Uluğ

Malatya

Abdülmuttalib Öker
Dr. Hilmi Ortaç
Mihri Pektaş
Vasıf Çınay

Manisa

Hikmet Bayur
Kâzım Nami Duru
Kenan Orer
Osman Erçin
Refik İnce
Tahir Hitit
Turgud Türkoğlu
Yaşar Özey

Maraş

Kemal Kusun
Memed Erten
Nuri Ural

Mardin

Abdürrezzak Şatana
Edib Ergin
Hilmi Çoruk
Osman Dinçer
Rıza Erten

Muğla

Hüsnü Kitabcı
Şükrü Kaya

Muş

Naki Yücekök
Şevki Çiloğlu
Şükrü Ataman

Niğde

Ahmed Vefik Uluçay
Dr. Rasim Ferid Talay
Faik Soylu

Ordu

Dr. Ziya Naki Yaltırım
Hamdi Yalman
İsmail Çamaş

Samsun

Ali Tunalı
Dr. Asım Sirel
Etem Tuncel
Memed Güneşdoğdu
Ruşeni Barkın
Zühtü Durukan

Seyhan

Damar Arıkoğlu
Esma Nayman
İbrahim Mete
Ömer Biçer
Tevfik Tarman

Siird

Hulki Aydın
İsmail Müştak Mayakon
Şevki Susoy

Sinob

Dr. Galib Üstün
Hulûsi Orucoğlu
Hüsamettin Okan

Sıvas

İsmail Memed Uğur
Mitat Şükrü Bleda
Rasim Başara
Remzi Çiner
Sabiha Gürkey
Şemsettin Günaltay
Vasfi Reşid Seviğ
Ziya Başara

Tekirdağ

Faik Öztrak
Rahmi Apak
Şakir Kesebir

Tokad

Galib Pekel
Gl. Sıtkı Üke
Hüsnü Konay
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Süreyya Tevfik Genca

Trabzon

Daniş Eyüboğlu
Hasan Saka
Raif Karadeniz
Sırrı Day
Süleyman Sırrı Gedik

Urfa

Ali Saib Ursavaş
Behcet Günay
Fuad Gökbudak
General Ahmed Yazgan
Memed Emin Yurdakul
Muhittin Dinçsoy
Refet Ülgen

Van

Hakkı Ungan
Münib Boya

Yozgad

Emin Draman
Ömer Evci
Sırrı İçöz
Sungur

Zonguldak

Esad Çakmakkaya
Hasan Karabacak
Raif Dinç
Rifat Vardar

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar

Ali Çetinkaya (Bakan)
Haydar Çerçel
İzzet Akosman

Ankara

Aka Gündüz
Dr. Taptas (İzinli)
Falih Rıfkı Atay
Kamâl Atatürk (R. C.)
Rifat Araz
Şakir Kınacı (İzinli)
Yahya Galib Kazğı

Antalya
Tayfur Sökmen
Türkân Baştuğ

Aydın
Adnan Ertekin (İzinli)
Dr. Mazhar Germen
Tahsin San (İzinli)

Balıkesir
General Kâzım Özalp (Bakan)
Örge Evren

Bayazıd
Übeydullah (İzinli)

Bilecik
İbrahim Çolak
Salih Bozok

Bolu
Cevad Abbas Gürer
Hasan Cemil Çambel
İsmail Hakkı Uzmay
Mitat Denli
Şükrü Gülez

Burdur
Halid Onaran
İbrahim Necmi Dilmen

Bursa
Asaf Doras
Dr. Sadi Konuk
Esad Sağay
Sadettin Ferid Talay
Şekibe İnsel

Çanakkale
Ahmed Cevad Emre
Şükrü Yaşın

Çankırı
Hatice Özgener (İzinli)

Çoruh
Asım Us
Fuad Bulca

Çorum
Ali Rıza Özenç
İsmet Eker
Nabi Rıza Yıldırım

Denizli
Dr. Hamdi Berkman
Haydar Rüştü Öktem
Mazhar Müfid Kansu
Necib Ali Küçüka

Diyarbekir
Dr. İbrahim Tali Öngören (İzinli)
Rüştü Bekit (İzinli)
Tevfik Bilge (İzinli)

Edirne
Mecdi Boysan (İzinli)

Elâziz
Fazıl Ahmed Aykaç (İzinli)
Fuad Ağralı (Bakan)
Hasan Tahsin Berk

Erzincan
Hikmet Işık
Saffet Arıkan (Bakan)

Erzurum
Dr. Saim Ali Dilemre
Gl. Pertev Demirkan
Nafi Atuf Kansu

Eskişehir
Osman Işin
Yusuf Ziya Özer

Gazi Anteb
Bekir Kaleli
Ömer Asım Aksoy
Remzi Güres

Giresun
General İhsan Sökmen
Hakkı Tarık Us

Gümüşane
Ali Şevket Öndersev

İçel
Ferid Celâl Güven

İstanbul
Abdülhak Hâmid Tarhan (İzinli)
Ahmed Hamdi Denizmen (İzinli)
Dr. Neşet Ömer İrdelp
Dr. Refik Saydam (Bakan)
Halil Etem Eldem (İzinli)
Salâh Cimcoz

İzmir
Celâl Bayar (Bakan)
Dr. Tevfik Rüştü Aras (Bakan)
Halil Menteşe
Hamdi Aksoy
Hasan Âli Yücel
Hüsnü Çakır
Mahmud Esad Bozkurd
Şükrü Saracoğlu (Bakan)

İsparta
Hüsnü Özdamar
İbrahim Demiralay (İzinli)
Mükerrem İnsal

Kars
Hüsrev Kızıldoğan

Kastamonu
Dr. Şükrü Şenozan
Dr. Tevfik Aslan
İbrahim Garantay

Kayseri
Hasan Ferid Perker (İzinli)
Reşid Özsoy
Veli Yaşın (İzinli)

Kırklareli
Dr. Fuad Umay (İzinli)
Şevket Ödül

Kocaeli
Ali Dikmen
Ragıb Akca

Konya
Dr. Osman Şevki Uludağ (İzinli)
General Ali Fuad Cebesoy
Kâzım Gürel
Mustafa Ulusan

Kütahya
Dr. Lûtfi Kırdar
Muhlis Erkmen (Bakan)
Ömer Dinç (İzinli)
Receb Peker

Malatya
Emrullah Barkan
İsmet İnönü Başbakan (Başbakan)
General Osman Koptagel
Mahmud Nedim Zabcı
Osman Taner

Manisa
Dr. Saim Uzel (İ. Â.)
Kâni Akeken
Sabri Toprak (İzinli)

Maraş
Hasan Reşid Tankud
Mitat Alam

Mardin
Dr. Rıza Levent
İrfan Ferid Alpaya (İ. Â.)

Muğla
Dr. Hüseyin Avni Ercan (İzinli)
Nuri Tuna
Yunus Nadi

Muş
Hakkı Kılıçoğlu

Niğde
Cavid Oral (İzinli)
Dr. Abravaya
Halid Mengi
Kâmil İrdelp

Ordu
Ahmed İhsan Tokgöz
Ali Canib Yöntem (İzinli)
Muhittin Baha Pars
Selim Sırrı Tarcan

Samsun
Meliha Ulaş
Memed Ali Yörüker

Seyhan
Ali Münif Yegena
General Naci Eldeniz
Hilmi Uran

Siird
Mahmud Soydan (İzinli)

Sinob
Cevdet Kerim İncedayı
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sivas
Gl. Akif Öztekin Erdemegil
Necmettin Sadık

Tekirdağ
Cemil Uybadın
Yahya Kemal Beyatlı (İzinli)

Tokad
Hürrem Ergün

Trabzon
Halil Nihad Boztepe

Hamdi Ülkümen
Mitat Aydın
Seniha Hızal

Van
İbrahim Arvas

Yozgad
Avni Doğan

Ekrem Pekel

Zonguldak
Dr. Mitat Altıok
Halil Türkmen

Ragıb Özdemiroğlu
Receb Zühtü Soyak
(İzinli)

Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1931 yılı son hesabı hakkındaki kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	399
Reye iştirak edenler	:	249
Kabul edenler	:	249
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	150
Münhaller	:	0

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Berc Türker
Cemal Akçın
İzzet Ulvi Aykurd
Mebrure Günenç

Amasya
Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın

Ankara
Ahmed Ulus
Eşref Demirel
Hatı Çırpan
Mümtaz Ökmen
Müşfik Ayaşlı
Rasim Aktar

Antalya
Celâl Mengilibörü
Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Rasıh Kaplan
Tevfik Arıcan

Aydın
Dr. Hulûsi Alataş
Nazmi Topcoğlu
Nuri Göktepe

Balıkesir
Dr. Hasan Vasıf Somyürek
Enver Adakan
Hacim Kezer
Hayrettin Karan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Memed Demir
Osman Niyazi Bürcü
Rahmi Selçuk
Sabiha Gökçül

Bayazıd
Halid Bayrak
İhsan Tav

Bilecik
Dr. Gl. Besim Ömer Akalın

Bolu
Dr. Emin Cemal Suda
Mitat Kuzay

Burdur
Mustafa Şeref Özkan

Bursa
Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Fatin Güvendiren
Mustafa Fehmi Gerçeker
Refet Cenıtez
Sadettin Ferid Talay

Çanakkale
Dr. Mustafa Bengisu
Hilmi Ergeneli
Ziya Gevher Etili

Çankırı
Mustafa Abdülhalik Renda
Mustafa Önsay
Rifat Ünür
Ziya Esen

Çoruh
Akif Akyüz
Ali Zırh
Atıf Tüzün
Hasan Cavid
İhsan Kurtkan

Çorum
Dr. Mustafa Cantekin
Eyub Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
Münir Çağıl

Denizli
Dr. Kâzım Samanlı
Emin Aslan Tokad
General Şefik Türsan
Yusuf Başkaya

Diyarbekir
General Kâzım Sevüktekin
Huriye Öniz
Zeki Mesud Alsan
Zülfü Tigrel

Edirne
Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Şeref Aykut

Elâziz
Ahmed Saffet Ohkay
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan
Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter

Erzurum
Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Fuad Sirmen
General Zeki Soydemir
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir
Ahmed Özdemir
Emin Sazak
İstemat Özdamar

Gazi Anteb
Ali Kılıç
Gl. Ali Hikmet Ayerdem
Memed Şahin
Nuri Conker

Giresun
İsmail Sabuncu
Muzaffer Kılıç
Münir Akkaya
Sadri Maksudi Arsal
Talât Onay

Gümüşane
Durak Sakarya
Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan

İçel
Emin İnankur
Fikri Mutlu
Hakkı Saydam
Hamdi Ongun

İstanbul
Ali Barlas
Ali Rana Tarhan
Fakihe Öymen
General Refet Bele
General Şükrü Gökberk
Hamdi Gürsoy
Hayrullah Ergin
Sadettin Uraz
Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel
Yaşar Yazıcı
Ziya Karamursal

İzmir
Benal Arman
General Kâzım İnanç
Kâmil Dursun
Rahmi Köken
Sadettin Epikmen

Isparta
Kamâl Ünal

Kars
Baha Öngören
Esad Özoğuz
Memed Fuad Köprülü
General Muhittin Akyüz
Memed Nazif Sirel
Ömer Küntay

Kastamonu
Nuri Tamaç
Sami Erkman
Sıtkı Şerif Eken
Şerif İlden
Tahsin Çoşkun
Veled İzbudak

Kayseri
Ahmed Hilmi Kalaç
Ferruh Güpgüp
Nahid Kerven
Salih Turgay
Süleyman Demirezen

Kırklareli
Zühtü Akın

Kırşehir
Ali Rıza Esen
Hâzım Börekçi
Lûtfi Müfid Özdeş
Memed Seyfeli

Kocaeli
Dr. Gl. Ziya Nuri Birgi
Hasan Hayri Tan
Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Nedim Bozatık
Salâh Yargı

Konya
Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Ali Rıza Türel
Bediz
Cemal Tekin
Kâzım Okay
Mustafa Halid Üner
Mustafa Eken
Naim Hazim Onat
Ressam Şevket Dağ
Tevfik Fikret Sılay

Kütahya
Dr. Şakir Ahmed Ediz
Besim Atalay
İbrahim Dalkılıç
Mehmed Somer
Naşid Uluğ

Malatya
Abdülmuttalib Öker
Dr. Hilmi Ortaç
Mahmud Nedim Zabcı
Mihri Pektaş
Vasıf Çınay

Manisa
Dr. Saim Uzel
Hikmet Bayur
Kâzım Nami Duru
Kenan Orer
Osman Erçin
Refik İnce
Thir Hitit
Turgud Türkoğlu

Maraş
Kemal Kusun
Memed Erten
Nuri Ural

Mardin
Abdürrezzak Şatana
Edib Ergin
Hilmi Çoruk
Osman Dinçer
Rıza Erten

Muğla
Hüsnü Kitabcı
Şükrü Kaya

Muş
Naki Yücekök
Şevki Çiloğlu
Şükrü Ataman

Niğde
Ahmed Vefik Uluçay
Dr. Rasim Ferid Talay
Faik Soylu

Ordu
Dr. Ziya Naki Yaltırım
Hamdi Yalman
İsmail Çamaş

Samsun
Ali Tunalı
Dr. Asım Sirel
Etem Tuncel
Memed Güneşdoğdu
Ruşeni Barkın
Zühtü Durukan

Seyhan
Damar Arıkoğlu
Esma Nayman
İbrahim Mete
General Naci Eldeniz
Ömer Biçer
Tevfik Tarman

Siird
Hulki Aydın
İsmail Müştak Mayakon
Şevki Süsoy

Sinob
Dr. Galib Üstün
Hulûsi Orucoğlu
Hüsamettin Okan

Sıvas
İsmail Memed Uğur
Mitat Şükrü Bleda
Rasim Başara
Remzi Çiner
Sabiha Gürkey
Şemsettin Günaltay
Vasfi Raşid Seviğ
Ziya Başara

Tekirdağ
Faik Öztrak
Rahmi Apak
Şakir Kesebir

Tokad
Galib Pekel
Gl. Sıtkı Üke
Hüsnü Konay
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Süreyya Tevfik Gence

Trabzon
Daniş Eyüboğlu
Hasan Saka
Raif Karadeniz
Sırrı Day
Süleyman Sırrı Gedik

Urfa
Behcet Günay
Fuad Gökbudak
General Ahmed Yazgan
Memed Emin Yurdakul
Muhittin Dinçsoy
Refet Ülgen

Van
Hakkı Ungan
Münib Boya

Yozgad
Emin Draman
Ömer Evci
Sırrı İçöz
Sungur

Zonguldak
Esad Çakmakkaya
Hasan Karabacak
Raif Dinç
Rifat Vardar

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar
Ali Çetinkaya (Bakan)
Haydar Çerçel
İzzet Akosman

Ankara
Aka Gündüz
Dr. Taptas (İzinli)
Falih Rıfkı Atay
Kamâl Atatürk (R. C.)
Rifat Araz
Şakir Kınacı
Yahya Galib Karğı

Antalya
Tayfur Sökmen
Türkân Baştuğ

Aydın
Adnan Ertekin (İzinli)
Dr. Mazhar Germen
Tahsin San (İzinli)

Balıkesir
Cemal Esener
General Kâzım Özalp (Bakan)
Örge Evren

Bayazıd
Übeydullah (İzinli)

Bilecik
İbrahim Çolak
Salih Bozok

Bolu
Cevad Abbas Gürer
Hasan Cemil Çambel
İsmail Hakkı Uzmay
Mitat Dcnli
Şükrü Gülez

Burdur
Halid Onaran
İbrahim Necmi Dilmen

Bursa
Asaf Doras
Dr. Sadi Konuk
Esad Sağay
Şekibe İnsel

Çanakkale
Ahmed Cevad Emre
Şükrü Yaşın

Çankırı
Hatice Özgöner (İzinli)

Çoruh
Asım Us
Fuad Bulca
İlyas Sami Muş

Çorum
Ali Rıza Özenç
İsmet Eker
Nabi Rıza Yıldırım (İzinli)

Denizli
Dr. Hamdi Berkman
Haydar Rüştü Öktem
Mazhar Müfid Kansu
Necib Ali Küçüka

Diyarbekir
Dr. İbrahim Tali Öngören (İzinli)
Rüştü Bekit (İzinli)
Tevfik Bilge (İzinli)

Edirne
Mecdi Boysan (İzinli)

Elâziz
Fazıl Ahmed Aykaç (İzinli)
Fuad Ağralı (Bakan)
Hasan Tahsin Berk

Erzincan
Hikmet Işık
Saffet Arıkan (Bakan)

Erzurum
Aziz Akyürek
Dr. Saim Ali Dilemre
Gl. Pertev Demirkan
Nafi Atuf Kansu

Eskişehir
Osman Işın
Yusuf Ziya Özer

Gazi Anteb
Bekir Kaleli
Ömer Asım Aksoy
Remzi Göres

Giresun
General İhsan Sökmen
Hakkı Tarık Us

Gümüşane
Ali Şevket Öndersev

İçel
Ferid Celâl Güven

İstanbul
Abdülhak Hamid Tarhan (İzinli)
Ahmed Hamdi Denizmen (İzinli)
Dr. Neşet Ömer İrdelp
Dr. Refik Saydam (Bakan)
Halil Etem Eldem (İzinli)
Salâh Cimcoz

İzmir
Celâl Bayar (Bakan)
Dr. Tevfik Rüştü Aras (Bakan)
Halil Menteşe
Hamdi Aksoy
Hasan Âli Yücel
Hüsnü Çakır
Mahmud Esad Bozkurd
Şükrü Saracoğlu (Bakan)

Isparta
Hüsnü Özdamar
İbrahim Demiralay (İzinli)
Mükerrem Ünsal

Kars
Hüsrev Kızıldoğan

Kastamonu
Dr. Şükrü Şenozan
Dr. Tevfik Aslan
İbrahim Grantay

Kayseri
Hasan Ferid Perker (İzinli)
Reşid Özsoy
Veli Yaşın (İzinli)

Kırklareli
Dr. Fuad Umay (İzinli)
Şevket Ödül

Kocaeli
Ali Dikmen
Ragıb Akça

Konya
Dr. Osman Şevki Uludağ (İzinli)
General Ali Fuad Cebesoy
Kâzım Gürel
Mustafa Ulusan

Kütahya
Dr. Lûtfi Kırdar
Muhlis Erkmen (Bakan)
Ömer Dinç (İzinli)
Receb Peker

Malatya
Emrullah Barkan
İsmet İnönü Başbakan (Başbakan)
General Osman Koptagel
Osman Taner

Manisa
Kâni Akeken
Sabri Toprak
Yaşar Özey

Maraş
Hasan Reşid Tankud
Mitat Alam

Mardin
Dr. Rıza Levent
İrfan Ferid Alpaya (İ. Â.)

Muğla
Dr. Hüseyin Avni Ercan (İzinli)
Nuri Tuna
Yunus Nadi

Muş
Hakkı Kılıçoğlu

Niğde
Cavid Oral (İzinli)
Dr. Aparavaya
Halid Mengi
Kâmil İrdelp

Ordu
Ahmed İhsan Tokgöz
Ali Canib Yöntem (İzinli)
Muhittin Baha Pars
Selim Sırrı Tarcan

Samsun
Meliha Ulaş
Memed Ali Yörüker

Seyhan
Ali Münif Yegena
Hilmi Uran

Siird
Mahmud Soydan (İzinli)

Sinob
Cevdet Kerim İncedayı
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sıvas
Gl. Akif Öztekin Erdemegil
Necmettin Sadık

Tekirdağ
Cemil Uybadın
Yahya Kemal Beyatlı

Tokad
Hürrem Ergün

Trabzon
Halil Nihad Boztepe (İzinli)
Hamdi Ülkümen
Mitat Aydın
Seniha Hızal

Urfa
Ali Saib Ursavaş

Van
İbrahim Arvas

Yozgad
Avni Doğan
Ekrem Pekel

Zonguldak
Dr. Mitat Altıok
Halil Türkmen
Ragıb Özdemiroğlu
Receb Zühtü Soyak (İzinli)

Devlet demiryolları ve Limanları umum müdürlüğü 1932 mali yılı kati hesabı hakkındaki kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	399
Reye iştirak edenler	:	236
Kabul edenler	:	236
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye istirak etmeyenler	:	163
Münhaller	:	0

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Bere Türker
İzzet Akosman
İzzet Ulvi Aykurd
Mebrure Günenç

Amasya
Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın

Ankara
Ahmed Ulus
Eşref Demirel
Hatı Çırpan
Mümtaz Ökmen
Müşfik Ayaşlı
Rasim Aktar

Antalya
Celâl Mengilibörü
Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Rasih Kaplan
Tevfik Arıcan

Aydın
Dr. Hulûsi Alataş
Nazmi Topcoğlu
Nuri Göktepe

Balıkesir
Dr. Hasan Vasıf Somyürek
Enver Adakan
Hacim Kezer
Hayrettin Karan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Memed Demir
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Sabiha Gökçül

Bayazıd
Halid Bayrak
İhsan Tav

Bilecik
Dr. Gl. Besim Ömer Akalın

Bolu
Dr. Emin Cemal Suda
Mitat Kuzay

Bursa
Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Fatin Güvendiren
Mustafa Fehmi Gerçeker
Refet Canıtez
Sadettin Ferid Talay

Çanakkale
Dr. Mustafa Bengisu
Hilmi Ergeneli
Ziya Gevher Etili

Çankırı
Mustafa Abdülhalik Renda
Mustafa Önsay
Rifat Ünür
Ziya Esen

Çoruh
Ali Zırh
Atıf Tüzün
Hasan Cavid
İhsan Kurtkan
İlyas Sami Muş

Çorum
Dr. Mustafa Cantekin
Eyub Sabri Akgöl
Münir Çağıl

Denizli
Dr. Kâzım Samanlı
General Şefik Türsan
Yusuf Başkaya

Diyarbekir
General Kâzım Sevüktekin
Huriye Öniz
Zeki Mesud Alsan
Zülfü Tigrel

Edirne
Dr. Fatma Memik

Faik Kaltakkıran
Şeref Aykut

Elâziz

Ahmed Saffet Ohkay
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan

Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter

Erzurum

Aziz Akyürek
Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Fuad Sirmen
General Zeki Soydemir
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir

Ahmed Özdemir
Emin Sazak
İstemat Özdamar

Gazi Anteb

Ali Kılıç
General Ali Hikmet Ayerdem
Memed Şahin
Nuri Conker

Giresun

İsmail Sabuncu
Muzaffer Kılıç
Münir Akkaya
Sadri Maksudi Arsal
Talât Onay

Gümüşane

Durak Sakarya
Edib Servet Tör
Şevket Erdoğan

İçel

Emin İnankur
Fikri Mutlu
Hakkı Saydam
Hamdi Ongun

İstanbul

Ali Barlas
Ali Rana Tarhan
Fakihe Öymen
General Refet Bele
General Şükrü Gökberk
Hayrullah Ergin
Sadettin Uraz
Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel
Yaşar Yazıcı
Ziya Karamursal

İzmir

Benal Arman
General Kâzım İnanç
Kâmil Dursun
Rahmi Köken
Sadettin Epikmen

Isparta

Kamâl Ünal

Kars

Baha Öngören
Esad Özoğuz
Memed Fuad Köprülü
General Muhittin Akyüz
Memed Nazif Sirel
Ömer Kâmil Küntay

Kastamonu

Nuri Tamaç
Sami Erkman
Sıtkı Şerif Eken
Şerif İlden
Tahsin Çoşkun
Veled İzbudak

Kayseri

Ahmed Hilmi Kalaç
Ferruh Güpgüp
Nahid Kerven
Salih Turgay
Süleyman Demirezen

Kırklareli

Zühtü Akın

Kırşehir

Ali Rıza Esen
Hâzım Börekçi
Lûtfi Müfid Özdeş
Memed Seyfeli

Kocaeli

Dr. Gl. Ziya Nuri Birgi
Hasan Hayri Tan
Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Nedim Bozatık
Salâh Yargı

Konya

Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Ali Rıza Türel
Bediz
Cemal Tekin
Kâzım Okay
Mustafa Halid Üner
Mustafa Eken
Ressam Şevket Dağ
Tevfik Fikret Sılay

Kütahya

Dr. Şakir Ahmed Ediz
Besim Atalay
Memed Somer
Naşid Uluğ

Malatya

Abdülmuttalib Öker
Dr. Hilmi Ortaç
Mahmud Nedim Zabcı
Mihri Pektaş
Vasıf Çınay

Manisa

Hikmet Bayur
Kâzım Nami Duru
Kenan Orer
Osman Erçin
Refik İnce
Tahir Hitit
Turgud Türkoğlu
Yaşar Özey

Maraş

Kemal Kusun
Memed Erten
Nuri Ural

Mardin

Abdürrezzak Şatana
Edib Ergin
Hilmi Çoruk
Osman Dinçer
Rıza Erten

Muğla

Hüsnü Kitabcı
Şükrü Kaya

Muş

Naki Yücekök
Şevki Çiloğlu
Şükrü Ataman

Niğde

Ahmed Vefik Uluçay
Dr. Rasim Ferid Talay
Faik Soylu

Ordu

Dr. Ziya Naki Yaltırım
Hamdi Yalman
İsmail Çamaş

Samsun

Ali Tunalı
Dr. Asım Sirel
Etem Tuncel
Memed Güneşdoğdu
Ruşeni Barkın
Zühtü Durukan

Seyhan

Damar Arıkoğlu
Esma Nayman
General Naci Eldeniz
İbrahim Mete
Ömer Biçer
Tevfik Tarman

Siird

Hulki Aydın
İsmail Müştak Mayakon
Şevki Süsoy

Sinob

Dr. Galib Üstün
Hulûsi Orucoğlu
Hüsamettin Okan

Sivas

İsmail Memed Uğur
Mitat Şükrü Bleda
Rasim Başara
Remzi Çiner
Sabiha Görkey
Şemsettin Günaltay
Vasfi Raşid Seviğ
Ziya Başara

Tekirdağ

Faik Öztrak
Rahmi Apak
Şakir Kesebir

Tokad

Galib Pekel
General Sıtkı Üke
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Süreyya Tevfik Genca

Trabzon

Daniş Eyüboğlu
Hasan Saka
Raif Karadeniz
Süleyman Sırrı Gedik

Urfa

Behcet Günay

Fuad Gökbudak
Memed Emin Yurdakul
Muhiddin Dinçsoy
Refet Ülgen

Van
Hakkı Ungan
Münib Boya

Yozgad
Emin Draman
Ömer Evci
Sırrı İçöz

Sungur

Zonguldak
Esad Çakmakkaya

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar
Ali Çetinkaya (Bakan)
Cemal Akçın
Haydar Çerçel

Ankara
Aka Gündüz
Dr. Taptas (İzirdi)
Falih Rıfkı Atay
Kamâl Atatürk (R. C.)
Rifat Araz
Şakir Kınacı (İzinli)
Yahya Galib Kargı

Antalya
Tayfur Sökmen
Türkân Baştuğ

Aydın
Adnan Ertekin (İzinli)
Dr. Mazhar Germen
Tahsin San (İzinli)

Balıkesir
Cemal Esener
General Kâzım Özalp (Bakan)
Örge Evren

Bayazıd
Übeydullah (İzinli)

Bilecik
İbrahim Çolak
Salih Bozok

Bolu
Cevad Abbas Gürer
Hasan Cemil Çambel
İsmail Hakkı Uzmay
Mitat Denli
Şükrü Gülez

Burdur
Halid Onaran
İbrahim Necmi Dilmen
Mustafa Şeref Özkan

Bursa
Asaf Doras
Dr. Refik Güran
Dr. Sadi Konuk
Esad Sağay
Şekibe İnsel

Çanakkale
Ahmed Cevad Emre
Şükrü Yaşın

Çankırı
Hatice Özgener (İzinli)

Çoruh
Akif Akyüz
Asım Us
Fuad Bulca

Çorum
Ali Rıza Özenç
İsmail Kemal Alpsar
İsmet Eker
Nabi Rıza Yıldırım

Denizli
Dr. Hamdi Berkman
Emin Aslan Tokad
Haydar Rüştü Öktem
Mazhar Müfid Kansu
Necib Ali Küçüka

Diyarbekir
Dr. İbrahim Tali Öngören (Mezun)
Rüştü Bekit (İzinli)
Tevfik Bilge (İzinli)

Edirne
Mecdi Boysan (İzinli)

Elâzığ
Fazıl Ahmed Aykaç (İzinli)
Fuad Ağralı (Bakan)
Hasan Tahsin Berk

Erzincan
Hikmet Işık
Saffet Arıkan (Bakan)

Erzurum
Dr. Saim Ali Dilemre
Gl. Pertev Demirkan
Nafi Atuf Kansu

Eskişehir
Osman İşın
Yusuf Ziya Özer

Gazi Anteb
Bekir Kaleli
Ömer Asım Aksoy
Remzi Güres

Giresun
General İhsan Sökmen
Tarık Us

Gümüşane
Ali Şevket Öndersev
Hasan Fehmi Ataç

İçel
Ferid Celâl Güven

İstanbul
Abdülhak Hâmid Tarhan (İzinli)
Ahmed Hamdi Denizmen (İzinli)
Dr. Neşet Ömer İrdelp
Dr. Refik Saydam (Bakan)
Halil Etem Eldem (İzinli)
Hamdi Gürsoy
Salâh Cimcoz

İzmir
Celâl Bayar (Bakan)
Dr. Tevfik Rüştü Aras (Bakan)
Halil Menteşe
Hamdi Aksoy
Hasan Âli Yücel
Hüsnü Çakır
Mahmud Esad Bozkurd
Şükrü Saracoğlu (Bakan)

Isparta
Hüsnü Özdamar
İbrahim Demiralay (İzinli)
Mükerrem Ünsal

Kars
Hüsrev Kızıldoğan

Kastamonu
Dr. Şükrü Şenozan
Dr. Tevfik Aslan
İbrahim Garantay

Kayseri
Hasan Ferid Perker (İzinli)
Reşid Özsoy
Veli Yaşın (İzinli)

Kırklareli
Dr. Fuad Umay (İzinli)
Şevket Ödül

Kocaeli
Ali Dikmen
Ragıb Akca

Konya
Dr. Osman Şevki Uludağ (İzinli)
General Ali Fuad Cebesoy
Kâzım Gürel
Mustafa Ulusan
Naim Hazim Onat

Kütahya
Dr. Lûtfi Kırdar
İbrahim Dalkılıç
Muhlis Erkmen (Bakan)
Ömer Dinç (İzinli)
Receb Peker

Malatya
Emrullah Barkan
General İsmet İnönü (Başbakan)
General Osman Koptagel
Osman Taner

Manisa
Dr. Saim Uzel (İ. Â.)
Kâni Akeken
Sabri Toprak (İzinli)

Maraş
Hasan Reşid Tankud
Mitat Alam
Mardin
Dr. Rıza Levent
İrfan Ferid Alpaya (İ. Â.)
Muş
Hakkı Kılıcoğlu
Muğla
Dr. Hüseyin Avni Ercan (İzinli)
Nuri Tuna
Yunus Nadi
Niğde
Cavid Oral (İzinli)
Dr. Abravaya
Halid Mengi
Kâmil İrdelp
Ordu
Ahmed İhsan Tokgöz
Ali Canib Yöntem (İzinli)
Muhittin Baha Pars
Selim Sırrı Tarcan
Samsun
Meliha Ulaş
Memed Ali Yörükeı
Seyhan
Ali Münif Yeğena
Hilmi Uran
Sürd
Mahmud Soydan (İzinli)
Sinob
Cevdet Kerim İncedayı
Yusuf Kemal Tengirşenk
Sıvas
Gl. Akif Öztekin Erdemegil
Necmettin Sadık
Tekirdağ
Cemil Uybadın
Yahya Kemal Beyatlı
Tokad
Hürrem Ergün
Hüsnü Konay
Trabzon
Halil Nihad Boztepe (İzinli)
Hamdi Ülkümen
Mitat Aydın
Seniha Hızal
Sırrı Day
Urfa
Ali Saib Ursavaş
General Ahmed Yazgan
Van
İbrahim Arvas
Yozgad
Avni Doğan
Ekrem Pekel
Zonguldak
Dr. Mitat Altıok
Halil Türkmen
Hasan Kara Bacak
Ragıb Özdemiroğlu
Raif Dinç
Receb Zühtü Soyak (İzinli)
Rifat Vardar

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1934 malî senesi katî kati hesabı hakkındaki kanuna verilen reylerin netieesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	399
Reye iştirak edenler	:	244
Kabul edenler	:	244
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	155
Münhaller	:	0

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Berc Türker
Cemal Akçın
İzzet Akosman
İzzet Ulvi Aykurd
Mebrure Gönenç
Amasya
Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın
Ankara
Ahmed Ulus
Eşref Demirel
Hatı Çırpan
Mümtaz Ökmen
Müşfik Ayaşlı
Rasim Aktar
Antalya
Celâl Mengilibörü
Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Rasıh Kaplan
Tevfik Arıcan
Aydın
Dr. Hulûsi Alataş
Nazmi Topçuoğlu
Nuri Göktepe
Balıkesir
Dr. Hasan Vasıf Somyürek
Enver Adakan
Hacim Kezer
Hayrettin Karan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Memed Demir
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Sabiha Gökçül
Bayazıd
İhsan Tav
Bilecik
Dr. Gl. Besim Ömer Akalın
Bolu
Dr. Emin Cemal Suda
Mitat Kuzay
Bursa
Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Fatin Güvendiren
Mustafa Fehmi Gerçeker
Refet Canıtez
Sadettin Ferid Talay
Çanakkale
Dr. Mustafa Bengisu
Hilmi Ergeneli
Ziya Gevher Etili

Çankırı
Mustafa Abdülhalik Renda
Mustafa Önsay
Rifat Ünür

Çoruh
Akif Akyüz
Ali Zırh
Atıf Tüzün
Hasan Cavid
İhsan Kurtkan
İlyas Sami Muş

Çorum
Dr. Mustafa Canıtekin
Eyub Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
Münir Çağıl

Denizli
Dr. Kâzım Samanlı
Emin Aslan Tokad
General Şefik Türsan
Yusuf Başkaya

Diyarbekir
General Kâzım Sevüktekin
Huriye Öniz
Zeki Mesud Alsan
Zülfü Tigrel

Edirne
Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Şeref Aykut

Elâziz
Ahmed Saffet Ohkay
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan
Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter

Erzurum
Dr. Ahmed Fikri Tüzer
Fuad Sirmen
General Zeki Soydemir
Nafiz Dumlu
Nakıye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir
Ahmed Özdemir
Emin Sazak
İstamat Özdamar

Gazi Anteb
Ali Kılıç
Gl. Ali Hikmet Ayerdem
Memed Şahin
Nuri Conker

Giresun
İsmail Sabuncu
Muzaffer Kılıç
Münir Akkaya
Sadri Maksudi Arsal

Gümüşane
Durak Sakarya
Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan

İçel
Emin İnankur
Fikri Mutlu
Hakkı Saydam
Hamdi Ongun

İstanbul
Ali Barlas
Ali Rana Tarhan
Fakihe Öymen
General Refet Bele
General Şükrü Gökberk
Hamdi Gürsoy
Hayrullah Ergin
Sadettin Uraz
Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel
Yaşar Yazıcı
Ziya Karamursal

İzmir
Benal Arman
General Kâzım İnanç
Kâmil Dursun
Rahmi Köken
Memed Sadettin Epikmen

Isparta
Kamâl Ünal

Kars
Baha Öngören
Esad Özoğuz
Memed Fuad Köprülü
General Muhittin Akyüz
Memed Nazif Sirel
Ömer Küntay

Kastamonu
Nuri Tamaç
Sami Erkman
Sıtkı Şerif Eken
Şeref İlden
Tahsin Coşkun
Veled İzbudak

Kayseri
Ahmed Hilmi Kalaç
Ferruh Güpgüp
Nahid Kerven
Salih Turgay
Süleyman Demirezen

Kırklareli
Zühtü Akın

Kırşehir
Ali Rıza Esen
Hâzım Börekçi
Lûtfi Müfid Özdeş
Memed Seyfeli

Kocaeli
Dr. Gl. Ziya Nuri Birgi
Hasan Hayri Tan
Kemalettin Olpak
Nedim Bozatık
Salâh Yargı

Konya
Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Ali Rıza Türel
Bediz
Cemal Tekin
Kâzım Okay
Mustafa Halid Üner
Mustafa Eken
Naim Hazim Onat
Ressam Şevket Dağ
Tevfik Fikret Sılay

Kütahya
Dr. Şakir Ahmed Ediz
Besim Atalay
İbrahim Dalkılıç
Memed Somer
Naşid Uluğ

Malatya
Abdülmuttalib Öker
Dr. Hilmi Ortaç
Mahmud Nedim Zaber
Mihri Pektaş
Vasıf Çınay

Manisa
Hikmet Bayur
Kâzım Nami Duru
Kenan Orer
Osman Erçin
Refik İnce
Tahir Hitit
Turgud Türkoğlu
Yaşar Özey

Maraş
Kemal Kusun
Memed Erten
Nuri Ural

Mardin
Abdürrezzak Şatana
Edib Ergin
Hilmi Çoruk
Osman Dinçer
Rıza Erten

Muğla
Hüsnü Kitabcı
Şükrü Kaya

Muş
Naki Yücekök
Şevki Çiloğlu
Şükrü Ataman

Niğde
Ahmed Vefik Uluçay
Dr. Rasim Ferid Talay
Faik Soylu

Ordu
Dr. Ziya Naki Yaltırım
Hamdi Yalman
İsmail Çamaş

Samsun
Ali Tunalı
Dr. Asım Sirel
Etem Tunçel
Memed Güneşdoğdu
Ruşeni Barkın
Zühtü Durukan

Seyhan
Damar Arıkoğlu
Esma Nayman
General Naci Eldeniz
İbrahim Mete
Ömer Biçer
Tevfik Tarman

Siird
Hulki Aydın

İsmail Müştak Mayakon
Şevki Süsoy

Sinob

Dr. Galib Üstün
Hulûsi Orucoğlu
Hüsamettin Okan

Sivas

İsmail Memed Uğur
Mitat Şükrü Bleda
Rasim Başara
Remzi Çiner
Sabiha Görkey
Şemsettin Günaltay
Vasfi Raşid Seviğ
Ziya Başara

Tekirdağ

Faik Öztrak
Rahmi Apak
Şakir Kesebir

Tokad

Galib Pekel
General Sıtkı Üke
Hüsnü Konay
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Süreyya Tevfik Gence

Trabzon

Hasan Saka
Raif Karadeniz
Süleyman Sırrı Gedik

Urfa

Behcet Günay
Fuad Gökbudak
General Ahmed Yazgan
Memed Emin Yurdakul
Muhittin Dinçsoy
Refet Ülgen

Van

Hakkı Ungan
Münib Boya

Yozgad

Emin Draman
Ömer Evci
Sırrı İçöz
Sungur

Zonguldak

Esad Çakmakkaya
Hasan Karabacak
Raif Dinç
Rifat Vardar

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar

Ali Çetinkaya (Bakan)
Haydar Çerçel

Ankara

Aka Gündüz
Dr. Taptas (İzinli)
Falih Rıfkı Atay
Kamâl Atatürk (R. C.)
Rifat Araz
Şakir Kmacı
Yahya Galib Kargı

Antalya

Tayfur Sökmen
Türkân Baştuğ

Aydın

Adnan Ertekin (İzinli)
Dr. Mazhar Germen
Tahsin San (İzinli)

Balıkesir

Cemal Esener
General Kâzım Özalp (Bakan)
Örge Evren

Bayazıd

Halid Bayrak (İ. Â.)
Übeydullah (İzinli)

Bilecik

İbrahim Çolak
Salih Bozok

Bolu

Cevad Abbas Gürer
Hasan Cemil Çambel
İsmail Hakkı Uzmay
Mitat Denli
Şükrü Gülez

Burdur

Halid Onaran
İbrahim Necmi Dilmen
Mustafa Şeref Özkan

Bursa

Asaf Doras
Dr. Sadi Konuk
Esad Sağay
Şekibe İnsel

Çanakkale

Ahmed Cevad Emre
Şükrü Yaşın

Çankırı

Hatice Özgener (İzinli)
Ziya Esen

Çoruh

Asım Us
Fuad Bulca

Çorum

Ali Rıza Özenç
İsmet Eker
Nabi Rıza Yıldırım

Denizli

Dr. Hamdi Berkman
Haydar Rüştü Oktem
Mazhar Müfid Kansu
Necib Ali Küçüka

Diyarbekir

Dr. İbrahim Tali Öngören (İzinli)
Rüştü Bekit (İzinli)
Tevfik Bilge (İzinli)

Edirne

Mecdi Boysan (İzinli)

Elâziz

Fazıl Ahmed Aykaç (İzinli)
Buad Ağralı (Bakan)
Tahsin Berk

Erzincan

Hikmet Işık
Saffet Arıkan (Bakan)

Erzurum

Aziz Akyürek
Dr. Saim Ali Dilemre
Gl. Pertev Demirkan
Nafi Atuf Kansu

Eskişehir

Osman Işın
Yusuf Ziya Özer

Gazi Anteb

Bekir Kaleli
Ömer Asım Aksoy
Remzi Güres

Giresun

General İhsan Sökmen
Hakkı Tarık Us
Talât Onay

Gümüşane

Ali Şevket Öndersev

İçel

Ferid Celâl Güven

İstanbul

Abdülhak Hâmid Tarhan (İzinli)
Ahmed Hamdi Denizmen (İzinli)
Dr. Neşet Ömer İrdelp
Dr. Refik Saydam (Bakan)
Halil Etem Eldem (İzinli)
Salâh Cimcoz

İzmir

Celâl Bayar (Bakan)
Dr. Tevfik Rüştü Aras (Bakan)
Halil Menteşe
Hamdi Aksoy
Hasan Âli Yücel
Hüsnü Çakır
Mahmud Esad Bozkurd
Şükrü Saracoğlu (Bakan)

Isparta

Hüsnü Özdamar
İbrahim Demiralay (İzinli)
Mükerrem Ünsal

Kars

Hüsrev Kızıldoğan

Kastamonu

Dr. Şükrü Şenozan
Dr. Tevfik Aslan
İbrahim Grantay

Kayseri

Hasan Ferid Perker (İzinli)
Reşid Özsoy

Veli Yaşın (İzinli)

Kırklareli

Dr. Fuad Umay (İzinli)
Şevket Ödül

Kocaeli

Ali Dikmen
İbrahim Süreyya Yiğit
Ragıb Akca

Konya

Dr. Osman Şevki Uludağ (İzinli)
Gl. Ali Fuad Cebesoy
Kâzım Gürel
Mustafa Ulusan

Kütahya

Dr. Lûtfi Kırdar
Muhlis Erkmen (Bakan)
Ömer Dinç (İzinli)
Receb Peker

Malatya

Emrullah Barkan
İsmet İnönü Başbakan
General Osman Koptagel

Osman Taner

Manisa

Dr. Saim Üzel
(İ. Â.)
Kâni Akeken
Sabri Toprak (İzinli)

Maraş

Hasan Reşid Tankud
Mitat Alam

Mardin

Dr. Rıza Levent
İrfan Ferid Alpaya (İzinli)

Muğla

Dr. Hüseyin Avni Ercan (İzinli)
Nuri Tuna
Yunus Nadi

Muş

Hakkı Kılıçoğlu

Niğde

Cavid Ural (İzinli
Dr. Abravaya
Halid Mengi

Kâmil İrdelp

Ordu

Ahmed İhsan Tokgöz
Ali Canib Yöntem (İzinli)
Muhittin Baha Pars
Selim Sırrı Tarcan

Samsun

Meliha Ulaş
Memed Ali Yörüker

Seyhan

Ali Münif Yegena
Hilmi Uran

Sürd

Mahmud Soydan (İzinli)

Sinob

Cevdet Kerim İncedayı
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sivas

Gl. Akif Öztekin Erdemegil
Necmettin Sadık

Tekirdağ

Cemil Uybadın

Yahya Kemal Beyatlı

Tokad

Hürrem Ergun

Trabzon

Daniş Eyiboğlu
Halil Nihad Boztepe (İzinli)
Hamdi Ülkümen
Mıtat Aydın
Seniha Hızal
Sırrı Day

Urfa

Ali Saib Ursavaş

Van

İbrahim Arvas

Yozgad

Avni Doğan
Ekrem Pekel

Zonguldak

Dr. Mitat Altıok
Halil Türkmen
Ragıb Özdemiroğlu
Receb Zühtü Soyak (İzinli)

1935 mali yılı milli müdafaa vekâleti kara ve deniz bütçelerinde 84804 liralık münakale yapılmasına dair kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	399
Reye iştirak edenler	:	238
Kabul edenler	:	238
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	161
Münhaller	:	0

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar

Berc Türker
Cemal Akçın
İzzet Ulvi Aykurd
Mebrure Günenç

Amasya

Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu

Nafiz Aktın

Ankara

Eşref Demirel
Hatı Çırpan
Mümtaz Ökmen
Müşfik Ayaşlı
Rasim Aktar

Antalya

Celâl Mengilibörü
Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Tevfik Arıcan

Aydın

Dr. Hulûsi Alataş
Nazmi Topcoğlu

Nuri Göktepe

Balıkesir

Dr. Hasan Vasıf Somyürek
Enver Adakan
Hacim Kezer
Hayrettin Karan

İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Memed Demir
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Sabiha Gökçül

Bayazıd

Halid Bayrak
İhsan Tav

Bilecik

Dr. Gl. Besim Ömer Akalın

Bolu

Dr. Emin Cemal Suda
Mitat Denli
Mitat Kuzay

Bursa

Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Fatin Güvendiren
Mustafa Fehmi Gerçeker
Refet Canıtez
Sadettin Ferid Talay

Çanakkale

Dr. Mustafa Bengisu
Hilmi Ergeneli
Ziya Gevher Etili

Çankırı

Mustafa Abdülhalik Renda
Rifat Ünür
Ziya Esen

Çoruh

Akif Akyüz
Ali Zırh
Atıf Tüzün
Hasan Cavid
İhsan Kurtkan
İlyas Sami Muş

Çorum

Dr. Mustafa Cantekin
Eyub Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
Münir Çağıl

Denizli

Dr. Kâzım Samanlı
General Şefik Türsan
Yusuf Başkaya

Diyarbekir

Huriye Öniz
Zeki Mesud Alsan
Zülfü Tigrel

Edirne

Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Şeref Aykut

Elâziz

Ahmed Saffet Ohkay
Fuad Ziya Çıyıltepe

Erzincan

Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter

Erzurum

Aziz Akyürek
Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Fuad Sirmen
General Zeki Soydemir
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir

Ahmed Özdemir
Emin Sazak
İstemat Özdamar

Gazi Anteb

Ali Kılıç
Gl. Ali Hikmet Ayerdem
Memed Şahin
Nuri Conker

Giresun

İsmail Sabuncu
Muzaffer Kılıç
Münir Akkaya
Sadri Maksudi Arsal
Talât Onay

Gümüşane

Durak Sakarya
Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan

İçel

Emin İnankur
Fikri Mutlu
Hakkı Saydam
Hamdi Ongun

İstanbul

Ali Barlas
Ali Rana Tarhan
Fakihe Öymen
General Refet Bele
General Şükrü Gökberk
Hamdi Gürsoy
Hayrullah Ergin
Sadettin Uraz
Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel
Yaşar Yazıcı
Ziya Karamursal

İzmir

Benal Arman
General Kâzım İnanç
Kâmil Dursun
Rahmi Gögen
Sadettin Epikmen

Isparta

Kamâl Turan Ünal

Kars

Baha Öngören
Memed Fuad Köprülü
General Muhittin Akyüz
Memed Nazif Sirel
Ömer Kâmil Güntay

Kastamonu

Nuri Tamaç
Sıtkı Şerif Eken
Şerif İlden
Tahsin Coşkun
Veled İzbudak

Kayseri

Ahmed Hilmi Kalaç
Ferruh Güpgüp
Salih Turgay (İzinli)
Süleyman Demirezen

Kırklareli

Zühtü Akın

Kırşehir

Ali Rıza Esen
Hâzım Börekçi
Lûtfi Müfid Özdeş
Memed Seyfeli

Kocaeli

Dr. Gl. Ziya Nuri Birgi
Hasan Hayri Tan
Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Nedim Bozatık
Salâh Yargı

Konya

Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Ali Rıza Türel
Bediz
Cemal Tekin
Kâzım Okay
Mustafa Halid Üner
Naim Hazim Onat
Ressam Şevket Dağ
Tevfik Fikret Sılay

Kütahya

Dr. Şakir Ahmed Ediz
Besim Atalay
İbrahim Dalkılıç
Memed Somer
Naşid Uluğ

Malatya

Abdülmuttalib Öker
Dr. Hilmi Ortaç
Mahmud Nedim Zabcı
Mihri Pektaş
Vasıf Çınay

Manisa

Hikmet Bayur
Kâzım Nami Duru
Kenan Orer
Osman Erçin
Refik İnce
Tahir Hitit
Turgud Türkoğlu
Yaşar Özey

Maraş

Kemal Kusun
Memed Erten
Nuri Uural

Mardin

Abdürrezzak Şatana
Edib Ergin
Hilmi Çoruk
Osman Dinçer
Rıza Erten

Muğla

Hüsnü Kitabcı
Şükrü Kaya

Muş

Naki Yücekök
Şevki Çiloğlu
Şükrü Ataman

Niğde
Ahmed Vefik Uluçay
Dr. Rasim Ferid Talay
Faik Soylu

Ordu
Dr. Ziya Naki Yaltırım
Hamdi Yalman
İsmail Çamaş

Samsun
Ali Tunalı
Dr. Asım Sirel
Etem Tuncel
Memed Ali Yörüker
Ruşeni Barkın
Zühtü Durukan

Seyhan
Damar Arıkoğlu
Esma Nayman
General Naci Eldeniz
İbrahim Mete
Ömer Biçer
Tevfik Tarman

Siird
Hulki Aydın
Şevki Süsoy

Sinob
Dr. Galib Üstün
Hulûsi Orucoğlu
Hüsamettin Okan

Sivas
İsmail Memed Uğur
Mitat Şükrü Bleda
Rasim Başara
Remzi Çmer
Sabiha Görkey
Şemsettin Günaltay
Vasfi Raşid Seviğ
Ziya Başara

Tekirdağ
Faik Öztrak
Rahmi Apak
Şakir Kesebir

Tokad
Galib Pekel
Gl. Sıtkı Üke
Hüsnü Konay
Resai Erişken
Süreyya Tevfik Gence

Trabzon
Daniş Eyüboğlu
Hasan Saka
Raif Karadeniz
Süleyman Sırrı Gedik

Urfa
Behcet Günay
Fuad Gökbudak
Memed Emin yurdakul-
Muhittin Dinçsoy
Refet Ülgen

Van
Hakkı Ungan
Münib Boya

Yozgad
Emin Draman
Ömer Evci
Sırrı İçöz
Sungur

Zonguldak
Esad Çakmakkaya
Hasan Karabacak
Raif Dinç
Rifat Vardar

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar
Ali Çetinkaya (Bakan)
Haydar Çerçel
İzzet Akosman

Ankara
Ahmed Ulus
Aka Gündüz
Dr. Taptas (İzinli)
Falih Rıfkı Atay
Kamâl Atatürk (R. C.)
Rifat Araz
Şakir Kınacı
Yahya Galib Kargı

Antalya
Rasıh Kaplan
Tayfur Sökmen
Türkân Baştuğ

Aydın
Adnan Ertekin (İzinli)
Dr. Mazhar Germen
Tahsin San (İzinli)

Balıkesir
Cemal Esener
General Kâzım Özalp (Bakan)
Örge Evren

Bayazıd
Übeydullah (İzinli)

Bilecik
İbrahim Çolak
Salih Bozok

Bolu
Cevad Abbas Gürer
Hasan Cemil Çambel
İsmail Hakkı Uzmay
Mitat Denli
Şükrü Gülez

Burdur
Halid Onaran
İbrahim Necmi Dilmen
Mustafa Şeref Özkan

Bursa
Asaf Doras
Dr. Sadi Konuk
Esad Sağay
Şekibe İnsel

Çanakkale
Ahmed Cevad Emre
Şükrü Yaşın

Çankırı
Hatice Özgener (İzinli)
Mustafa Önsay

Çoruh
Asım Us
Fuad Bulca

Çorum
Ali Rıza Özenç
İsmet Eker
Nabi Rıza Yıldırım

Denizli
Dr. Hamdi Berkman
Emin Aslan Tokad
Haydar Rüştü Öktem
Mazhar Müfid Kansu
Necib Ali Küçüka

Diyarbekir
Dr İbrahim Tali Öngören (Mezun)
General Kâzım Sevüktekin
Rüştü Bekit (İzinli)
Tevfik Bilge (İzinli)

Edirne
Mecdi Boysan

Elâziz
Fazıl Ahmed Aykaç (İzinli)
Fuad Ağralı (Bakan)
Hasan Tahsin Berk

Erzincan
Hikmet Işık
Saffet Arıkan (Bakan)

Erzurum
Dr. Saim Ali Dilemre
Gl. Pertev Demirkan
Nafi Atuf Kansu

Eskişehir
Osman Işın
Yusuf Ziya Özer

Gazi Anteb
Bekir Kaleli
Ömer Asım Aksoy
Remzi Güres

Giresun
General İhsan Sökmen
Hakkı Tarık Us

Gümüşane
Ali Şevket Öndersev

İçel
Ferid Celâl Güven

İstanbul
Abdülhak Hâmid Tarhan (İzinli)
Ahmed Hamdi Denizmen (İzinli)
Dr. Neşet Ömer İrdelp

Dr. Refik Saydam (Bakan)
Halil Etem Eldem (İzinli)
Salâh Cimcoz

İzmir

Celâl Bayar (Bakan)
Dr. Tevfik Rüştü Aras (Bakan)
Halil Menteşe
Hamdi Aksoy
Hasan Âli Yücel
Hüsnü Çakır
Mahmud Esad Bozkurd
Şükrü Saracoğlu (Bakan)

Isparta

Hüsnü Özdamar
İbrahim Demiralay (İzinli)
Mükerrem Ünsal

Kars

Esad Özoğuz
Hüsrev Kızıldoğan

Kastamonu

Dr. Şükrü Şenozan
Dr. Tevfik Aslan
İbrahim Garantay
Sami Erkman

Kayseri

Hasan Ferid Perker (İzinli)
Nahid Kerven
Reşid Özsoy
Veli Yaşın (İzinli)

Kırklareli

Dr. Fuad Umay (İzinli)
Şevket Ödül

Kocaeli

Ali Dikmen
Ragıb Akca

Konya

Dr. Osman Şevki Uludağ
General Ali Fuad Cebesoy
Kâzım Gürel
Mustafa Eken
Mustafa Ulusan

Kütahya

Dr. Lûtfi Kırdar
Muhlis Erkmen (Bakan)
Ömer Dinç (İzinli)
Receb Peker

Malatya

Emrullah Barkan
İsmet İnönü Başbakan (Başbakan)
General Osman Koptagel
Osman Taner

Manisa

Dr. Saim Uzel (İ. Â.)
Kâni Akeken
Sabri Toprak (İzinli)

Maraş

Hasan Reşid Tankud
Mitat Alam

Mardin

Dr. Rıza Levent
İrfan Ferid Alpaya (İ. Â.)

Muğla

Dr. Hüseyin Avni Ercan (İzinli)
Nuri Tuna
Yunus Nadi

Muş

Hakkı Kılıcoğlu

Niğde

Cavid Oral
Dr. Abravaya (İzinli)
Halid Mengi
Kâmil İrdelp

Ordu

Ahmed İhsan Tokgöz
Ali Canib Yöntem (İzinli)
Muhittin Baha Pars
Selim Sırrı Tarcan

Samsun

Meliha Ulaş
Memed Güneşdoğdu

Seyhan

Ali Münif Yegena
Hilmi Uran

Siird

İsmail Muştak Mayakon
Mahmud Soydan

Sinob

Cevdet Kerim İncedayı
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sivas

Gl. Akif Öztekin Erdemegil
Necmettin Sadık

Tekirdağ

Cemil Uybadın
Yahya Kemal Beyatlı

Tokad

Hürrem Ergün
Nâzım Poroy

Trabzon

Halil Nihad Boztepe (İzinli)
Hamdi Ülkümen
Mitat Aydın
Seniha Hızal
Sırrı Day

Urfa

Ali Saib Ursavaş
Gl. Ahmed Yazgan

Van

İbrahim Arvas

Yozgad

Avni Doğan
Ekrem Pekel

Zonguldak

Dr. Mitat Altıok
Halil Türkmen
Ragıb Özdemiroğlu
Receb Zühtü Soyak (İzinli)

1935 Maliye vekâletile Hava yolları Devlet işletme idaresi bütçesine fevkalade tahsisat verilmesine dair kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	399
Reye iştirak edenler	:	242
Kabul edenler	:	242
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	157
Münhaller	:	0

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Bere Türker
Cemal Akçın
İzzet Akosman
İzzet Ulvi Aykurd
Mebrure Gönenç

Amasya
Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın

Ankara
Ahmed Ulus
Eşref Demirel
Hatı Çırpan
Mümtaz Ökmen
Müşfik Ayaşlı
Rasim Aktar

Antalya
Celâl Mengilibörü
Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Tevfik Arıcan

Aydın
Dr. Hulûsi Alataş
Nazmi Topcoğlu
Nuri Göktepe

Balıkesir
Dr. Hasan Vasıf Somyürek
Enver Adakan
Hacim Kezer
Hayrettin Karan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Memed Demir
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Sabiha Gökçül

Bayazıd
Halid Bayrak
İhsan Tav

Bilecik
Dr. Gl. Besim Ömer Akalın

Bolu
Dr. Emin Cemal Suda
Mitat Kuzay

Burdur
Mustafa Şeref Özkan

Bursa
Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Fatin Güvendiren
Mustafa Fehmi Gerçeker
Sadettin Ferid Talay

Çanakkale
Dr. Mustafa Bengisu
Hilmi Ergeneli
Ziya Gevher Etili

Çankırı
Mustafa Abdülhalik Renda
Mustafa Önsay
Rifat Ünür
Ziya Esen

Çoruh
Akif Akyüz
Ali Zırh
Atıf Tüzün
Hasan Cavid
İlyas Sami Muş
İhsan Kurtkan

Çorum
Dr. Mustafa Cantekin
Eyub Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
Münir Çağıl

Denizli
Dr. Kâzım Samanlı
General Şefik Türsan
Yusuf Başkaya

Diyarbekir
Gl. Kâzım Sevüktekin
Huriye Öniz
Zeki Mesud Alsan
Zülfü Tigrel

Edirne
Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Şeref Aykut

Elâziz
Ahmed Saffet Ohkay
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan
Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter

Erzurum
Aziz Akyürek
Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Fuad Sirmen
General Zeki Soydemir
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir
Ahmed Özdemir
Emin Sazak
İstemat Özdamar

Gazi Anteb
Ali Kılıç
Gl. Ali Hikmet Ayerdem
Memed Şahin
Remzi Güres

Giresun
İsmail Sabuncu
Muzaffer Kılıç
Münir Akkaya
Sadri Maksudi Arsal
Talât Onay

Gümüşane
Durak Sakarya
Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan

İçel
Emin İnankur
Fikri Mutlu
Hakkı Saydam
Hamdi Ongun

İstanbul
Ali Barlas
Ali Rana Tarhan
Fakihe Öymen
General Refet Bele
General Şükrü Gökberk
Hamdi Gürsoy
Hayrullah Ergin
Sadettin Uraz
Tugamiral Hakkı Şinasi Erel
Yaşar Yazıcı
Ziya Karamursal

İzmir
Benal Arman

General Kâzım İnanç
Kâmil Dursun
Rahmi Köken
Sadettin Epikmen

Isparta

Kamâl Ünal

Kars

Baha Öngören
Esad Özoğuz
Fuad Köprülü
General Muhittin Akyüz
Memed Nazif Sirel
Ömer Küntay

Kastamonu

Nuri Tamaç
Sami Erkman
Sıtkı Şerif Eken
Tahsin Coşkun
Veled İzbudak

Kayseri

Ahmed Hilmi Kalaç
Ferruh Güpgüp
Salih Turgay
Süleyman Demirezen

Kırklareli

Zühtü Akın

Kırşehir

Ali Rıza Esen
Hâzım Börekçi
Lûtfi Müfid Özdeş
Memed Seyfeli

Kocaeli

Dr. Gl. Ziya Nuri Birgi
Hasan Hayri Tan
Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Nedim Bozatık
Salâh Yargı

Konya

Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Ali Rıza Türel
Bediz
Cemal Tekin
Kâzım Okay
Mustafa Halid Üner
Mustafa Eken
Naim Hazim Onat
Ressam Şevket Dağ
Tevfik Fikret Sılay

Kütahya

Dr. Şakir Ahmed Ediz
Besim Atalay
İbrahim Dalkılıç
Memed Somer
Naşid Uluğ

Malatya

Abdülmuttalib Öker
Dr. Hilmi Ortaç
Mahmud Nedim Zabcı
Mihri Pektaş
Vasıf Çınay

Manisa

Hikmet Bayur
Kâzım Nami Duru
Kenan Orer
Osman Erçin
Refik İnce
Turgud Türkoğlu
Yaşar Özey

Maraş

Kemal Kusun
Memed Erten
Nuri Ural

Mardin

Abdürrezzak Şatana
Edib Ergin
Hilmi Çoruk
Osman Dinçer
Rıza Erten

Muğla

Hüsnü Kitabcı
Şükrü Kaya

Muş

Naki Yücekök
Şevki Çiloğlu

Niğde

Ahmed Vefik Uluçay
Dr. Rasim Ferid Talay
Faik Soylu
Halid Mengi

Ordu

Dr. Ziya Naki Yaltırım
Hamdi Yalman
İsmail Çamaş

Samsun

Ali Tunalı
Dr. Asım Sirel
Etem Tuncel
Memed Güneşdoğdu
Ruşeni Barkın
Zühtü Durukan

Seyhan

Damar Arıkoğlu
Esma Nayman
General Naci Eldeniz
İbrahim Mete
Ömer Biçer
Tevfik Tarman

Siird

Hulki Aydın
Şevki Susoy

Sinob

Dr. Galib Üstün
Hulûsi Orucoğlu
Hüsamettin Okan

Sivas

İsmail Memed Uğur
Mitat Şükrü Bleda
Rasim Başara
Remzi Çiner
Sabiha Görkey
Şemsettin Günaltay
Ziya Başara

Tekirdağ

Faik Öztrak
Rahmi Apak
Şakir Kesebir

Tokad

Galib Pekel
Gl. Sıtkı Üke
Hüsnü Konay
Nâzım Poroy
Resai Erişken

Trabzon

Daniş Eyüboğlu
Hasan Saka
Raif Karadeniz
Sırrı Day
S. Sırrı Gedik

Urfa

Behcet Günay
Fuad Gökbudak
Memed Emin Yurdakul
Muhiddin Dinçsoy
Refet Ülgen

Van

Hakkı Ungan
Münib Boya

Yozgad

Emin Draman
Ömer Evci
Sırrı İçöz
Sungur

Zonguldak

Esad Çakmakkaya
Hasan Karabacak
Raif Dinç
Rifat Vardar

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar

Ali Çetinkaya (Bakan)
Haydar Çerçel

Ankara

Aka Gündüz
Dr. Taptas (İzinli)
Falih Rıfkı Atay
Kamâl Atatürk (R. C.)
Rifat Araz
Şakir Kmacı
Yahya Galib Kargı

Antalya

Rasih Kaplan
Tayfur Sökmen
Türkân Baştuğ

Aydın

Adnan Ertekin (İzinli)
Dr. Mazhar Germen
Tahsin San (İzinli)

Balıkesir

Cemal Esener
General Kâzım Özalp (Bakan)
Örge Evren

Bayazıd

Übeydullah (İzinli)

Bilecik

İbrahim Çolak

Salih Bozok

Bolu

Cevad Abbas Gürer
Hasan Cemil Çambel
İsmail Hakkı Uzmay
Mitat Denli
Şükrü Gülez

Burdur

Halid Onaran
İbrahim Necmi Dilmen

Bursa

Asaf Doras
Dr. Sadi Konuk
Esad Sağay
Refet Canıtez (Oruntak)
Şekibe İnsel

Çanakkale

Ahmed Cevad Emre
Şükrü Yaşın

Çankırı

Hatice Özgener (İzinli)

Çoruh

Asım Us
Fuad Bulca

Çorum

Ali Rıza Özenç
İsmet Eker
Nabi Rıza Yıldırım

Denizli

Dr. Hamdi Berkman
Emin Aslan Tokad
Haydar Rüştü Öktem
Mazhar Müfid Kansu
Necib Ali Küçüka

Diyarbekir

Dr. İbrahim Tali Öngören (İzinli)
Rüştü Bekit (İzinli)
Tevfik Bilge (İzinli)

Edirne

Mecdi Boysan (İzinli)

Elâziz

Fazıl Ahmed Aykaç (İzinli)
Fuad Ağralı (Bakan)
Tahsin Berk

Erzincan

Hikmet Işık
Saffet Arıkan (Bakan)

Erzurum

Dr. Saim Ali Dilemre
Gl. Pertev Demirkan
Nafi Atuf Kansu

Eskişehir

Osman Işin
Yusuf Ziya Özer

Gazi Anteb

Bekir Kaleli
Nuri Conker (Oruntak)
Ömer Asım Aksoy

Giresun

General İhsan Sökmen
Hakkı Tarık Us

Gümüşane

Ali Şevket Öndersev

İçel

Ferid Celâl Güven

İstanbul

Abdülhak Hâmid Tarhan (İzinli)
Ahmed Hamdi Denizmen (İzinli)
Dr. Neşet Ömer İrdelp
Dr. Refik Saydam (Bakan)
Halil Ethem Elden (İzinli)
Salâh Cimcoz

İzmir

Celâl Bayar (Bakan)
Dr. Tevfik Rüştü Aras (Bakan)
Halil Menteşe
Hamdi Aksoy
Hasan Âli Yücel
Hüsnü Çakır
Mahmud Esad Bozkurd
Şükrü Saracoğlu (Bakan)

Isparta

Hüsnü Özdamar
İbrahim Demiralay (İzinli)
Mükerrem Ünsal

Kars

Hüsrev Kızıldoğan

Kastamonu

Dr. Şükrü Şenozan
Dr. Tevfik Aslan
İbrahim Grantay
Şerif İldeı

Kayseri

Hasan Ferid Perker (İzinli)
Nahid Kerven
Reşid Özsoy
Veli Yaşın (İzinli)

Kırklareli

Dr. Fuad Umay (İzinli)
Şevket Ödül

Kocaeli

Ali Dikmen
Ragıb Akca

Konya

Dr. Osman Şevki Uludağ (İzinli)
General Ali Fuad Cebesoy
Kâzım Gürel
Mustafa Ulusan

Kütahya

Dr. Lûtfi Kırdar
Muhlis Erkmen (Bakan)
Ömer Dinç (İzinli)
Receb Peker

Malatya

Emrullah Barkan
İsmet İnönü Başbakan (Başbakan)
General Osman Koptagel
Osman Taner

Manisa

Dr. Saim Uzel
(T. A.)
Kâni Akeken
Sabri Toprak (İzinli)
Tahir Hitit

Maraş

Hasan Reşid Tankud
Mitad Alam

Mardin

Dr. Rıza Levent
İrfan Ferid alpaya (T. A.)

Muğla

Dr. Hüseyin Avni Erean (İzinli)
Nuri Tuna
Yunus Nadi

Muş

Hakkı Kılıcoğlu
Şükrü Ataman

Niğde

Cavid Oral (İzinli)
Dr. Abravaya
Kâmil İrdelp

Ordu

Ahmed İhsan Tokgöz
Ali Canip Yöntem (İzinli)
Muhittin Baha Pars
Selim Sırrı Tarcan

Samsun

Meliha Ulaş
Memed Ali Yürüker

Seyhan

Ali Münif Yegena
Hilmi Uran

Siird

İsmail Müştak Mayakon
Mahmud Soydan (İzinli)

Sinob

Cevdet Kerim İncedayı
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sivas

Gl. Akif Öztekin Erdemegil
Necmettin Sadık
Vasfi Raşid Seviğ

Tekirdağ

Cemil Uybadın
Yahya Kemal Beyatlı

Tokad

Hürrem Ergun
Süreyya Tevfik Gence

Trabzon

Halil Nihad Boztepe (İzinli)
Hamdi Ülkümen
Mitat Aydın
Seniha Hızal

Urfa

Ali Saib Ursavaş
General Ahmed Yazgan

Van

İbrahim Arvas

Yozgad	Ekrem Pekel	Halil Türkmen	Receb Zühtü Soyak
Avni Doğan	*Zonguldak*	Ragıb Özdemiroğlu	(İzinli)
	Dr. Mitat Altıok		

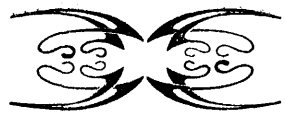

T. B. M. M. Matbaası

S. Sayısı : 180

Barut ve mevaddı infilâkiye ve fişek ve av mühimmatı ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat Riyaseti tezkeresile Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarı idaresinin 1932 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/225, 1/275)

Barut ve mevaddı infiâkiye ve fişek ve av mühimmatı ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 yılı son hesabına ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresi (3/225)

T. C.
Divanı muhasebat
92869 *16 - IV - 1936*
Sayı
718

Bülük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Barut ve mevaddı infilâkiye ve fişek ve av mühimmatı ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 malî yılı katî hesabına aid tanzim kılınan mutabakat beyannamesinin cetvellerile birlikte sunulduğu arzolunur.

Di. M. Reisi
S. Oran

Beyanname

Barut ve mevaddı infilâkiye, fişek, av mühimmatı ve av saçmaları işletme muvakkat idaresinin 1932 malî yılı katî hesabı Divanı muhasebatça tetkik ve muhakemesi yapılmış olan idare hesaplarile karşılaştırılarak görülen farklar ve sebepleri bağlı cetvellerde arz ve izah olunmuştur. İşbu meşruhat nazarı itibare alınmak şartile katî hesaptaki rakamların kabule şayan bulunduğunu arz eyleriz.

Birinci reis	D. : 1 Reisi	D. : 2 Reisi	D. : 3 Reisi	D. : 4 Reisi	Aza
S. Oran	*Faik*	*A. Yurdakul*	*Â. Özgen*	*F. Erinç*	*Ziya Aslan*
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
C. Dincer	*M. Menemencioğlu*	*R. Bakuy*	*İ. Tümay*	*H. Demirsoy*	*N. Başak*
Aza	Aza	Aza	Aza	Müddeiumumî	
E. R. Okan	*F. Özbudun*	*Z. A. Orbay*	*M. A. Apak*	*Enver Arkun*	

Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarı idaresinin 1932 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası (1/275)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/3029

7 - VIII - 1935

Büyük Millet Meclili Yüksek Reisliğine

Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarı idaresinin 1932 malî yılı hesabı katisi hakkında Gümrük ve inhisarlar vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 16 - VIII - 1935 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Divanı muhasebat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Di. M. encümeni
Karar No. 22
Esas No. 1/275, 3/225

8 - V - 1936

Yüksek Reisliğe

Barut ve mevaddı infilâkiye ve fişek ve av mühimmatı ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 malî yılı hesabı katisi hakkında Başvekâletin 7 teşrinievvel 1935 tarihli ve 6/3029 numaralı tezkeresile teklif olunan kanun lâyihası ile Divanı muhasebattan gönderilen mutabakat beyannamesi cetvellerile birlikte tetkik ve müzakere olundu.

Divanı muhasebatın mutabakat beyannamesinde hesabı katide yazılı sarfiyat ve varidatın muhasibin idare hesabına uygun olup yalnız muhassesatta 4 ncü faslın maddeleri arasında münakalesi yapılan 1 500 lira bu faslın 3 ncü maddesine ilâve edildiği halde 11 nci maddesinden çıkarılmamasından muhassasat ve bakıyei muhassasatın 1 500 lira fazla olduğu gösterilmiştir. İcra kılınan tetkikat neticesinde bunun sehve müstenid olduğu anlaşıldığından kanun lâyihası 3 ncü maddesinde yazılı erkam değiştirilmek suretile kabul edilerek yeniden tanzim edilen cetvellerle birlikte Umumî Heyetin yüksek tasvibine sunulmuştur.

Di. Mu. En. Başkanı	M. M.	Kâ.
Niğde	Trabzon	Yozad
Faik	*M. Aydın*	*Sungur*
Çorum	İstanbul	Kastamonu
N. R. Yıldırım	*H. Gürsoy*	*Nuri Tamaç*
Kayseri	Konya	Mardin
F. Güpgüb	*M. H. Üner*	*Hilmi Çoruk*
Çankırı		İstanbul
R. Ünür		*H. Ergin*

HÜKÛMETİN TEKLİFİ

Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarı idaresinin 1932 malî yılı hesabı katî kanun lâyihası

MADDE 1 — Barut ve mevaddı infilâkiye inhisar idaresinin 1932 malî senesi umum masarifi bitişik **A** cetvelinde gösterildiği üzere 243 418 lira 72 kuruştur.

MADDE 2 — Barut ve mevaddı infilâkiye inhisar idaresinin 1932 malî senesi varidatı bitişik **B** cetvelinde gösterildiği üzere 566 139 lira 95 kuruştur.

MADDE 3 — Bu idarenin 1932 senesi zarfında sarfolunmayıp iptal edilen tahsisat bakiyesi **A** cetvelinde ayrı bir sütunda gösterildiği üzere 98 323 lira 28 kuruştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasına Maliye vekili ile Gümrük ve inhisarlar vekili memurdur.

16 - VIII - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	*Ş. Saracoğlu*	*K. Özalp*
Da. V.	Ha. V. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	*Ş. Kaya*	*F. Ağralı*
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	*A. Çetinkaya*	*C. Bayar*
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	*Rana Tarhan*	

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Barut ve mevaddı infilâkiye ve fişek ve av mühimmatı ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 malî yılı hesabı katî kanunu lâyihası

MADDE 1 — Barut ve mevaddı infilâkiye ve fişek ve av mühimmatı ve av saçması inhisarları işletme muvakkat idaresinin 1932 malî yılı masarifi bitişik (**A**) cetvelinde gösterildiği üzere 243 418 lira 72 kuruştur.

MADDE 2 — Adı geçen idarenin ayni yıl varidatı bitişik (**B**) cetvelinde gösterildiği üzere 566 139 lira 95 kuruştur.

MADDE 3 — 1932 malî yılı içinde sarfolunmayan ve bitişik (**A**) cetvelinde ayrı bir sütünda gösterilen 96 823 lira 28 kuruş tahsisat artığı iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasına Maliye Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdur.

A - CETVELİ

Fasıl	Muhassasatın nevi	Muhassasat	Sarfiyat	İptal olunan muhassasat
1	Merkez ve taşra memur ve müstahdemleri ücreti	95 760	89 429 33	6 330 67
2	Fabrikalar daimî ve muvakkat memur ve müstahdemleri ücretleri	107 211	63 413 30	43 797 70
3	Harcirah ve tazminat	10 001	7 323 57	2 677 43
4	İdare masrafları	76 600	62 345 23	14 254 77
5	Fabrikalar idare masarifi	42 301	17 523 83	24 777 17
6	1918 numaralı kanun mucibince muhbir ve müsadirlere verilecek ikramiye	5 000	14 46	4 985 54
7	1715 numaralı kanunun 8 nci maddesi mucibince Cümhuriyet Merkez bankasına verilecek itfa karşılığı	3 369	3 369	0
	Yekûn	**340 242**	**243 418 72**	**96 823 28**

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nevi	Muhammenat	Tahsilât
1		Barut ve mevaddı infilâkiye ve teferru	428 500	375 259 61
2		Rovelver fişeği ve av mühimmatı ve teferruatı	321 500	127 441 31
3		Av saçması	72 500	51 273 90
4		Şenlik fişeği	4 000	3 425 81
5		Muhtelif varidat	3 000	8 739 32
6		Kaçak hasılatı	1	0
		Yekûn	**829 501**	**566 139 95**

S. Sayısı : 181

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1931 yılı son hesabı hakkında Divanı muhasebat Riyaseti tezkeresile Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1931 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/125, 1/520)

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1931 yılı son hesabı hakkında Di. M. riyaseti tezkeresi (3/125)

T. C.
Divanı muhasebat
Sayı: U. 72839 H. 1268

8 - VI - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüce Reisliğine

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1931 malî yılı katî hesabı üzerine hazırlanan beyannamenin cetvellerile birlikte sunulduğu arzolunur.

D. M. Reisi
S. Oran

Beyanname

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün Nafıa vekâletinden gönderilen 1931 malî yılı katî hesabı muhasibin Divanı muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan idare hesabile karşılaştırılarak bağlı cetvellerdeki meşruhat göz önünde tutulmak şartile katî hesapta yazılı rakamların kabule şayan görülmüş olduğunu arz eyleriz.

7 - VI - 1935

Birinci reis	D. : 1 Reisi	D. : 2 Reisi	D. : 3 Reisi	D. : 4 Reisi	Aza
S. Oran	*Faik*	*A. Yurdakul*	*Â. Özgen*	*F. Erinç*	*B. Esen*
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Y. Z. Aslan	Hasta	*M. Menemencioğlu*	*R. Bakuy*	*M. İ. Tümay*	*H. Demirsoy*
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Müddeiumumî
N. Başak	*E. R. Okan*	*F. Özbudun*	*Z. A. Akeren*	*M. A. Apak*	*E. Arıkan*

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1931 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası (1/520)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/1395

24 - IV - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet demiryolları ve limanları umum müdürlüğü 1931 malî yılı hesabı katisi hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 20 - IV - 1936 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Esbabı mucibe

Devlet demiryolları ve limanları işletme umummüdürlüğünün 1042 numaralı kanunun 45 nci maddesi mucibince hazırlanması lâzımgelen 1931 malî senesi hesabı katî kanunu projesi, inşaat dairesinin 1 - VI - 1931 tarih ve 1818 numaralı kanunla Nafıa vekâleti Celilesine raptı dolayısile yalnız işletme hesabı katisini ihtiva etmekte bulunmuş ve berveçhi zir kısımlardan terekküp etmiştir.

1 — Katî hesap kanunu projesi.
2 — Masraf hesabı katî cetveli (A) cetveli.
3 — Varidat hesabı katî cetveli (B) cetveli.
4 — İdarî nakliyat hesabı.
5 — Bütçe sarfiyatı müfredat cetveli
6 — İşletme hesabı.
7 — Kârü zarar.
8 — Blânço.

1931 malî senesi bütçe sarfiyatı (14 338 761. 75) liradır. İşbu malî sene için verilen tahsisat bütçe kanunu ile (13 865 785. 00) lira ve buna ilâveten 14 - V - 1932 tarih ve 1963 numaralı kanunla (625 000) lira ve 10 - V - 1932 tarih ve 1953 numaralı kanunla da (127 000) lira ki ceman (14 617 785) lira olup bundan (14 336 967. 76) lirası mevzu tahsisatları dahilinde sarfedilmiş ve 9 ncu reddiyat faslına mevzu (500) lira tahsisata mukabil muhasebei umumiye kanununun 48 nci maddesine istinaden (2 293. 99) lira sarfedilerek (1 793. 99) lira fazla olarak sarfedilmiştir.

Sarfolunmayan (280 817. 24) liralık tahsisat imha edilmiştir. Umumî idare işletmelerin heyeti umumiyesinin vazifesini ifa etmektedir.

Bağdad hattının henüz mubayaa edilmemiş bulunması ve bu kısım masarif ve varidatının müşterek masraftan hissesine isabet edecek miktarla beraber Bağdad şirketi hesabına nakli 22 - IV - 1340 tarih ve 506 numaralı kanunun 7 nci maddesi muktazasından bulunmakla Bağdad masrafı olan (977 639. 49) lira ile umumî idare masrafından Bağdad kısmının müşterek masraftan hissesi olarak tefrik edilen (106 082. 06) lira mezkûr şirket hesabı zimmetine nakledilmiş ve işbu münakalenin ifasından sonra işletme sarfiyatı (13 255 040. 20) lira olarak tesbit edilmekle kanuna merbut işletme hesabına masraf kısmı bu vaziyet üzerinden tanzim edilmiştir. (1 194 417. 06) liradan ibaret olan Bağdad varidatı da ayni kanuna istinaden şirket hesabı matlûbuna nakledilmiştir.

1931 malî senesi işletme emsali

	Masraf	Varidat	Emsali
Samsun - Sıvas	698 041. 81	546 141. 18	127,81
Erzurum - Sarıkamış	309 087. 44	138 095. 49	223,82
Bağdad işletmesi	977 639. 49	1 194 417. 06	81,85
Diğer işletmeler	9 165 484. 34	13 496 718. 75	67,91
	11 150 253. 08	15 375 372. 48	72,52
Mubayaa taksiti	3 188 508. 67		
	14 338 761. 75	15 375 372. 48	93,26

Beher 100 lira varidata mukabil yapılan masrafı gösteren işletme emsali yukarıda gösterildiği üzere mubayaa taksiti hariç olmak üzere 72,52 ve mubayaa taksitile beraber 93,26 dır.

Mubayaa taksiti mahiyet itibarile hattın işletilmesinden mütevellid bir masraf olmadığından 72,52 olan hakikî işletme emsali ele almacak olursa 1931 senesi işletme vaziyeti % 27,48 ve mubayaa taksiti de masarife ithal edildiği takdirde yine% 6,74 nisbetinde bir kâr irae eder.

İşbu malî senenin kârla kapanmasına, sene zarfındaki zahire nakliyatının diğer senelere nazaran fazlalığı başlıca sebep teşkil eder.

Kâr ve zarar:

Yukarıki işletme emsalinde görüldüğü üzere mübayaa taksiti de ödendiği halde 1931 senesi işletme vaziyeti kâr göstermesine rağmen blânçoda 1932 malî senesine zarar devredilmesinin başlıca sebebi tecdit ve itfa sermayelerinin kâr ve zarara zimmet verilecek tahakkuk ettirilmesinden ve evvelki senelerde de ayni tahakkuk dolayısile devreden zimmetlerden münbaistir.

1928 ve 1929 seneleri zarfında Hilâliahmer cemiyeti tarafından mühtacine tevzi edilmek üzere kuraklık mıntakalarına gönderilen zahire ve amele nakliyatından idare matlubatı olan (114 000) küsur lira bütçe kanununun 8 nci maddesi mucibince 1931 senesi kâr ve zarar hesabına zimmet verilmek suretile terkini kayit edilmiş ve dolayısile zarar bu miktar bir tereffü göstermiştir. 1931 blânçosunda 1932 senesine devreden zarar miktarı (9 243 885 59) liraya baliğ olmakta ise de buna mukabil tecdit ve itfa sermayesi olarak ta (12 920 242 ,75) lira matlup devredilmektedir Şu vaziyete nazaran 1927 senesinden beri tahakkuk eden tecdit ve itfa sermayelerinden (3 676 357, 16) lira filen amorti edilmiş demek olur ki, tahakkuk ettirilen amortismana nazaran bilfiil amortinin nisbeti % 28, 45 dir.

Devletçe satın alınan Anadolu - Mersin - Tarsus - Adana hatları ile Haydarpaşa limanının mübavaa taksitleri de ödendikten sonra amortisman olarak % 28, 45 nisbetinde bir miktar itfa temin edilmiştir. Camiamıza dahil hudut içerisinde Samsun - Sıvas - Erzurum - Sarıkamış gibi yarı yarıya zararla işleyen kısımlar olduğu ve hatlarımızın bir kısmı mühimmenin de henüz işletmeye açılmaları hesabile iktisadî faalivetinin taazuv edemediği ve bunlara ilâveten iktisadî sıkıntının şiddetle tesrini göstermeğe başladığı düsünülürse bu netice mucibi memnuniyettir.

Bu vaziyet ayni zamanda işletmede en esaslı ihtiyaçlara yer verilerek bütçe tatbikatında tasarrufkârane bir zihniyetle hareket edilmesi sayesinde temin edilmiştir.

Divanı muhasebat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Divanı muhasebat encümeni *8 - V - 1936*
Kara No. 23
Esas No. 1/520, 3/125

Yüksek Reisliğe

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1931 malî yılı hesabı katisi hakkında Başvekilliğin 24 nisan 1936 tarihli ve 6/1295 numaralı tezkeresile teklif olunan kanun lâyihası ve Divanı muhasebatın mutabakat beyannamesi cetvellerile birlikte tetkik ve müzakere olundu.

Mutabakat beyannamesinde hesabı katide rakamların muhasibin idare hesbına uygun olduğu anlaşılmış ve kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir

Keyfiyet Heyeti umumiyenin yüksek tasvibine arz olunur.

Reis	M. M.	Kâ.
Niğde	Trabzon	Yozgad
Faik	*M. Aydın*	*Sungur*
Çankırı	Çorum	Erzurum
R. Ünür	*N. R. Yıldırım*	*N. Dumlu*
İstanbul	İstanbul	Kastamonu
H. Gürsoy	*H. Ergin*	*N. Tamaç*
Kayseri	Konya	Mardin
F. Güpgüp	*M. H. Üner*	*H. Çoruk*
Muğla		
H. Kitapcı		

HÜKÛMETİN TEKLİFİ

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1931 malî senesi katî hesab kanunu projesi

MADDE 1 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1931 malî senesi masrafı merbut (A) cetvelinde gösterildiği üzere (14 338 761, 75) liradır.

MADDE 2 — Mezkûr idarenin ayni sene varidatı merbut (B) cetvelinde gösterildiği üzere (15 375 372, 48) liradır.

MADDE 3 — Tahsisattan sarfolunmayıp (A) cetvelinde ait olduğu sütunda gösterilen (280 817, 24) lira tahsisat bakiyesi iptal olunmuştuur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Nafıa vekilleri memurdur.

20 - IV - 1936

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	*Ş. Saracoğlu*	*K. Özalp*
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	*Dr. T. R. Aras*	*F. Ağralı*
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	*A. Çetinkaya*	*C. Bayar*
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. Saydam	*Rana Tarhan*	*Muhlis Erkmen*

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMNENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1931 malî yılı hesabı katî kanun lâyihası

MADDE 1 — Devlet demriyolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1931 malî yılı masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere (14 338 761) lira 75 kuruştur.

MADDE 2 — Adı geçen idarenin ayni yıl varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (15 375 372) lira (48) kuruştur.

MADDE 3 — 1931 malî yılı içinde sarolunmayan ve bitişik (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterilen (280 817) lira (24) kuruş tahsisat artığı iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Nafıa vekili memurdur.

A - CETVELİ

Fasıl	Muhassasatın nevi	Muhassasat		Sarfiyat		İptal olunan muhassasat	
1	Ücret ve yevmiyeler	4 468 000		4 443 212	28	24 787	72
2	İkramiye	60 000		45 736	74	14 263	26
3	İdare masrafları	678 500		652 050	70	26 449	30
4	İşletme masrafları	5 978 000		5 776 399	02	201 600	98
5	Sigorta ve sermayesi	20 000		20 000		0	
6	Mütenevvi masraflar	73 000		70 904	89	2 095	11
7	Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana hatları ve Haydarpaşa liman ve rıhtımı mubayaa taksiti	3 200 000		3 188 508	67	11 491	33
8	1715 numaralı kanun mucibince Türkiye Cümhuriyeti Merkez bankası hissesi	137 285		137 285			
9	Reddiyat	2 293	99	2 293	99	0	
10	Eski seneler düyunu	2 500		2 370	46	129	54
	Yekûn	**14 619 578**	**99**	**14 338 761**	**75**	**280 817**	**24**

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nevi	Muhammenat		Tahsilât	
1		Demiryolları işletme hasılatı				
	1	Yolcu	5 700 000		4 331 360	98
	2	Ağırlık	400 000		281 828	39
	3	Seyriseri	700 000		658 505	06
	4	Seyri hafif	9 000 000		8 381 097	05
	5	Tahmil ve ihraç	160 000		203 565	89
	6	Ardiye	5 000		9 146	78
	7	Kantariye	58 000		87 057	01
2		Liman, rıhtım ve iskeleler				
	1	Haydarpaşa liman ve rıhtımı	600 000		764 848	32
	2	Derince limanı	150 000		106 314	25
	3	Mersin, Filyos, Samsun, Mudanya ve diğer iskeleler	60 000		17 463	97
3		Sıhhiye tevkifatı	100 000		148 934	63
4		Mütenevvi hasılat				
	1	İstimalden ıskat edilen vagon, lokomatif ve hurda demirler satışı	100 000		24 615	05
	2	Müteferrika	200 000		360 635	10
		Yekûn	**17 233 000**		**15 375 372**	**48**

S. Sayısı : 185

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat Riyaseti tezkeresile Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihesi ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/214, 1/72)

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresi (3/214)

T. C.
Divanı muhasebat
U. 90978
H. 525

21 - III - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet demiryolları ve limanları işletme genel müdürlüğünün 1932 malî yılı kesin hesabına aid mutabakat beyannamesinin müteferri cetvelleri ile bağlı olarak sunulduğu arzolunur.

D. M. Reisi
S. Oran

Beyanname

Devlet demiryolları ve limanları işletme genel müdürlüğünün Nafıa vekâletinden gönderilen 1932 malî yılı kesin hesabı muhasibin Divanı muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan idare hesabı ile karşılaştırıldı. 1483 sayılı kanunun 12 nci maddesinde (Demiryolları ve limanları hesabı katisi atideki mevaddan terekküb eder) :

A) Tesisatı iptidaiye hesabı
B) İşletme hesabı

} İşbu hesaplar muhasebei umumiye kanununun 102 ve 103 ncü maddeleri dahilinde tanzim olunur.

C) Kâr ve zarar hesabile blânço
D) Sermaye hesabı
E) İdare malzeme nakliyat hesabı

Diye yazılı olup bunlardan (A) fıkrasında tesisatı iptidaiye ve (D) fıkrasındaki sermaye hesaplarına aid cetvellerin dairesinden bağlanmadığı ve bunun tesisatı iptidaiye hesabına aid cetvelin 1818 sayılı kanunla inşaat dairesinin bu idareden ayrılarak Nafıa vekâletine bağlanmış olmasından ve sermaye hesabına aid cetvelinde taallûk ettiği erkamın blânçoda gösterilmekte bulunmasından ileri geldiği anlaşılmıştır. İlişik cetvellerdeki meşruhat nazarı dikkate alınmak şartile kesin hesapta yazılı rakamların kabule değer olduğunu arzeyleriz.

Birinci reis	D. : 1 Reisi	D. : 2 Reisi	D. : 3 Reisi	D. : 4 Reisi	Aza
S. Oran	*Faik*	*A. Yurdakul*	*Â. Özgen*	*F. Erinç*	*B. Esen*
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Y. Z. Aslan	*C. Dincer*	*M. Menemencioğlu*	*R. Bakuy*	*M. İ. Tümay*	*H. Demirsoy*
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Müddeiumumî
N. Başak	*E. R. Okan*	*F. Özbudun*	*Z. A. Orbay*	*M. A. Apak*	*E. Arkun*

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası (1/72)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/3105

11 - XI - 1934

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet demiryolları idaresinin 1932 yılı hesabı katisi hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 7 - XI - 1934 toplanışında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Esbabı mucibe

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün, 26 - V - 1927 tarih ve 1042 numaralı kanunu muaddil 30 - I - 1929 tarih ve 1483 numaralı kanunun 12 nci maddesi mucibince hazırlanması lâzım gelen 1932 malî senesi hesabı katî kanun projesi, inşaat dairesinin 1 - VI - 1931 tarih ve 1818 numaralı kanunla Nafıa vekâleti Celilesine raptı dolayısile yalnız işletme katî hesabını ihtiva etmekte bulunmuş ve berveçhizir kısımlardan terekküp etmiştir:

1 - Katî hesab kanun projesi,
2 - Masraf hesabı katî cetveli (A) cetveli,
3 - Varidat hesabı katî cetveli (B) cetveli
4 - İdarî nakliyat hesabı,
5 - İşletme hesabı,
6 - Kâr ve zarar,
7 - Blânço,

1932 malî senesi bütçe sarfiyatı 13 778 676,30 liradır.

İşbu malî sene için verilen tahsisat bütçe kanunu ile 14 565 361 lira ve buna ilâveten 19 - IV - 1933 tarih ve 2145 numaralı kanunla 27 - IV - 1933 tarihinden itibaren Devletçe işletilecek olan Adana - Fevzipaşa hattı için munzam tahsisat olarak verilen 65 000 lira ki ceman 14 630 361 lira olup bundan 13 761 137,34 lirası mevzu tahsisatların dahilinde sarfedilmiştir.

4 ncü faslın 5 nci maddesine mahkeme masrafları ve aidat olarak konan 3 000 lira tahsisata mukabil 3272,87 lira fazlasile 6272,87 lira ve 10 ncu faslın 3 ncü maddesine reddiyat ve bilet satışı aidatı olarak konan 1000 lira tahsisata mukabil de 14 266,09 lira fazlası ile 15 266,09 lira ki ceman 17 538,96 lira 1932 malî senesi bütçe kanununun 16 ncı maddesine istinaden mevzu tahsisatlarından fazla olarak sarfedilmiştir. Sarfolunmayan 869 223,66 liralık tahsisat imha edilmiştir:

1932 malî senesinde Devlet demiryolları umumî idaresi tarafından işletilen hatların vasatî işletme tulü 3482 Km. ve bundan Bağdat kısmına ait tul ise 347 Km. dur. Bu kısmın henüz mubayaa edilmemiş bulunması hasebile varidat ve masarifi ve umumî idare masrafından km. nisbeti esas ittihaz edilerek isabet edecek mebaliğin mezkûr şirket hesabına nakli 22 - IV - 1340 tarih ve 506 numaralı kanunu muaddil 30 - I - 1929 tarih ve 1483 numaralı kanunun 17 nci maddesi muktazasından bulunmuş olmakla 794 752 liradan ibaret bulunan masraf ile umumî idare masrafından yukarıki fıkra mucibince ayrılan 137 371. 14 lira şirket hesabı zimmetine ve 864 861. 53 lira varidatı da matlûbuna nakledilmiştir.

İşbu muamelenin ifasından sonra işletme masrafı 9 327 267. 98 lira ve mubayaa taksiti ile beraber 12 846 553. 16 lira ve işletme varidatı da 11 877 430. 35 lira olarak tesbit edilmiş ve blânçoya merbut işletme hesabı bu esas üzerinden tanzim olunmuştur.

1932 malî senesinin 969 122. 81 liradan ibaretbulunan işletme açığı 26 - V - 1927 tarih ve 1042 numaralı kanunun 51 nci maddesi mucibince Hazine namına borç yazılarak masraf ve varidat tevazün ettirilmiştir.

Masraf	Varidat	1932 malî senesi işletme emsali Emsal	
10 259 391. 12	12 742 291. 88	80. 51	İşletmeler
3 519 285. 18			Mubayaa taksiti
13 778 676. 30	12 742 291. 88	108. 13	

Beher 100 lira varidata mukabil yapılan sarfiyatı gösteren işletme emsali yukarıda gösterildiği üzere mubayaa taksiti hariç olmak üzere 80.51 ve mubayaa taksiti ile beraber 108. 13 tür.

Kârü zarar: 1932 malî senesi gayesi itibarile kârü zarar hesabı 13 511 177. 14 lira zarar göstermekte bulunmuş olup işbu zarar 1042 numaralı kanunun 47, 49 ve 50 nci maddeleri mucibince tecdid ve itfa sermayelerinin kârü zarara zimmet kaydi suretile tahakkukundan tevellüt etmiştir.

Divanı muhasebat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Divanı muhasebat encümeni
Karar No. 24
Esas No. 1/72, 3/214

11 - V - 1936

Yüksek Reisliğe

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1932 malî yılı hesabı katisi hakkında Başvekilliğin 11 - II - 1934 tarihli ve 6/3105 sayılı tekeresile teklif olunan kanun lâyihası ve Divanı muhasebatın mutabakat beyannamesi cetvellerile birlikte tetkik ve müzakere edildi.

1818 sayılı kanunla inşaat dairesinin demir yolları idaresinden ayrılarak Nafıa vekâletine bağlanmış olmasından dolayı hesabı katiye tesisatı iptidaiye hesabına aid cetvelin eklenmediği anlaşılmış ve bu cihet zarurî görülmüştür. Kambyo muamelâtı neticesinde husule gelen 10 683 lira 30 kuruşluk kârın dairesince doğrudan doğruya kâr kaydile iktifa edilerek varidat arasına alınmadığı ve bu yüzden divan kayitlarile hesabı kati arasında bir fark hasıl olduğu anlaşılmış ve Divan cetvellerinde gösterilen miktarın kabulü muvafık görülmüştür.

İşbu kambyo farkı da nazarı itibara alınmak suretile 1932 yılı umumî hasılatının 12 752 975 lira 18 kuruştan ve 3 519 285 lira 18 kuruşu mubayaa taksitlerine aid olmak üzere umumî masrafların da 13 778 676 lira 30 kuruştan ibaret bulunduğu anlaşılmıştır.

Tecdid ve itfa sermayesi namlarile ayrılan ve kâr ve zarar hesabına alınan mebaliğ ve bunların devirleri yüzünden işbu hesabın masraf kısmı on üç buçuk milyon lira kadar kabarmış ve yine buna yakın bir miktar ertesi seneye zarar olarak devir gösterilmiştir. İdarenin tesisat ve tamiratına aid bütün masrafları bütçedeki tahsisatından sarfedilmekte olmasına göre bunlar için ayrıca hesaptan para tefrik ve seneden seneye devredilmesi zarar miktarını mütezayiden kabartan nazarî bir muameleden ibaret olmakla beraber bu muamele 1042 sayılı kanun hükümleri icabından bulunmuş ve hesabı kati hakkında başkaca arza şayan bir cihet görülmemiştir. Yukarıda yazılı sebepten dolayı kanun lâyihasının varidat miktarını bildiren ikinci maddesi on bin küsur liranın ilâvesile

tadilen ve diğer maddeleri aynen kabul edilerek Umumî Heyetin yüksek tasvibine arz edilmek üzere sunuldu.

Reis	M. M.	Kâ.	Çankırı	Erzurum	İstanbul
Niğde	Trabon	Yozgad	*R. Ünür*	*N. Dumlu*	*H. Ergin*
Faik	*M. Aydın*	*Sungur*	Kastamonu	Kayseri	Konya
			N. Tamaç	*F. Güpgüp*	*M. H. Üner*
			Mardin	Muğla	
			H. Çoruk	*Hüsnü*	

HÜKÛMETİN TEKLİFİ

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 malî senesi katî hesab kanunu lâyihası

MADDE 1 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1932 malî senesi masrafı merbut (A) cetvelinde gösterildiği üzere 13 778 676. 30 liradır.

MADDE 2 — Mezkûr idarenin ayni sene varidatı merbut (B) cetvelinde gösterildiği üzere 12 742 291. 88 liradır.

MADDE 3 — Tahsisattan sarfolunmayıp (A) cetvelinde aid olduğu sütünda gösterilen 869 223. 66 lira tahsisat bakiyesi iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Nafıa Vekilleri memurdur.

7 - XI - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
İsmet	*Ş. Saracoğlu*	*Zekâi*	*Ş. Kaya*
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
Dr. T. Rüştü	*Fuad*	*Abidin*	*Ali*
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
M. Celâl	*Dr. Refik*	*Ali Rana*	*Muhlis*

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1932 malî yılı hesabı katî kanun lâyihası

MADDE 1 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1932 malî yılı masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere 13 778 676 lira 30 kuruştur.

MADDE 2 — Adı geçen umum müdürlüğün ayni yıl varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere 12 752 975 lira 18 kuruştur.

MADDE 3 — 1932 malî yılı içinde sarfolunmayan ve bitişik (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterilen 869 223 lira 66 kuruş tahsisat artığı iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADD 5 — Bu kanunun icrasına Maliye ve Nafıa vekilleri memurdur.

A - CETVELİ

F.	Muhassasatın nevi	Muhassasat	Sarfiyat	İptal olunan muhassasat
1	Ücret ve yevmiyeler	4 355 000	3 994 113 03	360 886 97
2	İdare teşkilâtına dahil memur ve müstahdemlere yardım	143 000	121 659 56	21 340 44
3	Harcırah	70 000	64 791 09	5 208 91
4	İdare masrafları	121 272 87	106 210 96	15 061 91
5	İşletmeden mütevellid idare masrafları	387 000	348 614 99	38 385 01
6	İşletme masrafları	5 260 000	5 033 321 20	226 678 80
7	Fidanlıklar masarifi umumiyesi	28 650	24 711 48	3 938 52
8	Sigorta ücret ve sermayesi	20 000	20 000	0
9	Masarifi mütenevvia	11 000	8 585 13	2 414 87
10	Düyunat	157 766 09	112 373 01	45 393 08
11	Tesisat ve tevsiat masrafları	240 000	220 865 01	19 134 99
12	Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana hatları ve Haydarpaşa Liman ve rıhtım şirketlerinin mubayaa taksitleri	3 600 000	3 519 285 18	80 714 82
13	Ecnebi mutahassısı	45 000	44 739 81	260 19
14	1715 numaralı kanunun 8 nci maddesi mucibince Cümhuriyet merkez bankasına verilecek itfa karşılığı	144 211	144 221	0
15	Adana - Fevzipaşa hattının işletme masraflarile açıkta kalacak memur ve müstahdemlere verilecek tazminat	65 000	15 194 85	49 805 15
	Yekûn	14 647 899 96	13 778 676 30	869 223 66

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nevi	Muhammenat	Tahsilât
1		Demiryolları işletme hasılatı		
	1	Yolcu	4 600 000	3 837 679 15
	2	Bagaj	150 000	298 969 53
	3	Seyriseri	750 000	624 279 42
	4	Seyri hafif	7 750 000	6 591 123 82
	5	Muhtelif	450 000	527 187 11
2		Liman, rıhtım ve iskeleler hasılatı		
	1	Haydarpaşa liman ve rıhtımı	650 000	572 149 52
	2	Derince limanı	50 000	89 258 21
3		Sıhhiye tevkifatı	100 000	128 825 28
4		Mütenevvi hasılat		
	1	İstimalden ıskat dilen vagon, lokomotif ve hurda demirler satışı	20 000	8 317 64
	2	Memurlardan alınacak pansiyon ücreti	5 000	5 984 76
	3	İdareye aid binalardan alınacak icar bedeli	5 000	32 388 78
F. M.		Adana - Fevzipaşa hattı işletme hasılatı	0	36 811 96
		Yekûn	14 530 000 00	12 752 975 00

S. Sayısı : 182

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat Riyaseti tezkeresile ispirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/163, 1/278)

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin tasdikına dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresi (3/163)

T. C.
Divanı muhasebat
U. 82004
H. 2265

8 - II - 1935

Müyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İspirto ve ispirtolu içkiler tekidi idaresinin 1931 malî yılı kesin hesabına müteallik olarak tanzim edilen mutabakat beyannamesinin müteferri cetvelleri ile birlikte bağlı olarak sunulduğu arzolunur.

D. M. Reisi
S. Oran

Beyanname

İspirto ve ispirtolu içkiler tekidinin 1931 malî yılı kesin hesabı dairesinden gönderilmekle Divanı muhasebatça tetkik ve muhakemesi yapılmış olan idare hesaplarile karşılaştırılarak görülen farklar ve sebepleri bağlı cetvellerde izah olunmuştur. 1897 numaralı kanunla muhtelif fasıllardan yapılan münakale arasında onuncu fasıldan çıkarılarak beşinci fasla götürülmesi gereken 15 000 liranın kesin hesapta gösterilmediği anlaşılmış ve dairesinden sorularak alınan cevapta bu münakalenin 9 ncu fasıl yerine yanlışlıkla onuncu fasıldan teklif edildiği ve kanunun da bu suretle çıktığı ve halbuki onuncu fasıl geçen seneden tahakkuk eden ikramiyeler borcu karşılığı olup bu tahsisatın da sene başında tamamen sarfedilmiş olmasından dolayı bu münakalenin icrasına imkân bulunmamış olduğu bildirilmiş olmakla bağlı cetvelde bu münakale gösterilmemiştir. Diğer rakamların cetvellerdeki meşruhat nazarı itibare alınmak şartile kabule değer bulunduğu arzolunur.

D. M. Reisi	D. : 1 Reisi	D. : 2 Reisi	D. : 3 Reisi	D. : 4 Reisi	Aza
S. Oran	*Faik*	*A. Yurdakul*	*Â. Özgen*	*F. Erinç*	*B. Esen*
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Y. Z. Aslan	*C. Dinçer*	*M. Menemencioğlu*	*R. Bakuy*	*H. Demirsoy*	*M. İ. Tümay*
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Müddeiumumî
E. R. Okan	*N. Başak*	*F. Özbudun*	*Z. A. Akeren*	*M. A. Apak*	*E. Arkun*

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabı hakkında kanun lâhası (1/278)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/3033

7 - VIII - 1935

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 malî yılı hesabı katisi hakkında Gümrük ve inhisarlar vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 16 - VIII - 1935 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Divanı muhasebat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Di. Mu. Encümeni
Karar No. 21
Esas No. 1/278, 3/163

8 - V - 1936

Yüksek Başkanlığa

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 malî yılı katî hesabı hakkında Başvekilliğin 7 teşrinievvel 1935 tarihli ve 6/3203 numaralı tezkeresile teklif olunan kanun lâyihası Divanı muhasebattan gönderilen mutabakat beyannamesi ile 1660 numaralı kanun hükümleri dairesinde adı geçen idarenin 1931 blânçosu üzerinde yapılan incelemeler neticesini gösteren raporla birleştirilerek tetkik ve müzakere edildi ve encümenimizin raporda yazılı meselelere aid mütaleaları ile lâyiha hakkında vardığı sonuçlar aşağıda gösterildi:

1 — İdarenin elinde bulunan Türk bira fabrikasına aid hisse senetleri kıymetlerinde mubayaa fiatına nazaran % 41 den fazla bir düşkünlük husule geldiği halde blânçoya mubayaa fiatları üzerinden alındığı anlaşılmıştır. İdarenin esham üzerine muamele yapmak maksadile kurulmuş bir müessese olmadığına göre elde bulunan eshamı mubayaa fiatleri üzerinden blânçoya girmesinde bir mahzur yoksa da muamelenin bu şekli elde bulunan kıymetler hakkında açık malûmat edinmeğe mâni olduğundan bu gibi eshamın kıymetlerinde mubayaa fiatlerine nazaran görülecek arttırma ve eksiltmelerin blânçoda izahlı bir şekilde gösterilmesinin usul ittihazı muvafık görülmüştür.

2 — Sene sonunda idarenin elinde bulunan emtia bedelinin 3 405 077 lira 58 kuruştan ibaret olduğu ve idarenin elinde rüsumattan müdevver bir miktar içki de mevcud olduğu halde bunların satıldıkça bedellerinin irad kaydile iktifa edilip mevcudun emtia meyanında gösterilmediği ve mevcud emtia bedelinin iptidaî maddelerle mamul maddelerin maliyet fiatı üzerinden hesab edilip nakliye ve sigorta ücretlerinin de Tütün inhisar idaresince takib edilen usul hilâfına maliyet hesabına ithal edilmekte olduğu ve elde bulundurulan muhtelif maddelere aid stokların senelik vasatî istihlâk miktarlarına nazaran ihtiyaçtan fazla bulunduğu anlaşılmıştır.

Vaziyetin hakikî bir surette görünmesi için rüsumattan müdevver içkilere bir bedel takdiri ile bunların ayniyat kayitlerine ithali ve her sene mevcud olanların blânçoda gösterilmesi cihetine gidilmesi muvafık görülmüş olduğu gibi nakliye ve sigorta masraflarının maliyete ithali veya satış masraflarından addedilmesi suretile muamele ifası varid olabilirse de Tütün ve İspirto inhisar idarelerince bu hususta yekdiğerinden farklı usuller takibi muvafık olamayacağından tatbik edilecek usulde vahdet temin ede-

cek şekilde umumî bir karar ittihazının muvafık olacağı ve ihtiyaçtan fazla stok bulundurulmasından bir çok mahzurlar doğabileceğinden ihtiyaç fevkinde stok bulundurulmamasının temenniye lâyık bulunduğu kararlaştırılmıştır.

3 — Sene nihayetinde idarenin elinde bulunan menkul ve gayrimenkul emval bedelinin 2 092 629 lira 32 kuruştan ibaret olup bunun 2 074 188 lira 65 kuruşunun bütçelere mevzu tahsisattan ve 18 440 lira 67 kuruşunun da mütedavil sermayeden temin edildiği ve gayrimenkul emval bedeli meyanında tamirat masraflarının da dahil bulunduğu ve satılmak veya istimale elverişli bir hâlden çıkmak dolayısile kaydinin terkini cihetine gidilen emvalin taman bedelinin amortisman hesabına masraf kaydi suretile muamele yapılmakta olduğu anlaşılmıştır.

(İnhisar muamelâtının tarzı icra ve murakabesi) hakkındaki nizamnameye göre yalnız inşaat bedellerinin menkul ve gayrimenkul hesaplarına taallûk ettirilmesi ve bu hesabın bedele müessir olmayan cüzî tamirat masraflarile alâkalandırılmaması icab ettiğinden tatbikatta bu cihetin göz önünde tutulması icab edeceği ve mütedavil sermayeden sarfedilmiş olan 18 440 lira 67 kuruşun taallûk ettiği işlerin de mütedavil sermayenin nerelerde kullanılacağını gösteren bütçe kanununun 4 ncü maddesinin mevzuu haricinde kaldığı anlaşıldığından bu gibi işlerin mütedavil sermayeden yaptırılması icab ediyor ise sözü geçen sermayeden bu kabîl hususat için de sarfiyat icrasına müsaade alınmasının muvafık olacağı kararlaştırılmış ve kaydi terkin edilen emval bedellerine gelince: İnhisar idarelerince amortisman tefrikinden vazgeçilmiş olmakla kaydi terkin edilen emval bedelleri hakkında ne suretle muamele yapılması hususunda mütalea beyanına mahal görülmemiştir.

4 — Maliye vekâleti hesabı namile açılmış olan hesaba yalnız bir sene zarfında husule gelen kâr ile bu kâra mahsuben vekâlete gönderilen mebaliğin kaydile iktifa edilmeyip bütçe ile verilen tahsisata istinaden alınan ve yaptırılan menkul ve gayrimenkul emval bedellerile kanunî mezuniyetler üzerine arttırılan mütedavil sermaye miktarile buna müteferri muamelelerin de bu hesaba taallûk ettirildiği anlaşılmış ve takib edilen usul muvafık bulunmuştur.

5 — İspirto ve meşrubatı kûuliye inhisarı hakkındaki kanunun 29 ncu maddesindeki hükme istinaden işletme kârının % 10 nun hususî idareler ve % beşinin Tayyare cemiyeti için ayrılarak verilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda sözü geçen kanunun 29 ncu maddesinde (Hasılatı safiye) tabiri mevcud olup bu tabir ile bütçe varidat fazlasının kasdedilmiş olması da hatıra gelebilir ise de bunun işletme kârı şeklinde telâkkisi vaziyete ve maksada daha uygun görüldüğünden idarenin bu düşünce ile hareket ederek hususî idarelerle Tayyare cemaiyetine işletme kârı üzerinden hisse ayırması suretile yaptığı muamele muvafık görülmüştür.

6 — İdarenin memurlardan yüzbin lira raddesinde alacağı olduğu ve mütedavil sermayeden avans alan mutemetlerden bazılarının sene sonunda hesaplarını kapatmamış bulunduğu ve bu sermayeden beş bin liradan fazla avans verilmek istenildiği takdirde Maliye vekâletinden muvafakat alınması lâzım gelirken üzüm mubayaası için bazı mutemetlere muvafakat alınmadan beş bin liradan fazla para verilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Mühim bir meblâğın memurin zimmetinde kalması muvafık olmadığından bu paranın bir an evvel tahsili ve mütedavil sermayeden avans alan mutemetlerin sene sonunda hesaplarını kapatmaları ve 5 000 liradan fazla avans verilmek istenildiği takdirde M. vekâletinden muvafakat istihsali lâzım geldiği (inhisar muamelâtının tarzı icra ve murakabesi) hakkındaki nizamnamenin sarih hükümleri cümlesinden bulunduğundan bu hususta nizamname hükümlerine riayet gösterilmesi temenniye lâyık görülmüştür.

7 — İdarenin elinde bulunan 24 aded şark demiryolu tahvilleri ile 269 aded büyük ve kıymetli fıçı bedeli olan 25 küsur bin liranın muhtelif hesabat meyanında kayıtlı bulunduğu anlaşılmıştır.

Tahvillerin muhtelif hesaplar partisi meyanında blânçoya ithalinden ziyade (paraya çevrilebilen) kıymetler arasında gösterilmesi muvakıf bulunmuş ve sonraki blânçolarda sözü geçen tahvillerin idarece de bu suretle gösterilmesi cihetine gidildiği anlaşılmış olmakla bu hususta mütalea serdine mahal görülmemiştir.

Büyük ve kıymetli fıçılar bedeline gelince: sabit tesisattan madud olan bu fıçılar bedelinin de (muhtelif hesaplar) dan ziyade menkul ve gayrimenkul emval meyanında gösterilmesi

icab ettiği ve yalnız bunların mütedavil sermayeden mubayaasına, mütedavil sermayenin nerelerde kullanılacağını gösteren hükümler müsaid bulunmadığından, bu gibi tesisatın mütedavil sermayeden sarfiyat icrası suretile vücude getirilmesi icab ediyor ise üçüncü maddede işaret edildiği veçhile sözü geçen sermayeden bu gibi hususlar için sarfiyat icrasına müsaade alınmasının muvafık olacağı kararlaştırılmıştır.

8 — İdarenin elinde bulunan sermaye 1 milyon liradan ibaret iken 1931 senesi bütçe kanununun verdiği müsaadeye istinaden mezkûr sene zarfında 4 milyon liraya çıkarıldığı ve yalnız bunun için bütçeye tahsisat konulmuş olduğu için 3 milyon liranın idarece de bütçenin masraf hesabı katisine taallûk ettirilmediği anlaşılmıştır.

Sermayeye ilâve edilen 3 milyon liranın 931 senesi kârından ayrılmış olmasına göre bu paranın hem Hazinece irad ve masraf edilmesi hem de idarenin varidat ve masraf hesabı katilerine taallûk ettirilmesi lâzım geldiğinde tereddüde mahal görülmemiş olmakla beraber bu paranın hesabı kati kanununa bağlanmış olan Hazinenin 1931 yılı hesabı katisine geçirilmemiş olduğu anlaşılması hasebile idarenin 1931 senesi varidat ve masraf hesabı katileri haricinde kalmasının da zarurî olarak kabulü cihetine gidilmiştir.

9 — Blânçoda görünen amortismanın; sabit kıymetler bedeli üzerinden envaa göre muhtelif nisbetlere ayrılan hisselerden terekküp ettiği ve nakliyat ve harik sigorta sermayesi olarak görünen 170 küsur bin liranın da inhisar maddelerinin gerek nakil esnasında gerek depolarda mahfuz bulunduğu sırada maruz kalabileceği tehlikelere karşı sigorta edilmesi maksadile idarece vücude getirilmiş bir sermaye olduğu anlaşılmıştır.

İtfa akçesi ayrılması kanuna müstenid ve harik ve nakliyat sigorta sermayesi tesisi idarenin menfaatine uygun olmakla beraber bunların idarenin elinde mütedavil sermayeye munzam bir sermaye teşkil ettiği ve halbuki, idarenin; miktarı kanunla tesbit edilen mütedavil sermayeden başka bir sermaye kullanmasının caiz olmayacağı aşikâr olup alâkadar makamlarca da bu cihet göz önüne alınarak bu sermayelerin Maliye vekâletine devri cihetine gidildiği anlaşılmış olmakla bu mesele üzerinde mütalea beyanına mahal kalmamıştır.

10 — 790 numaralı kanun, 16 ncı maddesinde (İspirtolu meşrubat için (% 10) a kadar beyiye verilebilir denilip idarecede % 6 nisbetinde beyiye verilmesi kabul edilmiş olmakla beraber bayilere beyiyeden maada komüsyon ve prim namı altında ayrıca % 9 a kadar tediyat yapılmasının kabul edilmiş olduğu ve bu suretle beyiyenin % 15 e çıkarıldığı ve 1485 numaralı kanuna göre bayilere terkolunan beyiyeden - idare % 6 olarak kabul edilmiştir - üçte bir nisbetinde malûl gaziler için hisse tefriki lâzımgelirken bayilerin beyiyesinden bir şey tevkif edilmeyip beyiyenin üçte biri kadar bir paranın malûl gaziler için ayrıca tahakkuk ettirilmesi cihetine gidildiği anlaşılmıştır.

790 numaralı kanun ispirto ve ispirtolu içkiler için % 10 a kadar beyiye verilmesini kabul etmiş olmasına göre komusyon ve prim namlarile de olsa beyiye ücretinin yüzde ondan fazlaya çıkarılmasının kanuna uygun olmadığı ve 790 numaralı kanunun tahdid ettiği beyiye miktarının arttırılmasında zaruret hissedilir ise bunun kanunî bir şekilde temini lâzım geldiği ve malûl gaziler hissesinin bayilere terkolunan paranın beyiye ad ve itibar edilen kısmından tevkif edilmeyib ayrıca tahakkuk ettirilmesinin doğru bir muamele şekli olarak telakki edilemeyeceği kararlaştırılmıştır.

11 — 790 numaralı kanunun ne suretle tatbik edileceğini gösteren talimatnamenin 2 nci maddesinde (ispirto ve isprtolu içkilerin maliyet fiatlarına aşağıda gösterilen nisbetlerde inhisar resmi zammedilecektir.) denilerek dahilde yapılacak satışlarda her cins malın maliyet bedeline zammedilecek inhisar resminin asgarî ve azamî miktarının irae edildiği ve inhisar muamelâtının icra ve murakabesi hakkında ki nizamnamenin 3 ncü maddesinin (C) fıkrasında da inhisar maddelerinin dahili satış tarifelerinin müdürler encümenince tanzim ve vekâletçe tasdik olunacağının yazılı olduğu ve kanuna müstenid talimatname hükmünün yerine getirilip getirilmediğinin yani inhisar maddelerinden doğru resim alınıp alınmadığının anlaşılması hangi nevi masrafların maliyet bedeline gireceğinin ve hangilerinin satış masarifinden addedileceğinin bilinmesine mutevak-

kıf olmakla beraber muhtelif düşüncelere göre yapılan tetkikat neticesinde bazı inhisar maddelerinden noksan resim alındığı neticesine varıldığı ve satış muamelelerinin tarifede yazılı fiatlara tetabuk edip etmediği noktası üzerinde icra edilen tetkikat neticesinde de idare memurlarına tarifede yazılı fiatlardan birer miktar tenzilât icrasile satış yapıldığı anlaşılmıştır.

Eldeki kanun, nizam ve talimatnameler masarften hangilerinin maliyet fiatına ithal edileceğini ve hangilerinin satış masrafından addedileceğini kati olarak tayin etmiş olduğundan bu cihetin esaslı bir surette tetkike tâbi tutularak tesbit ve tarifenin de her cins inhisar maddesi için satış fiatını ihtiva edecek ve asgarî resim miktarının istifasını mümkün kılacak bir şekilde tanzim edilmesi temenniye lâyik bulunmuş ve inhisar maddelerinden noksan resim alınması ve memurlara tenzilâtla rakı satışı meselesine gelince: noksan resim alınmasına mahal bırakmayacak tedbirlerin alındığı ve tevhitten sonra memurlara tenzilâtla rakı satışına nihayet verildiği anlaşılmakla bu hususlar hakkında diyecek bir şey görülmemiştir.

12 — Sermaye hakkında icra olunan tetkikat neticesinde idarenin sermaye gibi kullanılmakta olan itfa akçası ve nakliye ve harik sigorta sermayesi ile birlikte elinde bulunup kullanmakta olduğu sermaye miktarının ihtiyactan fazla olduğu anlaşılmış ise de 1931 senesinden sonra neşredilen 2159 numaralı kanunla sermaye meselesi halledilmiş olduğundan bu hususta mütalea beyanına mahal görülmemiştir.

13 — 790 numaralı kanun imal husunda inhisar tesis etmiş ve bu maksatla 1931 malî senesi nihayetine kadar da idarenin memleketin ihtiyacını tamamen temin edecek müessesat vücude getirmesini emretmiş olduğu halde 1931 senesindeki vaziyet kanunun bu hükmünün yerine getirilmediğini göstermekte bulunmuş ve bu hususta yapılan tetkikat ve alınan izahattan bu tesisatın ikmaline çalışıldığı anlaşılmıştır. Kanunun sarih olan hükmü karşısında bu müessesatın bir an evvel ikmaline çalışılması ve şayet imalâtın kısmen hariçte yapılmasında zaruret var ise kanunun bu şekilde tadili cihetine gidilmesi temenniye lâyık hususattan görülmüştür.

14 — 790 numaralı kanun faaliyetine devama müsaade olunan fabrikaların imal ettikleri rakı ve sairenin muayyen bir kâr mukabilinde alınarak idarece satılacağı yolunda sarih bir hüküm vazetmekle imalde olduğu gibi satışda da inhisar tesis etmiş olduğu halde hususî âmillerin yaptıkları inhisar maddelerinin satışında da serbest bırakıldıkları görülmüştür. Bu hal hususî âmillerin bulundukları büyük şehirlerin piyasalarını tutmaları ve idarenin fazla nakliye masrafını müstelzim uzak mahallere rakı ve saire göndermek mecburiyetinde kalarak bu suretle büyük şehirlerin istihlâkâtından doğacak mühim bir kısım kârdan mahrum kalması ve beyiye aidatı olarak bayilere terkolunan ücretin üçte birinin malûl gazilere ayrılması yolunda 1485 numaralı kanunla konulan hükmün yerine getirilmemesi ve idarenin kârının azalması dolayısile hususî idarelerle tayyare cemiyetine de daha az hisse ayrılması gibi neticeler tevlid etmiş ve malûl gazilere hususî idareler ve tayyare cemiyetine ait hakların bu suretl ziyaı muvafık bulunmamış olduğundan ya hususî âmillerin inhisar maddeleri satmalarına nihayet verilmesi ve yahut hususî âmillerin bayilere verdikleri beyiyeden kanunun tayin ettiği nisbetler üzerinden malûl gaziler hissesi alınması ve satıştan temin ettikleri karardan inhisar idaresinde olduğu gibi hususî idarelerle tayyare cemiyetine hisse ayrılması için icab eden tedbirlerin ittihaz edilmesi lâzım geldiği kararlaştırılmıştır.

15 — 1660 numaralı kanuna müteallik nizamnamenin 24 ncü maddesi ile mütedavil sermayeye ait muameleler için bir talimatname yapılacağı emredilmiş ve 1931 senesinde mülhakata ait hesab muameleleri için bir talimatname yapılmış ise de merkez muhasebesi hakkında bir izahname tanzim edilmemiş olduğu anlaşıldığından yapılacak talimatnameye bu cihet hakkında da izahat derecedilmesinin muvafık olacağı mütalea edilmiştir.

16 — Plânçoya bağlı varidat hesabı: katî cetvelinin satış kârı faslında 5 916 778 lira 75 kuruş varidat olarak gösterilmiş ise de plânçoya nazaran satış kârı 5 884 074 lira 38 kuruştan ibaret olup amortisman ile idarenin masraf bütçesile alâkası olmayan idarei hususiye ve tayyare cemiyeti hisselerinin satış kârından tenzili ve bakiyei baridatın bütçeye gayrisafi irad kaydedilmesi lüzumuna mebni masraf bütçesinin 6 ncı faslının 1, 2, 3 ncü maddelerine dahil olan

1 435 118 lira 69 kuruşun ilâvesi halinde varidat kati hesap cetvelinde satış kârının 5 122 297 lira 30 kuruş ve bütçe varidatı yekûnunun da 6 016 253 lira 97 kuruş olarak iraesi muvafık olacağı kararlaştırılmıştır.

Neticede tasdiki kararlaştırılan blânço ile yukarıda yazılı kararların varidat kati hesabına olan tesirleri göz önünde tutulmak ve beyannameye bağlı cetvellerdeki meşruhatın icab ettirdiği değişiklikler yapılmak suretile kabul edilmiş olan kanun lâyihası yeniden tanzim edilen cetvellerle birlikte Umumî Heyetin yüksek tasvibine sunulmuştur.

Di. M. En. Başkanı	M. M.	Kâ.
Niğde	Trabzon	Yozgad
Faik	*M. Aydın*	*Sungur*
Çorum	İstanbul	Kastamonu
N. Y. Yıldırım	*H. Gürsoy*	*N. Tamaç*
Kayseri	Çankırı	Konya
F. Güpgüp	*R. Ünür*	*M. H. Üner*
İstanbul	Mardin	Muğla
H. Ergin	*H. Çoruk*	*H. Kitapçı*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 malî senesi katî hesab kanun lâyihası

MADDE 1 — İspirto ve ispirtolu içkiler inhisar idaresinin 1931 malî senesi umum masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere (2 035 384) lira (13) kuruştur.

MADDE 2 — İspirto ve ispirtolu içkiler inhisar idaresinin 1931 malî senesi varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (6 810 735) lira (42) kuruştur.

MADDE 3 — Bu idarenin1931 senesi zarfında sarfolunmayıp iptal olunan tahsisat bakiyesi (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterildiği üzere (221 641) lira (87) kuruştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasına Maliye vekili ile Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdur.

16 - VIII - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	*Ş. Saraçoğlu*	*K. Özalp*
Da. V.	Ha. V. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	*Ş. Kaya*	*F. Ağralı*
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	*A. Çetinkaya*	*C. Bayar*
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	*Rana Tarhan*	*Muhlis Erkmen*

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 malî senesi katî hesabı kanun lâyihası

MADDE 1 — İspirto ve ispirtolu içkiler inhisar idaresinin 1931 malî yılı masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere (2 035 384) lira (13) kuruştur.

MADDE 2 — Adı geçen idarenin ayni yılı varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (66 016 253) lira (97) kuruştur.

MADDE 3 — 1931 malî yılı zarfında sarfedilmeyen (221 641) lira (87)kuruş tahsisat bakiyesi iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Bu idarenin bitişik (C) cetvelinde gösterilen 1931 malî yılı blânçosu ile kâr ve zarar hesabı tasdik edilmiştir.

MADDE 5 — Bukanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun icrasına Maliye vekili memurdur.

A - CETVELİ

Fasıl	Muhassasatın nevi	Muhassasat	Sarfiyat	İptal olunan muhassasat
1	Maaş ve ücretler	1 062 740	1 032 103 13	30 636 87
2	Merkez ve mülhakat masarifi	190 000	120 202 23	69 797 77
3	Harcirah	80 000	72 718 80	7 281 20
4	Masarifi müştereke	47 000	41 242 41	5 757 59
5	Masarifi muhtelife	627 000	569 566 60	57 433 40
6	İmalâthane, fabrika ve depolar memur ve müstahdemleri maaş ve ücretlerile masarifi daimesi	169 940	143 517 69	26 422 31
7	Reddiyat	5 000	1 724 39	3 275 61
8	Masarifi gayrimelhuza	3 000	1 920	1 080
9	Geçen seneler düyunu	25 000	5 892 63	19 107 37
10	Geçen seneden tahakkuk eden ikramiyeler borcu (Bir seneye mahsustur.)	25 000	24 150 25	849 75
11	1715 numaralı kanun mucibince Cümhuriyet Merkez bankasına itfa karşılığı	22 346	22 346	0
	Yekûn	**2 257 026**	**2 035 384 13**	**221 641 87**

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nevi	Muhammenat	Tahsilât
1		İnhisar resimleri		
	1	Beyiye ruhsat tezkerelerinden	175 000	162 970 43
	2	Hariçten gelen içkilerden alınacak resim	35 000	42 414 72
	3	Hariçten gelen itriyat ispirtolarından alınacak resim	2 000	5 146 73
	4	Biradan	455 000	401 661 92
	5	Yerli şaraptan	100 000	124 388 02
2		Muhtelif hasılat		
	1	Cezayi naktî	35 000	17 145 95
	2	Kaçak eşya ve kaçak içki satışı	25 000	8 982 12
	3	Bira şirketinden alınan hissei temettü	28 000	19 600
	4	Mukavelesi mucibince bira şirketinden alınan % 7,5 hisse	70 000	65 846 13
	5	Müteferrik hasılat	32 000	45 800 65
3		Mevaddı inhisariye satışından hâsıl olan kâr	6 762 526	5 122 297 30
4		Mütedavil sermaye olarak kabul edilen miktardan 1930 blânçosunda fazla görülen meblâğ olup maliyeye verilmesi icab eden	600 000	0
		Yekûn	**8 319 526**	**6 016 253 97**

C - CE

İspirto ve ispirtolu içkiler in

MEVCUDAT

	Lira	K.	Lira	K.
Vezne mevcudu ve bankalarda ve yolda			1 000 421	29
Türk bira fabrikaları T. A. Ş. hisse senedatı			324 022	13
Emtiai umumiye			3 405 077	58
Eşyayı menkule ve gayrimenkule :				
Bütçe tahsilâtından mubayaa edilen	2 074 188	65		
Sermayei mütedavileden	18 440	67	2 092 629	37
Maliye vekâleti:				
Bütçe kanunu mucibince sermayenin mahsubu	3 000 000	00		
Bütçeye mevzu tahsisattan mahsubat	521 191	75		
Nakten gönderilen	3 840 000	00	7 361 191	75
İdarei hususiye :				
Nakten			595 803	38
Tayyare cemiyeti :				
Nakten gönderilen			297 901	69
Muhtelif borçlar			336 163	53
Muhtelif hesaplar			66 170	47
			15 479 381	14
			75 128 63	

KÂR VE ZARAR

	Lira	K.
Teminatlar:		
Ücretler, Masarifi idare ve kaçakla mücadele	1 328 357	07
İmbik mubayaası	17 723	16
Şarapçılara verilen ikramiye	524	07
Reddiyat	1 724	39
Cümhuriyet merkez bankasına itfa akçesi karşılığı	22 346	—
Amortisman	110 813	32
Safi kâr	5 296 543	04
	6 778 031	**05**

TVELİ

hisarı 31 mayıs 1932 blançosu

DÜYUN

	Lira	K.	Lira	K.
Sermayei mütedavile			4 000 000	00
Sabit kıymetlerle eshamın bütçelerden mahsubundan mütehassıl sermaye			2 398 210	78
Amortisman			254 381	98
Nakliyat sigorta sermayesi	143 877	54		
Harik	26 933	14	170 810	68
Maliye vekâleti :				
31 - V - 1931 S. bakiyesi	2 452 535	11		
Mefsuh şirket hesabından	507 611	82		
Sabit kıymetlerin satışından	17 808	33		
1931 S. safi kârın % 85 i	4 502 061	59	7 480 016	88
İdarei hususiye:				
31 - V - 1931 S. bakiye	75 803	38		
1931 S. safi kârın % 10	529 654	30	605 457	68
Tayyare cemiyeti:				
31 - V - 1931 S. bakiye	37 901	69		
1931 S. safi kârın % 5 i	264 827	15	302 728	84
Muhtelif alacaklılar			256 673	73
Muhtelif hesaplar			11 100	57
			15 479 381	14
			75 128	63

AR HESABI

	Lira	K.
Teminatlar		
Satış kârı	5 884 074	38
İnhisar resmi	736 581	82
Cezayi naktî ve kaçak eşya satışı	26 128	07
Tahsilâtı müteferrika	131 246	78
	6 778 031	**05**

S. Sayısı : 186

Maraşın Yenikale nahiyesinin Yeni köyünden Süleyman Kâhyaoğlu Mehmedin ölüm cezasına çarpılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye encümeni mazbatası(3/228)

T. C.
Başvekâlet
Yazı işleri müdürlüğü
Sayı: 2092

15 - IV - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Maraşta oturan piyade alayından Numanoğlu Aliyi taammüden işkence ve tazib ile öldürmekten suçlu aynı alay efradından Maraşta Yenikale nahiyesinin Yeni köyünden Süleyman Kâhyaoğlu 326 doğumlu Memedin ölün cezası hakkında VI. Kor askerî mahkemesince verilen ve Askerî Temyiz mahkemesince tasdik edilerek Teşkilâtı esasiye kanununun yirmi altıncı maddesi mucibince kanunî merasimi tamamlanmak üzere Millî Müdafaa vekilliğinin 15 - IV - 1936 tarih ve As. Ad. Ş: 36 - 231 sayılı tezkeresile gönderilen evrak bilece sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasına ve sonucunun bildirilmesine müsaadelerini dilerim.

Başvekil
İ. İnönü

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye encümeni
Karar No. 42
Esas No. 3/228

12 - V - 1936

Yüksek Reisliğe

Maraşta piyade alayının sekizinci bölüğü erlerinden Lokmanoğlu Aliyi tammütle ve işkence ile öldüren adı geçen bölük erlerinden Yenikale nahiyesinin Yeni köyünden Süleyman kâhyaoğlu 1326 doğumlu Memedin ölüm cezasına mahkûmiyetine dair Altıncı kolordu askerî mahkemesinden verilen kararın tasdikını mutazammın askerî Temyiz mahkemesi birinci dairesinden sadır olan ilâm Başvekâletin 15 - IV - 1936 tarih ve 7/2092 sayılı tezkeresile Adliye encümenine havale olunmakla ilâm ile dosyasındaki evrak okunarak icabı görüşüldü.

Hadise: Mahkûm Memed ile öldürülen Ali üç sene evvel Fatma isminde bir kadınla evlenmek istemişler, bunlardan Memed Fatma ile evlenmiş ve askere gitmeden evvel aralarında geçimsizlik yüzünden çıkan kavga sırasında Fatmanın « Ali ile evlensem rahat edecektim » diye söylemesinden Aliye karşı kin ve husumet besleyen Memed silâh altına alındıktan sonra da beslediği kin saikasile Aliyi öldürmek kararından vazgeçmemiş ve vaka günü Maraş civarındaki bir bağda pusu kurarak başkaca cezalandırılan arkadaşlarile beraber Aliyi sekiz yerinden kurşunla ve dokuz yerinden bıçakla yaralamak ve kafasını ezmek suretile öldürdüğü ve yapılan muhakeme neticesinde taammütle yaptığı bu hareketi sabit olarak ölüm cezasına mahkûm edildiği anlaşılmıştır.

Encümen Kâhyaoğlu Memed hakkında hük-

medilmiş olan ölüm cezasmm hafifleştirilmesini ve değiştirilmesini müstelzim bir sebep görmediğinden Teşkilâtı esasiye kanununun 26 ncı maddesi mucibince ölüm cezasmm askerî ceza kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasma uyularak infazma karar verilmesinin Umumî Heyetin tasvibine arzma ittifakla karar verilmiştir.

Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Reisi	M. M.	Kâtip
Çorum	Kocaeli	Trabzon
M. Çağıl	*S. Yargı*	*R. Karadeniz*
Konya	Erzurum	Balıkesir
A. Türel	*F. Sirmen*	*O. N. Burcu*
Bursa	Edirne	
S. F. Talay	*Şeref Aykut*	

S. Sayısı : 187

Millî Müdafaa vekâleti 1935 yılı kara ve deniz bütçelerinde 84 804 liralık münakale yapılmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/531)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı: 6/1381

30 - IV - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1935 malî yılı Millî Müdafaa vekilliği kara ve deniz bütçelerinde 84 804 liralık münakale yapılması hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 29 - IV - 1936 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Esbabı mucibe lâyihası

Kadro münhalâtına kimsenin alınmamasından dolayı 853 ncü müstahdemler ücreti faslından münakale cetvelinde yazılı olduğu üzere 8 809, kadrodan az rütbeli subay istihdam edilmesinden ötürü 854 ncü muvakkat tazminat faslından artan 1 234, istenilen şartlara uygun mütehassıs getirilememesinden 876 ncı ecnebi mütehassısları faslından 14 350, durum dolayisile staj için az talebe gönderilmesinden 878 nci faslın 1 nci staj ve tahsil maddesinden 15 400, 860 ncı faslın 1 nci icar bedeli maddesinden 300 ve 871 nci faslın 2 nci maddesinden 110, 3 ncü maddesinden de 205 liranın tasarruf edilmesinden biriken ve vekâletin kara kısmı bütçesinin 772 nci maaşatı umumiye faslından 30 000 ve 773 ncü tekaüd ikramiyesi faslından 14 396 liralık ceman 84 804 liranın tenzilile bu miktardan gerek emniyet tertibatı dolayisile eratın geç terhis edilmesinden gerek fili kadronun tatbikinde hasıl olan farktan 60 791 lirasının 851 nci maaş faslına, tekaüd edilen subaylardan 30 seneyi ikmal edenlere verilecek ikramiye için bütçeye konulan tahsisatın yetmemesinden 4 398 lirasının 852 nci fasla, emniyet tertibatı dolayisile denizaltı gemilerinin faaliyetinden 4 500 lirasının 856 ncı fasla, memurlar harcırahı tahsisatının mecburen yapılan sarfiyata kifayet etmemesinden 5 000 liranın 861 nci faslın 1 nci maddesine, ayni mecburiyet altında 865 lirasının 862 nci aslın 2 nci mükâleme bedeli maddesine ve 550 lirasının 863 ncü ücretli muhabere faslına, donanmanın emniyet tertibatından dolayı fazla faaliyetinden 9 000 lirasının 864 ncü faslın 2 nci maddesine ilâvesi zarurî görülmüştür. Aynen kabulünü teklif eylerim.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 148
Esas No. 1/531

12 - V - 1936

Yüksek Reisliğe

1935 malî yılı Millî Müdafaa vekâleti kara ve deniz kısımları bütçelerinin fasılları arasında 84 804 liralık münakale yapılmasına dair olup Başvekâletin 30 nisan 1936 tarih ve 6/1381 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Millî Müdafaa vekili General Kâzım Özalp hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu:

Teklif olunan lâyiha esbabı mucibesine nazaran encümenimizce olduğu gibi kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine konmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	R. V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan		*Sırrı Day*

Kâtib

İstanbul	Balıkesir	Çorum
F. Öymen	*E. Adakan*	*M. Cantekin*
Çorum	İzmir	İzmir
E. Sabri Akgöl	*H. Çakır*	*K. İnanç*
Mardin	Muş	Muş
R. Erten	*Ş. Ataman*	*Ş. Çiloğlu*
Ordu	Siird	Sıvas
H. Yalman	*M. Mayakon*	*Remzi Ciner*

Sıvas	Yozgad
Rasim Başara	*S. İçöz*

HÜKÛMETİN TEKLİFİ

1935 malî yılı Millî Müdafaa vekâleti kara ve deniz bütçelerinde 84 804 liralık münakale yapılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1935 malî yılı Millî Müdafaa vekâleti kara ve deniz bütçelerinin ilişik cetvelde yazılı fasıl ve maddeleri arasında (84 804) liralık münakale yapılmıştır.

MAADE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur. 29 - IV - 1936

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	*S. Saracoğlu*	*K. Özalp*
Da V.	Ha. V.	Mal. V.
	Dr. T. R. Aras	*F. Ağralı*
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	*A. Çetinkaya*	*C. Bayar*
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
	Rana Tarhan	*Muhlis Erkmen*

CETVEL

F.	M.	Muhassasatın nevi	Tenzil	Zam
		MİLLÎ MÜDAFAA V. (KARA KISMI)		
772		Maaşatı umumiye	30 000	
773		1683 numaralı kanunun 58 nci maddesi mucibince verilecek tekaüd ikramiyesi	14 396	
		MİLLÎ MÜDAFAA V. (DENİZ KISMI)		
853		Müstahdemler ücreti	8 809	
854		Muvakkat tazminat	1 234	
860	1	İcar bedeli	300	
871	2	Tamir	110	
	3	İşletme	205	
		Fasıl yekûnu	**315**	
876		Ecnebi mütehassıslar	14 350	
878	1	Staj için ecnebi memleketlere gönderilecek zabit ve memurların tahsisatları ile dahilde lisan tahsil ettirileceklerin yol ve tedavi masrafları	15 400	
851		Maaşatı umumiye		60 791
852		1683 numaralı kanunun 58 nci maddesi mucibince verilecek tekaüd ikramiyesi		4 398
856		1142 ve 1144 numaralı kanunlar mucibince denizaltı ve dalgıçlara verilecek tahsisat		4 500
861	1	Memurlar harcırahı		5 000
862	2	Mükâleme bedeli		565
863		Ücretli muhabere ve mükâleme masrafı		550
864		659 numaralı kanun mucibince verilecek yem bedeli		9 000
		UMUMÎ YEKÛN	**84 804**	**84 804**

S. Sayısı : 188

Havayolları Devlet işletme idaresi 1935 yılı bütçesine 250 000 liralık tahsisat konulmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/542)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı: 6/1543

12 - V - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Havayolları Devlet işletme idaresinin 1935 malî yılı bütçesine 250 000 lira fevkalâde tahsisat ilâvesine dair Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 9 - V - 1936 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Mucib sebepler lâyihası

Sivil tayyarecilik için Ankarada müsait bir meydan olmadığından bir tayyare meydanı yapılmak üzere arazi mubayaa zarurî görülmüş ve Ankara şehri plânında tayyare meydanı olarak gösterilen eski koşu mahallinin en müsait bir saha olduğu yapılan tetkikattan anlaşılmış ve bu sahanın tayyare meydanı olarak mubayaası muvafık görülmüştür.

Hava münakalâtına bir an evvel başlamak için bu meydanın mubayaasile muktazi inşaat ve tesisatın yapılmasına başlanması icab etmiş ve bu sahanın 250 000 lira bedel mukabilinde mubayaası için arazi sahibi ile mutabakat hâsıl olmuştur.

Ancak bu arazinin mubayaasına kifayet edecek miktarda Havayolları Devlet işletme idaresi bütçesinde tahsisat olmadığından bu saha bedelinin karşılığı umumî bütçeden yardım olarak verilmek üzere mezkûr idare bütçesinin sonunda açılacak hususî fasla fevkalâde tahsisat olarak ilâvesi; bu tahsisattan mubayaa muamelesinin ifası muvafık görülmüş ve bu maksadın temini için ilişik kanun lâyihası tanzim ve takdim kılınmıştır.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 151
Esas No. 1/542

14 - V - 1936

Yüksek Reisliğe

Ankarada bir tayyare meydanı yapılmak üzere satın alınacak arazinin bedeli karşılığı için Havayolları Devlet işletme idaresinin 1935 malî yılı bütçesine 250 000 liralık fevkalâde tahsisat verilmesine dair olup Başvekâletin 12 mayıs 1936 tarih ve 6/1573 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilerek encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası alâkadar memur-

ları hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi:

Teklif olunan lâyiha esbabı mucibesine nazaran encümenimizce olduğu gibi kabul edilmiş ve bu tahsisata mukabil diğer bir lâyiha ile Havayolları bütçesine yardım olmak üzere Maliye vekâleti bütçesine ilâvesi teklif olunarak encümenimizce kabul olunan 250 000 liralık fevkalâde tahsisat dahi bu lâyihaya alınmak suretile tanzim olunan kanun lâyihası Umumî heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	M. M.	Kâtib
Burdur	Trabzon	İstanbul
M. Şeref Özkan	*Sırrı Day*	*F. Öymen*
Balıkesir	Çorum	Çorum
E. Adakan	*M. Cantekin*	*E. Sabri Akgöl*
Gazi Anteb	Gümüşane	İzmir
A. H. Ayerdem	*D. Sakarya*	*K. İnanç*
Mardin	Ordu	Seyhan
R. Erten	*H. Yalman*	*N. Eldeniz*
Sıvas		Yozgad
Remzi Ciner		*S. İçöz*

HÜKKÛMETİN TEKLİFİ

Havayolları Devlet işletme idaresinin 1935 malî yılı bütçesine 250 000 lira fevkalâde tahsisat ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Havayolları Devlet işletme idaresi 1935 malî yılı bütçesinde (Ankarada kurulacak tayyare meydanı arazisi mübayaa bedeli) namile yeniden açılan 7 nci fasla 250 000 lira fevkalâde tahsisat konulmuştur.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince verilen tahsisatın karşılığı olarak muvazenei umumiyeden yapılacak 250 000 liralık yardım idarenin varidat bütçesinde (Muvazenei umumiyeden muavenet) adile yeniden açılacak üçüncü fasla irad kaydolunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye ve Nafıa vekilleri memurdur.

9 - V - 1936

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	*Ş. Saracoğlu*	*K. Özalp*
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	*Ş. Saracoğlu*	*F. Ağralı*
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	*A. Çetinkaya*	*C. Bayar*
S. İ. M. V.	**G. İ. V.**	**Zr. V.**
Dr. R. Saydam	*Rana Tarhan*	*Muhlis Erkmen*

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

1935 malî yılı Maliye vekâleti ile havayolları Devlet işletme idaresi bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1935 malî yılı Maliye vekâleti bütçesinde (Havayolları Devlet işletme idaresine yardım) adı ile yeniden açılan 200 B faslına fevkalâde tahsisat olarak 250 000 lira konmuştur.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince Havayolları Devlet işletme idaresine verilecek meblâğ idarenin varidat bütçesinde (Muvazenei umumiyeden muavenet) adı ile yeniden açılacak 3 ncü fasla irad kaydolunur.

MADDE 3 — 1935 malî yılı Havayolları Devlet işletme idaresi masraf bütçesinde (Ankarada kurulacak Tayyare meydanı arazisi mubayaa bedeli) adı ile yeniden açılan 8 nci fasla fevkalâde tahsisat olarak 250 000 lira konmuştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Nafıa vekilleri memurdur.

S. Sayısı : 175

Maliye vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/173)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/381

9 - V - 1935

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 8 - V - 1935 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan Maliye vekilliği teşkilât kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Esbabı mucibe

Maliye vekâletinin bu günkü teşkilâtı ve vazife taksimatı, 1929 senesinde teadül kanunile tesbit edilmiş olan vaziyeti, esas itibarile, muhafaza eylemektedir. Halbuki vekâletin meşgul olduğu işler, 1929 senesindenberi, seneden seneye artmış, daha teknik ve ilmî mesaiye katî lüzum gösterecek bir ehemmiyet iktisab eylemiş bulunmaktadır. Malî işlerin, sarfolunan bütün gayretlere rağmen, mevcud teşkilât ile, günün icab ve ihtiyaçlarına uygun ve muvaffakiyetli bir surette idaresinde büyük müşkülâta uğranıldığı kabili inkâr değildir. İşler çok genişlemiştir. Filhakika,

Bütçenin gerek masraf, gerek varidat kısımlarına aid muameleler, evvelki devrelerle kabili kıyas olmayacak derecede ehemmiyetli ve nazik bir vaziyete girmiştir. Masraf bütçesinin tatbikatında Maliye vekâletinin uhdesine düşen vazifeleri dikkat ve emniyetle yapabilmek ve varidat muamelelerini ve bilhassa vergi işlerini, memleketin yeni iktısadî şeraitine ve vaziyetlerine uydurmak, vergi sistemimiz üzerinde daha basit ve amelî ve daha randımanlı usuller bulmak, yeni vaziyetlere intibak edebilmek en mühim malî işlerimizden olmuştur.

Diğer taraftan Hazine muameleleri, millî paranın ve kredinin korunması işleri gittikçe, daha fazla itinayı icab ettiren bir manzara ve mahiyet almaktadır. Malî olduğu kadar, memleketin iktısadî hayatile de pek yakından alâkadar olan Hazine muameleleri, Maliye vekâletinin en canlı olması lâzımgelen bir işi olmuştur. Para ve kredi işlerinin bir memleketin bütün maliyesinin ve iktisadiyatının hemen yegâne meşgalesi haline geldiği bir devrede, Maliye vekâletinin dahilî ve haricî malî piyasalar ile dikkatle ve çok yakından alâkadar bulunması lâzımgelmektedir.

1932 senesinde Maliye vekâletinin meşgul olduğu varidat işlerinden, gümrüklere ve inhisarlara taallûk eden kısmı, ayrılarak, teşkil edilen Gümrük ve inhisarlar vekletine verilmişi olmakla beraber bunların ayrılması, Bütçe ve Hazine muamelelerinin idaresile mükellef ve mesul olan Maliye vekâletinin meşguliyeti üzerinde şayanı dikkat bir tahfif vücude getirmemiştir. Malî işlerin merkezi sıkleti, dün de, bu gün de Maliye vekâletinde bulunmaktadır. Bu itibarla, Maliye vekâletinin merkez ve taşra teşkilâtını hazırlarken, ihtiyaçları ve vekâlete tevecüh eden mesuliyetleri nazarı dikkate almak ve ona göre teşkilâtlanmak zaruret ve mecburiyetinde bulunmaktayız.

Maliye vekâleti teşkilâtına ve vazife taksimatına dair kanun projesini tanzim ederken, şimdiye kadar yapılan tecrübeler ve teşkilâtımızın tarihî seyri gözden geçirildiği gibi; mevcud teşki-

lâtımız ecnebi bir maliyeciye de tetkik ettirilmiş ve ayrıca diğer memleketlerin teşkilâtı hakkında mukayeseli malûmat ta alınmış ve teşkilâtı tetkik eden memleketlerin maliye teşkilâtı, merbut grafiklerde toplanmış ve gösterilmiştir. Bütün bu membalara istinaden ve ihtiyaç ta göz önünde bulundurularak hazırlanmış olan projenin, ana hatları şunlardır:

Vekâletin merkez teşkilâtında, bütün servislerin mesaisini bir müsteşarın elinde toplamakta ısrar etmenin adam yıpratmaktan başka bir netice olmadığı nazarı dikkate alınarak mevcud işlerin iki müsteşar arasında taksim edilmesi iltizam olunmuştur. Bu suretle Hazine müsteşarı unvanını alacak müsteşar, başlıca, bütçe ve muhasebat ve Hazine servislerile ve Maliye müsteşarı unvanını alacak olan müsteşar da varidat, tapu ve kadastro ve emlâk servisleri ile iştigal edecektir. Bu tefrik, müsteşarların, uhdelerine verilen işlere daha fazla tesahübünü temin edeceği gibi; varidat, tapu ve kadastro ve emlâk servisleri arasında matlub olan ve fakat şimdiye kadar tesis edilmeyen muamele vahdeti ve müşterek ve programlı faaliyet te elde edilmiş bulunacaktır.

Hususî kalem müdürlüğü, hakikî manasile tesis edilmek istenilmiştir. Protokol ve hususî işler, bu müdüriyette bir memura verilerek müdürlüğün, Maliye işleri ile istisnası olan ve Millet Meclisindeki mesaiyi ve neşriyatı takib edecek, vekilin portföyünü hazırlayacak, verilen işleri takib ve intac edebilecek emniyet ve itimadı haiz bir zatin uhdesine verilmesi lüzumlu görülmektedir.

Maliye vekâletinin gündelik işler haricinde, umumî ve mukayeseli tetkikat ile iştigal edecek tecrübe ve ehliyetleri müsellem şahıslardan terekkûb eden ilmî bir heyete ihtiyacı bulunduğu ve böyle bir büronun yapacağı tetkikatın çok faideli neticeler vereceği, muvakkat mahiyette ve tecrübe kabilinden teşkil edilmiş olan Tetkik bürosunun müsbet faaliyeti ile bir kere daha sabit olmuştur. Bu büro genişletilmiş ve aslî teşkilât arasına alınmıştır.

Büyük merkezlerdeki sefarethanelerimiz nezdinde bulundurulacak olan malî ataşeler, vekâletçe kendilerine verilecek direktifler dairesinde, memur edildikleri mıntakalardaki malî ve iktısadî hareket ve faaliyetleri takib ve malî kanunlar ve mevzuattan vekâleti muntazaman haberdar edeceklerdir.

Tetkik bürosunda toplanacak olan bu malûmat tesis edilecek Maliye mecmuasında, istatistik ve grafiklerle neşredilecek ve Maliye teşkilâtına dahil olan memurların malî kültürünün tekemmülüne hizmet olunacaktır.

Maliye teftiş heyetinin kadrosu genişletilmiştir. Bütün hidematı ammeyi, malî noktadan tetkik ve teftiş etmek vazife ve salâhiyetini de haiz olan heyetin faal kadrosu, - ateşe olanlar, merkezde çalışanlar veya diğer vekâletlere aid işlerle meşgul bulunan haric olarak - yirmi beş, otuz arasındadır. Bu kadro ile vekâletin umumî kontrol ihtiyacı tatmin edilememektedir. Heyete dahil olacak şahıslarda aranılan evsafta fedakârlık yapmamak şartile kadronun kâfi bir miktara iblâğına zaruret vardır.

Maliye hukuk müşavirliği teşkilâtının da takviyesine lüzum görülmüştür. Muvazenei umumiyeye dahil bütün vekâlet ve dairelerin davalarını da deruhte eylemiş olan bu teşkilât, mevcud ve munzam işlerini iyi bir surette ve zamanında görebilecek, Hazine hukukunu yakından takib edebilecek bir kadroya sahib kılınmıştır.

Hazine müsteşarına bağlı dairelerden,

Bütçe ve hesabat umum müdürlüğünün teşkilâtı, esas itibarile, muhafaza edilmiş, bu umum müdürlüğe dahil şubelerden taahhüdatın murakabesi ve mukavelenamelerin tetkik ve tesdili işlerile meşgul bulunan bütçe şubesi takviye olunmuştur.

Hazine umum müdürlüğü unvanını alan Nakid işleri müdürlüğü, bu dairenin meşgul olduğu işlerin ehemmiyetile mütenasib bir hale getirilmiştir. Nakid işlerile Hazine muamelelerini idare eden, malî piyasaları takib, nakid, esham ve tahvilât borsasını murakabe, millî paranın tedavül ve istikrarı ve tediye muvazenesinin ve kredi işlerinin temini yolunda tedbirler ittihaz, mevcudatın korunması için lâzımgelen muameleleri ifa ve kambiyo kontroluna müteallik hükümleri tatbik ve emisyon işlerile iştigal eyleyen bu daire, bu vazifeleri yapabilecek şekilde takviye edilmiştir.

Diğer dairelerde, tevzi edilen vazifelerin ifasına kâfi tertibat alınmış, Muntazam borçlar müdürlüğü, uhdesinde bulunan zat işlerini lâyikile görebilecek bir mevkie getirilerek umum müdürlük haline konulmuştur.

Maliye müsteşarına bağlı dairelerden,

Tapu ve kadastro umum müdürlüğü teşkilâtı, müdüriyet taksimatı itibarile aynen ipka olunmuş, bu umum müdürlüğün levazım, memurin ve muhasebe müdüriyetleri kaldırılarak bu işler, vekâletin ayni işlerle iştigal eyleyen müdüriyetlerine verilmiştir. Bu umum müdürlüğe, kadastro fen heyeti kadastronun hukukî ve malî bir vaziyette idamesi arzusile kuvvetlendirilmiştir.

Varidat umum müdürlüğünde, zaif olan şubeler kuvvetlendirilmiş ve bu meyanda nevi varidat itibarile mükellef zümreleri üzerine malûmat toplatabilmek için de şubelerin birisi takviye edilmiştir.

Millî emlâk müdürlüğü, Umum müdürlük haline getirilerek emlâk işlerindeki zâfa nihayet verilmek istenilmiş ve bilhassa Devlet uhdesinde bulunan gayrimenkul malların defteri kebirinin vücude getirilmesi ve sureti umumiyede icar, satış, tasfiye işlerinin daha sıkı takibi ve hesaplarının tutulabilmesi için lâzımgelen tertibat alınmıştır.

Merkez teşkilâtında farklı bir cihet te, Umum müdürlüklere bağlı kontrol memurlarının tezyidinde görülür. Bilhassa, varidat Tapu ve kadastro ve Millî emlâk umum müdürlüklerine bağlı olanlar, bu dairelerin faaliyet programlarının istilzam ettiği miktara iblâğ olunmuştur.

Vilâyetler teşkilâtına gelince, burada, her servise dahil memurların spesiyalize olabilmelerini ve bu işlerin ayrı ayrı ellerde idaresini temin için, varidat, tahsilât, muhasebe, tapu servislerinin mebde ve müntehası olan birer mesleki mahsus haline getirilmeleri gayesi istihdaf olunmuştur. Bu maksatla, her servise birer hüviyet verilmiş vazife ve mesuliyetler tayin kılınmış, her servise dahil olan memurların kendi sahalarında terakki edebilmelerini temin edici tertibat alınmıştır. Bu meyanda, tahsilât servisi ve tahsildarlar vaziyeti üzerinde bilhassa tevakuf olunarak, bir çok yerlerde yeniden tahsil şubeleri açılmış ve muamelâtı vâsi olmayan yerlerde de tahsilât işi tahsildarlara verilmiş, tahsildarların ücretle istihdam olunmaları, tahsilât kuyudatının bunların elinden alınarak kaza ve vilâyetlerde merkezleştirilmesi cihetine gidilmiştir.

Vilâyetlerin teşkilâtının bir hususiyeti de, her vilâyette iki dereceli kontrol tesisi teşkil eylemektedir. Her vilâyette defterdarlara ve mühim vilâyetlerde hem defterdarlara hem müdürlere bağlı olan kontrol memurları, bütün muamelâtı, hem vilâyet merkezinde ve hem de kazalarda çalışmak üzere ve yapılacak talimatı veçhile tetkik ederek takibattan âmirlerini haberdar ve şikâyetleri tetkik edecekler ve yanlış muameleleri en süratli bir surette tashih eylemekle tavzif kılınacaklardır.

İstanbul vilâyetinin hususî vaziyeti, diğer vilâyetlerden farklı bir teşkilâtı icab ettirmektedir. İki sene evvel yapılan teşkilâtın verdiği netayiç, memnuniyeti mucib olmakla beraber, mmtakavî teşekküller fevkinde, merkezî bir teşekküle ihtiyaç hâsıl olduğu ve bu suretle işlerin, vekâlete müracaate bu günkü derecede lüzum kalmadan, mahallinde ve daha seri olarak halli imkânı elde edileceği anlaşılmıştır. Bu maksatla, ayni zamanda kontrol işlerile de uğraşacak bir heyeti müşavire ile de takviye edilen İstanbul defterdarının kendisinden beklenilen hizmetleri ifa edebilecek bir kudret ve ehliyeti haiz olması tâbiî bulunduğundan kendsine yüksek maaş verilmesi zarurî görülmüştür.

Vilâyetler teşkilâtında kadrolarm hakikî ihtiyaç nisbetinde olması, ihtiyaçlar nazarı dikkate alınarak, az maaşlı çok memur kullanmaktan ise, çok maaşlş az memur istihdamı cihetinden bilhassa dikkat olunmuştur.

Maliye vekâleti teşkilâtına girecek memurların ne gibi evsafı haiz olmaları lâzım geleceği, bunların tayin, terfi ve tecziyelerinde riayet edilecek hükümler Maliye memurin kanunu projesine alınmış ve teşkilât kanun projesine, intikal devrinde ve yeni teşkilâtın kurulmasında vekâlete verilmesi icab eden salâhiyetler muvakkat maddelerde beyan edilmiştir. Yeni teşkilâtın bir sene zarfında her tarafta icrası mümkün bulunmadığı gibi; 1935 senesinde yapılacak olanlar da derhal icra edilemeyeceğinden teşkilâtın bir kısmının kanunun neşrini müteakib ve mütebaki kısmının da 1 kânunusani 1935 tarihinden sonra tatbik olunacağı tasrih kılınmıştır.

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Karar No. 48
Esas No. 1/173

4 - VI - 1935

Yüksek Reisliğe

İcra Vekilleri Heyetinin 8 - V - 1935 tarihli kararı üzerine Başvekâletin 9 mayıs 1935 tarih ve 6/1381 sayılı tezkeresile Büyük Meclise sunulan Maliye vekâleti teşkilâtı ve vazifeleri hakkmdaki kanun lâyihası encümenimize havale edilmiştir. Lâyiha encümende vekil ve müsteşar bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

1929 tarihli maaşlarm tevhid ve teadülü kanunu, her vekâlet için bir teşkilât kanunu yapılmasını âmirdir ve bir çok vekâletler bunu yerine getirmişlerdir. Maliye vekâletinin de - biraz geç te olsa - teşkilât kanunu hazırlamış olması ve bu hususta ecnebi mütehassısların tetkikma müracaat etmesi ve tanzim edilen lâyihanm az çok bu tetkiklere müstenid olması encümenimizce tasviple karşılanmıştır. Maliye vekâleti; bu lâyiha ile teşkilâtını mevcud muhasebe kanun ve usullerine ve vergi esaslarma daha uygunlaştırmağa çalışmış ve vazifeleri bunlara göre taksim etmiştir. Lâyihada encümenimizce yapılan tadillerin ana hatları şöyle hulâsa edilebilir:

Müsteşarlıklar: Maliye vekâletine düşen vazifelerin genişliği, çokluğu ve bilhassa Hazine işlerile maliye işlerinin ayrı ayrı ihtisas sahibi zatlar tarafmdan görülmesi zarureti, burada iki müsteşarlık ihdasma sebeb olmuştur. Encümenimiz de bu zarureti kabul ve teklifi tasvib etmiştir. Ancak bunlarm vazife ve salâhiyetlerine aid hükümlerde bazı tadiller yapılmıştır.

Tapu ve kadastro umum müdürlüğü: Teklifte Tapu ve kadastro teşkilâtı Maliye vekâletinin Muhasebe ve tahakkuk daireleri içinde tamamen kaynaştırılarak bu hizmet, vekâletin tabiî vazifeleri arasma konulmuştur. Bu müdüriyeti umumiye memurları da vasıf ve liyakat itibarile muhasebe, tahakkuk ve tahsil memurlarmda aranacak kayid ve şartlara tâbi tutulmuştur.

Tapu ve kadastro hizmeti malî olmaktan ziyade hukukî ve adlî mahiyette olup tatbik ve icrası da meslekî bir ihtisasa muhtaçtır. Bu itibarla encümenimiz bu teşkilâtm malî maksatlara göre kurulan Maliye kademeleri içinde yer almasını muvafık bulmamıştır.

Tapu ve kadastro taşra teşkilâtı tasarrufları, hukukî esaslar içinde tesbit etmekle muvazzaftır. Bunların mafevk makamlarla irtibatı ihtisasa taalîûk eden mevzular üzerinde müşküllerini halletmeğe yarar. Bunların teftiş ve murakabesi de ancak ihtisasla yapılacağından mahallî maliye âmirlerine bağlılıkta bir fayda görülmemiştir. Bu itibarla encümenimiz Tapu ve kadastro için hususî mahiyetine göre ayrı bir teşkilât kanunu yapılmasına karar vererek lâyiha içindeki bütün maddeleri çıkarmıştır.

Kanunu medenî ile arazi üzerinde mülkiyet esası kabul edildiğine ,eski rekabe ve Devlete rücu rejimi kalktığma göre Tapunun Maliye vekâletine olan bağlılığı şimdilik bir itiyat mahiyetinde olup Büyük Meclisce mercii tabiisine bağlanması kararı verilinceye kadar teşkilâtm da halen olduğu gibi bir umum müdürün idaresi altında doğrudan doğruya vekâlete bağlı kalması tasvib edilmiştir.

Tetkik bürosu: Encümenimiz Tetkik bürosunun vazife ve salâhiyetlerini genişletmiş ve bir reis muavinliği ilâve etmiştir. Bu suretle büronun, icabında üçer kişilik iki grup halinde çalışması temin edilmiştir.

Gruplardan biri varidat işleri, diğeri de Hazine işleri üzerinde ihtisası olanlardan teşkil edilecektir. Ancak büyük mevzular üzerinde müştereken toplanmaları da ayrıca düşünülmüştür.

Encümenimiz tetkik bürosunun vazife ve kadrosunu genişletirken yeniden kurulmakta olan bu teşekküle kıymet ve salâhiyet vermek istemiştir. Filhakika Maliyemizde muhasebe usullerinin basitleştirilmesi ve işlerin halk ve Hazine cephesinden bir çok füzulî emekler sarfma hacet kalmadan

süratle görülebilmesi matlûb olub bunu temin edecek yolların tetkik ve tesbiti zaruret hükmündedir. Bilhassa varidat kanunlarının her tatbik sahasına geçişinde doğan güçlük, bunların etraflı bir tetkika tâbi tutulmadan hazırlanmış olmasından ileri geldiği gibi nizamname ve talimatnamelerin de esaslı bir tetkik yapılmadan çıkarılmış olmasından doğmaktadır. Tetkik bürosu geniş ve ihtisasa dayanan çalışmasile bunların önüne geçeceği gibi bütün malî tedbirlerin zamanında ve derhal alınması için vekâlet nezdinde kuvvetli bir yardımcı olacaktır. Bu itibarla encümenimiz büronun sayı ve salâhiyet itibarile takviyesinde fayda mülâhaza etmiştir.

Hukuk müşavirliği : Teklifte vekâlete aid bütün tebliğ ve tebellûğlerin hukuk müşavirliğine aid olduğu tasrih edilmiştir. Encümenimiz müşavirliğin evveliyatına vâkıf bulunmadığı işlere aid tebliğlere muhatab olmasını mahzurlu görmüştür. Bu itibarla tebliğ ve tebellûğu, akitten doğan dava işlerile muhakemeye intikal ettirilmek üzere dosyaları hukuk müşavirliğine tevdi edilen hususlara hasretmiştir. Hukuk müşavirleri bütün akitlerden, önceden mütalcaları alındığından haberdar olacakları gibi dosyaları ellerinde olan işler üzerinde de bütün hukukî icabları yerine getirebileceklerdir.

Binaenaleyh, dosyaları henüz hukuk müşavirine verilmemiş olan işlerin mesuliyeti dosyaların bulunduğu daireye aid olacağından tadilde bu cihet tasrih edilmiştir.

Teklifte bütçe, malî kontrol, hesabat ve takib teftiş işleri bir umum müdürlükte toplanmıştır. Encümenimiz, bütçe malî kontrol işlerinin ehemmiyet ve vüsatini düşünmüş ve bunların lâyikile görülmesi için müstakil bir müdüriyeti umumiye haline kounlmasını kabul etmiştir. Filhakika bütçe tatbikatına aid kontrol işleri gerek çokluğu ve gerek bir çok hükümlerle bağlılığı itibarile geniş tetkika muhtaç ve süratle halledilmesi lâzım işlerdendir. Buradaki işlerin geçikmesi malî hizmetlerin durmasını veya yanlış görülmesini doğuracağından encümenimiz Maliyenin bu cepheden de takviyesinde zaruret duymuştur.

Hesabat ile eşhas zimemi takib işleri için de ayrı bir müdüriyeti umumiye teşkili muvafık görülmüştür. Bu esas mütehassısın da tetkikına uymaktadır. Hesabat işlerindeki ittirat ve eşhas zimemini takipteki basitlik sebebile bunların ayrılmasına zaruret olmadığı ileri sürülmüş ise de encümenimiz, mühim yekûn tutan eşhas zimeminin tasfiye edilememesine temas ederek hem bunlarla ve hem hesabatla ehemmiyetlice meşgul olmak icab ettiği mütaleasında bulunmuştur.

Lâyihada red ve terkine aid vazih hükümler bulunmadığından encümenimiz bunlara temas eden maddelerde her iki haline de alâkalıları sızlandırmaması ve daireleri fuzulî muhaberelerle işgal etmemesi için vazih hükümler koymuş, filen vaki salâhiyetleri kanunileştirmiştir.

Taşra teşkilâtı: Encümenimiz defterdarları, lâyihaya göre daha çok vazifelendirmiştir. Defterdarların işi çok vilâyetlerde doğrudan doğruya mesul olmayarak bütün malî işlerin nâzımlığı vazifesini yapmaları tabiidir. Ancak işi az olan vilâyetlerde muhasibi mesullüğün ayrılması lüzumsuz masraf doğuracağından ve defterdarlar işsiz kalacağından bu vazifenin defterdara verilmesinde Encümenimiz faide mülâhaza etmiştir.

Malmüdürlerini ise mutlak surette masraf muhasibi olarak kabul etmiştir. Mühim kazalarda bunlara muavinler verilecektir

Kazalardaki emlâki milliye memurlukları mevzuuna gelince: Encümenimiz hususî emlâkin bir an evvel tasfiyesi esas olmakla beraber bilhassa kazalardakinin hemen tasfiyesine gidilmesi arzusunu izhar etmiştir.

İstanbul teşkilâtı: Lâyihada İstanbul içinde kaza adedince tediye muhasipliği teşkili teklif edilmiştir. İstanbul içinde kaza adedine göre teşkil edilen muhasiplikler; kendi hudutları içindeki eytam ve eramil maaşlarını dağıtmakta ve kazanın mahdud memurlarının maaşlarını vermektedir. Eytam ve eramilin her kazada müsavi miktarda olmadığını gören Encümenimiz, mühim miktarda ve eramil bulunmayan kazalarda fazla masraftan içtinab için bu teşkilâttan vazgeçilmesi ve buralardaki eytam ve eramilin en yakın kaza muhasipliğine bağlanmasını muvafık görmüştür. Bu kazaların memurları ise maaşlarını defterdarlık muhasebe müdürlüğünden alabilirler.

Encümenimiz bu teşkilâtın yukarıdaki esaslara ve hakikî ihtiyaca göre teşkili maksadile maddeyi tadil etmiştir.

İtiraz komisyonları: Lâyihada bunlar def-

terdarlara bağlanmak istenmiştir. Encümenimiz bir mahkeme vaziyetinde olan bu teşekküllerin tamamen bitaraf kalabilmelerini temin için istiklâllerini mahfuz tutmuş ve ancak bunların işe devamları üzerinde vekâlete rapor vermeleri vazifesi defterdarlara ve malmüdürlerine bırakılmıştır.

Memurine aid hükümler : Vekâlet, lâyihada teşkilâtı kademelerile bunların vazife ve mesuliyetlerini tayin etmiş, buralara getirilecek memurların evsafını ayrıca bir lâyihaya bırakmıştır. Halbuki kabul edilen teşkilâtla bunlara yükletilen vazifeler üzerinde karar alırken bu mevkilerdekilerin vasıfları üzerinde de durmak icab etmiştir. Binaenaleyh Hükûmetce henüz hazırlanmakta olan projenin bazı maddeleri encümenimizce müzakere edilerek lâyihaya bir fasıl halinde eklenmiştir.

Maliye vekâletine ve Divanı muhasebata zat ve zamanları için hesab vermeğe mecbur varidat tahakkuk müdür ve memurları muhasebei umumiye kanununun 13 ncü maddesi mucibince, Devlete aid bir hak üzerinde yaptıkları ihmal veya zuhul ile zararları idarî kararla şahsan tazmin ederler. Bu hüküm lâyihada da atıf suretile teyid edilmiştir. Memur hiç kısa usulü muhakeme ile fazla tahkikata tâbi olmaksızın tazmin tehdidi altında ifayi vazife ederken Devlete karşı olan bu mesuliyetten kendini korumak için, vergi tahakkuklarında mükelleflere icapsız külfetler tahmil etmektedir. Zühûl ve hatadan mütevellid Hazine zararının memura tazmin ettirilmesi haddi zatinde mutlak adalete uymayan bir mefhum olmakla beraber yerine daha müsaid hüküm konmaktaki güçlük sebebile bu hükmün kaldırılması veya cezanın hafifletilmesi de mümkün olamamaktadır. Encümenimiz; bu hükmün mütenazırı olarak mükellef tarafından da memuru mehma emken bir mesuliyet altına alabilmek için, bu kabîl hallerin teaddüd ve tekerrürü halinde memurun tenzili sınıfa tâbi tutulacağı kaydini ilâve etmiş ve böylelikle Devletin ve halkın menfaatlerini koruma cihetinden mesuliyetlerde bir tevazün temin etmek istemiştir.

Müteferrik hükümler : Lâyihada bağlı cetvelde bazı makamlar ihtisas mevkii olarak gösterilmiş, muvakkat birinci madde ile de buralara tayin edilecekler hakkında tevhid ve teadül kanununun 8 nci maddesinin bir defaya mahsus olarak aranmaması teklif edilmiştir.

Encümenimiz, ihtisas mevkii tabir edilen yerlerin ayrılmasında ve buraya getirilecek memurların evsafı üzerinde esaslı bir prensibe riayet edilmediğini ve Maliye memurini için hazırlanan projeye de buraları için hususî hükümler konulmadığı görülmüştür.

Şu halde maksad, ilk teşkilât sırasında buraları süratle doldurabilmek için tevhid ve teadül kanununun 8 nci maddesinin hükmünü bir defaya mahsus durdurmak olduğuna göre encümenimiz maddeyi bu esasa göre tadil etmiş ve vazıh hükümler koymuştur.

Süratle doldurulması lâzım gelen makamların isimleri muvakkat maddede tasrih edilerek cetveldeki ihtisab tâbiri kaldırılmıştır.

Bunların en az beş sene müddetle Maliye hizmetinde bulunmuş olmaları şart konulmuştur.

Yeni teşkilâtın tamamlanması maksadile kabul edilen bu esasın daimî bir mahiyet almaması ve teadül kanununun hükümleri mahfuz tutularak meslek içinde zamanla ilerlemenin temin edilmesi için 8 nci madde hükmünün ancak iki sene müddetle cari olmaması esası kabul edilmiştir.

Muvakkat ikinci madde, iş başında veya açıktaki âciz ve kabiliyetsiz memurların yeni teşkilât sebebile ve Vekâlet inzibat komisyonu kararile tasfiyeleri teklif edilmiştir.

Bu tasfiyelerin inzibat komisyonu kararile yapılması az çok isabetli olmasını temin ederse de encümenimiz maddeye bu gibilerin dosyasının hazırlanmasında bazı esasların göz önünde tutulmasını faydalı bulmuş ve binaenaleyh bunlardan istifade mümkün olmayacağının sicillerinin tetkikinden ve müfettiş veya mafevk raporlarından veya sair suretlerle elde edilecek malûmattan anlaşılması icab edeceği kaydini koymuştur.

Bu lâyiha ile maaşları ücrete çevrilen memurlar hakkında Maliye vekâletince hazırlanan hükümler tasvib edilmiştir.

Maliye vekâleti, lâyihanın 45 nci maddesinin son fıkrasile bir salâhiyet istemiştir. Buna göre vekâlet, kadrosundaki memurları teşkilât ve münhal vazife olsun olmasun merkez veya taşrada kullanabilecektir.

Encümenimiz bunu, Devlet teşkilâtında gerek olan istikrara uymaz bulmuş, ancak yeni teşkilât dolayisile her hangi bir sebeple bazı yerlere ihtiyaçtan fazla veya noksan memur veril-

miş olması ihtimalini düşünerek bu salâhiyetin iki sene müddetle kullanılmasında fayda görmüştür. Filhakika teşkilât kanununun iki senelik tatbiki ile ne kadar memurun, nerelerde çalıştırılması gerek olduğu anlaşılacak ve bu müddetin sonunda ufak bir tadil ile kadro ihtiyaca uydurulmuş olacaktır.

Lâyihaya Maliye memurlarının vasıfları hakkında encümenimiz tarafından bir fasıl ilâve edildiği bildirilmişti. Ancak buradaki şartlar; daimî mahiyette olup daha ziyade ileriki seneler için konulmuştur.

Teşkilâtın tatbikı sırasında ise tahsil dereceleri daha aşağı ve fakat meslekî bilgi ve ahlâklarile bunu telâfi edebilecek memurlar bulunabileceği düşünülmüş ve teşkilâtı açık bırakmaktan ise bunlarla hizmetin görülmesi tercih edildiğinden yedinci muvakkat madde ile bir aşağı tahsil derecesinde olanların yukarı hizmette çalışmaları temin edilmiştir.

Lâyihanın meriyet maddesine encümenimizce bir fıkra eklenmiştir. Lâyihaya bağlı cetvellerde bir çok memuriyetler için tayin edilen derecelerin asgarî haddi bu gün bu memuriyetlerde bulunan derecelerden yüksektir. Ancak kanunun neşri ile tatbikı arasında bu memuriyetlerde bulunanlar lâyihadaki kendi kendilerine kazanılmış bir hak sanmaları ve böyle bir müddeada bulunmamaları icab eder. Bu müddeanın sarih olarak reddedilebilmesi için lâyihaya bir hüküm konulmasında encümenimiz fayda mülâhaza etmiş ve bu gibilerin usulen tayini muamelesi yapılıncaya kadar bulundukları memuriyet ve dereceleri muhafaza edecekleri tasrih edilmiştir.

Ankara İmar müdürlüğünün varidat membaı Devlet bütçesi olduğuna göre bu idare muhasebesinin de Maliyeye bağlı olması encümenimizce tasvib edilerek muhasebe kadrosu cetvellere ilâve edilmiştir.

Lâyihanın Maliye hizmetlerine aid kısmı encümenimizce yukarıki tadil ve ilâvelerle tamamlanmıştır.

Hükûmet lâyihasından tefrik edilen Tapu ve kadastroya aid hükümlere gelince: Yukarıda izah edildiği veçhile bunlar ayrı ve müstakil bir lâyiha halinde encümenimizde hazırlanarak sunulacaktır.

Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Gümüşane	Isparta	Çankırı
H. F. Ataç	*Kamâl Ünal*	*M. Önsay*
Ankara	Bolu	Bursa
M. Ayaşlı	*Mitat Denli*	*D. Galib Kahraman*
Çankırı	Gümüşane	İstanbul
Sami Çölgeçen	*Ş. Öndersev*	*Y. Yazıcı*
Kayseri	Konya	Manisa
A. H. Arga	*K. Gürel*	*Tahir Hitit*

HÜKÛMETİN TEKLİFİ

Maliye vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası

Birinci fasıl

Merkez teşkilâtı

MADDE 1 — Maliye vekâleti merkez teşkilâtı, Maliye vekilinin emir ve idaresinde Hazine ve Maliye müsteşarlıklarile aşağıda yazılı dairelerden terekküb eder:

1 - Doğrudan doğruya vekile bağlı daireler;

a) Hususî kalem müdürlüğü,

b) Tetkik bürosu,

c) Teftiş heyeti,

ç) Hukuk müşavirliği.

2 - Hazine müsteşarlığına bağlı daireler:

a) Bütçe ve hesabat umum müdürlüğü,

b) Hazine umum müdürlüğü,

c) Muntazam borclar umum müdürlüğü,

ç) Muhasebe müdürlüğü,

d) Levazım müdürlüğü,

e) Memurin müdürlüğü,

f) Darphane ve damga matbaası müdürlüğü,

g) Kırtasiye müdürlüğü.

3 - Maliye müsteşarlığına bağlı daireler:

a) Tapu ve kadastro umum müdürlüğü,

b) Varidat umum müdürlüğü,

c) Millî emlâk umum müdürlüğü,

ç) Tahsilât müdürlüğü,

d) İtiraz ve temyiz komisyonları.

MADDE 2 — Hazine ve Maliye müsteşarları, vekilin müşavir ve yardımcısı olup kendilerine bağlı olan dairelere aid işleri vekil namına ve vekilin vereceği direktifler dairesinde neticelendirmek vazifesile mükellef ve bu işlerin âmir ve murakıbidirler.

Müsteşarların birer muavinleri vardır. Muavinler, müsteşarların yardımcısıdırlar. Bunların vazife ve faaliyetlerini tanzim eylemek müsteşarlara aittir.

MADDE 3 — Hususî kalem müdürlüğü: Vekilin resmî ve hususî muhaberelerini, şifre ve protokol işlerini idare, vekilin resen tetkik etmek istediği işlerin alâkadar dairelerle temas

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Maliye vekâleti teşkilâ ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası

Birinci kısım

Merkez teşkilâtı

MADDE 1 — Maliye vekâleti merkez teşkilâtı, Maliye vekilinin emir ve idaresinde Hazine ve Maliye müsteşarlıkları ve Tapu ve kadastro umum müdürlüğü ile aşağıda yazılı dairelerden terekküb eder.

1 - Doğrudan doğruya vekile bağlı servisler:

a) Hususî kalem müdürlüğü,

b) Tetkik bürosu,

c) Teftiş heyeti,

ç) Hukuk müşavirliği,

d) Tapu ve kadastro umum müdürlüğü,

e) İtiraz ve temyiz komisyonları.

2 - Hazine müsteşarlığına bağlı daireler:

a) Bütçe ve malî kontrol umum müdürlüğü,

b) Hesabat umum müdürlüğü,

c) Hazine umum müdürlüğü,

ç) Muntazam borçlar umum müdürlüğü,

d) Muhasebe müdürlüğü,

e) Levazım ve kıymetli evrak müdürlüğü,

f) Memurin müdürlüğü,

g) Darphane ve damga matbaası müdürlüğü,

h) Kırtasiye müdürlüğü,

3 - Maliye müsteşarlığına bağlı daireler:

a) Varidat umum müdürlüğü.

b) Millî emlâk umum müdürlüğü,

c) Tahsilât müdürlüğü,

MADDE 2 — Hazine ve Maliye müsteşarlıkları vekilin müşavir ve yardımcısı olup kendilerine bağlı olan dairelere ait işleri vekil namına ve vekilin vereceği direktifler dairesinde idare etmekle mükellef ve bu işlerin âmir ve murakibidirler.

Müsteşarların birer muavini vardır. Muavinler müsteşarların yardımcısıdırlar.

MADDE 3 — Hususî kalem müdürlüğü: Bir müdür ile kâfi miktarda memur ve mütercim tarafından idare olunan bu müdürlük:

Vekilin resmî ve hususî muhaberelerini, şifre

Hü.

ve protokol işlerini idare etmek, vekilin resen inin takibi, matbuat ile münasebetlerin tanzimi, neşriyatın tetkiki ve bunların taallûk ettiği dairelere tevdii ve neticelerinin vekile ve arzı vazifelerile mükelleftir.

Bu vazifeler, bir müdür ile kâfi miktarda memur, kâtib ve mütercim tarafından idare olunur.

Umum Evrak ve Seferberlik müdürlükleri ve Maliye Hazine evrakı, Kalemi mahsus müdürlüğüne bağlıdır.

MADDE 4 — Tetkik bürosu: Memleket içinde ve dışında malî, iktısadî mevzulara dair yapılan resmî ve hususî neşriyatı ve kanunî mevzuatı muntazaman takib ve tetkik ederek neticelerini vekâlet makamına veya müsteşarlıklardan verilecek kanun ve nizamname ve talimatname projeleri ve esaslı mevzular üzerinde mukayeseli tetkikat yapmak, Maliye mecmuasının yazılarını hazırlamak ve neşrini takib ve temin etmek, kütüphaneyi idare eylemek bu büronun vazifesini teşkil eder.

Tetkik bürosu, bir reisin idaresi altında dört aza ile lüzumu kadar müşavir, mütercim ve kâtipten terekküp eder.

MADDE 5 — Teftiş heyeti: Bütün hidematı ammeyi malî noktadan, Maliye vekili namına, tetkik ve teftiş etmek vazife ve salâhiyetini haizdir. Devletin ve diğer resmî daire ve müesseselerin para ve para hükmündeki evrakı ile Devlete aid umum müesseselerdeki ambar ve depolarda bulunan ayniyatı ve bunlara müteallik evrak ve defterleri ve muamelâta dair, mahrem de olsa bütün evrakı, bu işleri idare ve muhafazaya memur olanlar, ilk taleb vukuunda müfettişe göstermeğe ve saymasına ve tetkik etmesine yardım etmeğe mecburdurlar.

Teftiş neticesinde gizli veya açık zimmet ve

Mal. E.

ederek hazırlanması, Millet Meclisindeki mesa-tetkik etmek istediği işleri alâkadar dairelerle temas ederek hazırlamak, Millet Meclisindeki mesaiyi takib, matbuat ile münasebetleri tanzim, neşriyatı tetkik ve bunları taallûk ettiği dairelere tevdi eylemek ve bu işlerin neticelerini vekile bildirmek vazifelerile mükelleftir.

Umumî evrak ve seferberlik müdürlükleri ve Maliye evrak hazinesi hususî kalem müdürlüğüne bağlıdır.

MADDE 4 — Tetkik bürosu; bir reis ve bir reis muavini ile dört azadan ve lüzumu kadar mütercim ve daktilodan müteşekkil olan bu büro;

Memleket içinde ve dışında malî ve iktısadî mevzulara dair yapılan resmî ve hususî neşriyatı ve kanunî mevzuatı muntazaman takib ve tetkik ederek neticelerini vekâlet makamına bildirmek, vekâlet makamından veya müsteşarlıklardan verilecek kanun, nizamname ve talimatname projeleri hakkında mütalea beyan eylemek, umumî mülhak ve hususî bütçelerle alâkalı olan veya halktan para almayı tazammun eden bütün malî kanun, nizamname ve talimatname projelerini behemehal tetkik eylemek, Maliye mecmuasının yazılarını hazırlamak ve neşrini takib ve temin etmek, kütüphaneyi idare eylemek vazifesile mükelleftir.

Tetkik bürosu, biri varidat, diğeri sair malî işlerin tetkikile meşgul olmak üzere iki kısma ayrılır. Bu kısımlardan birine reis ve diğerine reis muavini riyaset eder. İcabı halinde bu kısımlar heyeti umumiye halinde toplanarak tetkikat yapılır.

MADDE 5 — Teftiş heyeti: Teftiş heyeti müfettişlik sıfatı ve salâhiyetini haiz bir reis ile lüzumu kadar başmüfettiş, müfettiş ve müfettiş muavininden, yazı ve hesab işlerile meşgul bir bürodan terekküb eder. Teftiş heyeti, Maliye vekili namına aşağıdaki müesseseleri gösterilen şekillerde tetkik ve teftiş etmek vazife ve salâhiyetini haizdir:

1) Umumî ve mülhak bütçeli daire ve müesseseler Maliye müfettişlerinin mutlak surette teftişine tâbi olup bunların para ve para hükmündeki evrakile ambar ve depolarında bulunan ayniyatı ve bunlara müteallik evrak ve defterleri

Hü.

ya ihtilâsı veya muamelâtında mühim suiistimali görülen veyahud muhafaza veya idaresi altındaki para veya bu hükümdeki evrakı ve ayniyatı ve defterleri ile evrakını göstermeyen memurlar, bunlar maliye memuru iseler müfettiş tarafından ve diğer vekâletlere mensub iseler müfettişin talebi üzerine mafevkleri tarafından derhal işten menedilirler.

Teftiş heyeti, müfettişlik sıfat ve salâhiyetini haiz bir reis ile lüzumu kadar başmüfettiş, müfettiş ve müfettiş muavininden, yazı ve hesab işlerile meşgul bir bürodan terekküb eder. Maliy emüfettişleri hususî nizamnamesinde yazılı şekilde çalışırlar.

Malî ateşeler; vekâletçe lüzum görülecek sefarethaneler nezdinde bulunacak malî ateşeler, kendilerine verilen mıntakalar ve direktifler dahilinde malî ve iktısadî hareket ve faaliyetleri takib ve malî kanunlar ve mevzuattan vekâleti muntazaman haberdar ederler ve verilen işleri yaparlar ve icabı halinde konsoloshane hesablarını tetkik ederler. Malî ateşeler, teftiş heyeti reisliğine bağlıdır.

MADDE 6 — Hukuk müşavirliği: Vekâlet makamından ve müsteşarlıklardan havale edilen veya vekâlete bağlı dairelerden ve icabı halinde diğer vekâletlerden gönderilen kanun, nizamname, talimatname projeleri ile sair işler, ve vekâletçe yapılacak veya tasdik olunacak mukavelenameler üzerine hukukî mütalea beyanı, idarî davalarla merkez ve vilâyetlerde Maliye vekâletine ve muvazenei umumiyeye dahil diğer vekâlet ve dairelere aid davaların takib ve icrası, mahkemeler, icra daireleri ve noterler tarafından vekâlete yapılacak tebligatın kabul ve cevablarının hazırlanması, hususî kanun ve nizamnamelerle muayyen sair işlerin ifası vazifesile mükelleftir.

Mal. E.

ve muamelâta dair mahrem de olsa bütün evrakı, bu işleri idare ve muhafazaya memur olanlar ilk taleb vukuunda müfettişe göstermeğe ve saymasına ve tetkik etmesine yardım etmeğe mecburdurlar.

2) Hususî bütçeli daire ve müesseselerle sermayesinin en az yarısı Devlete aid müesseseler ve imtiyazlı şirketler salâhiyetli makamların isteği ve Maliye vekâletinin müsaadesile teftiş olunur.

3) Devletten yardım görmeleri hasebile İcra Vekilleri Heyeti kararile malî cihetten teftişleri icab eden müesseseler de Maliye müfettişleri tarafından teftiş olunur.

Teftiş neticesinde gizli veya açık zimmet veya ihtilâsı veya muamelâtında suiistimali görülen veyahud muhafaza veya idaresi altında bulunan para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ve bunların defterlerile evrakını göstermeyen veya memuriyeti başında kalması teftişin veya tahkikatın yapılmasını güçleştireceğine kanaat hâsıl edilen memurlar, Maliye memurları iseler müfettiş tarafından ve diğer vekâletlere ve dairelere mensub iseler müfettişin talebi üzerine mafevkleri tarafından derhal işten menolunurlar; tetkik ve teftiş, sermayesinin en az yarısı Devlete aid müesseselere, imtiyazlı şirketlere veya Devletten yardım gören müesseselere aid olduğu takdirde müfettiş, raporunu alâkadar mercie vermekle iktifa eyler.

Maliye müfettişlerinin mesai tarzları hususî nizamnamesi hükümlerine tâbidir.

MADDE 6 — Malî ateşeler: Vekâletçe lüzum görülecek sefarethaneler nezdinde bulunacak malî ateşeler, kendilerine verilen mıntakalar ve direktifler dahilinde malî ve iktısadî hareket ve faaliyetleri takib ve malî kanunlar ve mevzuattan vekâleti muntazaman haberdar ederler ve vekâlet makamından verilen işleri yaparlar ve icabı halinde konsolosane hesaplarını tetkik ederler. Malî ateşeler, konsolosane hesaplarının tetkiki sırasında Maliye müfettişlerinin salâhiyetini kullanırlar. Malî ateşeler, doğrudan doğruya vekâlet makamına bağlı olup idarî muamele ve muhabereleri Hususî kalem müdürlüğünce ifa olunur.

Hü.

Hukuk müşavirliği, bir başhukuk müşavirinin idaresi altmda lüzumu kadar müşavir, muavin, müşavir avukat, memur ve kâtib ve muakkipten terekküb eyler.

MADDE 7 — Bütçe ve hesabat umum müdürlüğü: Muvazenei umumiye kanunu ve merbutu bütçe projelerini ve esbabı mucibeyi hazırlamak, tasdikı müteakib vekâletlerle vilâyetlere ve sair dairelere lâzmgelen tebligatı yapmak, bütçe kayitlerini tutmak, masraf taahhüdatmı murakabe etmek ve hesaplarmı toplamak, munzam ve fevkalâde tahsisat ve münakale taleplerini ve mukavelenameleri tetkik ve tescil eylemek, masraf kanun projelerini tetkik ve mütalea beyanı, masrafa aid sorulacak işlere cevab vermek, hesabata müteallik kuyudatm tanzimi ve icab eden tetkikat ve takibatm yapılması ve Hazine hesabı umumisinin çıkarılması, muhasiplerin zimmetlerinin takib ve tahsili ve icab ederse terkini, bütçe ve hesabata aid bilûmum kanun, nizamname ve talimatnamelerin hazırlanması ve tatbikatmm temini ile iştigal eyler.

Bütçe ve hesabat umum müdürlüğü, bir umum müdürün idaresi altmda, umum müdürün yardımcısı ve ayni zamanda bir şubenin de müdürü bulunan bir muavin ile üç şube müdürü, lüzumu kadar büro şefi, memur ve kâtipten teşekkül eder.

Merkezde ve icab eden yerlerde malsandıklarile müessesat hesaplarını tetkik etmek vazifesile mükellef olan hesabat kontrolörleri, Bütçe ve hesabat umum müdürlüğüne bağlıdır.

Vazifeleri muhasebei umumiye kanunu ile tayin kılınmış olan vekâletler ve umum müdürlükler muhasebe müdürlerile merkez muhasibi ve bilûmum nakid muhasipleri ve tayinleri Maliye vekâletine aid bulunan ayniyat muhasipleri, Bütçe ve hesabat umum müdürlüğüne bağlıdır.

MADDE 8 — Hazine umum müdürlüğü: Nakid işlerile Hazine muamelelerini yapmak, varidat fazlasını tenmiye, millî ve ecnebi müesseseler ve şirketler ve Düyunu umumiye ve Darphane ile oaln münasebetleri tanzim, Hazinenin esham ve tahvilât cüzdanını idare, malî piyasaları takib, nakid ve esham ve tahvilât

Mal. E.

MADDE 7 — Hukuk müşavirliği: Bir başhukuk müşavirinin idaresinde lüzumu kadar müşavir, muavin, müşavir avukat, memur ve takib memurundan terekküb eden hukuk müşavirliği:

1) Muvazenei umumiyeye dahil bilûmum dairelerin akitten doğan lehe ve aleyhe bilcümle dava işlerile akitten mütevellid olmadığı halde mehakime intikal ettirilmesi için dosyaları hukuk müşavirliğine tevdi edilmiş olan sair dava işlerini icab eden mahkemelerde takib ve bunların icra muamelelerini intac eylemek.

2) İndelicab Maliye vekili tarafından tevdi olunan ve vekâletin inkisam ettiği daire ve şubeleri alâkalandıran mukavelename projelerini hukukî noktadan tetkik etmek,

3) Vekâlet veya müsteşarlıklarla umum müdürlüklerden tevdi olunan idarî ve inzibatî işler üzerine beyan eylemek vazifelerile mükelleftir.

Hukuk müşavirliği birinci ve ikinci fıkralarda sayılan işlerin netayicinden mesul olup üçüncü fıkrada yazılı işlerde vaziyeti hukukî mütalea beyanmdan ibarettir.

MADDE 8 — İtiraz ve temyiz komisyonları: Hususî kanunlar ile teşkil edilen muvazzaf İtiraz ve Temyiz komisyonları senelik işlerinde vergi kanunlarmm ıslah ve tadiline taallûk edecek cihetleri ve senelik mesailerini her sene nihayetinde bir raporla ve Temyiz komisyonları esaslı kararlarmı Maliye mecmuasmda neş-

Hü.

borsasını murakabe, millî paranın tedavül ve istikrarı ve tediye muvazenesinin ve kredi işlerinin temini yolunda da tedbirler ittihaz, mevduatın korunması için lâzımgelen muameleleri ifa ve kambiyo kontrolüne müteallik hükümleri tatbik, istikrazların, Hazine bono ve tahvillerinin emisyonlarını ve tediyelerini temin eylemek vazifesile mükelleftir.

Bu vazifeler, bir umum müdürün idaresi altında umum müdürün yardımcısı ve ayni zamanda bir şubenin de müdürü bulunan bir muavin ile iki şube müdürü, Hazine muhasibi ve lüzumu kadar büro şefi, memur ve kâtib tarafından ifa olunur.

Düyunu umumiye komiseri, Borsa ve Osmanlı bankası komiseri ve bankalar murakipleri bu umum müdürlüğe bağlıdır.

MADDE 9 — Muntazam borçlar umum müdürlüğü: Zat maaşlarına aid kayitlerin tesisi, tahsis olunan zat maaşlarının aid olduğu malsandıklarında tediyelerinin temini, tediye muamelelerinin kontrolü ve tekaüd kanununun tatbikatına aid muamelelerin ifası, aktolunan istikraz ve avanslarla ihraç olunan Hazine bono ve tahvillerinin hesaplarını takib ve tediye edilecek taksit ve kuponlarını ve bunlara müteferri sair muameleleri ve kayitlerini yapmak vazifesile mükelleftir.

Bu işler, bir umum müdür ile bir muhasib ve icabı kadar büro şefi, memur ve kâtib tarafından idare edilir.

MADDE 10 — Muhasebe müdürlüğü: Vekâletin masraf bütçesini hazırlamak, bütçenin tasdikını müteakib gerek merkezde, gerek vilâyetlerde kullanılacak tahsisatın tediye emirlerini tanzim ve bunlara müteallik kayitleri icra, taş-

Mal. E.

rolunmak üzere muntazaman Maliye vekâletine bildirmekle mükelleftirler.

MADDE 9 — Bütçe ve malî kontrol umum müdürlüğü : Bir umum müdürün idaresi altında biri Umum müdür muavinliğini de yapacak olan iki şube müdürile lüzumu kadar büro şefi ve memurdan terekküb eden bu müdürlük:

Umumî bütçenin ve mülhak bütçelerin hazırlanmasına ait bütün muameleleri yapmak, munzam ve fevkalâde tahsisat ve münakale taleplerini tetkik ve intaç etmek, bütçenin tasdikini müteakib alâkadarlara lâzım gelen tebliğatı yapmak, bütçe tahsisat hesaplarını tutmak, mukavelenameleri imzadan evvel tetkik ve akti müteakib tescil eylemek, masraf taahhüdatını murakabe etmek ve taahhüdat muhasebesini tutmak, masrafın tezayüdünü veya bütçe muvazenesinin masraf noktasından değişmesini müstelzim diğer vekâletlerden gönderilen masraf kanun projeleri üzerine mütalea beyan eylemek; Maliye vekâletince hazırlanacak masrafa müteallik kanun, nizamname ve talimatname projelerini tanzim eylemek, masraf kanunlarının tatbikatına nezaret etmek ve bunlara müteallik sorulacak hususata cevab vermek vazifesile mükellef ve bunların iyi yapılmamasından mesuldür.

MADDE 10 — Hesabat ve takibat umum müdürlüğü; bir umum müdürün idaresinde iki şube müdürü ile lüzumu kadar büro şefi ve memurdan terekküp eden bu umum müdürlük;

Devlet hesabatına aid kuyudatı tanzim ve

Hü.

ra hesaplarını cem ve telfik, merkezin tahakkuk eden masraflarını ita emrine bağlamak ve vekâletin sair hesab işlerini yapmak ile mükelleftir.

Başvekâlet, Şûrayi devlet, İstatistik umum müdürlüğü muhasebe işlerini yapmak, Büyük Millet Meclisi, Riyaseti Cümhur ve Divanı muhasebat bütçelerinden taleb olunan mebaliğin ita emrine bağlanması hizmetleri de bu müdüriyete ait vazifelerdendir.

Bu vazifeler, bir muhasebe müdürü ile icabı kadar büro şefi, memur ve kâtib tarafından idare edilir.

MADDE 11 — Levazım müdürlüğü: Maliye teşkilâtının levazım mefruşatını ve demirbeşlarını temin, evrakı matbuayı ve kıymetli evrakı hazırlamak, mahallerine sevketmek, kullanılacak kırtasiye ve büro levazımının kifayetini, bunların istimalinde tasarrufa riayet olunup olunmadığını, matbu evrakın, dosyaların ve defterlerin şekil ve kıtalarının mütenasib ve uygun olmasını, iyi muhafaza edilmelerini devamlı surette murakabe eylemek bu müdürlüğe aittir.

Bu vazifeler, bir müdür ile bir kontrolör ve lüzumu kadar büro şefi, memur ve kâib tarafından idare olunur.

Mal. E.

muhasebe usullerini tesbit etmek, Hazine hesabı umumisini çıkarmak hesab usullerine müteallik kanun, nizamname ve talimatname projelerini hazırlamak ve bunların tatbikatına nezaret etmek, muhasebei umumiye kanununun 13 ncü maddesi mucibince mesuliyetleri icab eden ikinci derece âmiri italar ile masraf tahakkuk memurları ve muhasibi mesul ve eşhas zimemlerini takib ile tahsilini temin ve icab ederse usulü dairesinde bunları terkin etmek vazifesile mükellef ve bunların iyi yapılmasından mesuldür.

Merkezde ve icab eden yerlerde malsandıklarile müessesat hesaplarını tetkik ve murakabe vazifesile mükellef olan kontrolörler de vazifeleri muhasebei umumiye kanunu ile tayin edilmiş olan vekâlet ve umumî müdürlük muhasebe müdürleri ve merkez muhasibi, mülkî ve askerî müessesat muhasibleri bu umum müdürlüğe bağlıdır.

Muhasebe müdürleri, merkez eşhas zimemi ile ilişikli hesapta kayitli paraları ve avans ve kredileri merkez muhasibi ile müştereken takib etmek ve tahsil ve mahsubunu temin eylemekle mükelef ve bunların yapılmamasından merkez muhasibi ile müştereken mesuldürler.

MADDE 11 — Hazine umumî müdürlüğü : Bir umum müdürün idaresi altında umum müdürün yardımcısı ve ayni zamanda bir şubenin de müdürü bulunan bir muavin ile Hazine muhasipliğini de yapan bir şube müdürü, lüzumu kadar büro şefi, memur, başveznedar ve veznedardan terekküp eden bu umum müdürlük:

Nakid işlerile Hazine muamelelerini yapmak, Hazine mevcutlarını tenmiye, millî ve ecnebi müesseseler ve şirketler ve Düyunu umumiye ve Darphane ile olan münasebet ve muameleleri tanzim, Hazinenin esham ve tahvilât cüzdanını ve Hazineye aid ayniyatı idare ve muhafaza, malî piyasaları takip, nakid ve esham ve tahvilât borsasını murakabe, millî paranın tedavül ve istikrarının ve tediye muvazenesinin ve kredi işlerinin temini yolunda tedbirler ittihaz, mevduatı korumak için lâzımgelen muameleleri ifa ve kambiyo kontrolüne müteallik hükümleri tatbik, istikrazlarm, Hazine bono ve tahvillerinin emisyonlarını temin etmek, Devletin nakid

Hü.	Mal. E.
	siyaseti ve nakid hareketlerini alâkalandıran işleri ihzar, intaç ve murakabe etmek vazifelerile mükellef ve bu işlerin iyi yapılmamasından mesuldür. Düyunu umumiye, nakid borsası, banka ve müessesat komiserleri ve bankalar murakibleri ve Fenerler idaresi Maliye mütehassısı bu umum müdürlüğe bağlıdır.
MADDE 12 — Memurin müdürlüğü: Tayinleri vekâlete aid memurların alâkadar idare ve müdüriyetlerin inhasile tayin, nakil, terfi ve tecziyelerini ve merkez ve vilâyetler memurlarına aid kadroların tevziini temin ve merkezde maaşları ve tedavi tahsisatını ve taşrada alâkadarların göstereceği lüzuma göre harcırahları tevzi eylemek, ve maliye memurlarının tekaüd, yetim ve dullarma aid maaşların tahsis muamelelerini ifa eylemek, tayinleri vekâlete aid memurların sicillerini, tayinleri vilâyetlere aid memurların sicil hulâsalarını tutmakla mükelleftir. Bu vazifeler, bir müdür ile lüzumu kadar büro şefi, memur ve kâtib tarafından idare olunur. Maliye meslek kursu, bu müdürlüğe bağlıdır.	**MADDE 12** — Muntazam borçlar umum müdürlüğü: Bir umum müdürle biri kuponlar muhasibliğini ifa eden iki şube müdürü ve icabı kadar büro şefi ve memur tarafından idare olunan bu umum müdürlük; Zat maaşlarma aid kayitlerin tesisi, tahsis olunan zat maaşlarının aid olduğu malsandıklarınca tediyelerinin temini, tediye muamelelerinin kontrolu ve tekaüd kanununun tatbikma aid muamelelerin ifası, akdolunan istikraz ve avanslarla ihraç olunan Hazine bono ve tahvillerinin hesablarını takib ve tediye edilecek taksit ve kuponlarını ve bunlara müteferri sair muameleleri ifa ve kayidlerini tesis etmek vazifesile mükellef ve bu işlerden dolayı mesuldür.
MADDE 13 — Darphane ve damga matbaası müdürlüğü; Madenî para ve zikıymet altınları ve madalya basmak, umum damga, harç ve posta pullarını tabeylemek Maliye vekâletinin ve icabı halinde diğer dairelerin evrakı matbuasını hazırlamak bu müdiriyete aiddir. Bu vazifeler, bir müdür, kâfi miktarda kontrol memuru, muhasib, büro şefi, memur, kâtib. işçi tarafmdan temin olunur.	**MADDE 13** — Muhasebe müdürlüğü; Bir muhasebe müdürile icabı kadar büro şefi ve memurdan terekküb eden bu müdürlük: Maliye vekâletinin masraf bütçelerini hazırlamak, bütçenin tasdikını müteakib gerek merkezde, gerek vilâyetlerde kullanılacak tahsisatın tediye emirlerini tanzim ve bunlara müteallik kayidleri icra, taşra hesablarını cem ve telfik etmek, merkezin tahakkuk eden masraflarını ita emrine bağlamak ve vekâletin sair hesab işlerini yapmak ile mükelleftir. Başvekâlet, Şûrayı devlet, istatistik ve Tapu ve kadastro umum müdürlükleri muhasebe işlerini yapmak, Büyük Millet Meclisi, Riyaseti Cümhur ve Divanı muhasebat bütçelerinden taleb edilen mebaliği ita emrine bağlamak ta bu müdüriyete aid vazifelerdendir. Bu işler, bir muhasebe müdürile icabı kadar büro şefi, memur tarafından idare edilir.
MADDE 14 — Kırtasiye müdürlüğü : Devlet	**MADDE 14** — Levazım ve kıymetli evrak

Mü.

dairelerinin kırtasiye ihtiyacını tedarik ve sevkiyatını temin ve kırtasiye ambarlarını idare eylemek bu müdürlüğe aittir. Bu vazifeler, bir müdür ile bir muhasib ve lüzumu kadar memur ve kâtib tarafından idare olunur.

MADDE 15 — Tapu ve kadastro umum müdürlüğü: Tasarruf haklarile tescili icab eden hakların ve menfaatlerin, kanun ve nizamları mucibince akitlerin yapılması ve tapu sicilline geçirilmesi ve tapu sicillinin vücude getirilmesi, işlenmesi ve muhafazası ve bunlara aid umum muamelelerin hususî hükümleri dairesinde yapılması Tapu ve kadastro umum müdürlüğünün vazifesini teşkil eyler.

Bu vazifeler, bir umum müdürün idaresi altında, umum müdürün yardımcısı ve ayni zamanda bir şubenin de müdürü bulunan bir muavin ve umum müdüre bağlı kontrol heyeti ile dörd şube müdür, bir mütehassıs, müşavir, kadastro ve tahrir komisyonları, fen heyeti ve kâfi miktarda kontrolör, büro şefi, memur ve kâtib tarafından ifa olunur. Kantrol heyeti reisi, kontrolör sıfat ve salâhiyetini de haizdir.

Tapu sicil müdür ve memurlarının akit ve tescile müteallik olarak verdikleri red kararlarına karşı vukubulacak itirazların, nihaî derecede tetkik ve karara bağlanması, umum müdürün riyasetinde kontrol heyeti reisi ile muamele ve Kadastro müdürlerinden mürekkeb Tapu encümeninee yapılır.

Tapu ve kadastro kursu, bu umum müdürlüğe bağlıdır.

MADDE 16 — Varidat umum müdürlüğü : Varidat kanunlarının tatbikatını idare, varidat teşkilâtının faaliyetini tanzim, varidata aid kanun, nizamname projeleri ile talimatnamelerin ve tebliğatın hazırlanması, tahakkuk hatalarından mütevellid Hazine zararlarının takibi, vergi kanunları mucibince yapılacak terkinlerin icrası, varidata tesiri olan bütün ka-

Mal. E.

müdürlüğü; Bir müdür ile bir kontrolör, bir ayniyat muhasibi ve ihtiyaç nisbetinde büro şefi ve memur tarafından idare olunan bu müdürlük:

Maliye teşkilâtının levazım ve mefruşatını ve demirbaşlarını temin etmek, evrakı matbuayı ve kıymetli evrakı hazırlamak, mahallerine sevketmek, kullanılacak kırtasiye ve büro levazımının hüsnü istimalini temin etmek ve noksanlarını vekâlete bildirmek ve vekâlet merkez dairelerile Tapu ve kadastro umum müdürlüğünün ayniyat hesablarını tutmak ile mükellef ve bu işlerden dolayı mesuldür.

MADDE 15 — Memurin müdürlüğü: Bir müdür ile lüzumu kadar büro şefi ve memur tarafından idare olunan bu müdürlük:

Tayinleri Maliye vekâletine aid memurları alâkadar idare ve müdüriyetlerin inhasile tayin, nakil, terfi, teeziye muamelelerini ifa ve kadrolarm tevziini temin ve merkezde maaşları ve tedavi tahsisatını ve alâkadar dairelerin göstereceği lüzuma göre harcırahları tevzi eylemek ve Maliye memurlarına aid tekaüd, yetim ve dul maaşlarının tahsis muamelelerini yapmak, tayinleri vekâlete aid memurların sicillerini, tayinlerini vilâyetlere aid memurların sicil hulâsalarını tutmak, memurin intihab ve inzibat komisyonlarının işlerini görmek vazifesile mükellef ve bu işlerden dolayı mesuldür.

Maliye Meslek mektebi bu müdürlüğe bağlıdır.

MADDE 16 — Darphane ve Damga matbaası müdürlüğü: Bir müdür, kâfi miktarda kontrol memuru, muhasib, büro şefi, memur, işçiden terekküb eden bu müdürlük:

Madenî para ve zikıymet altmlar ve madalya basmak, Devlet bütçesine tâbi olan dairelerin ve taleb vukuunda Devlet bütçesile ilişikli bulunan veya hususî kanunlarla teşkil

Hü.

nun projelerinin tetkiki ve mütalea beyanı, varidat istatistikleri vücude getirilmesi, mahallî idarelerin varidat işlerinin Devlet varidatı ile alâka ve ahenginin temini bu umum müdürlüğün vazifesidir.

Bu işler, bir umum müdürün idaresi altında, umum müdüre bağlı kontrol heyeti ile ayni zamanda bir şubeyi idare edecek bir muavin, iki şube müdürü, kâfi miktarda kontrolör, büro şefi, memur ve kâtib ve tahrir komisyonları tarafından ifa olunur.

MADDE 17 — Millî emlâk umum müdürlüğü : Devlete aid umumî malların idaresi, ve hususî malların icar, satış ve tasfiyeleri ile Devlete intikali lâzımgelen malların takib ve tapuya tescillerinin temini, istimlâk işlerinin ifası, Devlet uhdesinde bulunan gayrimenkullerin defteri kebirinin tanzimi, kanunlar ve muahedenameler mucibince muayyen zümrelere izafetle vaziyet edilmesi lâzımgelen malların muamele ve tasfiyelerinin neticelendirilmesi hizmetlerile bu müdürlük iştigal eder.

Bu vazifeler, bir umum müdür ile kâfi miktarda kontrolör, büro şefi, memur ve kâtib tarafından idare edilir.

MADDE 18 — Tahsilât müdürlüğü : Vilâyetler ile müessesattan her ayın tahakkukat ve tahsilât hesaplarını toplayarak tetkik etmek, tahsilât nisbetlerini yükseltmek, tahsil işlerine müteallik müracaat ve şikâyetlerin intacı, tahsilâta dair hükümlerin iyi surette tatbik edilmesini temin, tahsilât istatistikleri vücude getirilmesi ve bu müdüriyete aid vazifelerdendir.

Bu vazifeler, bir müdür ile kâfi miktarda büro şefi, memur ve kâtib tarafından ifa olunur.

Mal. E.

edilen ve amme hizmetini gören daire ve müesseselerin pullarını ve kıymetli evrakını tabeylemek, Maliye vekâletinin ve icabına göre diğer dairelerin evrakı matbuasını hazırlamak vazifesile mükellef ve bu işlerden dolayı mesuldür.

MADDE 17 — Kırtasiye müdürlüğü : Bir müdür ile bir muhasib ve lüzumu kadar memur tarafından idare olunan bu müdürlük:

Devlet dairelerinin kırtasiye ihtiyacını kanunu mahsusuna tevfikan tedarik ve sevkiyatını temin ve kırtasiye ambarlarını idare eylemek vazifesile mükellef ve bu işlerden dolayı mesuldür.

MADDE 18 — Varidat umum müdürlüğü : Bir umum müdürün idaresi altında umum müdüre bağlı kontrolörler ile ayni zamanda bir şubeyi idare edecek olan bir muavin, iki şube müdürü, kâfi miktarda büro şefi, memurdan ve tahrir komisyonlarından terekküb eden bu umum müdürlük:

Varidat kanunlarile nizamnamelerinin tetkik bürosuna verilecek ilk projelerini ihzar ve varidat kanunlarının tatbikını temin etmek ve bundan doğan suallere cevab vermek, varidat teşkilâtının faaliyetini tanzim eylemek, varidatın kanunla muayyen olan devrelerinde tahakkuk muamelelerini ifa ve ikmal ettirmek, arızî sebeplerden dolayı kanunlarına göre tecil veya terkini lâzımgelen bir veya bir kaç senelik vergilerin tecil ve terkinine müteallik muameleleri yapmak, etraflı ve müfredatlı varidat istatistikleri vücude getirmek, umumî, mülhak, hususî bütçelerle idare olunan daire ve teşekküllerin, Devlet varidatının membama, matrahına, nisbetine taallûk edecek bilcümle

Hü.

MADDE 19 — İtiraz ve temyiz komisyonları: Vergi kanunları mucibince müteşekkil muvazzaf itiraz komisyonları ile merkez temyiz komisyonları mesai ve faaliyetlerinin neticelerini ve tatbikatta gördükleri noksan ve hataları veya ıslaha muhtaç kanunî cihetleri muntazaman Maliye vekâletine bildirmekle mükelleftirler. Temyiz komisyonlarının esaslı kararları, Maliye mecmuasında neşrolunur.

İkinci fasıl

Vilâyetler teşkilâtı

MADDE 20 — Vilâyetlerde defterdarların idaresi altında:

A) Varidat müdürü,

B) Tahsilât müdürü,

C) Muhasebe müdürü,

Ç) Tapu sicil müdürü,

Ve muamelâtı ehemmiyetli olan vilâyetlerde muhakemat ve millî emlâk müdürleri bulunur. Lüzum görülen vilâyetlerde varidat müdürleri taaddüd ettirilir ve defterdara muavin verilir.

Mal. E.

varidat kanun projelerini tetkik ve bunlar hakkında mütalea beyan eylemek, tahrir ve tadil işlerini tanzim etmek ve bu işler etrafında mükelleflerin itirazlarının kanunî miadlarında tetkik ve intacı için tedbirler almak, vasıtalı ve vasıtasız vergilerin vergi adaleti esasına göre ıslah ve tekâmülüne aid tedabiri düşünmek ve bu tedbirlerin İhsaiyat şubesinden alacağı malûmat ile techiz eylemek, velhasıl Devlete ve mükelleflere taallûk eden bilcümle hak ve menfaatleri kanunların icablarına göre temin etmek vazifesile mükellef ve bu işlerden dolayı mesuldür.

MADDE 19 — Millî emlâk umum müdürlüğü; bir umum müdürle kâfi miktarda kontrolör, büro şefi memur tarafından idare olunan bu müdürlük;

Devlet vezifelerini ifa için yapılmış umumî ve resmî binaların tamir ve muhafaza etmek, Devlete aid umumî malların idaresini ve hususî malların icar, satış ve tasfiyeleri ile Devlete intikali lâzımgelen malların takib ve tapuya tescillerini temin ve tahsis cihetinden şagillerini tesbit eylemek, istimlâk işlerini yapmak, Devlet vazifelerini ifaya tahsis edilen gayrimenkullerle Devlete aid emvali hususiye ve Devlete intikal eden gayrimenkul mallar için ayrı ayrı defteri kebir tutmak, kanunlar ve muahedenameler mucibince muayyen zümrelere izafetle vaziyet edilmesi lâzımgelen malların muamele ve tasfiyelerini neticelendirmek ve hususî kanunların bu idareye tevdi ettiği sair işleri yapmak ile mükellef ve bu işlerden dolayı mesuldür.

MADDE 20 — Tahsilât müdürlüğü; bir müdür ile kâfi miktarda büro şefi ve memur tarafından idare olunan bu müdürlük;

Vilâyetler ile müessesattan her ayın tahakkukat ve tahsilât hesablarını toplayarak tetkik ve her vergide mükelleflerin tahakkuk ve tahsil vaziyetine göre geniş şekilde temevvüçlerini göstermek esaslı ihsaî malûmatı elde edecek surette kayid tesis etmek, bunların icmallerini her ay ve geniş şeklini her sene tetkik bürosu-

Hü.

İstanbul vilâyeti teşkilâtı 36 - 44 ncü maddelerde yazılıdır.

MADDE 21 — Defterdarlar, vilâyet ve mülhak kazalar Maliye teşkilâtının âmiri olup muamelâtın kanun hükümlerine göre cereyan eylemesini temin eylemek, müdürlerin vukubulacak istizahlarına cevab vermek ve kanuna muhalif hareketi görülenler hakkında takibatta bulunmak vazifesile mükelleftir.

Defterdarlar, bulundukları vilâyette Maliye vekâletini temsil ederler.

Her müdür, başında bulunduğu servisin âmiri olup vilâyet merkez kazasında mülhak kazalar muamelâtının kanuna mutabık surette cereyan eylemesinden mesuldur. Her müdüriyette kâfi miktirda büro şefi, memur ve kâtib bulunur.

MADDE 22 — Vilâyet ve kazalardaki servisleri kontrol altında bulundurmak için defterdarların emrine, lüzumu kadar varidat, tahsilât, muhasebe, tapu kontrol memurları verilir. Muamelâtı az olan yerlerde muhasebe ve tahsilât servisleri ile varidat ve tapu servisleri kontrol memurlukları ayni şahısta içtima edebilir.

Muamelâtı fazla olan vilâyetlerde müdürler emrine de kontrol memurları verilir. Bu kontrol memurları, gerek merkez kazası, gerek mülhak kazalar servislerini müdürler namına tetkik ederler. Kontrol memurlarına, seyahatta bulundukları müddetçe, harcırahları mukabili, yevmiye yüz elli kuruş verilir.

Mal. E.

na vermek, tahsilât nisbetlerini yükseltmek, tahsil işlerine müteallik müracaat ve şikâyetleri tetkik ve intaç etmek, tahsilâta dair hükümlerin iyi surette tatbik edilmesini temin eylemek vazifesile mükellef ve bu işlerden dolayı mesuldürler.

İkinci kısım

Vilâyetler teşkilâtı

MADDE 21 — Vilâyetlerde defterdarların idaresi altında:

A - Varidat müdürlüğü,

B - Tahsilât müdürü,

C - Muhasebe müdürü.

Muamelâtı ehemmiyetli olan vilâyetlerde muhakemat ve millî emlâk müdürleri bulunur.

Lüzum görülen yerlerde defterdara muavin verilir.

Lüzumu olmayan vilâyetlerde muhasebe müdürlüğü vazifesini defterdarlar yaparlar.

İstanbul vilâyeti teşkilâtı : 32 - 41 nci maddelerde yazılıdır.

MADDE 22 — Defterdarlar vilâyet ve mülhak kazalar teşkilâtının âmiri olup muamelâtın kanun hükümlerine göre cereyanını temin eylemek, merkez ve mülhak kazalardan sorulan suallere cevab vermek, kanuna muhalif hareketi görülenler hakkında takibatta bulunmak, pul ve kıymetli evrak ve vezne ayniyatını kanun dairesinde muhafaza ettirmek, tayinleri vilâyete aid olan merkez ve mülhak kazalar malmemurlarının sicillerini tutturmak ve sicil hulâsalarını vekâlete göndermek vazifesile mükelleftirler.

Defterdarlar, müdüriyetlere ve mülhak kazalara müteallik işlerin murakabe edilmemesinden veya kendilerinden vaki olacak suallere cevab verilmemesinden mesuldürler. Defterdarlar bulundukları vilâyette Maliye vekilinin en büyük memurudurlar.

Her müdür başında bulunduğu servisin âmiri olup vilâyet merkez kazasile mülhak kazalar muamelâtının kanuna mutabık surette cereyan eylemesinden mesuldür.

Her müdüriyette kâfi miktarda büro şefi, memur ve kâtib bulunur.

Hü.

MADDE 23 — Varidat servisi: Varidat müdürleri, vergilerin tarh ve tahakkuk muamelelerini kanunî miatlarında ifa ve tahakkuk eden varidatı tahsilât müdüriyetine tevdi ile mükellef ve muhasebei umumiye kanununun 13 ncü maddesi mucizince, tahakkuk hatalarından doğan malî zararları, filen tahakkuk muamelelerile iştigal eyleyen şube tahakkuk memurları veya varidat kâtiplerile müştereken, zamindirler.

Tahakkuk şube teşkilâtı olan vilâyetlerde, vilâyet merkezinin tahakkukatı bu şubeler tarafından, merkeze bağlı köylerin tahakkukatı varidat kâtipleri tarafından yapılır. Tahakkuk şube teşkilâtı bulunmayan yerlerde, bütün tahakkukat varidat kâtipleri tarafından yapılır. Tahakkuk şube memurları ve varidat kâtipleri, varidat müdürünün maiyeti olup onun tayin edeceği şekilde vazifelerini yaparlar:

Her tahakkuk şubesinde, bir tahakkuk memuru kâfi miktarda tahakkuk şube kâtibi lüzum görülen yerlerde seyyar yoklama ve tahakkuk memurları, yoklama ve muhafaza memurları, kâtib ve tebliğ memurları bulunur. Tahakkuk şube kâtipleri ve tebliğ memurları, şube tahakkuk memuruna bağlıdırlar.

MADDE 24 — Tahsilât servisi: Tahsilât müdürleri, varidat ve millî emlâk müdür veya memurları tarafından tahakkuk ettirilip kabili tahsil bir hale getirilmiş olan tahakkukatı kanunî hükümleri dairesinde tahsil etmek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükelleftirler.

Tahsil şube teşkilâtı olan vilâyetlerde vilâyet merkezinin tahakkukatı, tahsil şubeleri tarafından, merkeze bağlı köylerin tahsilâtı da atlı tahsildarlar tarafından yapılır. Tahsil şube teşkilâtı olmayan vilâyetlerde, tahsil kayitleri merkezde tesis edilmek şartile, merkez tahsilâtı tahsildarlar ve köylere aid tahsilât ta atlı tahsildarlar marifetile yapılır. Tahsil şube memurları, tahsildardar ve atlı tahsildarlar tahsil müdürünün maiyyetidirler.

Her tahsil şubesinde, bir tahsil şube memuru, kâfi miktarda tahsil şube kâtibi, lüzumu olan yerlerde icra ve tebliğ memuru bulunur.

Tahsil şube kâtibleri, icra ve tebliğ memurları tahsil şube memuruna karşı mesüldürler.

Mal. E.

MADDE 23 — Vilâyet ve kazalardaki servisleri kontrol altında bulundurmak için defterdarların emrine behemehal bir ve lüzumuna göre daha fazla kontrol memurları verilir.

Muamelâtı fazla olan vilâyetlerde müdürler emrine de kontrol memurları verilir. Kontrol memurları gerek merkez kazası, gerek mülhak kazalar servislerini defterdarlar ve müdürler namına tetkik ederler.

Bu Kontrol memurlarına merkez kazası haricinde vazife gördükleri her gün için yüz elli kuruş tazminatla vilâyetten kaza merkezine kadar nakliye ücreti verilir.

İstanbul, İzmir gibi muayyen tarifeli nakil vasıtaları bulunan şehirlerde yalnız vazife merkezi ile maliye şubeleri arasındaki tramvay ve vapur ve otobüs ücretleri verilir. Yukarıda yazılı tazminat hiç bir vergiye tâbi değildir.

MADDE 24 — Varidat servisi; her vilâyet merkezinde varidat müdürü ile büro şefi ve lüzumu kadar kâtib ve tahakkuk şube teşkilâtı olan vilâyetlerde her tahakkuk şubesinde bir şube şefi, kâfi miktarda kâtibi, lüzum görülen yerlerde seyyar yoklama ve tahakkuk memurları kâtib ve tebliğ memurları bulunur. Tahakkuk memurları, kâtib ve tebliğ memurları bulunur. Tahakkuk şube kâtibleri ve tebliğ memurları şube şefine beğlıdırlar.

Varidat müdürleri, vergilerin tarh ve tahakkuk muamelelerini kanunî miadlarında ifa ettirerek tahakkuk eden varidatı tahsilât müdürlüğüne tevdi etmek, vergi kanunlarının tayin ettiği müruru zaman müddetlerinin vukuundan veya kazaî ve idarî kararlardan veya her hangi bir suretle yapılan hatadan dolayı tamamen veya kısmen terkin ve tenzili lâzımgelen vergilerin Maliye vekâletinden mezuniyet almaksızın kendi mesuliyeti altında doğrudan doğruya terkin ve tenzil muamelelerini yapmak ve bunu,

Hü.

Bütün tahsildarlar ve atlı tahsildarlar, ücretle istihdam olunurlar. Atlı tahsildarlara, ücretlerine ilâveten ayda on lira yem bedeli verilir.

MADDED 25 — Muhasebe servisi Muhasebe müdürleri, vilâyet teşkilâtma dahil masraf tahakkuk memurları tarafmdan tahakkuk ettirilen maaş ve masarifi ita emrine bağlamk ve knunî hükümleri dairesinde tediye eylemek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükelleftirler. Tayinleri vilâyete aid olan merkez ve mülhak kaza Maliye memurlarmm sicillerini tutmak ve sicil hulâsalarmı vekâlete göndermek bu müdüriyete aiddir.

Muhasebe müdüriyetinde, lüzum ve ihtiyaca göre muahesebe kontrol memuru, kalem şefi, muhasebe kâtibi, veznedar ve mutemed bulunur.

Mal. E.

tahsil teşebbüslerinin meri veya fazla tahsil edilmiş olan paranm reddi veya diğer Hazine matlubatma mahsubu için yazı ile derhal tahsilât ve muhasebe müdürlerine bildirmek, velhasıl vilâyetin veya mıntakasmın vergi işlerini kanunlarm tarifi dairesinde Hazinenin ve mükellefin haklarmı gözetecek surette idare etmekle mükellef ve bu işlerden dolayı mesuldür.

Tahakkuk şube teşkilâtı olan vilâyetlerde, vilâyet merkezinin tahakkukatı bu şubeler tarafmdan, merkeze bağlı köylerin tahakkukatı, varidat kâtibleri tarafmdan yapılır. Bunlar, vergi kanunları hükümleri dairesinde ve kanunlarm tayin ettiği miadlarda vergileri tarh ile tahakkuk ettirerek tahsilâta verilmek üzere tekâlif cetvellerini tahakkuk müdürlüğüne göndermek ve müstacel hususatta doğrudan doğruya tahsil şubesine verilen tahakkukatı ayni zamanda tahakkuk müdürlüğüne bildirmek ve tahakkuk müdürünün, kanun dairesinde göstereceği usul dahilinde vazifelerini yapmakla mükelleftirler.

MADDE 25 — Tahsilât servisi : Vilâyet veya mıntaka tahsil müdürleri nezdinde lüzumu kadar kâtib ile tahsildar ve lüzumu olan yerlerde tahsil şubeleri ve her tahsil şubesinde bir tahsil şube şefi, kâfi miktarda tahsil şube kâtibi, lüzumu olan yerlerde icra ve tebliğ memuru bulunur.

Tahsil şube şefleri tahsildarlar tahsil müdürünün maiyetidirler. Tahsil şube kâtibleri icra ve tebliğ memurları tahsil şube şefine karşı mesuldürler.

Bütün tahsildarlar ve atlı tahsildarlar ücretle istihdam olunurlar. Atlı tahsildarlara ücretlerine ilâveten ayda on lira yem bedeli verilir.

Tahsilât müdürleri, tahsili emval kanununa tevfikan tahsili icab eden varidatı mezkûr kanun dairesinde ve tahsili emval kanunu ahkâmı tatbik olunmayan varidatı hususî hükümlerine tevfikan, tahsil etmek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükelleftirler.

Tahsil şube teşkilâtı olan vilâyetlerde vilâyet merkezinin tahsilâtı, tahsil şubeleri ve merkeze bağlı köylerin tahsilâtı da atlı tahsildarlar tarafmdan yapılır. Tahsil şube teşkilâtı olmayan vilâyetlerde tahsil kayitleri merkezde tesis edilmek şartile, merkez tahsilâtı tahsildarlar ve köy-

Hü.

MADDE 26 — Tapu sicil servisi: Tapu sicil müdürleri, kanun ve nizamları mucibince akid işlerile tapu sicilline geçirilmesi lâzımgelen muameleleri icra eylemek, tapu sicillini, işlemek ve muhafaza eylemek ve hususî hükümleri dairesinde bütün tapu işlerini yapmak vazifesile mükelleftir. İşi çok olan vilâyet merkezleri iki ve daha ziyade mıntakaya ayrılarak bu mıntakalar içinde akid ve tescil işleri mıntaka tapu sicil memurları tarafından, kaza tapu sicil memurları gibi, kendi mesuliyetleri altında yapılır.

MADDE 27 — Millî emlâk servisi: Millî emlâk müdürlüğü bulunan vilâyetlerde, merkezde ve mülhak kazalardaki Hazineye aid her türlü malların idare, muhafaza, icar ve satışları, icabında tamir ve tadilleri ve tasfiyeleri, kanunî hükümler dahilinde bu servis tarafından yapılır.

İcar, ecri misil gibi Devlet alacakları bu müdürlük tarafından tahakkuk ettirildikten sonra, tahsil şube teşkilâtı olan yerlerde bu şubeler, olmayan yerlerde ve köylerde tahsildar ve atlı tahsildarlar tarafından tahsil olunur.

Millî emlâk müdürü, tahakkuk noktasından veya zamanında tahakkuk ettirilmemesi dolayısile tahsil edilmez bir hale gelmesinden, filen tahakkuk işile meşgul olan memura rücu hakkı olmak şartile, mesuldür.

Millî emlâk müdürlüğü kâtiplerinden biri, ayni zamanda, vilâyet ayniyat muhasibidir.

Millî emlâk müdürlüğü teşkilâtı olmayan vilâyetlerde, yukarıki vazifeler, Varidat müdürleri tarafından yapılır ve bu takdirde ayniyat muhasipliğini de, varidat kâtiplerinden biri ifa eder.

MADDE 28 — Muhakemat servisi : Muamelâtı ehemmiyetli olan vilâyetlerde bu ser-

Mal. E.

lere aid tahsilât ta atlı tahsildarlar marifetile yapılır.

MADDE 26 — Muhasebe servisi: Muhasebe müdürleri, vilâyet teşkilâtına dahil masraf tahakkuk memurları tarafından tahakkuk ettirilen maaş ve masarifi ita emrine bağlamak ve kanunî hükümleri dairesinde tediye eylemek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükelleftir.

Muhasebe müdüriyetinde lüzum ve ihtiyaca göre büro şefi, muhasebe kâtibi, veznedar ve mutemed bulunur.

MADDE 27 — Millî emlâk servisi: Millî emlâk müdürlüğü bulunan vilâyetlerde bu müdürlük, vilâyet merkez ve mülhakatında Devlet vazifelerini ifa için yapılmış umumî ve resmî binaları idare ve muhafaza etmek, Devlete aid umumî malların idaresi ve hususî malların icar, satış ve tasfiyeleri ile Devlete intikali lâzımgelen malların takib ve tapuya tescillerini temin ve tahsil cihetinden şagillerini tesbit eylemek ile mükellef ve bu işlerin iyi surette idare edilmemesinden mesuldür.

İcar, ecri misil gibi Devlet alacakları bu müdürlük nezdinde tahakkuk memurlarının mesuliyet ve salâhiyetini haiz bir memur tarafından tahakkuk ettirildikten sonra tahsil olunur. Tahakkuk memuru bulunmayan yerlerde bu vazife Millî emlâk müdürüne aittir. Tahakkuk memuru noksanlarmdan veya zamanında tahakkuk ettirilmemesi dolayısile tahsil edilemez bir hale gelmiş olan Hazine hukukundan tahakkuk memuru bulunan yerlerde müdür ile bu memur müştereken ve bulunmayan yerlerde Millî emlâk müdürü mesuldür.

Millî emlâk müdürlüğü kâtiplerinden biri ayni zamanda, vilâyet ayniyat muhisibidir.

Millî emlâk müdürlüğü teşkilâtı olmayan vilâyetlerde yukarıki vazifeler varidat müdürleri tarafından yapılır ve bu takdirde ayniyat muhasipliğini de varidat kâtiplerinden biri ifa eder.

MADDE 28 — Muhakemat servisi; muamelâtı ehemmiyetli olan vilâyetlerde bu servis mu-

Hü.

vis, Muhakemat müdürü tarafından ve muamelâtı hafif olan yerlerde de Hazine avukatları tarafından idare olunur. Muhakemat müdürleri emrine icab ve ihtiyaca göre muavin, avukat, memur, kâtib verilir.

Muhakemat müdürünün vazifeleri :

A - Varidat ve tahsilât ve muhasebe müdürlerile diğer servislerden yazılı olarak sorulacak her nevi hukukî işler hakkında mütalea ve kanunî muktaza beyan eylemek,

B - Hazine ile eşhas arasında tanzim ve teati edilecek bütün mukavelenamelerin müsveddelerini görerek bu mukaveleleri Hazine hukukunu temin eder şekilde kanun şart ve hükümlerine uygun bir hale koymak,

C - Maliye memurları hakkmdaki ilk tahkikat evrakını merciine sevketmek ve bunlar hakkında muktazi muameleyi yapmak,

Ç - Davaların sicillini tutmak ve takiplerini murakabe ve lehde neticelenen hükümleri infaz ettirmek.

D - İdarî davalar hakkında alâkadar şubeler tarafından yapılacak müdafaaname müsveddelerini görerek bunların kanunî icaplarını yapmak,

E - Mahkemelerle icra daireleri ve noterler tarafından resmen Maliye daire ve şubelerine tebliği lâzım gelen ihtarname, ilâm protesto, icra ve ödeme emirleri gibi resmî evrakı Hazineye izafeten tebliğ etmek ve Hazinece resen ve cevaben tanzim ve tebliğ edilecek evrakı tanzim ve tebliğ ettirmek.

Hazine avukatlarmm vazifeleri:

A - Davalarm muhakeme ve icra takiplerini son derecesine kadar yapmak,

B - Kendilerine muhakemat müdürlüğünden tevdi olunan evrak üzerine hukukî mütalea dermeyan eylemek,

C - Mülhakat davalarmı, kanunî harcırah mukabilinde takib ve müdafaa eylemektir.

Avukatlar en az haftada bir defa muhakamat müdürünün riyasetinde toplanarak Hazineye ait mühim davalar için takib edilmesi lâzım gelen yollar hakkında görüşürler ve alınacak tedbirleri kararlaştırırlar.

Mal. E.

hakemat müdürü tarafından ve muamelâtı hafif olan yerlerde de Hazine avukatları tarafından idare olunurlar. Muhakemat müdürleri emrine icab ve ihtiyaca göre muavin, avukat, memur, kâtib verilir.

Muhakemat müdürünün vazifeleri :

A - Varidat ve tahsilât ve muhasebe müdürlerile diğer servislerden yazılı olarak sorulacak her nevi hukukî işler hakkında mütalea ve kanunî muktaza beyan eylemek,

B - Hazine ile eşhas arasında tanzim ve teati edilecek bütün mukavelenamelerin müsveddelerini görerek bu mukaveleleri Hazine hukukunu temin eder şekilde kanun şart ve hükümlerine uygun bir hale koymak,

C - Maliye memurları hakkındaki ilk tahkikat evrakını merciine sevketmek ve bunlar hakkında muktazi muameleyi yapmak,

Ç - Davaların sicillini tutmak ve takiplerini murakabe ve lehte neticelenen hükümleri infaz ettirmek,

D - İdarî davalar hakkında alâkadar şubeler tarafından yapılacak müdafaaname müsveddelerini görerek bunların kanunî icaplarını yapmak,

E - Mahkemelerle icra daireleri ve noterler tarafından resmen maliye daire ve şubelerine tebliği lâzımgelen ihtarname, ilâm, protesto, icra ve ödeme emirleri gibi resmî evrakı Hazineye izafeten tebellûğ etmek ve Hazinece resen ve cevaben tanzim ve tebliğ edilecek evrakı tanzim ve tebliğ ettirmek,

Hazine avukatlarının vazifeleri:

A - Davaların muhakeme ve icra takiplerini son derecelerine kadar yapmak,

D - Kendilerine muhakemat müdürlüğünden tevdi olunan evrak üzerine hukukî mütalea dermeyan eylemek,

C - Mülhakat davalarmı kanunî harcırah mukabilinde takib ve müdafaa eylemektir.

Avukatlar en az haftada bir defa muhakemat müdürünün riyasetinde toplanarak Hazineye aid mühim davalar için takib edilmesi lâzımgelen yollar hakkında görüşürler ve alınacak tedbirleri kararlaştırırlar.

Hü.

Kazalar teşkilâtı

MADDE 29 — Muamelâtı çok olan kazalarda; malmüdürünün idaresi altında varidat, tahsilât, muhasebe ve tapu sicil ve millî emlâk memurlukları bulunur. Malmüdürü kaza maliye teşkilâtının âmiri olup muamelâtın kanun hükümlerine göre cereyan eylemesini temin eylemek ve servis başında bulunan memurların suallerine cevab vermek ve kanuna muhalif hareketleri görülenler hakkında takibatta bulunmak vazifesile mükelleftir. Malmüdürleri, bulundukları kazalarda, Maliye vekâletini temsil ederler ve defterdara bağlıdırlar.

Her servis başında bulunan memurlar, servislerin âmiri olup, uhdelerine verilen işlerin kanuna mutabık surette cereyan eylemesinden mesuldürler. Her serviste, kâfi miktarda memur ve kâtib bulunur.

MADDE 30 — Varidat servisi: Varidat memurları vergilerin tarh ve tahakkuk muamelelerini kanunî miadında ifa ve tahakkuk eden varidatı, tahsilât servisine vermekle mükellef ve muhasebei umumiye kanununun 13 ncü maddesi mucibince tahakkuk hatalarından doğan malî zararlardan mesuldürler. Tahakkuk şube teşkilâtı olan yerlerde bu mesuliyete tahakkuk memurları da iştirak ederler.

Tahakkuk şube teşkilâtı olan kazalarda, kaza merkezinin tahakkukatı bu şubeler tarafından, köylerin tahakkukatı da varidat kâtibi tarafından yapılır. Tahakkuk şube teşkilâtı bulun-

Mal. E.

Kazalar teşkilâtı

MADDE 29 — Kazalarda mülmüdürünün idaresi altında varidat ve tahsilât memurları ve lüzumu olan yerlerde millî emlâk memuru bulunur.

Kazalarda muhasebe işleri malmüdürü tarafından ifa olunur. Muamelâtı ehemmiyetli olan kazalarda mülmüdürüne muavin verilir.

Malmüdürü kaza maliye teşkilâtının âmiri olup muamelâtın kanunun hükümlerine göre cereyan eylemesini temin etmek, pul ve kıymetli evrak ve vezne ayniyatını kanun dairesinde muhafaza ettirmek ve servis başında bulunan memurların suallerine cevab vermek ve kanuna muhalif hareketi görülenler hakkında takibatta bulunmak vazifesile mükelleftir.

Malmüdürleri bulundukları kazalarda Maliye vekâletinin en büyük memurudur ve defterdara bağlıdırlar.

Her servis başında bulunan memurlar servislerin âmiri olup uhdelerine verilen işlerin kanuna mutabık surette cereyan eylemesinden mesuldürler.

Her serviste kâfi miktarda memur ve kâtib bulunur.

Malmüdürü muhasebe muamelâtından dolayı Divanı muhasebata hesab vermekle mükelleftir.

Muamelâtı az olan kazalarda Malmüdürünün idaresi altında yalnız varidat memuru bulunur. Bu takdirde tahsilât işi de malmüdürü tarafından ifa olunur ve malmüdürü tahsilât muamelâtından da Divanı muhasebata hesab vermekle mükelef olur.

MADDE 30 — Varidat servisi: Varidat memurları vergilerin tarh ve tahakkuk muamelelerı ile buna müteferri sair işleri kanunî miatlarında ifa ve tahakkuk eden varidatı tahsilât servisine vermekle mükellef ve muhasebei umumiye kanununun 13 ncü maddesi mucibince Divanı muhasebata karşı mesuldür.

Alelûmum tahakkuk memurları vergilerin tarh ve tahakkuk muamelelerinde kanunî hükümlere uygun olmayarak halkın mutazarrır olmasına sebebiyet vermelerinin tekerrürü halinde tenzili sınıf ile tecziye olunurlar. Tahakkuk şube teşkilâtı olan kazalarda merkez ka-

Hü.

mayan kazalarda bütün tahakkukat varidat kâtiplerince icra edilir. Tahakkuk şube memurları ve varidat kâtipleri, varidat memurunun maiyetidirler.

Kaza tahakkuk şubesinin vazifeleri, vilâyetlerde bulunan tahakkuk şubelerinin aynidir.

MADDE 31 — Tahsilât servisi: Tahsilât memurları, varidat memurları tarafından tahakkuk ettirilip kabili tahsil bir hale getirilmiş olan tahakkukatı, kanunları, hükümleri dairesinde tahsil eylemek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükelleftirler.

Tahsil şube teşkilâtı olan kazalarda, kaza merkezinin tahsilâtı tahsil şubeleri tarafından, merkeze bağlı köylerin tahsilâtı da atlı tahsildarlar tarafından yapılır. Tahsil şube teşkilâtı olmayan kazalarda, merkez tahsilâtı tahsildarlar ve köylere aid tahsilât ta atlı tahsildarlar veya yalnız atlı tahsildarlar tarafından yapılır. Tahsil şube memurları, tahsildarlar ve atlı tahsildarlar, tahsil memurunun maiyetidirler.

Kaza tahsil şubelerinin vazifeleri, vilâyetlerde bulunan tahsil şubelerinin aynidir.

MADDE 32 — Muhasebe servisi: Muhasebe memurları kaza teşkilâtında olan masraf tahakkuk memurları tarafından tahakkuk ettirilen maaş ve masarifi ita emrine bağlamak ve kanunî hükümleri dairesinde tediye eylemek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükelleftir.

Mal. E.

zasının tahakkukat şubeleri tarafından, köylerin tahakkukatı da varidat kâtibleri tarafından yapılır. Tahakkuk şube teşkilâtı bulunmayan kazalarda bütün tahakkukat, varidat kâtiblerince icra edilir ve bunlar tahakkuk memurlarının salâhiyet ve mesuliyetini haizdirler.

Tahakkuk şube şefleri, şube kâtibleri ve varidat kâtipleri varidat memurunun maiyeti olup varidat memuru Divanı muhasebata karşı hesab vermekle mükellef ve tahakkuk muamelâtından şube memurları ve varidat kâtiplerile müştereken mesuldür.

Kaza tahakkuk şubesinin vazifeleri, vilâyetlerde bulunan tahakkuk şubelerinin aynidir. Bu şubeler, mükellef adedi, vergi miktarı ve kasabanın dağınıklığı göz önünde tutularak icab eden kazalarda açılabilir.

MADDE 31 — Tahsilât servisi; tahsilât memurları, varidat tahakkuk memurları tarafından tahakkuk ettirilip kabili tahsil bir hale getirilmiş olan tahakkukatı, kanunları hükümleri dairesinde tahsil eylemek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükelleftirler.

Tahsil şube teşkilâtı olan kazalarda kaza merkezinin tahsilâtı tahsil şubeleri tarafından merkeze bağlı köylerin tahsilâtı da atlı tahsildarlar tarafından yapılır. Tahsil şube teşkilâtı olmayan kazalarda merkez tahsilâtı tahsildarlar ve köylere aid tahsilât ta atlı tahsildarlar tarafından yapılır.

Kaza tahsil memurları Divanı muhasebata karşı hesab vermekle mükellef ve tahsilât muamelâtından tahsil şube memurları ve tahsildarlarla müştereken mesuldürler.

Kaza tahsil şubelerinin vazifeleri vilâyetlerde bulunan tahsil şubelerinin aynidir.

MADDE 32 — Millî emlâk servisi; millî emlâk muamelâtı çok olan kazalarda millî emlâk memurları bulunur. Bu memurlar vilâyet millî emlâk servisinde yapılan işlerden kazaya aid olanları ifa, tahakkuk noksanından veya zamanında tahakkuk ettirilmemesi dolayısile tahsil edilemez bir hale gelmekten doğan Hazine zararlarını tazmin eylemekle mükelleftirler.

Kazada ayniyat muhasipliği, millî emlâk memuru tarafından yapılır. Millî emlâk memurları, Millî emlâk müdürünün murakabesine tâ-

Hü.

MADDE 33 — Tapu sicil servisi: Tapu sicil memurları, kanun ve nizamları mucibince, akitleri, tapu sicilline geçirilmesi lâzımgelen işleri ve diğer bilûmum muameleleri icra eylemekle mükelleftirler.

MADDE 34 — Millî emlâk servisi: Millî emlâk muamelâtı çok olan kazalarda millî emlâk memurları bulunur. Bu memurlar vilâyet millî emlâk servisinde yapılan işlerden kazaya aid olanları ifa, tahakkuk noktasından veya zamanında tahakkuk ettirilmemesi dolayısile tahsil ettirilemez bir hale gelmekten doğan Hazine zararlarını tazmin eylemekle mükelleftirler. Kazada ayniyat muhasipliği, millî emlâk memuru tarafından yapılır. Millî emlâk memurları, millî emlâk müdürlerinin murakabesine tâbidirler.

Millî emlâk memurluğu olmayan yerlerde, bu memurluğa aid vazifeler varidat kâtipleri tarafından ifa olunur. Bu takdirde varidat kâtiplerinden biri ayniyat muhasipliği vazifesini de yapar.

MADDE 35 — Muamelâtı az olan kazalarda Maliye müdürünün idaresi altında varidat, tahsilât ve tapu sicil memurları bulunur. Bu kazalarda muhasebe işleri malmüdürü tarafından yapılır. Bu takdirde malmüdürü muhasebe muamelâtından dolayı Divana karşı mesul olur.

Muamelâtı pek basit olan kazalarda ise, mal-

Mal. E.

bidirler.

Millî emlâk memuru olmayan yerlerde bu memurluğa aid vazifeler varidat kâtipleri tarafından ifa olunur. Bu takdirde varidat kâtiplerinden biri ayniyat muhasipliği vezifesini de yapar.

İstanbul vilâyet teşkilâtı

MADDE 33 — İstanbul vilâyetinin belediye hududu içinde kalan kısmı - Bakırköy, Beykoz kazaları hariç olarak - defterdarın idaresi altında bir vahdet teşkil eyler. bu vilâyette varidat ve tahsilât işleri mıntakalara ayrılmış olup, İstanbul ve Beyoğlu ve Üsküdar mıntakalarında birer varidat ve birer tahsilât müdürü ve lüzumu kadar varidat müdür muavini, bütün vilâyet için de bir muhakemat müdürü, millî emlâk müdürü, muhasebe müdürü bulunur.

Bakırköy ve Beykoz kazalarile diğer mülhak kazalar defterdara bağlı olup vazife, salâhiyet ve mesuliyet noktasından vaziyetleri diğer vilâyetler mülhak kazalarının aynidir.

MADDE 34 — Defterdarın vazifesi diğer vilâyetler defterdarının aynidir. Defterdarın kendisine yardım etmek ve icabı halinde kontrol ile meşgul olmak üzere muavinleri ve bir bürosu mevcuttur.

Tayinleri vilâyete aid memurların sicillerini tutmak ve sicil hulâsalarını vakâlete göndermek vazifesile de defterdarlık bürosu meşgul olur.

Her müdür, başında bulunduğu servisin ve kendisine tefrik olunan işlerin âmiri olup bunların kanuna mutabık surette yapılmasından mesuldür. Her müdüriyette kâfi miktarda büro şefi, memur ve kâtib bulunur.

MADDE 35 — Bilûmum servisleri kontrol altında bulundurmak üzere defterdarın emrine ihtiyaç nisbetinde varidat, tahsilât, muhasebe kontrol memurları verilir. Bu memurlar defterdar namına ve ondan alacağı direktif dairesinde belediye hududu içerisinde ve dışarısındaki servisleri tetkik ederler.

Hü.

müdürünün idaresi altında yalnız varidat memuru bulunup tahsilât ve muhasebe servisleri malmüdürleri ve tapu işleri (2241 sayılı kanunun diğer hükümleri mahfuz kalmak üzere) varidat memuru tarafından ifa olunur. Bu takdirde muhasebe ve tahsilât işlerinden bu müdürler, Divanı muhasebata karşı masuldürler.

İstanbul vilâyeti teşkilâtı

MADDE 36 — İstanbul vilâyetinin belediye hududu içinde kalan kısmı - Adalar, Bakırköy ve Beykoz kazaları hariç olarak - , defterdarın idaresi altında bir vahdet teşkil eyler. Bu vilâyette varidat ve tahsilât işleri, mıntakalara ayrılmış olup İstanbul ve Beyoğlu mıntakalarında ikişer varidat ve birer tahsilât müdürü, Üsküdar mıntakasında bir varidat ve bir tahsilât müdürü, bütün vilâyet içinde bir muhakemat müdürü, millî emlâk müdürü, muhasebe müdürü, tapu ve kadastro müdürü bulunur.

Adalar, Bakırköy ve Beykoz kazalarile diğer mülhak kazalar defterdara bağlı olup vazife, salâhiyet ve mesuliyet noktasından vaziyetleri diğer vilâyetler mülhak kazalarının aynidir.

MADDE 37 — Defterdarın vazifesi, diğer vilâyetler defterdarlarının aynidir. Defterdarın kendisine yardım etmek ve icabı halinde kontrol ile meşgul olmak üzere müşavirleri ve bir bürosu mevcuddur. Tayinleri vilâyete aid me-

Mal. E.

Bunlardan başka her servis başında bulunan müdürlerin emri altında da kâfi miktarda kontrol memurları bulunur.

MADDE 36 — Varidat servisi: Varidat müdürleri uhdelerine verilen mıntakalarda tahakkuk şubelerince yapılacak tarh ve tahakkuk muamelelerini kanunî miatlarında yaptırarak tahakkuk eden varidatı, tahsil şubelerine verilmek üzre tahsilât müdürlüğüne tevdi ederler.

Tarh ve tahakkuk muamelelerinin kanunî miatlarında ve muntazaman yapılmamasından varidat müdürleri, tahakkuk hatalarından mütevellid zararlardan da tahakkuk şube şefleri mesüldürler.

Gerek müdürlerin ve gerek tahakkuk şubelerinin vazifeleri diğer vilâyetler tahakkuk müdür ve şubelerinin aynidir.

Pul müdürlüğü: Bu müdürlük İstanbul vilâyetinde damga pulu tatbikatını mahallen kontrol ve tatbikata aid ihtilâfları halletmek ile mükelleftir.

Bir müdür ve damga pulu satışlarını yapmakla mükelef bir muhasibi mesul ve lüzumu kadar kontrol memuru, icra ve takib ve tahsil memurları ve kâtipten terekküp eyler.

İcra, kontrol ve takip memuru müdürün tertibi dahilinde göstereceği vazifeleri ifa ederler.

Satış memurile veznedar, muhasibin mutemedidir.

Av vergileri müdürlüğü, İstanbul ve mülhakatı av vergileri muamelâtını mevzuatı dairesinde ifa ile mükelleftir.

Bir müdür ile bir muhasibi mesul, bir veznedar ve lüzumu kadar muhasib, memuru, kâtib, kolcu ve kantarcılardan terekküp eyler.

MADDE 37 — Tahsilât servisi : Tahsilât müdürleri, varidat müdürleri ve Millî emlâk müdürlüğü tarafından verilen tahakkukatı kanunî hükümleri dairesinde tahsil etmek, icabı halinde tahsili emval kanunu mucibince yapıla-

Hü.

murlarm sicillerini tutmak ve sicil hulâsalarmı vekâlete göndermek vazifesile de defterdarlık bürosu meşgul olur.

Her müdür, başmda bulunduğu servisin ve kendisine tefrik olunan işlerin âmiri olup, bunlarm kanuna mutabık surette cereyan eylemesinden mesuldür. Her müdüriyette kâfi miktarda büro şefi, memur ve kâtib bulunur.

MADDE 38 — Bilûmum servisleri kontrol altmda bulundurmak üzere defterdarm emrine, ihtiyaç nisbetinde, varidat, tahsilât, muhasebe, tapu kontrol memurları verilir. Bu memurlar, defterdar namma ve ondan alacağı direktif dairesinde, belediye hududu içerisinde ve dışarısındaki servislerini tetkik ederler.

Bunlardan başka her servis başında bulunan müdürlerin emri altmda da kâfi miktarda kontrol memurları bulunur.

MADDE 39 — Varidat servisi: İstanbul ve Beyoğlu mmtakalarmdaki varidat müdürlerinden biri vasıtasız, diğeri vasıtalı vergilerle ve Üsküdar mmtakasındaki varidat müdürü de bilûmum vergilerle iştigal eyler. Varidat müdürleri uhdelerine verilen kısımlarda tahakkuk şubelerince yapılacak tarh ve tahakkuk muamelelerini kanunî miatlarında yaptırarak, tahakkuk eden varidatı, tahsil şubelerine verilmek üzere tahsilât müdürlüğüne tevdi ederler. Tarh ve tahakkuk muamelelerinin kanunî miadlarmda ve muntazaman yapılmamasmdan varidat müdürleri, tahakkuk hatalarmdan mütevellid za-

Mal. E.

cak takibatı temin eylemek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükellef ve muhasebei umumiye kanunu mucibince terettüb edecek mesuliyette tahsil şube şeflerile müştereklerdir.

Tahsil şubelerinin vazifeleri diğer vilâyet tahsil şubelerinin aynidir.

MADDE 38 — Muhasebe servisi: İstanbul vilâyeti muhasebe müdürü, İstanbul vilâyeti teşkilâtına dahil masraf tahakkuk memurları tarafından tahakkuk ettirilen maaş ve masrafları ita emrine bağlamak ve kanunî hükümler dairesinde tediyelerini icra eylemek ve kendisine bağlı veznelerde ve ambarlarda mevcud pul ve kıymetli evrakı ve madenî ayniyatı murakabe etmek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükelleftir.

İstanbul vilâyeti belediye hududu dahilinde bulunan kazalara - Bakırköy ve Beykoz hariç - aid maaş ve masraflar her kazada bulunacak tediye muhasipleri tarafından tediye olunur. Tediye muhasipleri Divanı muhasebata hesab vermekle mükellef olup muhasebe müdürünün idarî kontrolü altında ifayi vazife ederler. Bakırköy ve Beykoz kazalarile diğer mülhak kazalardaki maaş ve masraflar kaza müdürleri tarafından tediye edilir.

Muhasebe müdüriyetinde bir muavin, lüzumu kadar büro şefi, kâtib, veznedar ve veznedar muavini ve mutemed ve tediye muhasipleri ve kaza malmüdürleri maiyetinde de lüzum ve ihtiyaca göre memur, kâtib, veznedar ve mutemed bulunur.

MADDE 39 — Muhakemat ve millî emlâk müdürlüklerinin vazifeleri diğer vilâyetlerin aynidir.

Hü.

rarlardan da tahakkuk şube şefleri mesuldürler.

Tahakkuk şubelerinin vazifeleri diğer vilâyetler tahakkuk şubelerinin aynidir.

Pul müdürlüğü: Bu müdürlük İstanbul vilâyetinde damga pulu tatbikatını mahallen kontrol ve tatbikata aid ihtilâfları halletmek ile mükelleftir. Bir müdür ve damga pulu satışlarını yapmakla mükellef bir muhasibi mesul ve lüzumu kadar kontrol memuru, icra ve takib ve tahsil memurları ve kâtibten terekküb eyler. İcra, kontrol ve takib memurları, müdürün tertibi dahilinde göstereceği vazifeleri ifa ederler.

Satış memurile veznedar, muhasibin mutemedidir.

Av vergileri müdürlüğü: İstanbul ve mülhakatı av vergileri muamelâtını, mevzuatı dairesinde ifa ile mükelleftir.

Bir müdür ile bir muhasibi mesul, bir veznedar ve lüzumu kadar muhasib, memur, kâtib, kolcu ve kantarcılardan terekküb eyler.

Mal. E.

MADDE 40 — Tahsilât servisi: Tahsilât müdürleri, varidat müdürleri ve millî emlâk müdürü tarafından verilen tahakkukatı, kanunî hükümleri dairesinde tahsil etmek, icabı halinde tahsili emval kanunu mucibince yapılacak takibatı temin eylemek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükellef ve muhasebei umumiye kanununun 20 nci maddesi mucibince terettüb edecek mesuliyette, tahsil şube şeflerile müşterektirler.

Tahsil şubelerinin vazifeleri diğer vilâyet tahsil şubelerinin aynidir.

MADDE 40 — Tahsili emval kanunu mucibince veya hususî kanunlar hükümlerine göre Maliye teşkilâtı vasıtasile tahsilleri lâzım gelen varidat ve hasilât ile tahakkuk ettirilen cezaların tahsilini temin eylemek de tahsilât servislerinin vazifeleri cümlesindendir.

MADDE 41 — Muhasebe servisi: İstanbul vilâyeti Muhasebe müdürü, İstanbul vilâyeti teşkilâtına dahil masraf tahakkuk memurları tarafından tahakkuk ettirilen maaş ve masrafları ita emrine bağlamak ve kanunî hükümleri dairesinde tediyelerini icra eylemek ve Divanı muhasebata hesab vermekle mükelleftir. İstanbul vilâyeti belediye hududu dahilinde bulunan kazalara ait maaş ve masraflar, her kazada bulunacak tediye muhasipleri tarafından tediye olunur. Tediye muhasipleri Divanı muhasebata hesab vermekle mükellef olup muhasebe müdürünün idarî kontrolü altında ifayi vazife ederler. Mülhak kazalardaki maaş ve masraflar, kaza maliye müdürleri tarafın-

MADDE 41 — İstanbul vilâyetinde kazanç vergisi beyanname tetkikatile iştigal eyleyen hesab mütehassısları defterdara bağlı bir baş mütehassısın idaresi altında çalışırlar.

Hesab mütehassıslarına vazife tevzii ve müessese üzerine dosya tesis eylemek baş mütehassısın işidir.

Hü.

dan temin edilir. Muhasebe müdüriyetlerinde ve tediye muhasipleri ve kaza maliye müdürleri maiyetinde, lüzum ve ihtiyaca göre, memur, kâtib, veznedar, mutemed bulunur .

MADDE 42 — Muhakemat, Tapu sicil ve Millî emlâk müdürlükleri vazifeleri diğer vilâyetlerin aynidir .

MADDE 43 — Hususî kanunları mucibince, tahsili emval kanunu hükümleri dairesinde ve maliye teşkilâtı vasıtasile tahsilleri lâzım gelen varidat ve hasılat ile tahakkuk ettirilen cezaların tahsillerini temin eylemek te tahsilât servislerinin vazifeleri cümlesindendir.

MADDE 44 — İstanbul vilâyetinde kazanç vergisi beyanname tetkikatı ile iştigal eyleyen hesab mütehassısları, defterdara bağlı bir başmütehassısın idaresi altında çalışırlar Hesab mütehassıslarına vazife tevzi ve müessese üzerinde dosya tesis eylemek başmütehassısın işidir.

Mal. E.

Üçüncü kısım

Kadrolar ve memurlar

MADDE 42 — Maliye vekâleti merkez ve taşra ve vilâyetler kadroları bu kanuna bağlı A ve B işaretli cetvellerde gösterilmiştir. İcabında bu kadrolarda yazılı memuriyetlerden birinde daha küçük bir memurun istihdamı caizdir.

Bu suretle istihdam olunanlara 1452 numaralı teadül kanununun müsaid olduğu derece maaşı verilir.

MADDE 43 — Maliye memurluğuna girmek için memurin kanununun dördüncü maddesinde yazılı vasıf ve şartlardan başka lise tahsilini bitirmiş olmak ve memuriyetin nevine göre yapılacak imtihanda muvaffakiyet göstermek şarttır.

Mülkiye, Hukuk veya Yüksek Ticaret ilimleri mekteplerinden mezun olanlarla lise mezunu olup da ayni zamanda Maliye meslek mektebinden mezun bulunanlar imtihansız kabul olunurlar.

Müsteşarlar ve muavinleri, Teftiş heyeti reisi ve Maliye baş müfettişi, müfettiş ve muavinleri ve malî ateşeler, başhukuk müşaviri ve hukuk müşavirleri ve muavinleri ile yedinci ve daha yüksek derecelere dahil varidat, tahsilât, muhasebe müdürlüklerine tayin edileceklerin Mülkiye, Hukuk veya Yüksek Ticaret ilimleri mekteplerinden veya bu evsafı haiz ecnebi yüksek mekteplerinden mezun bulunmuş olmaları şarttır.

MADDE 44 — Maliye meslekine ilk defa girecekler on üçüncü dereceye kadar alınabilirler. Mülkiye, hukuk veya yüksek ticaret ilimleri mekteplerinden mezun olanların on birinci dereceye ve bu mekteplerden mezun olmakla beraber ecnebi memleketlerde bu evsafı haiz mekteplerde tahsillerini tamamlamış olanların veya mülkiye, hukuk ve yüksek ticaret ilimleri mekteplerinden mezun olanlardan garb lisanlarından birini bildikleri imtihanla anlaşılanların

Hü.

Mal. E.

onuncu derecedeki memuriyetlere kabulü caizdir.

Maliye memurluğuna yeni intisab edenler, evvelce başka dairelerde memurluk ederek daha yukarı derecelere çıkmış olsalar bile yukarıki derecelerin üstünde memuriyete tayin olunamazlar.

Kalemi mahsus müdürü, tetkik bürosu reisi ve azaları, başhukuk müşaviri ve muavinleri, muhakemat müdürleri ve Hazine avukatlarile mütercimler hakkında bu madde hükmü tatbik olunmaz. Ancak bu memuriyetlere alınanların dahil oldukları dereceler diğer memuriyetlerde kendileri için mükteseb hak teşkil etmez.

Maliye müfettiş ve muavinlerinin tayini hususî nizamnamesi hükümlerine tâbidir.

MADDE 45 — Maliye vekâleti merkez ve vilâyetler kadrosu bu kanuna bağlı **A** ve **B** işaretli cetvellerde gösterilmiştir. İcabında bu kadroda yazılı memuriyetlerden birinde daha küçük bir memurun istihdamı caizdir. Bu suretle istihdam olunanlara 1452 numaralı kanunun müsaid olduğu derece maaşı verilir.

Maliye vekâleti, merkez vilâyetler teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam etmekte olduğu her hangi bir memur, ifası vekâlete aid bir iş için orada vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunup bulunmaması ile mukayyet olmaksızın kadroda gösterilen tahsisatı ile merkez veya taşrada kullanılabilir.

MADDE 45 — Maliye memurluğuna ilk defa girmek isteyenler altı aydan iki seneye kadar bir namzetlik devresi geçirirler. Namzetlik devresi bitmeden kabiliyetsizlikleri veya ahlâken uygunsuzlukları anlaşılanların müddetin bitmesi beklenmeden namzetliklerine nihayet verilir.

Üçüncü fasıl

Müteferik hükümler

MAADDE 46 — Muvazzaf itiraz komisyonları bulunan vilâyetlerde, bu komisyonlar defterdarlara bağlı olup onun murakabesi altında vazife görürler. Muvazzaf olmayan itiraz komisyonları muamelâtının miatlarında intaç edilmesile vilâyetlerde valiler, kazalarda kaymakamlar mükelleftirler.

MADDE 46 — Merkezde dokuzuncu ve daha yukarı derecede büro şefliğine ve büro şef muavinliğine, vilâyetlerde varidat tahsilât ve muhasebe müdürlüklerine ve dokuzuncu ve daha yukarı derecedeki büro şefliklerine tayin olunabilmek için en az üç sene memuriyetin taallûk ettiği sınıftaki vazifelerde iyi hizmet etmiş olmak ve bir meslek imtihanı geçirerek muvaffakiyet kazanmak şarttır. Kaza malmüdürlüğüne tayin olunabilmek için varidat, tahsilât, muhasebe servislerinden birinde en az üç sene ve defterdarlığa ve defterdar muavinliğine ve merkezde şube müdürlüklerine tayin olunabilmek

Hü.	Mal. E.
	için bu servisler müdürlüklerinde veya kontrol memurluklarında veya sekizinci ve daha yüksek derecedeki maliye memurluklarında en az beş sene iyi hizmet etmiş ve bir meslek imtihanı geçirerek muvaffakiyet kazanmış olmak şarttır. Umum müdürlük, müsteşar muavinliği, umum müdür muavinliği ile müdürlüklere ve malî ataşeliklere ve komiserliklere tayin olunabilmek için sekizinci derece ile ondan yukarı derecedeki maliye memurluklarında en az beş sene hizmet etmiş olmak lâzımdır. Teftiş heyetinde en az beş sene hizmet etmemiş olanlar teftiş heyeti reisliğine tayin olunamazlar.
MADDE 47 — Bu kanunda yazılı kontrol memurları, varidat kanunlarında yazılı tahakkuk müfettişleri veya tetkik memurlarının haiz olduğu salâhiyeti haizdirler.	MADDE 47 — Merkezde müsteşarlar, teftiş heyeti reisi ve başmüfettiş ve müfettişler, komiserlar, malî ataşeler, başhukuk müşaviri ve hukuk müşavirleri ve umum müdürlerle müdürler; vilâyetlerde defterdar ve defterdar muavinleri Maliye vekilinin inhası üzerine müşterek kararname ve Reisicümhurun tasdikile; diğer bilûmum merkez memurluklarile vilâyetlerde varidat, tahsilât, muhasebe müdür ve kontrol memurları ve kazalarda malmüdürleri, merkezde daire âmirlerinin inhasile Maliye vekili tarafından; diğer vilâyet memurları da valiler tarafından tayin olunurlar. Defterdar ve defterdar muavinleri ile malmüdürleri merkezde bütçe, hesabat ve varidat umum müdürleri tarafından müştereken ve vilâyetlerin, tayinleri vekâlete aid diğer maliye memurları, dairelerince inha olunurlar. Tayinleri vilâyete aid olan memurlar, vilâyet merkezi memurlarından iseler servis müdürünün göstereceği lüzum üzerine defterdarın inhası ve valinin tasdikile tayin olunur. Kaza maliye memurlarının tayini, kaza malmüdürünün göstereceği lüzum üzerine kaymakamın tasvibi ve vilâyet defterdarının mütaleası almarak vali tarafından icra olunur.
MADDE 48 — Bu kanunun tatbik sureti bir nizamname ile tayin olunur.	MADDE 48 — Ücretli maliye memurluklarına tayin olunacaklar hakkında da 43 ve 44 ncü madde hükümleri aynen cereyan eder. 44 ncü maddenin tatbikında ücretin emsal hasılile birlikte tekabül edeceği derece maaşı o vazifenin muadili sayılır. Ücret, derece maaşlarından birine tekabül

Hü.

MADDE 49 — 1452 numaralı teadül kanunile bilûmum zeyil ve tadillerine bağlı cetvellerin Maliye vekâletine aid kısımları, 2006 numaralı kanunun C fıkrası, 2225 numaralı kanunun B fıkrasile Tapu ve kadastro umum müdürlüğu kadrosuna ilâve olunan kısım ve 2464 ve 2015 numaralı kanunlar mülgadır.

Mal. E.

etmezse en fazla yakmlaştığı maaş bunun muadili sayılır. Ancak ilk defa ücretli vazifelere almacaklarm 44 ncü maddede yazılı derecelerin bir derece üstündeki memuriyetlere muhassas emsal hasılile maaş tutarmm tekabül ettiği ücretli vazifelere tayinleri caizdir.

Hususî kanunlarmda tayinleri Maliye vekâletine bırakılmış olanlar hakkmdaki tayin hükümleri mahfuzdur.

MADDE 49 — İstanbul, Ankara şehirleri hariç olmak üzere defterdar ve malmüdürlüklerile defterdar muavinliğine, varidat, tahsilât muhasebe müdürlüklerine ve kontrol memurluklarma yerli olanlar tayin edilemezler.

MADDE 50 — Varidat, tahsilât muhasebe servislerinden her biri birer smıfı mahsus olub her smıftaki memurlarm terfileri kendi smıfları dahilinde cereyan eder. Millî emlâk memurları varidat servisine dahildirler. Defterdar ve malmüdürlüğü, defterdar muavinliği, muhakemat müdürlüğü ve merkezde umum müdür muavinlikleri ile bu derecede veya daha yüksek derecelerde memuriyetler bu hükümden müstesna olduğu gibi lüzum ve zaruret halinde Maliye vekilinin tensibile bir smıftan diğer smıfa memur nakli caizdir. z

Dördüncü kısım

Müteferrik hükümler

MADDE 51 — Vilâyetlerde defterdarlar ve kazalarda malmüdürleri muvazzaf ve gayrimuvazzaf itiraz komisyonlarmm devamları hususunda takib etmek ve her ay faaliyet ve mesailerini gösteren bir cetveli Maliye vekâletine göndermekle mükelleftirler.

MADDE 52 — Bu kanunda yazılı kontrol memurları varidat kanunlarmda yazılı tahakkuk ve tahsil müfettişleri veya tetkik memurlarma verilmiş olan salâhiyeti haizdirler.

MADDE 53 — Buu kanunun tatbik sureti bir nizamname ile tayin olunur.

MADDE 54 — 2265 numaralı kanunla ihdas edilmiş olan teftiş heyeti maiyetine memur tet-

Hü.

Muvakkat maddeler

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanuna bağlı cetvelde mütehassıs mevkii olarak gösterilen yerlerde istihdam olunacak memurlarm tayininde 1452 numaralı teadül kanununun 8 nci maddesi hükmü, bir defaya mahsus olarak aranmaz.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte iş başında bulunan veya açıkta olanlardan aciz ve kabiliyetsizlikleri dolayısile kendilerinden istifade mümkün olmayacağı anlaşılan memurlar, yeni kadrolarm tatbikı sırasında vekâlet inzibat komisyonu kararile iki sene zarfında tasfiyeye tâbi tutulurlar. Bu suretle tasfiyeye tâbi tutulanlar hakkında 1683 numaralı tekaüd kanununun 13 ncü maddesi hükmü dairesinde muamele olunur.

MUVAKKAT MADDE 3 — Bu kanunla maaşları ücrete tahvil edilmiş olan memurlardan, filen yirmi beş sene ve daha ziyade hizmet etmiş olanlar tekaüde sevkolunurlar. Hizmet müddeti yirmi sene ve daha ziyade olanlara, tekaüd müddetini dolduruncaya kadar eski maaşları verilerek bu müddetin bitmesinde tekaütlükleri. icra edilir. Bunlardan yirmi beş seneyi doldurmadan her hangi sebeble olursa olsun vazifeden ayrılanlar veya ücretle istihdama razi olmayanlar hizmet müddetlerine göre tekaüde sevkedilirler.

Hizmet müddeti yirmi seneden az olanlar

Mal. E.

kik memurları kaldırılmıştır. Bu kanunun meriyete girdiği tarihte mevcud tetkik memurları idareye naklolunurlar.

1452 numaralı teadül kanunile bilûmum zeyil ve tadillerine bağlı cetvellerin Maliye vekâletine ait kısımleri ve 2265 numaralı kanun ve merbutu cetveller mülgadır.

Muvakkat maddeler

MUVAKKAT MADDE 1 — Tetkik bürosu reisliği ve reis muavinliği ve azalıklarile Hazine ve maliye müsteşarlıkları ve muavinlikleri bütçe, hesabat, varidat ve Hazine umum müdürlük ve muavinlikleri, tahsilât müdürlüğü, İstanbul defterdar ve muavinlikleri, Ankara ve İzmir defterdarlıkları ve İstanbul varidat müdürlükleri vazifelerinde istihdam olunacak memurlarm tayininde iki sene müddet içinde bir defaya mahsus olmak üzere 1452 numaralı kanunun sekizinci maddesi hükmü nazarı itibare alınmaz. Bunların en az beş sene Maliye vekâleti hizmetinde bulunmuş olması şarttır.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte iş başında bulunan veya açıkta olanlardan aciz ve kabiliyetsizlikleri dolayısile kendilerinden istifade mümkün olmayacağı sicillerinin tetkikinden ve müfettiş veya mafevk raporlarından veya sair suretle elde edilecek malûmattan anlaşılan memurlar yeni kadrolarm tatbikatı sırasında vekâlet İnzibat komisyonu kararile iki sene zarfında tasfiyeye tâbi tutulurlar.

Bu suretle tasfiyeye tâbi tutulanlar hakkında 1683 numaralı tekaüd kanununun 13 ncü maddesi hükmü dairesinde muamele olunur.

MUVAKKAT MADDE 3 — Bu kanunla maaşları ücrete tahvil edilmiş olan memurlardan filen yirmi beş sene ve daha ziyade hizmet etmiş olanlar tekaüde sevkolunurlar.

Hizmet müddeti yirmi sene ve daha ziyade olanlara tekaüd müddetini dolduruncaya kadar eski maaşları verilerek bu müddetin bitmesinde tekaütlükleri icra edilir.

Bunlardan yirmi beş seneyi doldurmadan her hangi bir sebeple olursa olsun vazifeden ayrılanlar hizmet müddetlerine göre tekaüde sevkedilirler.

Hü.

isterlerse ücretle vazifelerine devam ederler. Bu suretle istihdamlarma muvafakat etmeyenlere her hizmet senesi için emsali hâsılile birlikte bir maaşları verilerek alâkaları kesilir.

MUVAKKAT MADDE 4 — 2265 numaralı kanunla ihdas edilmiş olan teftiş heyeti maiyetine memur tetkik memurları kaldırılmıştır. Bu kanunun meriyete girdiği tarihte mevcud tetkik memurları idareye naklolunurlar.

MUVAKKAT MADDE 5 — 1935 senesi Maliye bütçesinin 142 nci faslma mevzu tahsisattan 25 000 lirası ile 146 **A** faslma konulan 500 000 liralık tahsisattan 19 700 lirası 144 ncü faslm 1 nci maddesine ve 146 - **A** faslmda kalan 480 300 liralık tahsisat ta 145 nci faslm 1 nci maddesine naklolunmuştur.

MUVAKKAT MADDE 6 — 1935 senesi tapu ve kadastro bütçesinin 225 nci faslmda mevcud 602 628 lira ile 227 nci faslm 1 nci maddesinden 15 780 lira ve 228 nci faslmdan 14 880 lira ve 241 nci faslm 1 nci maddesinden 195 960 lira Maliye bütçesinin 142 nci faslma ve 227 nci faslmm birinci maddesinden 29 280 lira, Maliye bütçesinin 144 ncü faslmm 1 nci maddesine ve 228 nci faslmdan 36 480 lira Maliye bütçesinin 145 nci faslmm 1 nci maddesine nakledilmiştir.

Tapu ve kadastro bütçesine mevzu olup yukarıki fıkra haricinde kalan tahsisat Maliye bütçesinde mevcud mütenazır tertiplerdeki tahsisata naklolunur ve 241, 242, 243 ve 246 ncı fasıllar Maliye bütçesinin sonuna ayni numaralarla eklenir.

MUVAKKAT MADDE 7 — Bu kanunun 22 nci maddesi mucibince vilâyet kontrol memurlarma verilecek 150 kuruş yevmiye Maliye bütçesinin 162 nci faslmdan tediye olunuru.

MUVAKKAT MADDE 8 — Ücretle istihdem olunan kadastro ve tapu tahrir memurlarmm memuriyetlerile dereceleri, bir defaya mahsus

Mal. E.

Hizmet müddeti yirmi seneden az olanlar isterlerse ücretle vazifelerine devam ederler. Bu suretle istihdamlarma muvafakat etmeyenlere her hizmet senesi için emsal hâsilile birlikte bir maaşları varilerek alâkaları kesilir.

MUVAKKAT MADDE 4 — Maliye vekâleti iki sene müddetle merkez ve vilâyetler teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam etmekte olduğu her hangi bir memuru ifası vekâlete ait bir iş için orada vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunup bulunmamasile mukayyet olmaksızın kadroda gösterilen tahsisatile merkez veya taşrada kullanabilir.

MUVAKKAT MADDE 5 — 1935 senesi Maliye bütçesinin 142 nci faslma mevzu tahsisattan yirmi beş bin lirasile 146 **A** faslma konulan beş yüz bin liralık tahsisattan on dokuz bin yedi yüz lirası 144 ncü faslm birinci maddesine ve 146 **A** faslmda kalan dört yüz seksen bin üç yüz liralık tahsisat da 145 nci faslm birinci maddesine naklolunmuştur.

MUVAKKAT MADDE 6 — Bu kanunun 23 ncü maddesi mucibince vilâyet kontrol memurlarma verilecek yüz elli kuruş yevmiye ve nakliye ücreti Maliye bütçesinin 162 nci faslmdan tediye olunur.

MUVAKKAT MADDE 7 — Bu kanunda gösterilen tahsil şartlarını haiz memur bulunmadığı takdirde teşkilâtm ikmal ve intacına kadar tahsil şartları daha aşağı olanlarm tayini de caizdir.

Birinci muvakkat maddede sayılan memuriyetler, bu hükümden hariçtir.

Hü.

olmak üzere Maliye vekilinin tasdikı ile tayin olunur; kendilerine tayin olundukları derece maaşının tamamı ve icabı halinde daha azı verilir.

MADDE 50 — Bu kanun mucibince yapılacak teşkilâtın merkeze, İstanbul ve Ankara vilâyetlerine ait kısmı 1 haziran 1935 tarihinden itibaren; mütebaki kısmı 1 kânunuevvel 1935 tarihinden sonra tatbik olunur.

MADDE 51 — Bu kanunun icrasına Maliye vekili memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	*Ş. Saraçoğlu*	*K. Özalp*
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
		F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Ab. Özmen	*A. Çetinkaya*	*C. Bayar*
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	*Rana Tarhan*	*Muhlis Erkmen*

Mal. E.

MADDE 55 — Bu kanun mucibince yapılacak teşkilâtın, merkez İstanbul ve Ankara vilâyetlerine aid kısmı neşri tarihinden itibaren, mütebaki kısmı 1 kânunuevvel 1935 tarihinden sonra tatbik olunur.

Ancak bu kanunun meriyete girmesile halen vazife başında veya açıkta bulunan memurlar, kanuna bağlı cetvellerde gösterilen dereceleri almış olmazlar. Bu memurlar, kanuna bağlı kadrolarda gösterilen vazifelere usulen tayin olununcaya kadar bulundukları memuriyet ve dereceleri muhafaza ederler.

MADDE 56 — Bu kanunun icrasına Maliye vekili memurdur.

Hükûmetin teklifine bağlı

A - CETVELİ

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
	MERKER MEMURLARI		
	Doğrudan doğruya vekile bağlı servisler		
	Hususî kalem müdürlüğü		
6	Müdür	1	70
9	Büro şefi	1	40
10	Memur	1	35
11	»	1	30
12	»	2	25
13	»	1	20
13	Evrak ve dosya memuru	1	20
	Evrak müdürlüğü		
8	Müdür	1	50
10	Büro şefi	1	35
11	Memur	1	30
12	Evrak ve dosya memuru	2	25
13	» » »	3	20
	Tetkik bürosu		
3	Reis (İhtisas mevkii)	1	125
4	Aza (İhtisas mevkii)	4	90
	Teftiş heyeti		
3	Reis	1	100
4	Başmüfettiş	3	90
5	Birinci sınıf müfettiş	10	80
6	İkinci » »	12	70
7	Üçüncü » »	14	60
8	dördüncü » »	15	50
10	Müfetiş muavini	20	35
	Teftiş heyeti bürosu		
8	Büro şefi	1	50
10	Memur	1	35
11	»	1	35
12	Evkaf ve dosya memuru	1	25
	Malî ateşeler		
6	Ateşe	2	70

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
	Hukuk müşavirliği		
3	Baş hukuk müşaviri	1	100
4	Hukuk müşaviri	2	90
6	Başmuavin	2	70
7	Muavin	1	60
8	»	1	50
10	Büro şefi	2	35
11	Memur	6	30
12	»	4	25
13	»	10	20
12	Evrak ve dosya memuru	1	25
13	» » »	1	20
	Hazine müsteşarlığı		
2	Hazine müsteşarı (İhtisas mevkii)	1	125
4	Müsteşar muavini (İhtisas mevkii)	1	90
	Hazine müsteşarlığına bağlı servisler		
	Bütçe ve hesabat umum müdürlüğü		
3	Umum müdür (İhtisas mevkii)	1	100
5	» » muavini (İhtisas mevkii) [1]	1	80
7	Muhasebe kontrolörü	1	60
8	» »	1	50
6	Şube müdürü	3	70
8	Büro şefi	6	50
9	» »	3	40
10	» »	2	35
9	» » muavini	4	40
10	Memur	25	35
11	»	29	30
12	»	38	25
13	»	1	20
11	Evrak ve dosya memuru	1	30
12	» » »	2	25
13	» » »	2	20
14	» » »	2	15
	Vekâlet ve U. Md. Muhasebe müdürleri		
5	Muhasebe müdürü	5	80
6	» »	5	70
7	» »	3	60
8	» »	1	50

[1] *Ayni zamanda bütçe Ş. müdürü.*

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
8	Büro şefi	2	50
9	» »	12	40
10	» » muavini	3	40
10	Memur	32	35
11	»	46	30
12	»	56	25
13	»	46	20
9	Veznedar	1	40
12	Pul ambar memuru	1	25
	Merkez muhasipliği		
6	Muhasib	1	70
8	Büro şefi	1	50
9	Büro şefi	3	40
10	Memur	7	35
11	»	7	30
12	»	4	25
12	Evrak ve dosya memuru	1	25
13	» » »	1	30
14	» » »	1	15
8	Veznedar	1	50
10	» muavini	1	35
11	Memur	1	30
	Hazine umum müdürlüğü		
3	Umum müdür (İhtisas mevkii)	1	100
5	» » muavini [1] (İhtisas mevkii)	1	80
6	Şube müdürü	1	70
8	Büro şefi	4	50
10	» »	1	35
9	» » muavini	3	40
10	Memur	5	35
11	»	9	30
12	»	7	25
13	»	2	20
7	Başveznedar	1	60
9	Veznedar	1	40
12	Memur	2	25
13	Evrak ve dosya memuru	1	20
14	» » »	1	15
	İstanbul borsa komiserliği		
4	Komiser	1	90

[1] *Ayni zamanda muamelât şubesi müdürüdür. Hazine muhasibidir.*

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
	Menkul kıymetler bürosu		
7	Müdür	1	60
9	Büro şefi	1	40
10	Memur	1	35
11	»	1	30
	Kambiyo ve nukud bürosu		
7	Müdür	1	60
9	Büro şefi	1	40
10	Memur	1	35
11	»	1	30
	Düyunu umumiye komiserliği		
3	Komiser	1	100
9	Mütereccim - Daktilo	1	40
	Muntazam borçlar U. müdürlüğü		
4	Umum müdür	1	90
6	Şube müdürü [1]	2	70
9	Büro şefi	5	40
10	» »	1	35
10	Memur	4	35
11	»	12	30
12	»	13	25
13	»	17	20
12	Evrak ve dosya memuru	2	25
13	» » »	2	20
14	» » »	2	15
	Maliye muhasebe müdürlüğü		
5	Muhasebe müdürü	1	80
9	Büro şefi	2	40
10	Memur	4	35
11	»	8	30
12	»	10	25
13	»	10	20
	Levazım müdürlüğü		
5	Müdür	1	80
8	Levazım kontrolörü	1	50
8	Ayniyat muhasibi	1	50
9	Büro şefi	1	40

[1] *Biri Kuponlar muhasibidir.*

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
10	Memur	3	35
11	»	1	30
12	»	4	25
10	Mubayaa memuru	1	30
10	Mutemed ve ambar memuru	1	30
13	Evrak ve dosya memuru	3	20
	İstanbul matbu evrak ambarları ve mahzenleri		
9	Matbu evrak ambar memuru	1	40
11	» » » »	1	30
12	Mutemed ve sevkiyat memuru	1	25
13	Memur	1	20
14	Sayıcı	2	15
9	Evrak mahzenleri memuru	1	40
	Memurin müdürlüğü		
5	Müdür	1	80
8	Büro şefi	1	50
9	» »	1	40
11	» »	1	30
9	» » muavini	1	40
10	Memur	4	35
11	»	5	30
12	»	6	25
13	»	9	20
12	Evrak ve dosya memuru	1	25
13	» » »	1	20
14	» » »	1	15
	Darphane ve damga matbaası müdürlüğü		
4	Müdür	1	90
8	Darphane kontrolörü	1	50
8	Damga matbaası kontrolörü	1	50
8	Muhasib	1	50
10	Büro şefi	1	35
10	Muhasebe kâtibi	2	25
10	Veznedar	1	35
11	» muavini	1	30
13	Evrak ve dosya memuru	1	20
11	Ayniyat muhasibi ve müze ve kalıb muhafızı	1	30
11	Kâğıd ve eşya ambarları memuru	1	30
9	Pul ambar muhafızı	1	40
11	Mutemed ve mubayaa memuru	1	30
12	Sevkiyat memuru	1	25
8	Başkimyager	1	50
10	Kimyager	1	35
11	»	1	30

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
10	Hakkâk	1	35
10	Çingograf	1	35
9	Fabrika başmemuru	1	40
9	Memur	1	40
10	»	6	35
11	Ustabaşı	3	30
11	Sayıcı	1	30
12	»	2	25
13	»	2	20
	Maliye müsteşarlığı		
2	Maliye müsteşarı (İhtisas mevkii)	1	125
4	Müsteşar muavini (İhtisas mevkii)	1	90
	Maliye müsteşarlığına bağlı servisler		
	Tapu ve kadastro umum müdürlüğü		
2	Umum müdür (İhtisas mevkii)	1	125
5	» » muavini (İhtisas mevkii) [1]	1	80
6	Kontrol heyeti şefi	1	70
5	Kadastro baş fen kontrolörü	1	80
7	Tapu kontrolörü	3	60
8	» »	3	50
9	» »	4	40
11	» » muavini	5	30
4	Fen müşaviri	1	90
7	» » muavini	1	60
7	Şube müdürü	1	60
6	Muamele şube müdür muavini	1	70
8	Büro şefi	1	50
9	» »	1	40
10	» »	2	35
9	» » muavini	2	40
8	Fen memuru	1	50
9	» »	1	40
10	» »	3	35
11	» »	2	30
12	Ressam	1	25
10	Memur	4	35
11	»	4	30
12	»	3	25
10	Tetkik ve sicilleri muhafaza memuru	1	35
12	» » » »	1	25
13	Defterci	1	20
14	»	2	15

[1] *Ayni zamanda muamele şube müdürüdür.*

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
12	Evrak ve dosya memuru	1	25
13	» » »	3	20
14	» » »	3	15
	Varidat umum müdürlüğü		
3	Umum müdür (İhtisas mevkii)	1	100
5	» » muavini (İhtisas mevkii) [1]	1	80
7	Varidat kontrolörü	1	60
8	» »	2	50
9	» »	6	40
6	Şube müdürü	2	70
8	Büro şefi	4	50
9	» »	3	40
10	» »	1	35
9	» » muavini	3	40
10	Dosya memuru	14	35
11	»	12	30
12	»	12	25
12	Evrak ve dosya memuru	2	25
13	» » »	2	20
14	» » »	2	15
	Millî emlâk umum müdürlüğü		
4	Umum müdür	1	90
7	» » muavini	1	60
8	Millî emlâk kontrolörü	1	50
9	» » »	4	40
8	Büro şefi	2	50
9	» »	1	40
9	» » muavini	2	40
10	» » »	3	35
10	Memur	1	35
11	»	6	30
12	»	7	25
13	»	5	20
12	Evrak ve dosya memuru	1	25
13	» » »	1	20
14	» » »	1	15
	Tahsilât müdürlüğü		
5	Müdür (İhtisas mevkii)	1	80
9	Varidat muhasibi	1	40

[1] *Ayni zamanda birinci şube müdürüdür.*

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
8	Büro şefi	1	50
9	» »	1	40
9	» » muavini	1	40
10	Memur	3	35
11	»	5	30
12	»	9	25
13	»	6	20
12	Evrak ve dosya memuru	1	25
13	» » »	1	20
14	» » »	1	15
	Mülkî ve askerî muhasibi mesuller		
7	Muhasibi mesul	5	60
8	» »	10	50
9	» »	15	40
10	» »	19	35
10	Muhasebe kâtibi	5	35
11	» »	10	30
12	» »	25	25
13	» »	25	20
14	» »	25	15
12	Veznedar	25	25
13	»	25	20
14	»	4	15
	VİLÂYAT MEMURLARI		
3	Defterdar (İhtisas mevkii)	1	100
4	» (İhtisas mevkii)	2	90
5	»	5	80
6	»	7	70
7	»	21	60
8	»	21	50
4	Müşavir (İhtisas mevkii)	1	90
5	» (İhtisas mevkii)	2	80
6	Defterdar muavini	2	70
8	Malmüdürü	8	50
9	»	25	40
10	»	70	35
11	»	130	30
12	»	111	25
	Varidat memurları		
7	Varidat müdürü (İhtisas mevkii)	4	80
6	» »	6	70
7	» »	6	60
8	» »	8	50

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
9	Varidat müdürü	16	40
10	» »	21	35
7	» » muavini	2	60
8	» » »	4	50
8	Varidat kontrol memuru	20	50
9	» » »	50	40
10	» » »	80	35
9	Varidat memuru	8	40
10	» »	25	35
11	Varidat kontrol memuru	50	30
12	» » »	100	25
13	» » »	165	20
10	Varidat kâtibi	20	35
11	» »	30	30
12	» »	100	25
13	» »	300	20
14	» »	650	15
8	Tahakkuk şube şefi	15	50
9	» » »	25	40
10	» » »	35	35
11	» » »	40	30
12	» » »	15	25
9	Tahakkuk şube kâtibi	40	40
10	» » »	50	35
11	» » »	80	30
12	» » »	100	25
13	» » »	150	20
14	» » »	280	15
10	Seyyar yoklama ve tahakkuk memuru	5	35
11	» » » »	5	30
12	» » » »	10	25
13	Yoklama memuru	5	20
14	» »	15	15
15	» »	20	10
13	Muhafaza memuru	20	20
14	» »	20	15
15	» »	35	10
	Tahsilât memurları		
5	Tahsilât müdürü	2	80
6	» »	3	70
7	» »	5	60
8	» »	60	50
9	» »	8	40
10	» »	10	35
11	» »	25	30

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
8	Tahsilât kontrol memuru	5	50
9	» » »	10	40
10	» » »	40	35
11	» » »	95	30
11	Tahsilât memuru	30	30
12	» »	35	25
13	» »	45	20
8	Tahsil şube şefi	5	50
9	» » »	20	40
10	» » »	25	35
11	» » »	25	30
12	» » »	25	25
13	» » »	30	20
10	İcra memuru	15	35
11	» »	20	30
12	» »	20	25
13	» »	25	20
10	Tahsil şube kâtibi	25	35
11	» » »	35	30
12	» » »	65	25
13	» » »	100	20
14	» » »	150	15
11	Tahsil şube veznedarı	30	30
12	» » »	20	25
13	» » »	20	20
14	» » »	30	15
15	» » »	40	10
14	Tahsilât kâtibi	200	15
15	» »	400	10

Muhasebe memurları

5	Muhasebe müdürleri	1	80
6	» »	1	70
7	» »	2	60
8	» »	6	50
9	» »	14	40
10	» »	10	35
11	» »	14	30
8	Muhasebe kontrol memuru	1	50
9	» » »	2	40
11	Muhasebe memuru	5	30
12	» »	20	25
13	» »	25	20
10	Muhasebe kâtibi	10	35
11	» »	30	30
12	» »	60	25
13	» »	120	20

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
14	Muhasebe kâtibi	200	15
15	» »	200	10
10	Veznedar	5	35
11	»	10	30
12	»	20	25
13	»	50	20
14	»	125	15
15	»	209	10
13	» muavini	4	20
14	» »	6	15
9	Tediyat muhasibi	3	40
10	» »	5	35
13	Zat maaşları tevzi memuru	14	20
8	Büro şefi	2	50
9	» »	5	40
10	» »	20	35
11	» »	30	30
11	Büro kâtibi	10	30
12	» »	20	25
13	» »	40	20
14	» »	80	15
15	» »	120	10
8	İstanbul pul satış muhasibi	1	50
13	» » » memuru	1	20
12	» » » veznedarı	1	25
12	» » » icra memuru	2	25
13	» » » » »	2	20
9	İstanbul av vergisi muhasibi	1	40
12	» » » »	9	25
13	» » » »	11	20
11	» » » veznedarı	1	30
8	İstanbul muhakemat müdür muavini	1	50
10	Büro şefi	1	35
11	Memur	1	30
12	»	2	25
13	»	2	20
14	»	2	15
12	Takib memuru	3	25
13	» »	3	20
	Tapu sicil memurları		
5	Tapu sicil müdürü (İhtisas mevkii)	4	80
6	» » »	5	70
7	» » »	5	60
8	» » »	7	50
9	» » »	15	40
10	» » »	21	35

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
11	Tapu sicil kontrol memuru	2	50
9	» » » »	5	40
10	» » » »	10	35
11	Büro şefi	15	30
12	» »	15	25
9	Tapu sicil memuru	8	40
10	» » »	25	35
11	» » »	50	30
12	» » »	150	25
13	» » »	214	20
11	Tapu sicil memur muavini	25	30
12	» » » »	35	25
13	» » » »	40	20
9	Tapu sicil fen memuru	3	40
10	» » » »	3	35
11	» » » »	10	30
12	» » » »	10	25
12	Tapu sicil kâtibi	15	25
13	» » »	50	20
14	» » »	210	15
	İstanbul kayid bürosu		
10	Büro şefi	1	35
11	Memur	1	30
12	»	3	25
14	Defterci	3	15
13	Haciz memuru	6	20
	Kadastro ve tapu tahrir komisyonları		
7	Müdür	3	60
8	»	4	50
9	»	5	40
10	»	8	35
5	Hâkim	3	80
6	»	5	70
7	»	5	60
8	»	7	50
9	Tapu azası	5	40
10	»	7	35
11	»	8	30
10	Posta tapu memuru	15	35
11	» » »	20	30
12	» » »	25	25
8	Fen âmiri (İhtisas mevkii)	3	50
9	» »	4	40
10	» »	5	35
11	» »	8	30

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
10	Posta fen memuru	15	35
11	» »	30	30
12	» »	35	25
13	» » muavini	60	20
13	Kâtib	140	20
11	Gezici tapu sicil memuru	10	30
12	» » » »	15	25
13	» » » »	25	20
12	» » » fen memuru	10	25
13	» » » »	20	20
14	» » » kâtibi	50	15
	Millî emlâk memurları		
7	Millî emlâk müdürü	1	60
8	» »	2	50
9	» »	2	40
10	» »	4	35
8	» müdür muavini	1	50
13	» memuru	5	25
13	» »	5	20
14	» »	5	15
10	Büro şefi	5	35
11	»	2	30
12	»	4	25
12	Millî emlâk kâtibi	5	25
13	» »	10	20
14	» »	15	15
10	» muhasibi	1	35
11	» »	1	30
9	» fen memuru	1	40

Hükmetin teklifine bağlı

B - CETVELİ

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
MERKEZ MÜSTAHDEMLERİ		
Hususî kalem müdürlüğü		
Mütehassıs mütercim	1	200
Daktilo	1	70
Seferberlik müdürü	1	200
Memur	1	150
Tetkik bürosu		
Mütehassıs mütercim	2	250
Daktilo [1]	1	150
Teftiş heyeti		
Daktilo	1	70
Hukuk müşavirliği		
Mütehassıs müşavir	1	500
Müşavir avukat	1	400
» »	1	350
» »	3	300
» »	3	250
» »	3	200
Hazine avukatı	2	150
» »	2	125
» »	2	100
Takib memuru	1	80
» »	1	70
» »	2	60
» »	2	50
Bütçe ve hesabat umum müdürlüğü		
Daktilo	6	70
»	7	60
Vekâlet ve umum müdürlük muhasebe müdürleri		
Daktilo	14	60
Hazine umum müdürlüğü		
Daktilo	2	70
»	2	60

[1] *Ecnebi lisanı bilmesi şarttır.*

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
Banka murakıbı	1	400
» »	1	300
» »	2	250
Daktilo	1	50
Fenerler idaresi maliye mütehassısı	1	150
Muntazam borçlar umum müdürlüğü		
Daktilo	1	70
»	2	60
Levazım müdürlüğü		
Daktilo	1	60
Fen memuru	1	100
Makine tamircisi	1	100
Elektrikçi	1	125
Memurin müdürlüğü		
Daktilo	1	70
»	2	60
Doktor	1	150
Darphane ve damga matbaası müdürlüğü		
Daktilo	1	60
Kapıcı	2	40
»	1	35
Gece bekçisi	2	35
Odacı	4	30
Varidat umum müdürlüğü		
Daktilo	3	70
»	6	60
Millî emlâk umum müdürlüğü		
Büro şefi	1	150
Memur	1	100
Daktilo	2	70
»	2	60
Tahsilât müdürlüğü		
Daktilo	2	60
Tapu ve kadastro umum müdürlüğü		
Mücellid	1	90
» refikı	1	50

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
Mücellid refiki	1	35
Fotoğrafçı	1	80
» refikı	1	40
Daktilo	2	70
»	11	60
Kadastro mektebi		
Müdür	1	150
Kâtib	1	70
Muallim	8	80
»	2	60
»	1	50
Odacı	2	30
Nafıa inşaat muhasebesi		
Müdür muavini	1	175
Büro şefi	3	160
Memur	1	140
»	1	130
»	1	100
»	1	90
»	3	75
»	2	60
»	1	50
Evrak dosya memuru	1	60
Daktilo	2	70
Evrak mümeyyizi	18	40
» »	4	35
Başodacı	1	45
Odacı	1	40
»	72	30
Kalorifer ve tamirat memuru	1	100
» » » muavini	2	35
Makine tamircisi	1	60
Telefon memuru	1	60
» »	1	30
Kapıcı	5	35
Gece bekçisi	4	50
Marangoz	1	100
Doğramacı	1	80
Bahçivan	1	100
» muavini	1	50
» amelesi	2	35
Temizlik işçisi	4	30

Memuriyetin nevi	Adedi	Ücreti
İstanbul tasfiyei hesabat		
Odacı	1	30
Kapıcı	1	30
Hamal	1	30
İstanbul matbu evrak ambarları		
Odacı	1	30
Hamal	2	30
İstanbul evrak mahzenleri		
Odacı	3	50
»	2	30
VİLÂYET MÜSTAHDEMLERİ		
Muhakemat müdürü	1	400
» »	2	300
» »	4	200
» memuru	5	175
» »	5	150
» »	5	125
» »	5	100
Hazine avukatı	1	300
» »	2	250
» »	4	200
» »	6	175
» »	10	150
» »	15	125
» »	20	100
» »	20	90
» »	25	80
» »	30	70
» »	50	60
» »	80	50
Takib memuru	25	50
» »	30	40
» »	35	30
Kâtib	5	70
»	10	60
»	15	50
»	20	40
Tahakkuk tebliğ memuru	30	60
» »	50	50
» »	155	40
Tahsil tebliğ memuru	50	50
» »	250	40

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
Tahsildar	150	50
»	250	40
Atlı tahsildar	200	60
»	400	50
»	600	40
Şube tahsildarı	10	60
»	10	50
Kolcu, kantarcı	5	75
»	15	60
»	20	50
Daktilo	36	50
»	56	40
»	11	35
Evrak müvezzii	4	40
»	7	30
Elviyei selâse emlâk memuru	1	60
» » » kâtibi	2	50
» » » »	3	45
Mesaha memuru	3	60
Teslim ve tesellüm memuru	1	45
Başkorucu	1	70
Korucu ve bekçi	12	30
Korucu	10	25
Elektrikçi	1	100
»	2	80
Birinci sınıf müfettişlik maliye müşaverliği kâtibi	1	135
Mütehassıs müşavir (Tapu için)	1	120
Jaloncu (»)	3	30
Defterci (»)	3	40
Mücellid (»)	1	30
Başodacı	1	40
Odacı	192	30
»	255	25
»	344	20
»	5	15
Gece bekçisi	53	30
Kadastro heyetleri		
Daktilo	4	40
»	1	35
»	2	30
Jaloncu	5	35
»	15	30
»	9	25

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
Evrak müvezzii	1	40
Odacı	1	30
»	13	25
İstanbul av vergileri		
Odacı	3	30
Gece bekçisi	2	35

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 141
Esas No. 1/173

4 - V - 1936

Yüksek Reisliğe

Maliye vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkında olup Başvekâletin 4 mayıs 1935 tarih ve 6/1381 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimizin 12 - VI - 1935 tarihli mazbatasile Umumî Heyetin tasvibine arzolunmuş ve müzakereye başlanmadan evvel encümenimizce vaki taleb terviç buyurularak lâyiha Umumî heyetce tekrar encümenimize tevdi edilmişti.

Lâyiha, encümenimize alındıktan sonra 2871 numaralı kanunla bina ve arazi vergileri hususî idarelere devredildiği gibi yeniden beş vilâyet ile dokuz kaza ve mevcuda ilâveten iki umumî müfettişlik teşkil edilmiş ve mevcud müfettişlikler kadrosunda maliyeyi de alâkadar eden bazı tadilât yapılmış olduğundan bunlar da nazarı itibare alınmak suretile lâyihanın yeniden tetkika tâbi tutulması muvafık görülmüştür.

Hükûmetin esbabı mucibesinde, Maliye vekâletinin bu günkü teşkilâtının 1929 senesinde teadül kanunu ile tesbit edilmiş olan vaziyeti esas itibarile muhafaza ettiği ve halbuki vekâletin meşgul olduğu işlerin mezkûr tarihten beri çok fazla tenevvü eylediği, gerek bütçe ve gerek Hazine muameleleri noktasından daha teknik ve ilmî mesaiye ihtiyaç bulunduğu gözönünde tutularak vekâlete tevecciih eden işleri, mesuliyetleri ve ihtiyaçları nazarı dikkate almak ve ona göre teşkilâtlanmak mecburiyetinde kalındığı dermeyan edildikten sonra lâyihanın hazırlanmasında şimdiye kadar yapılan tecrübelerin gözden geçirildiği ve bir ecnebi mütehassısın raporuna istinad edildiği, taksimi amâle, ihtisas zümrelerinin teşekkülüne, kontrola, vazife ve mesuliyetlerin tayin ve tesbitine itina olunduğu beyan olunmaktadır.

1929 tarihli teadül kanununun neşrinden şimdiye kadar Maliye vekâleti yalnız İstanbul ve diğer dört vilâyette teşkilâtını takviye için muhtelif kanunlarla salâhiyetler almış ve malî mütehassıslara yaptırdığı tetkikata müsteniden umumî teşkilât esaslarını bu kere hazırlamış bulunmaktadır.

Encümenimiz, Hükûmetin teklif ettiği bu teşkilâtı merkezde ve mülhakatta Maliye işlerinin lâyık olduğu derecede bir intizamla görülmesini temine imkân verebilecek ıslahat mahiyetinde görmektedir. Bundan dolayı ve bilhassa yalnız Maliye servislerinin değil, diğer bütün dairelerin malî işlerini teftiş vazifesile de mükellef olan Maliye heyeti teftişiyesinin bu günkü mevcudile kendisine mevdu vazifeleri ifaya yetişmediği ve hatta bir çok vilâyet ve kaza Maliye dairelerinin üç dört senede bir teftişine imkân bulunabildiği cihetle buralardaki teftişlerin yalnız Maliye müfettişlerine bırakılmayarak başkaca ve ihtiyaca cevab verebilecek daimî bir surette kontrolünü temin için defterdarların emrine lüzumu kadar varidat tahakkuk, tahsil ve muhasebe kontrol memurları verilmesi suretile bu işlerin sıkı bir surette kontrolünü mümkün kılması ve böylece bu günkü mühim kontrol noksanlığını ortadan kaldırması itibarile encümenimiz, yapılan teklifi esas itibarile kabul etmiştir.

Bu gün Maliye vekâletine bağlı müstakil bir idare halinde bulunan Tapu ve kadastro umum müdürlüğü, Hükûmetçe hazırlanan lâyihada Maliye vekâleti teşkilâtına ithal edilmiş ise de Maliye encümenince bu teşekkülün halile bırakılması muvafık görülerek lâyihadan çıkarılmış ve bunun için ayrı bir lâyiha hazırlanmıştır. Encümenimiz ayrıca takdim edilecek olan mezkûr lâyihaya aid mazbatada izah olunan sebeplerle Maliye encümeninin noktai nazarına iştirak etmiş ve bu sebeple tapu teşkilâtı bu lâyihadan ayrılmıştır.

Binaenaleyh encümenimizce lâyiha tapunun hariç bırakılması ve arazi ve bina vergilerinin vilâyetlere devri esasına göre yeniden yazılmıştır. Lâyihanın Maliye vekâleti teşkilâtında istihdaf ettiği ıslahat ve değişiklikler başlıca şöyle hulâsa edileblir.

Merkezde:

1 - Maliye vekâleti işlerinin ehemmiyeti ve çokluğu göz önüne alınarak müsteşara yardım etmek ve kendilerine ayrılacak işleri hal ve fasleylemek üzere iki müsteşar muavinliği ihdas edilmektedir.

2 - Vergi kanunlarile sair malî kanunların tatbikattaki seyr ve tesirlerini ve ecnebi memleketlerdeki malî mevzuat ve hareketleri takib ederek malî ıslahatı temin edecek tetkiklerde bulunmak ve projeler ihzar etmek üzere bir malî tetkik heyeti tesis edilmektedir.

3 - Devlet bütçesinin ihzar, tatbik ve kontrolü, hesabı katisinin çıkarılması, masraf taahhüdatının murakabesi, masraf kanunlarının tatbiki, muhasiplerin zimmetlerinin takibi, muhasebe usullerinin tetkik ve ıslahı gibi başlı başına ehemmiyeti mahsusayı haiz işlerin daha esaslı surette ifasını temin için muhasebat umum müdürlüğü vazifelerinin birisi muhasebat ve diğeri de bütçe ve malî kontrol namile teşkil olunacak iki umum müdürlük arasında tevzii hususunda ecnebi mütehassıs tarafından da yapılan tavsiye yerinde görülmüş ve bu sebeple lâyiha buna göre tadil edilmiştir.

4 - Mevcud kadrolar ve bilhassa teftiş heyeti ve hukuk müşavirliği kadroları kuvvetlendirilmekte ve Hazine muamelelerinin aldığı ehemmiyet hasebile bu işleri yapan idare ile dahilî ve haricî borçları ve zat maaşlarını kayid ve tesçil ve tediyelerini murakabe ile mükellef olan idare umum müdürlüğe kalbedilmiş bulunmaktadır.

5) Ücretle müstahdem olan bina ve kazanç vergileri temyiz komisyonlarından bina vergisi temyiz komisyonunun maaşlı olarak teşkili 2898 numaralı kanunla kabul edildiği ve bu komisyonların vazifelerini daha faal ve verimli bir şekilde yapmaları iltizam olunduğu göz önünde tutularak bu komisyonların reis ve azasile İstanbul, Ankara ve İzmirde müteşekkil itiraz komisyonları reislerinin maaşlı memur haline getirilmesi muvafık görülmüş ve ancak bu komisyonlarda elyevm ücretle istihdam edilmekte olanların mükteseb hakları ve bunlar haricinde icabı hale göre ücretli komisyonlar teşkili salâhiyeti mahfuz tutulmuştur.

Bundan başka Devlet memuru evsaf ve hukukunu haiz oldukları halde borsa kanunu mucibince maaşlarının karşılığı borsa bütçesinden verilmekte olan ve fakat 1452 numaralı teadül kanunu ile eklerine bağlı cetvellere şimdiye kadar ithal edilmeyen borsa komiserliğine merbut müdür ve memurların maaşları da, karşılığı eskisi gibi borsadan alınmakla beraber teşkilât kadrolarına ilâvesi muvafık görülmüştür.

Vilâyetlerde:

1) Masraf ve varidat kanunlarının doğru ve eksiksiz bir şekilde tatbiki, merkezde olduğu kadar vilâyet ve kazalardaki Maliye servislerinin başında da oldukça geniş ve umumî malûmata ve meslekî ihtisasa sahib, vazife ve mesuliyetini müdrik defterdar, malmüdürü, varidat ve tahsilât müdür ve şeflerinin bulunmasile kaim olup bu evsafı haiz olanların ve bilhassa yüksek mekteb mezunlarının bu vazifelere rağbetlerini temin için bu memuriyetlerin dereceleri az çok yükseltilmiş, bunlara bütün maliye servisleri üzerinde müessir bir murakabe vazife ve salâhiyeti verilmiş ve bu suretle malî kanunların gerek mükellefler, gerek Devlet cephesinden iyi bir şekilde tatbiki vesaiti ihzar olunmuştur.

2) Maliye servislerinin iyi yürümesi, bunların başında bulundurulacak memurların malûmat ve ihtisasları kadar bu işlerin devamlı kontrol altında da bulundurulması ve kontrol ile vazifedar memurların bilfiil tatbikatla meşgul olanlara rehberlik edecek ve onları tenvir eyliyecek şekilde intihab edilmelerile kaim bulunduğu ve murakabenin müessiriyeti için mahallî ve devamlı olması lüzumu da göz önünde tutularak bu gün mahdud bazı vilâyetlerde bulunan tahakkuk ve tahsil müfettişlerinin unvanları kontrol memurluğuna tahvil olunarak adetleri çoğaltılmış ve her vilâyette defterdarların emrine en az birer ve icabına göre müteaddid kontrol memurları verilerek vilâyetin merkez ve mülhak kazalarının her sene lâakal birer defa teftiş görmelerini temin edecek şekilde kadroları tesbit edilmiştir.

3) Vergi tahakkuk ve tahsilâtının selâmet ve mazbutiyetle ifasını teminen bu teşkilâtın dereceleri biraz yükseltilmiş ve bilhassa tahsilât teşkilâtında tahsildarların maaşları ücrete tahvil olunmuş ve bu gün piyade ve atlı olmak üzere iki sınıftan ibaret bulunan tahsildarların, piyadeler iki ve atlılar üç sınıfa ayrılmak, atlılara ayrıca hayvan yem bedeli verilmek suretile terfih ve ikdar edilmeleri ve suiistimal ve ihtilâsa cüret edenlerin de kolayca alâkalarının

kesilmesi ve bu yüzden Hazineye açık maaşı ve saire vermek gibi külfetler yüklenmemesi temin olunmuştur. Ancak şimdiye kadar maaşla çalışan tahsildarların hizmet müddetlerine göre haklarını mahfuz tutabilecek hükümler de lâyihaya ilâve olunmuştur.

Bundan başka suiistimalleri bir derece daha tahdid etmek üzere mükelleflerin şimdiye kadar tahsildarlar tarafından tutulan hesaplarının, kaza ve vilâyet merkezlerinde bu işle tavzif olunan kâtipler vasıtasile tutturulması esası kabul olunmuş ve bu suretle tahsilât hesaplarının mazbutiyeti de tahtı emniyete alınmış olduğu gibi tahsilât müdür ve şeflerinin Divanı muhasebata idare hesabı vermeleri esası kabul olunarak murakabe de bir kat daha kuvvetlendirilmiştir.

4) Devlete aid bulûmum davaların Hazinece idaresi icap ettiğine binaen merkezde hukuk müşavirliği teşkilâtı takviye edildiği gibi vilâyetlerin muhakemat müdürlüğü ve Hazine avukatlığı teşkilâtı da icabı kadar tevsi edilmiştir.

5) Bundan başka mevcud memurlardan iktidarsızlığı sebebile veyahud memuriyet hayatlarında görülen vaziyetleri itibarile memurlukta devamı caiz olamıyacağı yapılacak idarî tahkikatla anlaşılacak olanların muvakkat bir zamana mahsus olmak üzere tasfiyelerine gidilmek bu ıslahat meyanında zarurî bir tedbir telâkki edilerek Maliye vekâletine bu bapta salâhiyet verilmektedir.

Kadrolarda yapılan tetkikatta bilhassa bina ve arazi vergilerinin ve bu vergilerin tahakkuk ve tahsil muamelelerile uğraşan memurların vilâyetlere devrinden mütehassıl vaziyet nazarı dikkate alınarak evvelce kabul edilmiş olan kadrolar, Hükûmetçe vilâyetlere devredilen memur aded ve maaşları da göz önünde tutulmak suretile, azamî derecede tasarrufa riayet ve fakat bu yüzden işlerin sektedar olmamasına itina edilerek, münasip hadlere tenzil ve yeniden tesbit olunmuştur.

Bu teşkilâtın bütçeye yapacağı tesir hakkında da bir fikir hâsıl olmak üzere bazı erkamın arzı faydalı görülmüştür. Şöyle ki;

Bu gün cari kanun hükümlerine göre Maliye vekâleti kadrosundaki 9329 memurun senelik tahsisatı 6 717 600 lira ve 1377 ücretli müstahdemin senelik tahsisatı da 720 840 liradır. Buna masraf tertiplerinden verilmekte iken bu kerre maaş ve ücret tertibine nakledilenler de ilâve edilince tahsisat yekûnu 7 536 960 lira eder.

Lâyihaya bağlı kadrolarda ise memur adedi 5963 ve bunların senelik muhassasatı 5 243 196 lira olduğu gibi ücretli müstahdem ihtiyacı da 3253 aded ve senelik muhassasatı 1 845 120 lira olarak hesap edildiğine göre 7 088 316 liradır.

Hususî idarelere de 1 645 704 lira senelik tahsisatla 2701 memur ve müstahdem devredildiğine ve bu muhassasatın umumî bütçeden tesviyesi icab ettiğine göre tahsisat baliği 8 734 020 liraya varmaktadır. Şu halde arada 1 197 060 liralık bir tezayüd görülmektedir.

Maliyede yapılması iltizam olunan esaslı ıslahat için bu miktar istiksar edilecek mahiyette görülmemekle beraber bu sene bütçeye yeni bir külfet tahmilinden de ictinab edilerek maaş tertibinden 143 520 liranın (L) cetveline alınması suretile mevkuf tutulması ve ücret tertibinden de 198 400 liranın tenzili ile (D) cetvelinin buna göre hazırlanması suretile 1936 senesi bütçesinde bu fazladan 341 920 lirasının tasarruf edilmesi muvafık görülmüş ve bu suretle fark 855 140 liraya indirilmiştir. Bu fazlalığın esasen 1935 senesi bütçesinde 500 000 lira olarak kabul edilmiş iken 1936 senesi için 400 000 lira olarak teklif olunan teşkilât karşılığı ile bu teşkilâtın tatbiki halinde kadrolarında 250 000 lira tasarruf edilebileceği anlaşılan buğday vergisi masrafından ve Maliye bütçesinin diğer masraf tertiplerinden karşılanması mümkün olacağı anlaşılmış ve bu suretle lâyihanın kabulü halinde bütçeye yeni bir tahsisat ilâve edilmeksizin 1 haziran 1936 tarihinden itibaren teşkilâtın tatbikına imkân olabileceği neticesine varılmıştır.

Bu sene yapılacak tecrübelerle filî kadro ile önümüzdeki seneler için de iktifa imkânının araştırılması encümenimizce temenni edilmiştir.

Teşkilât kanunile istihdaf edilen gaye, Maliye hizmetlerinin en iyi şekilde görülmesi olduğuna göre bu işleri tanzim vaziyetinde olan mühim bazı memuriyetlere yeniden getirilebilecek unsurdan istifade edilmesi zarurî olup halbuki bunlardan mühim bir kısmı matlub evsafı haiz olmasına rağmen 1452 numaralı kanun hükümlerine göre henüz (A) serisine geçmeğe hak kazanmamış zevattan ibaret olduğu anlaşılmakla, birinci muvakkat madde bunların

bu gibi müstesna memuriyetlerde hizmetlerinden istifadeye imkân verecek şekilde yazılmış ve ancak 1452 numaralı kanunun terfi haklarına aid esas hükümleri yine mahfuz tutularak bu hususdaki istisna kendilerinin bu memuriyetlerde bulundukça farkı ücret sayılmak üzere kadroda muhassas parayı verebilmekten ibaret bulunmuştur.

Bu memuriyetlerde elyevm müstahdem olanlarla diğer memuriyetlerde bulunan veya bu memuriyetlere yeniden tayin edilecek olanlar hakkında 1452 numaralı teadül kanunu hükümleri dairesinde muamele yapılması tabiî olduğundan lâyihaya bu hususta ayrı bir hüküm konmasına mahal görülmemiştir.

Tadilen hazırlanan lâyiha Umumî heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan	*Mükerrem Ünsal*	*Sırrı Day*
Kâtib		
İstanbul	Balıkesir	Çorum
F. Öymen	*E. Adakan*	*M. Cantekin*
Çorum	Gazi Anteb	Gümüşane
E. Sabri Akgöl	*A. H. Ayerdem*	*D. Sakarya*
İzmir	Manisa	Mardin
K. İnanç	*T. Türkoğlu*	*R. Erten*
Muş	Ordu	Seyhan
Ş. Ataman	*H. Yalman*	*N. Eldeniz*
Siird	Sıvas	Yozgad
M. Mayakon	*R. Başara*	*S. İçöz*

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Maliye vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası

Birinci kısım

Merkez teşkilâtı

MADDE 1 — Maliye vekâleti merkez teşkilâtı bir müsteşarla aşağıda yazılı dairelerden terekküb eder:

1) Hususî kalem müdürlüğü,
2) Malî tetkik heyeti,
3) Teftiş heyeti,
4) Hukuk müşavirliği,
5) Bütçe ve malî kontrol umum müdürlüğü,
6) Muhasebat umum müdürlüğü,
7) Varidat umum müdürlüğü,
8) Nakid işleri umum müdürlüğü,
9) Muntazam borçlar umum müdürlüğü,
10) Millî emlâk müdürlüğü,
11) Darphane ve Damga matbaası müdürlüğü,
12) Tahsilât müdürlüğü,
13) Zat işleri müdürlüğü,
14) Levazım ve kıymetli evrak müdürlüğü,
15) İtiraz ve temyiz komisyonları.

Maliye vekâletine bağlı olan Tapu ve kadastro umum müdürlüğü teşkilâtı ve idaresi hususî kanunlarına tâbidir.

MADDE 2 — Müsteşar vekilin yardımcısı olup, vekilin kendisine ayıracağı işleri vekil namına ve vekilin vereceği direktifler dairesinde idare etmekle mükelleftir.

Müsteşarın iki muavini vardır.

MADDE 3 — Hususî kalem müdürlüğü; vekilin resmî ve hususî muhaberelerini, şifre ve protokol işlerini idare etmek, istediği işleri alâkadar dairelerle temas ederek hazırlamak, Millet Meclisindeki mesaiyi takib, matbuat ile münasebetleri tanzim, neşriyatı tetkik ve bunları taallûk ettiği dairelere tevdi eylemek ve bu işlerin neticelerini vekile bildirmek, Maliye mecmuasının tertib, tabı ve neşrine müteallik muameleleri ifa etmek vazifesile mükelleftir.

Evrak ve seferberlik müdürlükleri ve Maliye evrak hazinesi hususî kalem müdürlüğüne bağlıdır.

MADDE 4 — Malî tetkik heyeti; varidat ve masarife ve vekâletçe ifa edilen sair işlere müteallik olarak dairelerince hazırlanan kanun ve nizamname projelerile kanun ve nizamnamelere aid talimatname ve izahnameleri tetkik ederek mütalea beyan eylemek, vergi kanunlarının tatbikattaki seyrini takib ederek müfredatlı istatistikler tanzim ettirmek ve bunlara müsteniden tatbikat safahatını muntazaman ve yakından takib ederek neticelerini vekâlet makamına bildirmek ve kanunların ıslaha muhtaç cihetleri hakkında tekliflerde bulunmak, diğer vekâletlerce hazırlanıp mütalea beyanı için Maliye vekâletine gelen kanun ve nizamname projelerinden vekâletçe tevdi olunanlar hakkında mütalea beyan etmek ve yabancı memleketlerde malî mevzulara dair yapılan resmî ve hususî neşriyatı ve kanunî mevzuatı takib ve tetkik ederek neticelerini vekâlet makamına bildirmek ve vekâletçe tevdi olunacak sair işleri yapmak vazifelerile mükelleftir.

MADDE 5 — Teftiş heyeti; Maliye vekili namına aşağıda yazılı murakabe ve teftiş vazife ve salâhiyetini haizdir:

1) Umumî mülhak ve hususî bütçelerle idare olunan dairelerle sermayesinin tamamı Devlete aid olan müesseseler Maliye müfettişlerinin mutlak surette teftişine tâbi olub bunların para ve para hükmündeki evrakile ambar ve depolarında bulunan ayniyatı ve bunlara müteallik evrak ve defterleri ve muamelâta dair mahrem de olsa bütün evrakı, bunları idare ve muhafazaya memur olanlar ilk talep vukuunda müfettişe göstermeğe ve saymasına ve tetkik etmesine yardım etmeğe mecburdurlar.

2) İmtiyazlı şirketlerle sermayesinde Devletin iştiraki olan müesseseler salâhiyetli makamların isteği ve Maliye vekâletinin müsaadesile teftiş olunur.

3) Alelûmum cemiyetlerin ve bilhassa Devletten malî yardım görenlerin malî noktadan teftişlerine de Maliye müfettişleri salâhiyetlidir.

Teftiş neticesinde gizli veya açık zimmet veya ihtilâsı veya muamelâtında mühim suiistimali görülen veyahud muhafaza veya idaresi

altında bulunan para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ve bunların defterlerile evrakını göstermeyen memurlar Maliye memuru iseler müfettiş tarafından ve diğer vekâletlere ve dairelere mensup iseler müfettişin talebi üzerine mafevkleri tarafından derhal işten menolunurlar. Teftiş veya tahkik sırasında memuriyeti başında kalması teftişin veya tahkikatın yapılmasını güçleştireceğine kanaat hasıl edilen memurlar Maliye memuru iseler Maliye vekâletinin müsaadesile müfettiş tarafından ve diğer vekâletlere mensup iseler o vekâletler tarafından işten menolunabilirler.

Tetkik ve teftiş, sermayesinde Devletin iştiraki olan müesseselere, imtiyazlı şirketlere veya cemiyetlere aid olduğu takdirde müfettiş raporu, alâkadar mercie tevdi ve muktezası bu merciler tarafından ifa olunarak neticesi Maliye vekâletine bildirilir.

Maliye teftiş heyeti reisi, müfettiş sıfat ve salâhiyetini haizdir. Maliye müfettişlerinin mesai tarzları hususî nizamnamesi hükümlerine tâbidir.

MADDE 6 — Hukuk müşavirliği:

A) Merkez ve vilâyetlerde Maliye vekâletine ve muvazenei umumiyeye dahil dairelere ait bütün dava işlerini her derecede takib ve bunların icra muamelelerini intaç eylemek,

B) Her nevi mahkemeler, icra daireleri ve noterler tarafından vekâlete yapılacak tebliğatı kabul ve cevaplarını hazırlamak ve alâkadar mercilere tevdi ve takib eylemek,

C) Vekâlet muamelâtından veya alâkadar daire ve şubelerden tevdi olunan mukavelename projelerile diğer vekâletlerce tetkiki taleb olunan mukavelename projeleri ve sair işler üzerine hukukî mütalea dermeyen etmek,

Ç) Hususî kanun ve nizamnamelerle muayyen sair işleri ifa etmek vazifesile mükelleftir.

MADDE 7 — Bütçe ve malî kontrol umum müdürlüğü; muvazenei umumiye kanunu ve merbutu bütçe projelerini ve esbabı mucibe lâyihasını hazırlamak, tasdik edilen bütçenin tatbikma müteallik muameleleri yapmak, bütçe tahsisat kayitlarını tutmak, munzam ve fevkalâde tahsisat taleplerini tetkik etmek, masraf taahhüdatını murakabe ve masrafa müteallik mukaveleleri tetkik ve tescil eylemek, taahhüd hesaplarını tutmak, bütçe muvazenesini temin edecek tedbirleri araştırmak, masrafa tesir edebilecek bütün kanun projelerini tetkik ve bunlar hakkında mütalea beyan eylemek, Maliye vekâletince teklif edilecek masrafa müteallik kanun projelerini hazırlamak, masraf kanunlarının tatbikatını tanzim ve temin eylemek, dairelerince hazırlanacak mülhak bütçe projelerini ve bunlara aid munzam ve fevkalâde tahsisat ve fasıllar arasında münakale taleplerini tetkik ve mülhak bütçelerin umumî muvazene ile ahengini temin eylemek vazifesile mükelleftir.

Merkez daireleri, muhasebe müdürlükleri bu umum müdürlüğe bağlıdır.

MADDE 8 — Merkez daireleri Muhasebe müdürleri; memur bulundukları dairenin masraf bütçelerini, munzam ve fevkalâde tahsisat ve münakale taleplerini hazırlamak, merkez ve vilâyetlerde kullanılacak tahsisata aid tediye emirlerini tanzim ve mahallerine irsalini temin eylemek, daireleri bütçesinin kayitlerini ve masraf taahhüd hesaplarını tutmak, merkezin tahakkuk eden sarfiyatını ita emrine bağlamak, mülhakat hesaplarını cem ve telfik etmek, muhasebei umumiye kanunu ve diğer kanunlarla kendilerine verilmiş olan sair işleri yapmak vazifesile mükelleftirler.

Muhasebe müdürleri, merkez eşhas zimemile ilişikli tediyatı ve avans ve kredileri merkez muhasebecisile birlikte takib ve tahsil veya mahsubunu temin eylemekle mükellef ve bunlardan mütevellid mesuliyette merkez muhasebecisile müşterektirler.

Başvekâletle Şûrayi devlet ve Diyanet işleri reislikleri ve İstatistik umum müdürlüğü muhasebe işlerini yapmak, Büyük Millet Meclisi, Cümhur Reisliği ve Divanı muhasebat bütçelerinden istenilen mebaliği ita emrine bağlamak Maliye Muhasebe müdürlüğünün vazifesidir.

Ayrı muhasebe müdürlüğü bulunmayan dairelere aid muhasebe işleri bu dairelerin bağlı bulunduğu vekâlet muhasebe müdürlüğü tarafından yapılır.

MADDE 9 — Muhasebat umum müdürlüğü; Devlet hesaplarına aid kayitleri tutmak, Hazine hesabı umumisini çıkarmak, umumî muvazeneye dahil dairelerin hesab usullerini tesis ve tanzim etmek, mülhak ve hususî bütçeli dai-

relerin ve Devlet sermayesile müteşekkil müesseselerin muhasebe usullerini dairelerile birlikte tesbit eylemek, muhasebe usullerine ve her dairede tutulacak hesaplara dair kanun ve nizamname projelerini hazırlamak, umumî muvazene dahilindeki muhasiplerin zimmetlerini takib ve tahsilini temin etmek ve icabı halinde terkinlerine müteallik muameleleri ifa eylemek ve diğer kanunlarla Maliye vekâletine mevdu hesabata aid sair işleri yapmak vazifesile mükelleftir.

Merkezde ve icab eden yerlerde malsandıklarile müessesat hesaplarını tetkik ve murakabe vazifesile mükellef olan muhasebe kontrolörleri, merkez muhasebecisi, mülkî ve askerî bilûmum nakid muhasipleri bu umum müdürlüğe bağlıdır.

İnhisarlar umum müdürlüğü muhasebe müdürü Gümrük ve inhisarlar vekilinin inhası ile Muhasebat umum müdürlüğünün mütaleası alınarak Maliye vekâletince tayin olunur.

MADDE 10 — Varidat umum müdürlüğü; Devletin varidat bütçesini ve esbabı mucibesini hazırlamak, varidat kanunlarının tatbikatını idare ve vilâyetler varidat teşkilâtının faaliyetini tanzim eylemek, vilâyetlere mevdu bina ve arazi vergilerinin tarh, tahakkuk, tahrir ve tadil işlerine aid kanun ve nizamnameleri ve bunlara müteallik tadilleri ihzar etmek ve tatbikattaki ihtilâf ve tereddütler üzerine vaki olacak suallere cevab vermek ve bu işlere aid kanunî icapların vakit ve zamanında yapılmaları için lâzım gelen tedbirleri almak, varidata tesiri olan bütün kanun projelerini tetkik ve mütalea beyan etmek, kanunlarına göre Maliye vekâletinin mezuniyetile terkinleri icab eden vergilerin terkinlerine aid muameleleri yapmak, Malî tetkik heyetince gösterilecek lüzum dairesinde varidat istatistikleri için lüzumlu malûmatı toplamak, mahallî idarelerin varidat işlerinin Devlet varidatile alâka ve ahengini temin etmek bu Umum müdürlüğün vazifesidir.

MADDE 11 — Nakid işleri umum müdürlüğü; Hazine muamelelerini yapmak, Hazine mevcutlarını tenmiye, millî ve ecnebi müesseseler ve şirketler ve Düyunu umumiye ve Darphane ile olan münasebet ve muameleleri tanzim, Hazinenin esham ve tahvilât cüzdanını ve Hazinede muhafazası icab eden kıymetli ayniyatı idare ve muhafaza, malî piyasaları takib, nakid ve esham ve tahvilât borsasını murakabe, millî paranın tedavül ve istikrarının ve tediye muvazenesinin ve kredi işlerinin temini yolunda tedbirler ittihaz, mevduatı korumak için lâzımgelen muameleleri ifa ve kambiyo kontrolüne müteallik hükümlerin tatbikını ve istikrazların, Hazine bono ve tahvillerinin emisyonlarını temin etmek, Devletçe yabancı memleketlerde yapılacak tediyatı icra eylemek, Devletin nakid siyasetini ve nakid hareketlerini alâkalandıran işleri ihzar, intaç ve murakabe etmek, bu Umum müdürlüğün vazifeleridir.

Düyunu umumiye, nakid, esham ve tahvilât borsası ve Osmanlı bankası komiserleri ve bankalar murakipleri bu Umum müdürlüğe bağlıdır.

MADDE 12 — Muntazam borçlar umum müdürlüğü; zat maaşlarına aid kayitlerin tesisi, tahsis olunan zat maaşlarının aid olduğu malsandıklarında tediyelerinin temini, tediye muamelelerinin kontrolü ve tekaüd kanununun tatbikına aid muamelelerin ifası, aktolunan istikraz ve avanslarla ihraç edilen Hazine bono ve tahvillerinin hesaplarını takib ve tediye edilecek taksit ve kuponlarını ve bunlara müteferri sair muameleleri ifa ve kayitlerini tesis ve kontrolünü icra eylemek bu Umum müdürlüğün vazifesidir.

MADDE 13 — Millî emlâk müdürlüğü; Devlet vazifelerini ifa için yapılmış umumî binaları tamir ve muhafaza etmek, Devlete aid umumî malların idaresini ve hususî malların icar, satış ve tasfiyeleri ile Devlete intikali lâzımgelen malların takip ve tapuya tescillerini temin eylemek, Hazineye aid istimlâk işlerinin malî muamelelerini yapmak, Devlet vazifelerini ifaya tahsis olunan gayrimenkullerle Devlete aid emvali hususiye ve Devlete intikal eden gayrimenkul mallar için ayrı ayrı defterikebir tutmak, kanunlar, muahedenameler mucibince muayyen zümrelere izafetle vaziyet edilmesi lâzımgelen malların muamele ve tasfiyelerini neticelendirmek ve hususî kanunların bu idareye tevdi ettiği sair işleri yapmak vazifesile mükelleftir.

MADDE 14 — Darphane ve damga matbaası müdürlüğü; madenî para ve zikıymet al-

tımlar ve madalya basmak, Devlet bütçesine tâbi olan dairelerin ve talep vukuunda Devlet bütçesile ilişikli bulunan veya hususî kanunlarla teşkil edilen ve amme hizmeti gören daire ve müesseselerin pullarını ve kıymetli evrakını basmak vazifesile mükelleftir.

MADDE 15 — Tahsilât müdürlüğü; vilâyetlerle müessesattan her ayın tahakkukat ve tahsilât hesaplarını toplıyarak tetkik etmek, tahsilât nisbetlerini yükseltmek, malî tetkik heyetince gösterilecek lüzum dairesinde tahsilât istatistikleri için icap eden malûmatı toplamak, tahsilâta aid kanunî hükümlerin eyi surette tatbik edilmesini temin etmek bu müdürlüğün vazifeleridir.

MADDE 16 — Zat işleri müdürlüğü; tayinleri Maliye vekâletine aid memurların, alâkadar daire ve müdüriyetlerin inhasile tayin, nakil, terfi ve tecziye muamelelerini ifa ve kadroların tevziini temin ve merkezde maaşları ve tedavi tahsisatını ve alâkadar dairelerin göstereceği lüzuma göre harcırahları tevzi eylemek ve Maliye memurlarına aid tekaüd ve yetim maaşlarının tahsisi muaemlelerini yapmak, tayinleri vekâlete aid memurların sicillerini tutmak, memurin intihab ve inzibat komisyonlarının işlerini görmek bu müdürlüğün vazifelerini teşkil eder.

MADDE 17 — Levazım ve kıymetli evrak müdürlüğü; kıymetli ve kıymetsiz matbu evrakı hazırlamak, mahallerine sevkettirmek, kullanılacak kırtasiye ve büro levazımının hüsnü istimalini temin eylemek ve noksanlarını vekâlete bildirmek ve Maliye teşkilâtının levazım ve mefrusatını ve demirbaşlarını ve isticar işlerini idare etmek ve vekâlet merkez dairelerinin ayniyat hesaplarını tutmak ve ayniyat hesabı katisini tanzim etmek, vekâletin odacı ve bekçi gibi müstahdemlerinin ücretlerini tahakkuk ettirmek, vekâlet binasının iyi bir halde bulunmasını temin etmek ve buna müteferri sair işleri yapmak bu müdürlüğün vazifesidir.

MADDE 18 — İtiraz ve temyiz komisyonları; vergi kanunları mucibince müteşekkil muvazzaf itiraz komisyonlarile merkez temyiz komisyonları, hususî kanunlarında yazılı vazifelerini ifa ederler. Bu komisyonlar mesai ve faaliyetlerinin neticelerini ve tatbikatta gördükleri noksan ve hataları ve ıslaha muhtaç kanunî cihetleri muntazaman Maliye vekâletine bildirmekle mükelleftirler.

Temyiz komisyonlarının esaslı kararları Maliye mecmuasında neşrolunur.

Temyiz komisyonları reis ve azalarile İstanbul, Ankara ve İzmir itiraz komisyonları reisleri maaşlıdır. Bu itiraz komisyonlarının azalarile bunlar haricinde kalan mahallerde teşkil olunacak muvazzaf itiraz komisyonları reis ve azaları ücretle kullanılır. Bunların ücretleri bütçenin masraf tertibinden verilir.

İkinci kısım

Vilâyetler teşkilâtı

MADDE 19 — Vilâyetlerde defterdarın idaresi altında:

A) Varidat müdürü,

B) Tahsilât müdürü,

C) Muhasebe müdürü,

Ve muamelâtı ehemmiyetli olan vilâyetlerde muhakemat ve millî emlâk müdürleri bulunur. Lüzum görülen yerlerde defterdara muavin verilir. Muamelâtı az olan vilâyetlerde tahsilât müdürü yerine tahsilât şefi bulunur.

İstanbul vilâyeti teşkilâtı (33 - 40) ncı maddelerde yazılıdır.

MADDE 20 — Defterdarlar, vilâyetler ve mülhak kazalar teşkilâtının âmiri olup muamelâtın kanun hükümlerine göre cereyanını temin eylemek, merkez ve mülhak kazalardan sorulan süallere cevab vermek, kanuna muhalif hareketi görülenler hakkında takibatta bulunmak, tayinleri vilâyete ait olan merkez ve mülhak kazalar maliye memurlarının sicillerini tutturmak vazifesile mükelleftir.

Defterdarlar müdüriyetlere ve mülhak kazalara ait işlerin murakabe edilememesinden veya kendilerinden vaki olacak suallere cevab verilmemesinden mesuldürler. Defterdarlar bulundukları vilâyette Maliye vekâletinin en büyük memurudurlar.

Her müdür veya şef başında bulunduğu servisin âmiri olup vilâyet merkez kazasile mülhak kazalar muamelâtının kanuna mutabık surette cereyan etmemesinden mesuldürler.

MADDE 21 — Vilâyet ve kazalardaki servis-

leri kontrol altında bulundurmak için defterdarların emrine, lüzumuna göre bir veya müteaddid kontrol memuru verilir. Kontrol memurları gerek merkez kazası, gerek mülhak kazalar servislerini defterdarlar namına kontrol ederler.

Kontrol memurlarına merkez kazası haricinde vazife gördükleri her gün için zarurî masrafları mukabili 150 kuruş yevmiye ile nakliye ücretleri verilir.

Defterdarlar, muayyen tarifeli nakil vasıtası olmayan yerlere gidecek kontrol memurlarının nakil vasıtalarını tayin ve bunlara verilen ücretleri murakabe ile mükelleftir.

Ankara, İstanbul, İzmir gibi muayyen tarifeli nakil vasıtaları bulunan şehirler içinde vazife gören kontrol memurlarına yalnız kontrol için ihtiyar ettikleri vapur, tramvay ve otobüs gibi muayyen tarifeli nakil vasıtaları ücretleri verilir.

MADDE 22 — Varidat servisi; varidat müdürleri vergilerin tarh ve tahakkuk muamelelerini kanunî miadında ifa ettirmek ve tahakkuk eden varidatı tahsilât servisine vermek, terkinleri icab eden vergilere müteallik muameleleri ve hususî kanunlarla kendilerine verilmiş sair işleri yapmakla mükellef ve muhasebei umumiye kanununun 13 ncü maddesi mucibince merkez kazanına aid tahakkuk hatalarından doğan malî zararları, fiilen tahakkuk muamelelerile iştigal eyleyen şube tahakkuk şef ve memurları ve varidat memur ve kâtiplerile müştereken zamindirler.

Varidat müdürleri, mülhak kazalara aid tahakkuk muamelelerini defterdar namına yakından takib ederek tahakkukatın zamanında icra edilmesini temin eyleyecek tedbirleri alır ve kazalardan sorulan varidat kanunlarının tatbikatına aid hususlara defterdar tarafından verilecek cevapları ihzar ederler.

Tahakkuk şube şef, memur ve kâtipleri ve varidat memur ve kâtipleri varidat müdürünün maiyeti olup onun tayin edeceği şekilde vazifelerini yaparlar.

MADDE 23 — Tahsilât servisi; tahsilât müdürleri veya tahsilât şefleri. varidat ve millî emlâk servisleri tarafından merkez kazasına aid tahakkuk ettirilip kabili tahsil bir hale getirilmiş olan tahakkukatı kanunî hükümleri dairesinde tahsil etmek ve bunlardan dolayı Divanı muhasebata idare hesabı vermek, tahsildarlar tarafından yapılacak tahsilâtın, merkezde müfredat kayitlerini tutturmak vazifesile mükelleftir. Tahsilât müdürü bulunmayan vilâyetlerde Divanı muhasebata hesab vermek vazifesi ve bundan doğacak mesuliyet defterdarlarla müştereken tahsilât şeflerine aittir.

Tahsilât müdürleri ve bulunmayan mahallerde defterdarlarla müştereken tahsilât şefleri mülhak kazalara aid tahsilât muamelelerini yakından takib ederek tahsilâtın zamanında icrasını temin edecek tedbirleri alırlar. Mülhak kazalardan sorulacak tahsilât kanunlarının tatbikatına aid suallere defterdar tarafından verilecek cevaplar tahsilât müdür veya şefleri tarafından hazırlanır.

Tahsil şube şef, memur ve kâtipleri ve icra memurları ve bilûmum tahsildarlar, tahsilât müdür veya şefinin maiyetidirler.

Bütün tahsildarlar ücretle istihdam olunurlar. Atlı tahsildarlara ücretlerine ilâveten ayda on lira yem bedeli verilir.

MADDE 24 — Muhasebe servisi; muhasebe müdürleri, vilâyet teşkilâtına dahil masraf tahakkuk memurları tarafından tahakkuk ettirilen maaş ve masrafları ita emrine bağlamak ve bilcümle tediyatı kanunî hükümleri dairesinde icra etmek, muhasebei umumiye kanunile diğer kanunların masraf muhasiplerine tahmil ettiği sair vazifeleri yapmak ve Divanı muhasebata idare hesabı vermekle mükelleftir.

MADDE 25 — Millî emlâk müdürlüğü bulunan vilâyetlerde bu müdürlük, vilâyet merkez ve mülhakatında Devlet vazifelerini ifa için yapılmış umumî ve resmî binaları idare ve muhafaza etmek, Devlete aid umumî malların idaresi ve hususî malların icar, satış ve tasfiyeleri ile Devlete intikali lâzımgelen malların takib ve tapuca tescillerinin temini ile mükelleftir.

İcar, ecrimisil gibi Devlet alacakları, bu müdürlük tarafından tahakkuk ettirildikten sonra tahsilât servisince tahsil olunur. Millî emlâk müdürü tahakkuk noksanından veya zamanında tahakkuk ettirilememesi dolayısile tahsil edilemez bir hale gelmiş olan Hazine hukukundan tahakkuk işile meşgul olan memur ile müştereken mesuldür. Millî emlâk müdürlüğü kâtiple-

rinden biri, ayni zamanda vilâyet ayniyat muhasibidir.

Millî emlâk müdürlüğü teşkilâtı olmayan vilâyetlerde yukarıki vazifeler varidat müdürleri tarafından yapılır. Bu takdirde ayniyat muhasipliğini de varidat kâtiplerinden biri yapar.

MADDE 26 — Muhakemat servisi; muamelâtı ehemmiyetli olan vilâyetlerde bu servis, muhakemat müdürü ile Hazine avukatları tarafından idare olunur.

Muhakemat müdürünün vazifeleri:

A) Varidat, tahsilât ve muhasebe müdürlerile diğer servislerden yazılı olarak sorulacak her nevi hukukî işler hakkında mütalea ve kanunî mükteza beyan eylemek,

B) Hazine ile eşhas arasında tanzim ve teati edilecek bütün mukavelelerin müsveddelerini görerek bu mukaveleleri kanun şart ve hükümlerine uygun bir hale koymak,

C) Davaların sicillini tutmak ve takiplerini murakabe ve lehe neticelenen hükümleri infaz ettirmek,

Ç) İdarî davalar hakkında alâkadar şubeler tarafından yapılacak müdafaaname müsveddelerini görerek bunların kanunî icaplarını yapmak,

D) Mahkemelerle icra daireleri ve noterler tarafından resmen Maliye daire ve şubelerine tebliği lâzımgelen bilumum resmî evrakı Hazineye izafetle tebellüğ etmek ve Hazinece resen veya cevaben tanzim ve tebliğ edilecek evrakı tanzim ve tebliğ ettirmek,

E) Maliye memurları hakkındaki ilk tahkikat evrakını kanunî mercine sevketmek ve bunlar hakkında muktazi muameleyi yapmak.

Hazine avukatlarının vazifeleri:

A) Kendilerine muhakemat müdürlüğünden verilen evrak üzerine hukuki mütalea dermeyan eylemek,

B) Davaların muhakeme ve icra takiplerini son derecesine kadar yapmak,

C) Mülhakat davalarını, kanunî hareketi mukabilinde takib ve müdafaa etmek.

Muamelâtı ehemmiyetli olmayan vilâyetlerde yalnız Hazine avukatları veya dava vekilleri bulunur. Bunlar, yalnız kendilerine tevdi olunan dava işlerile iştigal ve defterdarlıktan verilen işler hakkında hukukî mütalea beyan ederler.

Bu vilâyetlerde icra daireleri ve noterler tarafından resmen Maliye dairelerine yapılacak tebligat, mahallinin en büyük maliye memuru tarafından tebellüğ olunur.

Kazalar teşkilâtı

MADDE 27 — Muamelâtı çok olan kazalarda malmüdürünün idaresi altında varidat, tahsilât ve icab eden yerlerde millî emlâk memurlukları bulunur. Malmüdürü, kaza maliye teşkilâtının âmiri olup, muamelâtın kanunî hükümler dairesinde cereyan eylemesini temin etmek ve emri altında bulunan memurlardan kanuna muhalif hareketleri görülenler hakkında takibatta bulunmak vazifesile mükelleftir.

Malmüdürleri muhasebe servisini idare ve muhasebei umumiye kanunile diğer kanunların masraf muhasiplerine tevdi ettiği diğer vazifeleri ifa ve Divanı muhasebata idare hesabı ita ederler. Diğer servisler başında bulunan memurlar, uhdelerine verilen işlerin kanuna mutabık surette cereyan eylemesinden mesuldürler.

MADDE 28 — Varidat servisi; varidat memurları vergilerin tarh ve tahakkuk muamelelerini kanunî miadında ifa ve tahakkuk eden varidatı tahsilât servisine vermek, terkinleri icab eden vergilere müteallik muameleleri yapmakla mükellef ve Muhasebei umumiye kanununun 13 ncü maddesi mucibince tahakkuk hatalarından doğan malî zararları tahakkuk muamelelerini yapan varidat kâtiplerile müştereken zamindirler.

Tahakkuk şube şef, memur ve kâtipleri ve varidat kâtipleri varidat memurunun maiyeti olup onun tayin edeceği şekilde vazife yaparlar.

MADDE 29 — Tahsilât servisi; tahsilât memurları, varidat servisi tarafından tahakkuk ettirilip kabili tahsil hale getirilmiş olan tahakkukatı, kanunî hükümlere göre tahsil eylemek ve tahsildarlar tarafından yapılacak tahsilâtın müfredat kayıtlarını tutturmak ve nizamname ile tayin olunacak şekilde tahsil şube şeflerile tahsildarların hesaplarını tetkik ve murakabe etmek vazifesile mükelleftirler.

Kazalarda Divanı muhasebata verilecek tahsilât hesabı malmüdürü tarafından verilir. Bu hesaptan doğacak mesuliyette tahsilât memurları malmüdürü ile müşterektirler.

Tahsil şube şef, memur ve kâtiplerile tahsildarlar, tahsilât memurunun maiyeti olup tahsil muamelâtmdan dolayı müştereken mesuldürler.

MADDE 30 — Muhasebe servisi; malmüdürü tarafmdan idare olunan bu servis kaza teşkilâtma dahil masraf tahakkuk memurları tarafmdan tahakkuk ettirilen maaş ve masrafları ita emrine bağlamak ve kanunî hükümleri dairesinde tediyelerini temin eylemekle mükelleftir.

MADDE 31 — Millî emlâk servisi; millî emlâk muameleleri çok olan kazalarda millî emlâk memurları bulunur. Bu memurlar, vilâyet millî emlâk servisinde yazılan işlerden kazaya aid olanları ifa, tahakkuk noktasmdan veya zamanmda tahakkuk ettirilememesi dolayısile tahsil edilemez bir hale gelmekten doğan Hazine zararlarmı tazmin ile mükelleftirler. Kaza ayniyat muhasipliği, millî emlâk memuru tarafmdan yapılır.

Millî emlâk memurluğu olmayan kazalarda, bu servise aid işler varidat kâtipleri tarafmdan yapılır. Bu takdirde varidat kâtiplerinden biri ayniyat muhasipliği vazifesini de yapar.

MADDE 32 — Muamelâtı az olan kazalarda malmüdürünün idaresi altmda yalnız varidat memuru bulunup tahsilât işleri de malmüdürü tarafmdan yapılır. Bu takdirde Divanı muhasebata verilecek tahsilât hesabı da malmüdürü tarafmdan verilir.

İstanbul maliye teşkilâtı

MADDE 33 — İstanbulun belediye hududu içinde bulunan kısmı - Bakırköy, Adalar, Beykoz ve Sayıyer kazaları hariç olmak üzere - defterdarın idaresi altında bir vahdet teşkil eder. Bu şehirde varidat işleri biri irad ve servet ve diğeri muamele ve istihlâk vergilerile, üçüncüsü damga kanunu tatbikatı ve dördüncüsü kara ve deniz av vergilerile meşgul olmak üzere dört varidat müdürü ve lüzumu kadar varidat müdür muavini ve İstanbul, Beyoğlu ve Üsküdar mıntakaları tahsilât işlerile iştigal etmek üzere üç tahsilât müdürü, bütün vilâyet için muhakemat, millî emlâk ve muhasebe müdürleri bulunur.

Bakırköy, Adalar, Beykoz ve Sarıyer kazalarile İstanbul vilâyetinin mülhak kazaları diğer vilâyetlerde olduğu gibi defterdara bağlı birer malmüdürü tarafmdan idare edilir. Bunların vazife ve salâhiyet noktasından vaziyetleri diğer vilâyet mülhak kazalarmın aynidir.

MADDE 34 — İstanbul vilâyeti defterdarının vazifesi; diğer vilâyetler defterdarlarmın aynidir. Defterdara yardım etmek ve icabı halinde kontrol işlerile meşgul olmak üzere muavinleri ve bir bürosu mevcuttur.

Tayinleri vilâyete aid memurların sicillerini tutmak ve sicil hulâsalarını vekâlete göndermek vazifesile defterdarlık bürosu meşgul olur.

Her müdür başında bulunduğu servisin âmiri olup bu servise aid işlerin kanuna mutabık surette yapılmasını temin ile mükelleftir.

MADDE 35 — Bilûmum servisleri kontrol altmda bulundurmak üzere, defterdarın emrine ihtiyaç nisbetinde varidat, tahsilât, muhasebe kontrol memurları verilir. Bu memurlar defterdar namına ve alacakları direktif dairesinde belediye hudutları içinde ve dışındaki servisleri tetkik ederler.

MADDE 36 — Varidat servisi; varidat müdürleri uhdelerine verilen kısımlarda, tahakkuk şubelerince yapılacak tarh ve tahakkuk muamelelerini kanunî miadında yaptırarak tahakkuk eden varidatı tahsilât servisine vermek, terkinleri icab eden vergilerin terkin muamelelerini yaptırmak, defterdarlarla müştereken tanzim olunacak bir program dairesinde varidat kontrol memurları vasıtasile tahakkuk şubeleri ve vergi tahakkukat muamelelerinin aleddevam kontrol altında bulundurulmasını takib etmek vazifesile mükellef ve tarh ve tahakkuk muamelelerinin kanunî miadında ve muntazaman yapılmasından ve varidat kanunlarmın tatbikatında verdiği emirlerden Hazine için doğan zararlardan mesuldürler.

Mükelleflerin uğrayacağı zararlar hakkında umumî hükümler dairesinde muamele olunur.

Tahakkuk şube şefleri, muhasebei umumiye kanununun 13 ncü maddesi mucibince tahakkuk hatalarmdan doğan malî zararları, tahakkuk muamelesile uğraşan şube memur ve kâtiplerile müştereken zamindirler.

Varidat müdürleri kazalara aid tahakkuk muamelelerini defterdar namına yakmdan takib ederek tahakkukatın zamanında icra edil-

mesini temin eyliyecek tedbirleri alırlar ve kazalardan sorulan varidat kanunlarının tatbikatına aid hususlara defterdar tarafından verilecek cevapları hazırlarlar.

Damga kanunu tatbikatını idare edecek olan varidat müdürü bu işlere ayrılacak olan kontrol memurları vasıtasile ve defterdarla müştereken tanzim olunacak bir proğram dairesinde damga resmine tâbi muameleleri İstanbul vilâyeti ve mülhakatı dahilindeki müessesat ve ticarethanelerde muntazaman kontrol ettirmek, damga resmi kanununun tatbikından mütevellid ihtilâfları halletmek, kontrol teşkilâtı tarafından tanzim olunan zabıt varakaları üzerine lâzımgelen takibatı yaparak damga resmi ve cezalarını tahsil ve muhasebecilik veznesine teslim ettirmek, mehakime intikal eden takibat dosyalarını Muhakemat müdürlüğüne tevdi etmek vazifesile mükelleftir. Bu müdürlük emrinde takibatı ve tahsilâtı temin için icra ve ceza tahsil memurları bulunur.

Kara avlarile İstanbul ve Çanakkale boğazları ve Marmara denizi dahilinde deniz av vergileri muamelâtının ifası ve tahsilâtının temini ve defterdarla müştereken tanzim olunacak bir proğram dahilinde kontrolünün icrası bu işlerle tavzif olunacak varidat müdürü tarafından yapılır. Bu müdürlük emrinde merkez ve mülhakatta lüzumu kadar muhasib, veznedar, muhafaza memuru, kolcu ve kantarcı bulunur.

MADDE 37 — Tahsilât servisi; tahsilât müdürleri mıntakaları dahilinde bulunan tahakkuk şubelerile millî emlâk müdürlüğü tarafından tahakkuk ettirilip kabili tahsil hale getirilmiş olan varidatın, tahsil şubeleri vasıtasile ve kanunî hükümleri diresinde tahsilini ve defterdarla müştereken tanzim olunacak bir proğram dahilinde tahsil şubeleri ve tahsilât muamelâtının aleddevam kontrol altında bulundurulmasını takib etmek ve Divanı muhasebata idare hesabı vermekle mükellef ve muhasebei umumiye kanunu mucibince terettüp edecek mesuliyette tahsil şube şeflerile müştereken mesuldürler.

Tahsil şube memur ve kâtiplerile icra memurları ve tahsil şube veznedarları tahsil şube şefinin maiyeti olup onun tertibi dahilinde vazifelerini yaparlar.

Tahsilât müdürleri mıntakalarına ayrılacak kazalar tahsilât muamelelerini defterdar namına yakından takip ederek tahsilâtın zamanında icrasını temin edecek tedbirleri alırlar. Kazalardan sorulacak tahsilât kanunlarının tatbikatına ait suallere defterdar namına verilecek cevapları hazırlarlar.

MADDE 38 — Muhasebe servisi; İstanbul vilâyeti muhasebe müdürü vilâyet teşkilâtına dahil masraf tahakkuk memurları tarafından tahakkuk ettirilen maaş ve masrafları ita emrine bağlamak ve bilcümle tediyatı kanunî hükümleri dairesinde icra etmek, Muhasebei umumiye ve diğer kanunlarla masraf muhasiplerine tahmil edilmiş olan sair vazifeleri yapmak ve Divanı muhasebata idare hesabı vermekle mükelleftir.

İstanbul belediye hududu içinde bulunan kazaların - Bakırköy, Beykoz, Adalar, Sarıyer hariç - maaş ve masraflarının tediyesi bu kazalarda bulunan malmüdürleri tarafından yapılır. Bu malmüdürleri munhasıran kazalarına ait maaş ve masraf tediyatı ve muhasebei umumiye kanunile diğer kanunların masraf muhasiplerine tahmil ettiği sair vazifeleri ifa ve Divanı muhasebata idare hesabı vermekle mükellef olup varidat ve tahsilât işlerile iştigal etmezler.

İstanbul vilâyetinde de diğer vilâyetlerde olduğu gibi damga ve harç pulu satışları vilâyet muhasebe müdürlüğü ile kaza malmüdürleri tarafından icra olunur.

MADDE 39 — Muhakemat ve millî emlâk servisleri; bu servislerde bulunacak müdürlerin vazifeleri diğer vilâyetlerdekilerin aynidir.

MADDE 40 — İstanbul vilâyetinde kazanc vergisi beyanname tetkikatı ile iştigal eyleyen hesab mütehassısları, defterdara bağlı bir başmütehassısın idaresi altında çalışırlar. Hesab mütehassıslarına vazife tevzi ve müessese üzerine dosya tesis eylemek başmütehassısa aittir.

Umumî müfettişlikler müşavirlikleri

MADDE 41 — Hususî kanunları mucibince teşkil edilen umumî müfettişlikler nezdinde lüzum ve ihtiyaca göre Maliye müşaviri ve müşavirlik kalemi memur ve kâtipleri bulunur.

Maliye müşavirleri, umumî müfettişten alacakları direktif dairesinde umumî müfettişlik mıntakasına dahil vilâyet ve kazalardaki maliye teşkilâtının faaliyetini takib, malî kanun-

larla vergi kanunları ve bunlara müteallik nizamname ve talimatname ahkâmının tarzı tatbikını tetkik, mıntakaya dahil vilâyet ve kazaların malî vaziyetleri, varidat ve masarifi ve sandık açıkları hakkında tetkikat icra etmek ve müşahede ve tetkikatı neticesinden umumî müfettişe bir raporla malûmat vermek ve bunların birer suretini Maliye vekâletine göndermek vazifesile mükelleftir.

Maliye müşavirleri umumî müfettişin emri ile vilâyet hususî bütçelerile belediye bütçeleri ve vilâyet ve belediyelerin malî vaziyetleri üzerinde de tetkikler yaparlar. Umumî müfettişlik mıntakasındaki vilâyetlerce malî kanunların tatbikatına dair sorulacak hususata, umumî müfettişlikçe verilecek cevapları ihzar ederler.

Müteferrik hükümler

MADDE 42 — Maliye vekâleti merkez ve vilâyetler kadrosu bu kanuna bağlı cetvelde gösterilmiştir. İcabında bu kadroda yazılı memuriyetlerden birinde daha küçük olarak bir memurun istihdamı caizdir. Bu suretle istihdam olunanlara 1452 numaralı kanunun müsaid olduğu derecede maaş verilir.

Maliye vekâleti, merkez ve vilâyetler teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam etmekte olduğu her hangi bir memur veya müstahdemi, ifası vekâlete aid bir iş için orada vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunup bulunmaması ile mukayyed olmaksızın, kadroda gösterilen tahsisatı ile dilediği yerde kullanabilir.

MADDE 43 — Vilâyetlerde defterdarlar, kazalarda malmüdürleri muvazzaf ve gayrimuvazzaf itiraz komisyonlarının vazifelerine devamlarını takib etmek ve her ay faaliyet ve mesailerini gösteren bir cetveli Maliye vekâletine göndermekle mükelleftirler.

MADDE 44 — Bu kanunda yazılı kontrol memurları varidat kanunlarında yazılı tahakkuk ve tahsil müfettişlerine veya tetkik memurlarına verilmiş olan hak ve salâhiyetleri haizdirler.

MADDE 45 — Tahsili emval kanunu mucibince veya hususî kanunları hükümlerine göre diğer dairelerce tahakkuk ettirilerek Maliye memurları vasıtasile tahsilleri lâzımgelen varidat ve hasılat ile cezaların tahsillerini temin eylemek te tahsilât servislerinin vazifeleri cümlesindendir.

MADDE 46 — 2265 numaralı kanunla ihdas edilmiş olan Maliye teftiş heyeti maiyetine memur tetkik memurları kaldırılmıştır. Bu kanunun meriyete girdiği tarihte mevcud tetkik memurları kıdem ve ehliyetlerine göre başka vazifelere naklolunurlar.

MADDE 47 — Bu kanunun tatbik sureti hakkında bir nizamname tanzim olunur.

Muvakkat maddeler

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanunun meriyetinden itibaren bir sene zarfında ve bir defaya mahsus olmak üzere tetkik bürosu reis ve azalıklarile müsteşar muavinliklerine, bütçe ve malî kontrol, muhasebat, varidat ve nakid işleri umum müdürlüklerile muavinliklerine tahsilât müdürlüğüne ve İstanbul defterdarlığı ile varidat müdürlüklerine 1452 numaralı kanunun 8 nci maddesinde yazılı müddetleri ikmal etmeyenler de yüksek mekteb mezunu olmak şartile tayin olunabilirler.

Ancak bunlar mezkûr kanun hükümleri dairesinde müstahak oldukları derece maaşını ve müddetlerini doldurdukça istihkak kesbedecekleri derece maaşını alırlar. Şu kadar ki bu memuriyetlerin her hangi birinde bulundukları müddetçe bu memuriyetlere muhassas maaşla müstahak oldukları derece maaşı arasındaki fark mükteseb hak teşkil etmemek şartile kendilerine ücret olarak verilir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte iş başında veya açıkta bulunan memurlardan aciz ve kabiliyetsizlikleri dolayısile vücutlarından istifade edilemeyeceği anlaşılanların veya geçmiş memuriyet hayatları itibarile vazifelerinde ipkaları yapılacak idarî tahkikat neticesinde caiz görülmeyenlerin memuriyetle alâkalarını kesmeğe Maliye vekili üç sene müddetle salâhiyetlidir. Bu suretle çıkarılacaklar hakkında 1683 numaralı kanunun 26 ncı maddesi hükmü mucibince muamele olunur.

MUVAKKAT MADDE 3 — Bu kanunla maaşları ücrete tahvil edilmiş olan memurlardan, filen 25 sene ve daha ziyade hizmet

etmiş olanlar tekaüde sevkolunurlar. Hizmet müddeti, 20 sene ve daha ziyade olanlara tekaüd müddetini doldurıncaya kadar eski maaşları verilerek bu müddetin bitmesinde tekaütlükleri icra edilir. Bunlardan 25 seneyi doldurmadan her hangi bir sebeple olursa olsun vazifeden ayrılanlar hizmet müddetlerine göre tekaüde sevkedilirler.

Hizmet müddetleri 20 seneden az olanların maaşları ücrete çevrilerek eski memuriyet müddetlerine aid tekaüd hakları mahfuz kalmak üzere istihdamlarına devam olunur. Ancak yeni vazifelerinden istifa suretile ayrılanlarla her hangi bir suretle vazifelerine nihayet verilenlere istedikleri takdirde 1683 numaralı kanunun 13 ncü maddesi mucibince maaşlı hizmet müddetlerine göre istihkakları verilerek tekaütlükle alâkaları kesilir.

1683 numaralı tekaüd kanununun muaddel 53 ncü maddesi hükmü mahfuzdur.

MUVAKKAT MADDE 4 — Bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren 7 nci ve daha yukarı derecelere dahil olan memuriyetlere ve Maliye müfettiş ve muavinliklerine yeniden tayin edileceklerin, siyasal bilgiler okulu, hukuk veya yüksek ticaret ilimleri mekteplerinden veya bu evsafı haiz ecnebi yüksek mekteplerinden mezun olmaları şarttır. Ancak bu kanunun meriyeti tarihinde maaş veya ücretle müstahdem olanların 1452 numaralı kanunla mükteseb hakları mahfuzdur.

MUVAKKAT MADDE 5 — Maliye memurları kanunu çıkıncaya kadar 788 numaralı memurin kanununda yazılı inzibatî cezaların maliye memurları hakkında daha ne gibi hallerde tatbik olunacağı nizamname ile tayin olunur.

MUVAKKAT MADDE 6 — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte Temyiz komisyonları reis ve azalıklarile İstanbul, Ankara ve İzmir İtiraz komisyonları reisliklerinde ve İstanbul Muhakemat müdürlüğünde müstahdem olanların halen almakta oldukları ücretlerle istihdamlarına devam olunabilir.

MADDE 48 — 1452 numaralı teadül kanunu ile zeyil ve tadillerine bağlı cetvellerin Maliye vekâletine aid kısımları mülgadır.

MADDE 49 — Bu kanun 1 haziran 1936 tarihinden muteberdir.

MADDE 50 — Bu kanunun icrasına Maliye vekili memurdur.

Bütçe encümeninin değiştirişine bağlı cetvel

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
	MERKEZ MEMURLARI		
2	Müsteşar	1	125
3	» muavini	2	100
	Hususî kalem müdürlüğü		
6	Müdür [1]	1	70
9	Büro şefi	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci »	1	30
12	Memur	4	25
	Evrak müdürlüğü		
8	Müdür	1	45
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci »	1	30
12	Memur	2	25
14	»	3	20
	Malî tetkik heyeti		
2	Reis	1	125
3	Aza	2	100
4	»	2	90
	Malî tetkik heyeti kalemi		
9	Kalem şefi	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci »	1	30
	Teftiş heyeti		
3	Reis	1	100
4	Başmüfettiş	3	90
5	Birinci sınıf müfettiş	10	80
6	İkinci » »	12	70
7	Üçüncü » »	14	55
8	Dördüncü» »	15	45
10	Müfettiş muavini	20	35

[1] *Müfettişlerden biri, derecesi mahfuz kalmak ve kıdemi yürümek şartile bu vazifeye getirilebilir. Bu takdirde kendisine müdürlük maaşının bir kısmı veya tamamı munzam ücret olarak verilir.*

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
	Teftiş heyeti kalemi		
8	Kalem müdürü	1	45
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci »	2	30
12	Memur	1	25
	Hukuk müşavirliği		
2	Başhukuk müşaviri	1	125
4	Hukuk müşaviri	2	90
6	Başmuavin	2	70
7	Muavin	1	55
8	»	1	45
9	Muavin	2	40
10	Birinci mümeyyiz	2	35
11	İkinci »	2	30
12	Memur	5	25
14	»	9	20
	Bütçe ve malî kontrol umum müdürlüğü		
3	Umum müdür	1	100
5	» » muavini [1]	1	80
6	Şube müdürü	1	70
8	» müdür muavini	3	45
10	Birinci mümeyyiz	12	35
11	İkinci »	8	30
12	Memur	8	25
	Merkez daireleri muhasebe müdürlükleri		
5	Muhasebe müdürü	6	80
6	» »	6	70
7	» müdür muavini	2	55
8	» »	2	45
9	» »	2	40
10	Birinci mümeyyiz	40	35
11	İkinci »	55	30
12	Memur	75	25
14	Memur	60	20
9	Veznedar	1	40
10	Mutemed	1	35
12	Pul ambar memuru	1	25

[1] *Ayni zamanda bir şubenin müdürüdür.*

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
	Muhasebat umum müdürlüğü		
4	Umum müdür	1	100
5	» » Muavini [1]	1	80
6	Şube müdürü	1	70
8	» Müdür muavini	5	45
7	Muhasebe kontrolörü	2	55
10	Birinci mümeyyiz	17	35
11	İkinci »	35	30
12	Memur	38	25
14	»	4	20
	Merkez muhasebeciliği		
6	Muhasebeci	1	70
8	» Muavini	1	45
10	Birinci mümeyyiz	10	35
11	İkinci »	7	30
12	Memur	5	25
14	»	2	20
8	Veznedar	1	45
10	» Muavini	1	35
11	Memur	1	30
	Mülkî ve askerî muhasebecilikler		
7	Muhasebeci	5	55
8	»	10	45
9	»	15	40
10	»	19	35
10	Birinci mümeyyiz	5	35
11	İkinci »	10	30
12	Muhasebe kâtibi	25	25
14	» »	25	20
16	» »	25	16
12	Veznedar	20	25
14	»	25	20
16	»	4	16
	Varidat umum müdürlüğü		
3	Umum müdür	1	100
5	» » muavini [1]	1	80
6	Şube müdürü	3	70
8	» müdür muavini	4	45
9	» » »	3	40

[1] *Ayni zamanda bir şubenin müdürüdür.*

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
7	Varidat kontrolörü	1	55
8	» »	2	45
9	» »	6	40
10	Birinci mümeyyiz	18	35
11	İkinci »	14	30
12	Memur	11	25
14	»	2	20
	Nakid işleri umum müdürlüğü		
3	Umum müdür	1	100
5	» » Muavini	1	80
6	Hazine muhasibi mesulü	1	70
7	» » » Muavini	1	55
8	» » » »	1	45
8	Kontrolör	1	45
10	Birinci mümeyyiz	10	35
11	İkinci »	8	30
12	Memur	8	25
14	»	2	20
7	Başveznedar	1	55
8	Veznedar	1	45
10	Ayniyat memuru	1	35
	İstanbul Borsa ve Osmanlı bankası komiserliği [1]		
4	Komiser	1	90
	Menkul kıymetler müdürlüğü		
7	Müdür	1	55
9	Kontrolör	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	Memur	1	30
	Kambiyo ve nukud müdürlüğü		
7	Müdür	1	55
9	Kontrolör	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	Memur	1	30

[1] Menkul kıymetler ve kambiyo ve nükud müdürlükleri teşkilâtının karşılığı 1447 numaralı kanunun 45 ncü maddesi mucibince borsa bütçesinden Hazineye ödenir.

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
	Düyunu umumiye komiserliği		
3	Komiser [1]	1	100
9	Mütercim - Kâtib [2]	1	40
	Muntazam borçlar müdürlüğü		
4	Umum müdür	1	90
6	Şube müdürü [3]	2	70
9	» Müdür muavini	3	40
7	Kontrolör	1	55
10	Birinci mümeyyiz	7	35
11	İkinci »	12	30
12	Memur	13	25
14	»	18	20
16	»	2	16
	Millî emlâk müdürlüğü		
5	Müdür	1	80
7	» Muavini	1	55
8	Şube müdürü	2	45
9	» »	1	40
7	Millî emlâk kontrolörü	1	55
8	» »	2	45
10	Birinci mümeyyiz	4	35
11	İkinci »	4	30
12	Memur	4	25
14	»	6	20
16	»	1	16
	Darphane ve Damga matbaası müdürlüğü		
4	Müdür	1	90
6	» muavini	1	70
8	Darphane kontrolörü	1	45
8	Damga matbaası kontrolörü	1	45
8	Başkimyager	1	45
10	Kimyager	1	35
11	»	1	30
8	Muhasib	1	45
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Muhasebe kâtibi	2	25
10	Veznedar	1	35
11	» muavini	1	30

[1] Ayda 30 lira temsil tahsisatı ile beraber 1906 numaralı kanun hükmüne tevfikan verilir.

[2] 1906 numaralı kanun hükmüne tevfikan verilir.

[3] Biri kuponlar muhasibidir.

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
14	Evrak ve dosya memuru	1	20
11	Ayniyat muhasibi, müze ve kalıb muhafızı	1	30
11	Kâğıd ve eşya ambarları memuru	1	30
9	Pul ambar muhafızı	1	40
11	Mutemed ve mubayaa memuru	1	30
12	Sevkiyat memuru	1	25
9	Fabrika başmemuru	1	40
9	Memur	1	40
10	»	6	35
10	Hakkâk	1	35
10	Çinkograf	1	35
9	Teknisyen	1	40
11	Ustabaşı	3	30
11	Sayıcı	1	30
12	»	2	25
14	»	2	20
	Tahsilât müdürlüğü		
5	Müdür	1	80
7	» muavini	1	55
8	» »	1	45
9	Varidat muhasibi	1	40
10	Birinci mümeyyiz	4	35
11	İkinci »	5	30
12	Memur	7	25
14	»	7	20
16	»	1	16
	Zat işleri müdürlüğü		
5	Müdür	1	80
7	» muavini	1	55
8	» »	1	45
10	Birinci mümeyyiz	4	35
11	İkinci »	6	30
12	Memur	7	25
14	»	10	20
16	»	2	16
	Levazım ve kıymetli evrak müdürlüğü		
5	Müdür	1	80
8	» muavini	1	45
8	Ayniyat muhasibi	1	45
10	Birinci mümeyyiz	4	35
11	İkinci »	2	30
12	Memur	4	25
14	»	3	20

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
11	Mubayaa memuru	1	30
11	Mutemed ve ambar memuru	1	30
	İstanbul matbu evrak ve ambarları ve evrak mahzenleri		
9	Matbu evrak ambar memuru	1	40
11	» »	1	30
12	Mutemed ve sevkiyat memuru	1	25
14	Memur	1	20
16	Sayıcı	2	16
9	Evrak mahzenleri memuru	1	40
	Vergi temyiz ve itiraz komisyonları		
3	Temyiz komisyonu reisi	3	100
5	» » azası	6	80
4	İtiraz komisyonu reisi	3	90
5	» » »	2	80
	VİLÂYET MEMURLARI		
3	Defterdar (İstanbul)	1	100
4	» (İzmir, Ankara)	2	90
5	»	3	80
6	»	12	70
7	»	22	55
8	»	22	45
5	» muavini	2	80
6	» »	2	70
8	Malmüdürü	5	45
9	»	25	40
10	»	51	35
11	»	150	30
12	»	130	25
	Varidat memurları		
5	Varidat müdürü	2	80
6	» »	5	70
7	» »	7	55
8	» »	8	45
9	» »	16	40
10	» »	17	35
11	» »	10	30
7	» müdür muavini	2	55
8	» »	2	45

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
7	Varidat kontrol memuru	3	55
8	» »	19	45
9	» »	43	40
10	» »	59	35
9	» memuru	5	40
10	» »	35	35
11	» »	65	30
12	» »	90	25
14	» »	210	20
10	» » muavini	5	35
11	» » »	20	30
12	» » »	75	25
14	» » »	200	20
16	» » »	450	16
7	Tahakkuk şube şefi	5	55
8	» »	8	45
9	» »	9	40
10	» »	9	35
11	» »	9	30
9	Tahakkuk şube memuru	20	40
10	» » »	25	35
11	» » »	40	30
12	» » »	30	25
14	» » kâtibi	130	20
16	» »	95	16
10	Seyyar yoklama ve tahakkuk memuru	5	35
11	» » »	5	30
12	» » »	10	25
14	Muhafaza memuru	40	20
16	» »	40	16
	Tahsilât memurları		
5	Tahsilât müdürü	2	80
6	» »	2	70
7	» »	1	55
8	» şefi	5	45
9	» »	5	40
10	» »	10	35
11	» »	18	30
12	» »	21	20
8	Tahsilât kontrol memuru	5	45
9	» » »	10	40
10	» » »	30	35
11	» » »	75	30
11	Tahsilât memuru	30	30
12	» »	35	25
14	Tahsilât memuru	45	20

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
8	Tahsil şube şefi	5	45
9	» »	8	40
10	» »	9	35
11	» »	9	30
12	» »	9	25
10	İcra memuru	5	35
11	» »	8	30
12	» »	8	25
14	» »	10	20
10	Tahsil şube memuru	15	35
11	» »	15	30
12	» »	30	25
14	» kâtibi	40	20
16	» »	60	16
11	Tahsil şube veznedarı	10	30
12	» »	15	25
14	» »	20	20
16	» »	5	16
16	Tahsilât kâtibi	130	16
19	» »	340	10
	Muhasebe memurları		
5	Muhasebe müdürü	1	80
6	» »	1	70
7	» »	2	55
8	Muhasebe müdürü	6	45
9	» »	16	40
10	» »	16	35
11	» »	20	30
8	» kontrol memuru	1	45
9	» »	2	40
10	» memuru	10	35
11	» »	35	30
12	» »	70	25
14	» kâtibi	145	20
16	» »	210	16
19	» »	200	10
10	Veznedar	5	35
11	»	10	30
12	»	21	25
14	»	60	20
16	»	125	16
19	»	206	10
14	» muavini	5	20
16	» »	6	16
14	Zat maaşları tevzi memuru	14	20

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
10	Birinci mümeyyiz [1]	27	35
11	İkinci » [1]	20	30
12	Kâtib [1]	30	25
14	» [1]	40	20
16	» [1]	80	16
19	» [1]	120	10
12	İstanbul pul icra ve ceza tahsili memuru	4	25
14	» » »	8	20
9	İstanbul av vergisi muhasibi	1	40
12	» » »	9	25
14	» » »	11	20
11	» » veznedarı	1	30
	İstanbul muhakemat müdürlüğü		
4	Müdür [2]	1	90
8	» muavini	1	45
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	Memur	1	30
12	»	2	25
14	»	4	20
12	Takib memuru	3	25
14	» »	3	20
	Millî emlâk memurları		
7	Millî emlâk müdürü	1	55
9	» »	1	40
8	» » muavini	1	45
10	Birinci mümeyyiz	2	35
11	İkinci »	2	30
12	Memur	4	25
14	»	8	20
16	»	3	16
	Umumî müfettişlik müşavirleri		
5	Maliye müşaviri	4	80

[1] *Varidat, tahsilât ve muhasebe servisleri ile İstanbul defterdarlığı sicil kalemi teşkilâtına aittir.*

[2] *Emsali hâsılı ücret olarak ta verilebilir.*